

Marius Vahlkamp

GELUK

dé handleiding

POESPA
PRODUCTIES

GELUK

dé handleiding

Voor Ada en de andere kinderen. Voor de toekomst die niet was.

Marius Vahlkamp

GELUK

dé handleiding

episodische roman

‘(...) one unalterably good point in writing books and stories (...) is that one can look back upon one’s own silly life, which falls in blocks of years like the slices of a cut cake, almost as dispassionately as one looks back upon one’s last novel. Almost I say, for there is an inmost core of oneself so deeply wounded by it all that one dare not so much as touch it with a thought; the only way is to live on the top of things.’

Elinor Mordaunt, Sinabada (1937)

‘Woman of my dreams

I don’t sleep

So I can’t find her’

Lil Wayne – ‘6 Foot 7 Foot’ met Cory Gunz

(van het album Tha Carter IV uit 2011)

‘Huit heures du mat’ j’ai des frissons

Je claque des dents et je monte le son

Seule sur le lit dans mes draps bleus froissés

C’est l’insomnie, sommeil cassé

Je perds la tête, mes cigarettes sont toutes fumées

Dans le cendrier’

Chagrin d’Amour – ‘Chacun fait (c’est qui lui plaît)’

(van het gelijknamige album uit 1982)

Inhoud

9	PROLOOG
10	Stalkathon
13	DEEL EEN: GEDOOGD
15	No fokking happy endings
83	Afwas
85	Eurotrip, deel 1
95	Feest
99	Eurotrip, deel 2
107	Huilen zonder wolven
112	Eurotrip, deel 3 (incl. <i>Konijn</i> en <i>Dadendrang</i>)
115	Strafstudie
119	Eurotrip, deel 4
123	Oudercontact
126	Eurotrip, deel 5
130	Catwalk
132	Eurotrip, deel 6
136	Vlijmscherp
139	Water (incl. <i>Verloren voorwerpen</i>)
145	Asfalt
149	De rest van de wereld
151	De fokking ergste trip van allemaal

- 162 De overstap
168 Anna, geen Anna
171 In het park
179 Bankieren voor beginners / The greatest love of all

193 **DEEL TWEE: SCHADUWKIND**

- 195 Het eerste zaadje
199 Heterotopia
202 Feierabend
206 Doorgang
207 Achtentwintig lentes
210 Amy W. aan de lijn
219 De laatste maan (Selene en Hyperion)
221 Kooi
239 Ik wil niets van je

243 **DEEL DRIE: SAMEN**

- 246 Bovenlijf
251 Ontmoetingen
254 Hump of dump?
260 Schouder aan schouder
275 De onschuld zelve
292 Wielsverwant
297 De sjamaan voorbij

299 **DEEL VIER: SCHITTERING**

- 301 De faalcoach
311 Gouden dagen

327 **DEEL VIJF: LICHTHEID**

- 329 Ouroboros
330 Tweeënvijftig
336 Sober
337 Uitbuiken

345	DEEL ZES: LEVE DECEMBER!
347	Philisterland
355	Een teken van leven
357	EPILOOG
359	De proloog, maar dan anders (incl. <i>Persconferentie</i>)
369	SLOTBEDENKING
371	Toogpraat
377	INDEX VAN DE MENSEN DIE IK NIET BEGRIJP + INCIDENTIE VAN HET WOORD “FOKKING”
384	VERANTWOORDING EN DANKWOORD
387	MARIUS VAHLKAMP
388	MANDY BEKAERT INTERVIEW
393	VOORSTUDIES COVERTEKENING

*'Geluk maakt angstig, liefste
Geluk voelt onveilig, liefste
Melk en honing
Smaakt veel te zoet'
Frank Boeijen – 'Man zonder tranen'
(van het album De ontmoeting uit 1994)*

Canning: 'Some are saying that you are bipolar.'
Sheen: 'Wow, what does that mean?'
Canning: 'I guess that, you know, you are on two ends of the spectrum.'
Sheen: 'Wow, and then what? What's the cure? Medicine? Make me like them? Not gonna happen. I'm *biwinning*. I win here and win there. Now what? If I'm bipolar, aren't there moments where a guy like crashes in the corner like "Oh my God, it's all my mom's fault..." Shut up! Move forward.'
Charlie Sheen (interview met Andrea Canning voor het televisieprogramma 20/20 van zender ABC, 28/2/2011)

PROLOOG

Stalkathon

Komt een loodzware week alweer,
maar tegen schoonheid geen verweer.

De zeer oude zingt:

LEV'RING

Maandagochtend na 't saaie werk
naar huis toe onder dreigend zwerk.
Oef, zie de rosse postbode,
haar Pools accent mis ik node.

KRUISING

Dinsdag goed timen in de gang.
Ayla, zestien, die zonder dwang
me eyefuckt als 'k mijn buik aanspan.
Zwijg! Voel me al zo schuldig, man.

SCHENKING

Woensdag, half vier, een hoogtepunt:
volk in 't café is uitgedund.
Bé serveert met glimlach koffie –
er roert zich wat in mijn kloffie.

EENLING

Donderdag laat ik passeren,
slechts serieuze vrouwmeneren.
Brrr, hun monden strakke strepen,
als kostuums waarmee ze dwepen.

LOZING

*Yay freedom, thank God it's Friday
get to fucking without delay.*
In de wijk op koppen lopen –
ik kijk binnen, deur gaat open.

SHOPPING

Zaterdag stil centjes tellen,
caissière wil me niet bellen.
Haar voorgangster ging met me uit.
Ai, bij haar verschoot ik geen kruit.

STREAMING

Zondag tijd om af te ronden,
in 't leeg bed lik ik mijn wonden.
Nog vijftien gig op internet
als troostprijs digitale pret?

DEEL EEN

Gedoogd

*'Momma I'm so sorry, I'm so obnoxious
My only accomplice is my conscience, uh
Gather round!'*
Clipse - 'Momma I'm so sorry'
(van het album Hell Hath No Fury uit 2006)

'I am on a drug. It's called Charlie Sheen. It's not available. If you try it once, you will die. Your face will melt off and your children will weep over your exploded body.'

*Charlie Sheen (interview met Andrea Canning voor
het televisieprogramma Good Morning America
van zender ABC, 28/2/2011)*

No fokking happy endings

ANNA#1, deel 1

Anna en ik zitten aan een met mappen bezaaid bureau in het hoofdcommissariaat. De agent tegenover ons neemt een nieuwe map uit een lade en schrijft er een volgnummer op. Hij werpt ons een koele glimlach toe en schuift zijn computer-muis langs een grillig parcours over het bureaublad. Het kantoor ruikt muf. De TL-lamp die gevaarlijk laag boven de agent hangt, knippert onregelmatig. Om ons heen heerst een drukte van jewelste. Aan het volgende bureau klaagt een oudere dame met snerpende stem over de krassen die een buur gisteren op haar dure auto zette. Voortdurend rinkelen telefoons. We horen ook stemmen aan de balie, waar we niet ver vandaan zitten. Wat daarnet begon als een geanimeerd gesprek, gaat al snel over in geroep. Een collega van de verbalisant die naar Anna's verhaal luistert, rent langs ons heen naar voren.

De agent, Anna en ik doen alsof onze neus bloedt. Mijn meisje en ik hebben onze eigen zorgen. Anna omklemmt stevig haar handtas.

‘Voor het pv heb ik nog wat bijzonderheden nodig, mevrouw (...)’

Ik hoor de agent opnieuw Anna's echte naam zeggen en weiger die te onthouden. De man draait zich naar me toe.

‘U bevestigt formeel dat u ook in de bar aanwezig was toen mevrouw de diefstal ontdekte, meneer?’

Krijg ik een “meneer” cadeau. Flikken, het eeuwige mysterie. Ga je een verloren portefeuille terugbrengen, staan ze je in je gezicht uit te lachen. Als er een dame bij is, dan speelt de etiquette.

‘Ja, kijk, ik was erbij toen A- eh... toen ze zag dat de envelop met het geld in de voorkamer weg was, nadat we haar kamer verlaten hadden. Ze vroeg me om mee te komen naar het commissariaat, om alles uit te leggen.’

De agent knikt flauwtjes. Zijn vingers ratelen over het klavier.

Mijn aanwezigheid is in principe overbodig, want Anna kan zich meer dan behoorlijk in het Engels uitdrukken, maar ik begrijp dat ze niet op haar eentje een diefstal in een seksbar wil aangeven bij de politie. Een beetje steun is welkom om serieus genomen te worden.

Mijn meisje beantwoordt nog enkele vragen, op zachtere toon dan ik van haar gewoon ben. Het gaat grotendeels om een herhaling van wat eerder gezegd werd. Alles wordt netjes ingegeven. Even later zoemt de *printer*. Enkel Anna moet het document ondertekenen.

‘We volgen de zaak op, mevrouw.’

De papieren verdwijnen in de map. Tot mijn verbazing heb ik niet eens mijn naam moeten opgeven. Een gelukje.

Een heus proces-verbaal, alstublieft, dankuwel, het kan niet op. Gedoogbeleid, heet het. Ik ben blij voor Anna – voor de beleefde ontvangst hier, niet voor de diefstal, natuurlijk – maar tegelijk boos dat het er niet altijd zo vriendelijk aan toegaat als je bij de politie binnenloopt.

Bij het verlaten van het imposante gebouw, weet ik dat de agent het voorval meteen verticaal klasseert, ondanks alle plichtplegingen. Ook ben ik me ervan bewust dat Anna misschien niet eens bestolen werd. Intussen regent het stevig; veel zin om over de voorbije uren na te denken heb ik niet.

‘Kom, snel naar de tramhalte!’ zeg ik, al was het maar om vandaag ook eens het initiatief te nemen.

‘Gaan we naar McDonald’s?’ vraagt Anna, als we van de tram stappen. Ze gaat met haar handen door haar felrode haar en schudt het op. De laatste druppels vallen op de stoeptegels. ‘Ik heb honger, manneke.’ Die aanspreking heb ik haar geleerd. ‘Heb je geld?’

Ik kijk omhoog en zie blauw tussen het grijs. Geld is er altijd, zelfs als je diep in de schulden zit. Mijn meisje heeft eindelijk honger. De wonderen zijn de wereld nog niet uit.

‘Waarom niet, muis?’ antwoord ik.

Onderweg roddelt Anna, want zo heet ze nu weer gewoon, smakelijk over de andere meiden in de bar. Ik moet mijn pas inhouden, want ik jakker godganse afstanden af, terwijl een meter zestig inclusief opzichtige hakken naast me stapt. Ik ken de meiden over wie ze spreekt vrij goed, voor zover je iemand via vluchtige contacten leert kennen. Mijn meisje denkt slimmer te zijn dan de andere vrouwen in de wijk, maar dat valt tegen. Haar collega’s hebben haar helemaal door. Ik hoor af en toe iets over haar streken. Ze weten dat Anna en ik iets met elkaar hebben en houden zich wellicht nog in. Niet dat ik me veel van hun praatjes aantrek. Anna is dan weer wel veel intelligenter – noem het eerder sluw – dan ik. Dat zit zo: als ik bij mijn muizenmeisje ben, kom ik nooit aan denken toe. Zij is te druk, ik ben te zwak. En, toegegeven, ik hou van een portie drama. Daar munt Anna in uit.

Er staat een ellenlange wachtrij bij McDo’s. De schoolgaande jeugd op straat zwaait naar me. Ik hoor gejoel. Ook dat nog. Ja, we zien elkaar maandag in de les, jongens. Fokking kinderen die elk jaar dezelfde leeftijd hebben, terwijl mijn haarlijn steeds verder wijkt.

‘Hoe oud ben je?’ vraag ik Anna bruusk. De agent moet daar net naar haar geboortedatum gevraagd hebben; die zal ik met opzet genegeerd hebben. In deze overweldigende drukte snak ik echter naar een antwoord. Ergens tussen tweeëntwintig en negenentwintig, zal ze zeggen, want ze wil zeker niet ouder dan

dertig zijn, en alles rond eenentwintigjaar of jonger is raar, echt raar.

‘Achtentwintig.’ Ze lacht zuinig.

Het perfecte antwoord. Ik schat haar drieëndertig, maar ik ben heel slecht in leeftijden raden.

‘Sorry dat ik zo snauw,’ lieg ik, ‘het zijn de flikken die me nerveus gemaakt hebben.’ En misschien is het ook wel zo, en gaat het niet om de tieners van daarnet, maar het is vreemd om met Anna door de stad te wandelen, open en bloot. Iedereen lijkt naar ons te kijken. Bij de politie heb je toch meer *privacy*. O, die moet ik opschrijven als ik thuiskom: *privacy* bij de flikken!

Vraag me niet hoe Anna overleeft. Ze is graatmager. Als ze ziek is, wat best vaak gebeurt, dan gaat ze gewoon werken. Nou ja, “werken”. Mijn parmantige Anna, mijn nummer één in deze onverschillige stad, is top in uitstelgedrag. Bij haar is klant nooit koning. Precies daarom is ze altijd druk bezet. Soms verkleint het je schuldgevoel als klant wanneer je door een meid om de tuin geleid wordt. Rationeel gaat het er niet aan toe in de wijk; iedereen zoekt een *modus vivendi*.

‘Eet je die *burger* op?’ Ik kijk Anna gemeen aan, hoewel ik blij zou moeten zijn dat ze McDo’s wilde bezoeken.

Ze slurpt cola en haalt haar schouders op. De manier waarop ze de boel de boel laat in dit al te bonte fastfoodcircus doet me meer en meer vermoeden dat er van diefstal geen sprake was. Voor mijn meisje is de hoofdact nu voorbij. Ze is hier niet om te eten, maar om mij te peilen. Anna betaalt met aandacht, en die kan niet gestolen worden. Ik gris de *burger* van haar dienblad en hap er ostentatief een stuk uit. Honger heb ik niet, maar Anna brengt altijd het slechtste in mij naar boven. Goed zo. Ik steek mijn middelvinger op naar Ronald McLullo, die aan het volgende tafeltje zit te glimmen.

Op Anna’s gezicht verschijnt een flauwe glimlach. ‘Laat de

clown met rust. Toon me liever foto's van je hond.' Ze neemt een slokje.

Mijn muizenmeisje kent mijn zwakke plekken. Ik haal mijn *smartphone* boven en laat enkele beelden zien. Mijn hond in de tuin, op de bank, in het park, en die ene keer op haar schoot in een chique bar in het toeristische centrum van de stad. De piekfijn geklede barman keek vreemd op toen we daar met de hond binnensjeesden. Wat waren we dronken toen. We imiteerden mensen die aan de toog zaten, veel te luidruchtig, en zongen zo vals mogelijk boybandrotzooi. *Backstreet's back, alright!* Nog voor middernacht mochten we geen drankjes meer bestellen. Hi-la-ri-sche avond. Niet alles is rot tussen Anna en mij. We hebben nog lol. Eén keertje naar het commissariaat in zowat zes maanden tijd, dat valt heus mee. Toch? Ik klamp me vast aan de goede momenten. Dit is er een van: Anna eet snel na elkaar drie, nee vier frieten. Ik knik haar enthousiast toe en schuif het restje *cheeseburger* naar haar toe.

'Mm, nee, het eten is al koud. Ik wil de hond uit die *videoclip* van Katy Perry hebben, weet je wel?' zegt ze, met wat tederheid in haar stem.

Uiteraard ken ik de *clip* met dat Egyptische thema. Aan die *hit* valt niet te ontsnappen, ook niet op Anna's kamer. Ik heb het mijn meisje meermaals verteld: het lied is honderd procent plagiaat. Katy mag echter om het even wat doen van mij, net als Anna.

'De pomeriaan.' Ik rek de -a-, omdat ik me de naam van de hond niet herinner. Dit zijn de geheimen die Anna mij 's nachts tussen de klantenbezoeken door toevertrouwt; ze zijn werkelijk van wereldbelang.

'JiffPom!' roept ze en schatert, ongetwijfeld omdat ze me te snel af is. Haar wijsvinger blijft plagerig in de lucht hangen. Het staat nu onomstotelijk vast: die vierhonderdvijftig euro is ze helemaal niet kwijt. Rest enkel af te wachten of iemand – wie zou dat toch kunnen zijn? – het geleden "verlies" moet dekken. Ik denk niet dat Anna het zover drijft. Wij zijn evenwichtskunstenaars; we weten hoever we kunnen gaan met elkaar.

‘Omdat je JiffPoms naam vergeten bent, moet je het stukje van Juicy J rappen!’ Ze scrollt op haar *smartphone* en laat het begin van het lied horen.

Ik schrik op uit mijn gedachten. Al goed, als ik de tekst in haar kamer kan opdreunen, dan hier ook. Ik steek mijn tong naar haar uit en spring recht. Het laatste restje *cheeseburger* verdwijnt in mijn mond, daarna stap ik op Ronald af. Hij blijft dapper zitten, dat moet ik hem nageven. Ik ga naast het plastic misbaksel zitten, leg een arm om zijn schouder en begin eraan:

*‘Uh, she’s a beast
I call her Karma
She eat your heart out
Like Jeffrey Dahmer’*

Ik richt twee vingers eerst op mijn ogen, dan op die van haar, en rap vervolgens de andere lijnen. Anna giert het uit. Twee tienermeiden aan het tafeltje naast de malle clown kijken elkaar veelbetekenend aan. Zakken ze door de grond van plaatsvervangende schaamte?

Als ik klaar ben met het vers, hik ik na. Ronald krijgt een schouderklopje van me. Ach wat, diefstal of niet. Voorbij is voorbij, zo redeneer ik steeds vaker. Ik kan me het gezicht van de politieagent niet eens meer voor de geest halen. Anna’s enthousiasme over honden, hier en nu, maakt veel goed. Samen zijn met mijn meisje is leven van dag tot dag, van uur tot uur zelfs. Het is niet alsof we morgen net als een gelukkig getrouwd stel een Pomeriaan kopen, of welk trouw beest ook dat me ‘s morgens mijn pantoffels brengt, terwijl Anna gekleed in enkel een keukenschort een Engels ontbijt maakt. Dat zou mógen, maar ik ben een realistische man. Het lijkt me waarschijnlijker dat ze de krant naar mijn kop gooit omdat ik uit mijn bek stink ‘s ochtends. En mijn eigen hondje kauwt enkel op mijn pantoffels, dat is een feit.

Ik boer. Die *cheeseburger* had ik niet moeten eten. Anna’s ogen twinkelen nog steeds na haar kleine triomf. En toch. In het zakelijke licht van de vreetbarak waar we om elkaar heen

dansen, valt de scherpste van haar jukbeenderen op. Prachtig, maar ze is te mager. Bij Anna is alles té.

‘Toe, wil je geen dessert?’ Ik heb haar werkelijk nooit een volledige maaltijd zien eten. Muizenhapjes, ja. Mijn lieve, kleine muis.

‘Gaan we overmorgen iets drinken voordat ik moet werken?’ Altijd vragen ontwijken, ook dat is Anna.

‘Is oké.’ Ik ga opnieuw tegenover haar zitten, werp een friet in haar bijna lege beker cola en staar naar buiten. Ondanks de kou troept er veel volk samen in de winkelstraat. Solden? Het is in elk geval een koopzondag. Verkopen, verkopen, verkopen, meer is er niet in het leven.

‘En daarna ruimen we samen je kamer op, muis,’ voeg ik er vastbesloten aan toe. Het vervelende OCD-mannetje in me gilt het steevast uit wanneer we haar werkplek betreden. Als doodgewone klant heb ik daar nochtans nooit last van in de wijk. Geilheid doet wat met een mens. Ik gruw echter van de rommel rondom Anna en Miranda’s bed en de geur die alle peeskamers eender maakt. De mengeling van goedkope luchtverfrisser en het zweet van het dagmeisje – mijn muizenmeisje zweet natuurlijk nooit – en haar ongewassen klanten is onmiskenbaar.

Anna schenkt me een stralende lach. ‘Afgesproken! Neem je hond nog eens mee naar het café.’ Ze bedoelt de afzuiptent aan de ingang van de wijk, een plek waar de paal op het podium zelden onbevrouwd blijft en waar de rokersruimte groter is dan de rest van de gelagzaal. In de toeristische bar in het historische centrum wagen we ons niet meer. Onze standaarden zijn niet meer wat ze geweest zijn.

‘Doen we zo.’ Muis, je hoeft het maar te vragen en ik doe het voor je. Het kan me niets meer schelen, de wereld kan me gestolen worden vandaag. De Heer beval een rustdag per week, aan morgen wil ik niet denken. *Just go with the flow.*

Op de terugweg naar de buurt waar de lichten nooit doven staat een dikke Mercedes schuin over het brede trottoir geparkeerd. ‘Mijn baas,’ wijst ze en zwaait naar een potige kerel met een stierennek, die druk in zijn telefoon praat. Hij knikt haar

toe, ik knik hem toe, hij negeert me. Is die gorilla haar pooier?
Met Anna weet je het nooit.

‘Wanneer begin je straks?’ vraag ik.

Die nacht sta ik als de grootste domkop van de stad op wacht op de hoek van een steegje van genot. Ik ben doodmoe, maar wie weet krijgt Anna honger. Een kerel loopt me schichtig voorbij; uit pure frustratie kan ik mijn lach niet onderdrukken. De man snelt weg. Anna zwaait aan de deur naar me. Ik slenter naar haar toe en knik naar de meid die tegenover haar zit, een-tje die ik niet eerder gezien heb. In de wijk zijn er voortdurend nieuwe gezichten. Anna's overbuur tikt op het raam, maar ik wijs naar mijn muizenmeisje.

Anna kijkt verveeld. ‘Sigarettenpauze.’

En een rondje scrollen op de *smartphone*, dat ook, weet ik.

‘Wil je iets eten, muis?’ Het is half twee 's nachts en pok-kekoud. Over zeven uur moet ik fris en vrolijk aan de slag op school.

‘Doe me maar een Coke Zero. En Red Bull, drie blikjes.’

Schijte Red Bull, de wereld gaat eraan kapot. Ik denk niet dat Anna de zestig haalt.

‘Ja, en een *snack*?’

Ze wappert met haar hand voor mijn gezicht, een duidelijk teken dat ik niet hoeft aan te dringen.

‘Nee, ik heb geen honger.’

Mijn meisje ziet er bleek uit. Haar rood geverfde haar glimt in het schijnsel van de straatverlichting. De meeste bars in de smalle, overdekte straat zijn nog open; in enkele zaken branden de neonlampen niet meer of zijn de rode gordijnen gesloten. Ik merk ineens dat Anna oorbellen draagt. Haar kennende is ze glad vergeten die uit te doen bij het begin van haar *shift*. Juwelens worden hier niet gedragen; stel je voor dat mannen thuis schrammen moeten verklaren. Ik grijns en wijs naar mijn oren. Te laat besef ik mijn fout. Anna rolt met haar ogen en maakt haar oorbellen los. Het is een reflex van me: de andere meiden

mag ik in bed niet boven de schouders aanraken, zo gaat dat in de wijk, maar mijn Anna kan ik vanzelfsprekend kussen en koesteren waar ik ook wil. Voelt ze zich nu beledigd?

‘Katarina heeft mijn geld gejat. Dat moet haast wel,’ sist ze, als haar buur Kat haar hand naar me opsteekt achter het raam. Kat is een goeie meid. Altijd vrolijk, nooit gedoe. Leuk maar saai dus.

‘Ik breng Melocakes voor je mee. Die lust je toch?’

‘Ha, het is jouw geld.’ Dan bedenkt ze zich en stopt me twintig euro toe.

‘Wordt er nog gezoend?’ Ik sta al anderhalf uur in de kou tot mevrouw een pauze neemt. Voor een zondag is het uitzonderlijk druk in de wijk, zeker zo laat ‘s nachts. Het is ook wel de eerste week van de maand. Overal in de stad rolt het geld.

Anna schiet in de lach als ze mijn boze gezicht ziet. ‘Ga maar, manneke. Straks wordt het rustiger in de straat. We zien dan weer verder.’

De Indiër in de nachtwinkel kijkt me onbewogen aan. Hij maakt net een rondje door zijn zaak, een krappe twaalf vierkante meter groot, tot de nok gevuld met kleurrijke troep. Kiaan is de raadselachtige koning van dit feestpaleis voor mannen met lege magen en holle hoofden en voor vroegrijpe meiden geplaagd door blaasontstekingen en rokershoest. Zoals alles in de wijk is het spul hier duur en tegelijk niet duur.

‘The usual?’ Hij opent de koeltoog.

‘Melocakes, tampons and cotton pads as well.’ Ik rommel in de rekken en pak een grote doos cakejes en een doorschijnende zak wattenschijfjes. De tampons liggen niet op de vertrouwde plek.

‘Of course. How could I forget?’ Hij schuifelt naar de kleine toonbank.

Die tampons en wattenschijfjes zijn een terugkerende grap tussen Anna en mij, het resultaat van een dronken gesprek dat alle kanten uitging. Ze vertelde een anekdote over pornoster-

retjes in Praag die onder alle omstandigheden blijven werken, ook als ze even lid zijn van het Rode Kruis. Voor filosofische discussies moet je niet bij muis en mij zijn, en al zeker niet als we bij het drinken wat XTC-bommetjes rollen en slikken.

‘Only big package left.’ Kiaan wijst naar een boordevol schap achter me. Ik zet de bulkverpakking naast de kassa; er is nauwelijks plek op het smalle tafelblad. Anna kan vele maanden vooruit met tampons, nu. Werkt mijn meisje volgend jaar nog in de wijk?

‘Your girlfriend is Red Bull champ!’ schatert Kiaan, als hij me de uitpuilende plastic tas overhandigt. Dat is zijn ritueel: na de verkoop wordt hij luchtig. Ik zie hoe zijn gelaat zich ontspant. Zijn broer of neef of *fuckbuddy* of wie ook naast hem aan de toog komt staan, stopt zijn duim in de lucht en lacht een geel gebit bloot. Het gordijn achter hem wiegt na. Op de achtergrond klinkt de televisie. Bollywoodgejengel, voor zover ik het kan inschatten. Nachtwinkeliers zijn vreemde snuiters. Welke schatten verbergen ze in hun achterkamer? Dansen ze een *kuchibudi* om hun piepkleine salon? Ik heb een dringender vraag.

‘Yeah, Red Bull is sponsoring fucking now,’ antwoord ik snel, want ik moet hoognodig naar het toilet. Rotkou. We lachen allemaal om mijn mop; alleen ik lach een beetje groen. ‘Can I use the toilet, please?’

‘Backroom is forbidden for customers, Sir. Your girlfriend is eager to see you!’

Anna en ik zitten op het bed. Ze kust me lang en zeer onovertuigend. Haar tong verkent mijn hele mond, het is pure acrobatiek. Zo, dat kunnen we netjes afvinken. Wat een eindeloze nacht.

Ze doet haar topje aan. Knalgeel is het niemendalletje, dat bevalt me wel. ‘Morgen doe ik de dag,’ zegt ze, alsof het een dienstmededeling van de NMBS betreft. ‘Extra centjes verdienen.’

‘Wanneer slaap jij? Wanneer éét jij?’ Deze vrouw is een

spook, een geest, een verschijning. Ze is ongrijpbaar, immaterieel.

‘Wel, morgen eet ik.’

De doos Melocakes ligt ongeopend op het nachtkastje, naast de defecte lamp.

‘Breng je me een belegd broodje rond elf uur? Ik blijf binnen voor de klanten.’

Ja, God verhoede, de fokking klanten.

‘Ik heb maar een uur vrij dan, muis.’ Natuurlijk, als ze wil eten...

‘Niet treuzelen morgen, manneke. Spring je fiets op, koop een broodje, stop het bij me binnen. Krijg je een natte zoen op dat mooie neusje van je en peddel je blij terug naar de onschuldige kinderen. Sporten is gezond.’

De volgende dag loop ik, nahijgend, om elf uur stipt de trappen van de overdekte steeg op, een broodje tonijn in mijn handen. De deur zwaait open, mijn lieveling komt buiten en omhelst me. ‘Ik heb een klant voor je weggejaagd daarnet,’ fluistert ze. Ach Anna, je barst van de romantiek.

«

MANON/MONA

Manon hangt over me heen, haar bruine haar raakt mijn naakte rug. De kamer ruikt naar ontsmettingsmiddel, de geur doet wonderen voor mijn verstopte neus. Manons handen kneden, steeds dieper. Voor een goede massage moet je niet bij haar zijn, de volgende dag ben je geradbraakt. Geloof me, wie niet het juiste diploma heeft, moet on-mid-del-lijk stoppen met dat amechtige trek- en wrijfwerk. Ze denken het allemaal goed te doen, maar ik daag je uit: durf eens uit te leggen aan je partner, minnaar, *friend with benefits*, *one night stand* of andere schimmige Engelstalige categorie, dat hun massage te wensen overlaat. Je krijgt gegarandeerd gedonder.

Morgen opnieuw met pijn naar het werk. Voorlopig voelt het goed aan, zoals prille relaties dus: de *merde* volgt onvermijdelijk later.

‘Manon?’ vraag ik.

‘Mona.’

We grinniken. Manon en ik kennen elkaar al even en ik heb haar vlug genoeg gezegd dat ik me bij ‘Mona’ niet comfortabel voel, want er is een superlieve en beeldschone Mona op school. Ik doe zo hard mijn best om niet met dat meisje te flirten... Dan kan deze associatie met de naam Mona er niet meer bij.

‘Is er geen Manon op je werk?’ Ze gaat met fokking ijsblokjes over mijn rug. Ja, Manon en werk: deze Manon doet haar *core business* duidelijk niet graag, hoppa en klaar – ‘het is een baan als een ander’ – en daarna gaat ze de tijd vullen met eindeloze massages. Mijn nek doet stilaan pijn, op dat harde hoofdkussen.

‘Jawel,’ steun ik, ‘maar die is ouder en dan heb ik er geen schuldgevoel over als ik op haar geil.’

‘Ha, jij bent zo vreemd. Fantastisch. Hoe voelt dit?’

Kringbewegingen op mijn onderrug.

‘Heel goed,’ lieg ik.

‘Waar jij last van hebt,’ fluistert ze in mijn oor, en ik voel haar hete adem, ‘is een Madonna- en de hoercomplex. Waarom kan jouw Mona niet opgewonden raken? En waarom sta jij het jezelf niet toe?’

Ze is een betere psycholoog dan massagetherapeut, realiseer ik me opnieuw. Daarom blijf ik ook komen. Overigens, het is niet alsof ik aan Manon gezegd heb hoe oud (ahum, jong) mijn school-Mona precies is.

Ik wil counteren met: ‘Waarom doe jij je werk als je het niet graag doet?’, maar ik hou me in bij een vrouw die wat geduld met me aan de dag legt. En ook: Manon heeft gewoonweg gelijk. Niemand hoort graag de waarheid uit andermans mond.

‘Ik ga nu niet meer veranderen.’ Ik tast met mijn hand naar haar zij om aan te duiden dat ik een pauze nodig heb. Als ze van me af komt en ik me omdraai, voel ik hoe ominous mijn ruggenwervels bewegen. Ik lach breed naar Manon: ‘Heerlijk, dit.’

‘Zei je vorige keer niet dat je iemand ontmoet had?’

Ik en mijn grote mond.

‘Ja, maar ik kende haar al lang, als vrienden weet je wel, en ik

was bij haar op bezoek, en ze woont *in the middle of nowhere*, en de bomen en de verantwoordelijkheden en de verwachtingen kwamen op me toegesnel, en ik kreeg maar geen adem.'

Ze knikt wijs naar me. 'Je komt beter een tijdje vaker hierheen. Wat meer ontspanning, dat heb je nodig. Je rug zit helemaal vast als je langskomt.' Goed vast, ja. Ik wacht inderdaad steevast lang genoeg tot mijn rug weer oké is voordat ik me aan deze marteling onderwerp.

Ik wrijf het zweet van mijn voorhoofd, druk een kus op haar schouder en zeg langzaam: 'Mona.'

Haar ogen twinkelen.

WINNIE (POOH)

Winnie heeft de televisie luid opstaan. *Hardcore*. Het is erover.

'Pooh, dat is dubbelop. Daar krijg ik geen je-weet-wel van.'

Winnie, een en al *bling bling* en felle kleuren, kijkt me hooghartig aan en verwaardigt zich te zeggen: 'De meeste bezoekers stellen het op prijs. Sommigen willen nadoen wat ze zien.'

Fokking schermgeneratie.

Winnie en ik kennen elkaar sinds de stichting van de stad aan twee rivieren. Wij hebben geen geheimen meer, we kunnen heus wat hebben van elkaar.

'Ben je aangekomen?' vraag ik, kijkend naar haar figuur. Een gedurfde tweede zet.

'Ja, aangekomen in jouw kutstad.'

Daar heb ik niet van terug. Ik zie haar naar mijn ringen lopen. Krijgen we dat weer.

'Nee, Pooh, dat zijn familiestukken. Je weet dat ik niet in juwelen betaal.'

'Hm, betaal je ooit wel?'

'Zeker.' Ik vis een armzalig briefje uit mijn portefeuille.

Ze kijkt me meewarig aan. 'Hehe, daarvoor mag je bovenaan voelen en *that's it*.'

'*Surprise*,' zeg ik, 'teruggetrokken van de fokking belastingen.'

De overheid is nog altijd de beste bank.' Ik open mijn portefeuille een tweede keer en toon haar het dikke pak biljetten.

'O, schatje!' Winnie legt haar zware arm om mijn schouders. 'Kom maar mijn Wonderland in.'

«

CARO

'Je komt nooit meer langs,' klaagt Caro. Ze kijkt me vragend aan, een beetje boos zelfs. Caro heeft een plekje op de hoek van een straat en ik passeer er gedurig. Ze wenkt me dan en ik wuif wat onnozel terug – ik ben op zoek naar een nieuw gezicht in de wijk.

Caro doet in fetisjen, maar ik heb alles al een keertje (vele keren) gehad, of toch wat ik wil. Ik ben hier enkel omdat Caro weer eens met veel *show* aan het raam stond te zwaaien en ook wel omdat de wijk vandaag een dooie boel is.

Als voorspel vertelt ze me graag hoe ze anderen gelukkig maakt. 'Op je tenen klaargekomen?' herhaal ik en schiet in de lach. 'Niet gewoon op je voeten, maar echt specifiek...?'

Caro straalt en zegt gloedvol: 'Hij was er heel blij mee!'

Kan ik me iets bij voorstellen.

Terwijl ze vraagt 'En waar heb je vandaag zin in?', grijpt ze naar haar *smartphone*. Oh ja, haar lievelingslied – ik moet het verdrongen hebben. Caro heeft iets met "Fuck some more", de ongecensureerde versie van "Love More" van Chris Brown, de kerel die Rihanna tot pulp sloeg. Daar lijkt Caro niet van wakker te liggen. Ik ken het nummer vanbuiten – er is niets moeilijks aan. Wellicht was ik vergeten dat ik haar ook daarom steeds minder bezoek: dat fokking lied speelt na een bezoek dagenlang door mijn hoofd. Dat kan ik niet hebben: Chris Brown die me geil maakt als ik bij de slager sta, een praatje met de postbode maak of tussen de bedrijven door maar weer eens nerveus de stand van mijn bankrekening bekijk.

Caro beweegt haar hoofd en schouders op het ritme van de muziek. Haar beha gaat uit.

'Zullen we dansen?'

“Ja, lekker,” zegt Caro, want het enige wat in deze kamer taboe is, zijn verbazing en verontwaardiging. Dansen is *a piece of cake* voor haar.

‘Heb je andere muziek?’ Natuurlijk heeft ze die.

‘Eerst even dit laten uitspelen, goed?’ Ze komt vlak voor me staan, trekt aan mijn broekriem en graait naar beneden.

‘Ik kan niet echt dansen,’ beken ik.

‘Haha, we slown, toch?’

Juist ja, het is niet alsof we gaan *poppen* en *locken*, naakt. Caro gaat door de muziekljist op haar telefoon en kiest een lied uit haar thuisland, iets weemoedigs.

‘Waarover gaat het?’ vraag ik, als we dicht tegen elkaar aan dansen en mijn klamme huid tot rust komt.

‘Over een schipper die vermist wordt op zee en hoe zijn vrouw elke avond op het strand op hem wacht.’

Dat dit nog bestaat! ‘Echt?’

Ze kijkt me ondeugend aan. ‘Nee, een of andere kerel die een vrouw uit de kleren wil zien gaan en haar overlaadt met complimenten.’

Ha! ‘Hoef ik hier niet te doen.’ Ik kus haar hals.

Ze heft mijn kin op, kijkt me in de ogen en vraagt: ‘Vind je me mooi?’

‘Heel mooi.’

We dansen veel langer dan we verwacht hadden.

MILLA

Ik had een moeilijke dag, dus is het tijd voor een vrolijke avond. Het valt wat tegen: iedereen uit de wijk lijkt wel op vakantie (lees: is op familiebezoek in eigen land). Op een hoek diep in de wijk, waar het normaal nooit de moeite waard is, zitten tot mijn verrassing twee blondines samen achter het raam. Die heb ik nooit eerder gezien. O, die ene is mooi! Ik knik gretig. De dames zijn al even gulzig. *Money makes the world go round*. Een van hen komt zelf buiten. Dat is niet de gewone gang van zaken.

‘Hoi, ik ben Milla. We weten niet naar wie je knikte. Naar haar of naar mij?’

Ik ben uit mijn lood geslagen. De standaardprocedure is dat ik binnenga en ter plekke kies. Ik kan nu toch moeilijk zeggen: ‘Je bent me te dik, ik ging eigenlijk voor je collega.’

Opvoeding is een raar beestje.

‘Euh, ik knikte naar jou,’ stamel ik.

Klaarkomen wordt een hele klus. Bij het buitengaan begrijp ik dat ze me er mooi ingeluisd heeft.

Als ik de volgende week met haar collega wil kennismaken, is die er niet meer. Milla tuit haar lippen. Het is mooi geweest, meid. Ik loop snel het raam voorbij.

LIAN EN GAËLLE

‘Ik haal er mijn zus bij,’ zegt Lian na de daad.

Hoor ik het goed? Dit moet wel een film zijn, zo’n pikante, maar nee, de twee zussen werken hier samen met een heleboel anderen, natuurlijk.

Lian gaat aan de trap staan. ‘Hey, we zijn net klaar, hij is *super chill*, doen we X?’

Het is een typische nacht met een grillig verloop. Gaëlleervoegt ons, we nemen alle drie een pilletje.

‘Jouw beroep is altijd een fetisj voor me geweest,’ zegt Lian,

‘Kom, kus me.’

‘Op de mond?’

‘Ja, en een echte kus, diep en warm.’

Dat laat ik me geen twee keer zeggen. Even later zitten we met zijn drieën op het bed, roken wat, heel *relaxed*. *Cosy, cosy*. Het zou oliedom zijn om over hun familie te praten, dus babbel ik een eind weg. Ze vinden het top zo, merk ik. Ik vraag hoe een gemiddelde dag er voor hen uitziet. De grote lijnen ken ik: het is een saai en repetitief bestaan, maar soms hoor je dingen die hen blij maken, en daar kan ik dan ook weer even mee verder. Zo werkt dat blijkbaar.

‘De tuinman!’ zegt Gaëlle.

De zusjes huren een flat aan de stadsrand en daar hoort een piepkleine tuin bij. Marcel – ze spreken zijn naam met een zwaar accent uit – verzorgt voor hen de tuin en poetst zelfs de flat als ze overdag aan de slag zijn.

‘Ik denk dat hij weet wat we doen,’ zegt Lian.

Hij klinkt als een lieve, oude man, die ook maar zijn plezier haalt waar hij het krijgen kan. Nabijheid, heet zoiets. Zoals hier en nu, met Lian en Gaëlle.

‘Doen we een stickie?’ stel ik voor. Van de X hebben we het erg warm gekregen. We kleden ons opnieuw uit, op ons ondergoed na, leggen ons naast elkaar en filosoferen een eind weg, of wat daarvoor moet doorgaan.

‘Ik wil ooit de ruimte in,’ zegt Lian plompverloren. Ik raak hevig ontroerd en kus haar opnieuw.

‘Het sukt dat Pluto geen planeet meer is,’ zucht Gaëlle.

De stickie gaat van hand tot hand.

Als ik drie weken later voor de deur sta, zijn de dames vertrokken, het heelal in.

ANNA#1, deel 2

Er werken veel Anna's in de wijk, maar dit is dezelfde Anna als voorheen. Niet de Anna van die keer dat mijn fiets gestolen werd en ik er in deze straten van ontucht vruchteloos naar op zoek was, om mezelf dan maar al te graag op te vrolijken met een huisbezoekje. Ook niet de Anna van het ingeslagen raam of de Anna die een kerel over de vloer kreeg wiens pistool vanonder zijn broeksriem schoof en op het tapijt viel met een geluid zo dreigend als een laatste waarschuwing voor een weggeneukt leven. Nee, ik bevind mij in het heuglijke gezelschap van de enige echte Red Bull-Anna, mijn Anna, en zoals het een flinke meid betaamt heeft ze plannen.

Vandaag wil mijn muizenmeisje geld naar haar familie sturen. Daar zijn we al gauw een halve dag mee zoet. Het gaat als volgt. Eerst wandelen we naar het postkantoor, want dat is het dichtstbij; bovendien zullen we ook nooit ons lesje leren. We

vallen op in de kale zaal, want Anna praat en kleedt zich luid. Ze draagt nooit een panterprint, behalve als we op geldronde gaan. Om met me te fokken. En om te tonen dat ze van niemand bang is.

Een brave huisvader, wat ouder al, draait zich naar ons om; een jonge moeder met tweelingdochtertjes doet haar stinkende best om Anna te negeren. Welkom in Huisje Weltevree, er zijn zeven wachtenden voor u. Ach, wat maakt het uit? Ik besluit Anna's voorbeeld te volgen en lanceer mezelf in een eindeloze hoestbui. Dankzij de oostbloksigaretten van mijn meisje heb ik daar weinig moeite mee. De huisvader zet schielijk een stapje naar voren.

'Hoeveel geld wil je versturen?' vraag ik na mijn kleine opvoering, want Anna is Anna en ze verandert om de haverklap van gedachten. Mijn lieve muis.

'Zevenhonderd euro,' zegt ze voor het hele kantoor.

Ik schrik. Dat is veel. 'Heb je genoeg geld over voor de rest van de maand? En voor je vliegticket?'

De daghuur voor een peeskamer in de wijk is niet van de poes. Anna is weer eens drie dagen ziek geweest vorige week, erg ziek zelfs, en is bij wijze van uitzondering in haar eigen bed blijven liggen. Waar dat ook moge zijn. Ze verhuist vaak, in haar aanhoudende zoektocht naar een goedkopere stek. Haar nieuwste verblijfplaats heb ik nog niet bezocht. Er zou alvast dáár geen schimmel op de muren groeien, verzekerde ze me onlangs. Bij me intrekken wil ze niet. Dat schept verwachtingen, en dat vindt ze moeilijk. Ik ook, eerlijk gezegd.

Anna heeft aanhoudende maagproblemen – meid, stop eens met die knaldrankjes – maar de daghuur loopt genadeloos door, ziek of niet. Gelukkig is haar koorts intussen geweken en is ze opnieuw aan de slag. Miranda nam één nacht lang haar *shift* over, maar het vaste cliënteel van Anna's kamermaatje komt uitsluitend overdag. Het gaat om inwisselbare mannen in strakke pakken die zich laten bevelen door een Zuid-Amerikaanse furie, om 's avonds ontspannen "Mens erger je niet!" met hun familie te kunnen spelen.

Dus, twee nachten weggegooid huurgeld voor mijn muizenmeisje. Driehonderd euro foetsie.

‘Genoeg geld, genoeg geld,’ herhaalt mijn muizenmeisje. ‘Leg dan wat geld bij!’

‘Ha, je kan maar proberen,’ lach ik. In mijn hoofd beginnen de radertjes te draaien. Mijn bankrekening kleurt dieprood.

De jonge moeder bloost. Haar oren tuiten vast. Ik glimlach naar een van haar dochters en stop mijn hemd in mijn broek. Daarnet hebben Anna en ik wat verloren tijd ingehaald in de kamer. Dat doen we steevast voordat we ons aan een verneederende geldronde wagen, kwestie van onszelf wat moed in te spreken. We hielden het deze keer bij knuffelen en, nou ja, het doet er niet toe. Tot ze zich weer helemaal top voelt, houdt ze het zware werk voor haar klanten. Na ons innig samenzijn hebben we twee glaasjes wodka achterovergeslagen. Geloof me, die hebben we nodig op een dag als deze.

Het aanschuiven gaat tergend traag; er zijn nog vier wachtenden voor ons. Ik besef dat het waarschijnlijk noppes wordt straks aan de balie. Er staan altijd twee bedienden, een man en een vrouw. Ik heb zowel hem als haar al gezien aan de *desk* daarnet. Als ze het zo kan timen, probeert dat takkewijf ons te “bedienen”, gewoon om ons meteen wandelen te sturen. De man is oké, hij beseft waarschijnlijk waarom het postkantoor vlak bij de wijk ligt. Hier woont verder niemand. Dit is de kantoor- en vooral andersoortige werkwijk – in die mate dat ik me afvraag wie de andere wachtenden zijn. Kantoorlui? Ik kijk opnieuw naar de grijzende man voor me. Hij draagt zo’n lange beige jas die ouwelui standaard kopen. Het voorschot op de dood, zeg maar. Het is middag; meer mensen hebben vrij dan. Misschien hadden we het bij één shot wodka moeten houden. Het waren eerder glazen dan glaasjes.

Anna ziet me naar de man kijken en wil mijn aandacht. ‘Die viezerd was al bij me.’ Ze richt een gemanicuurd vinger op de grijsaard. Ik ben er honderd procent van overtuigd dat ze liegt.

Vooraan in de rij is een klant klaar, eindelijk. Hij draait zich om, aarzelt op weg naar buiten en blijft bij ons hangen, waar-

schijnlijk om wat zinnen op te vangen. Zo gaat het vaker hier. Hij kijkt dommig naast ons in plaats van naar ons. Wat een lul. Ik hik.

‘Ja, lijkt me wel, muis. Opa is een echte dekhengst.’ Eerst wijs ik naar de ouwe, dan naar de klant die net klaar is. ‘Hij ook.’ De man snuift en zet er de pas in. Anna port me in de ribben, er kan een lachje af. Gelukkig maar.

Het gigantische bedrag spookt door mijn hoofd. ‘Doe toch maar vierhonderd euro of zo,’ druk ik haar op het hart. ‘We zien dan later deze maand hoe druk of kalm het in de wijk is.’

Kerst komt er snel aan, een ongelofelijke kutperiode voor ons allebei. Er ligt geen werk in het verschiet, wel zien we dagenlang familie. Ik hier, zij in een bar land waar democratie enkel in naam aanwezig is. Ik heb er overigens geen idee van of Anna’s ouders en broers weten welke baan ze in het rijk van friet en verdriet heeft.

Het is niet netjes om te vragen waarvoor haar familie het geld nodig heeft.

‘Wat zullen ze met het geld doen?’ vraag ik dus, want de rij schiet tot mijn ergernis niet op, en de ervaring leert dat we nog zeker twee zaken moeten aandoen vooraleer we de zuurverdiende euro’s kunnen overmaken. Mijn koninkrijk voor een bankrekening voor Red Bull-Anna!

Ze kijkt me schuin aan en prutst aan het bovenste knoopje van haar jas. Dat is nooit een goed teken. Een rode lok schuift voor haar ene oog. Heel sexy.

‘Tractoronderdelen kopen, manneke.’ Ze zegt het met opzet langzaam. Even wankelt ze. Volgende keer drinken we vooraf witte wijn, besluit ik.

Haar familie woont in een miljoenenstad met een onuitsprekbare naam. Tractoronderdelen? Ik doe het er maar mee.

‘Praktisch,’ zeg ik. ‘Ik leg honderd euro bij als je vierhonderd euro stort. Hoera, bijna kerst!’ Ik vertrek mijn gezicht.

De jonge moeder praat bijna op fluistertoon met de postbediende. Haar ene dochtertje drukt intussen haar kauwgom tegen de onderkant van de balie. Zet hem op, meid.

De ouwe voor ons heeft intussen de zone van de waarheid

bereikt. Hij steekt aan de balie een heel verhaal af over een verkeerde overschrijving. Ik krijg de aandrang om zoals bij de WWF – of hoe heten die Amerikaanse worstelaars in hun glanzende ondergoed? – ‘s mans jas van de rug te scheuren, netjes in twee stukken, alsof ze met velcro aan elkaar hingen.

‘Heb je een Red Bull in je rugzak?’ vraagt Anna. Is er sneeuw op de fokking Noordpool? Met het oog op deze penibele omstandigheden bereid ik me altijd stevig voor.

‘Deze delen we, muis. Lang trek ik het niet meer in deze keet.’

Mijn meisje zet het blik onmiddellijk aan haar lippen.

Als de ouwe uitgejeremieerd is en het veld ruimt, wenk ik de mannelijke bediende, maar hij blijft naar de jonge moeder luisteren. Hij buigt zich lichtjes naar me toe en haalt zo onopvallend mogelijk zijn schouders op. De klant voor hem ziet er met haar lange bloemenjurk en veelkleurige halsketting met blokjes uit als een bakfietsvlaming die alleen in het donker vrijt.

‘God, ik heb alweer zin in je,’ zeg ik tegen Anna, als we ten slotte aan de balie staan, want ik zie aan het strenge gezicht van de dienstdoende trut dat het toch niets wordt.

‘Bent u opnieuw hier?’ richt het serpent zich tot Anna. ‘U brengt altijd een andere man mee.’

Dat kan ik bevestigen noch ontkennen; wij staan zowat tweewekelijks voor haar neus. Met welke andere stumperds Anna komt aanwaaien en hoeveel geld ze hun ontfutselt, daar heb ik geen zaken mee. Leven in ontkenning is ook leven.

‘Vijfhonderd euro deze keer, mevrouw.’ Mijn stem klinkt vlak.

‘Het is een regelrechte schande. Als u niet onmiddellijk vertrekt, haal ik de *manager* erbij.’

Oh, lieve Heer, de *manager* nog wel. Ik wind me op. Het is niet alsof ik een uur geleden wist dat ik hier honderd euro zou dokken; begin dan niet tegen me te zaniken over ethiek.

Anna ziet me boos worden en trekt aan mijn mouw.

‘Kom, manneke, we gaan,’ zegt ze haastig, en met een klap zet ze het lege blikje Red Bull op de balie.

‘Waarom gaan we telkens eerst naar het postkantoor?’ jammer ik, als we op het plein voor het aartslelijke gebouw staan. ‘We hadden al lang twee andere zaken kunnen bezoeken.’ Ik ken het antwoord, maar moet het nog eens horen, zeker nu.

‘Omdat we nette mensen zijn,’ antwoordt ze en mijn hart bloedt een beetje. Ze heeft gelijk, gelijk, gelijk! Muis, ik hou van je.

‘Ja,’ zeg ik met schorre stem, ‘over twee weken komen we ook eerst hierheen.’ Vreselijk, medio december. Daarna dendert de fokking kerstpletwals over ons heen.

In een of andere schimmige *money transfer shop*, die dubbelt als dagwinkel en kroeshaarkapsalon, kunnen we het bedrag uiteindelijk overschrijven. De transactiekosten zijn hemeltierend hoog. Iedereen moet zijn geld verdienen, denk ik maar. Een glaasje wodka zou er nu wel ingaan. De vrolijke Nigeriaan die de tent aan de rand van de stad uitbaat, wuift ons uit.

‘Tractoronderdelen?’ vraag ik, als we dicht bij de dagwinkel op de tram terug wachten.

Anna legt haar arm om mijn middel en trekt me dicht tegen haar aan. ‘Maakt het uit?’

KATARINA (KAT)

‘Hou je van Grieks?’ vraagt Katarina.

‘Het eten, het land of de seks?’

‘O, meneer gaat slimmetjes doen.’ Ze doet alsof ze preuts een hand voor haar mond houdt. Zo krijg ik volledig zicht op haar borsten, die – je houdt het niet voor mogelijk – voor mij te groot zijn. Maar goed, ik neem het leven zoals het komt.

‘Jij zou je buikje rond eten in mijn restaurant, jongen!’ Ze tikt op mijn opbollende buik.

Kat en haar restaurant. Voor zover ik begrijp, draait het familierestaurant in Brussel goed, maar blijkbaar ook niet goed genoeg. Ik vraag nooit zelf naar financiën, ik luister naar wat deze vrouwen, uitbaatsters van restaurants, winkels, gymzalen en wat nog allemaal, kwijt willen aan mij.

Naast Katarina ligt een prijslijst, die – zowel als concept op zich als wat betreft de concrete prijzen – compleet belachelijk is. Ik reik over Katarina heen, grabbel naar de lijst en wapper ermee in haar gezicht. ‘Als het daar even duur is als hier, komt er geen kat.’

Ze duwt me speels van haar af. ‘Nergens zal je lekkerder eten,’ verzekert ze me.

‘Kom,’ zeg ik, ‘ik ben klaar voor de volgende gang.’

«

MICHELLE

Michelle en ik turen samen naar het scherm van de geldautomaat. Een verbindend moment. Michelle heeft zich helemaal opgedirkt om naar buiten te gaan; ik zie er zoals gewoonlijk wat verfromfaaid uit. Maakt niet uit, het is geen modeshow, maar wel leuk voor Michelle zo, haar mooie kleren, en voor mij ook dus. Ze haakt haar arm in de mijne.

‘Er zit een fokking daglimiet van €600 op.’ Ik weet het en toch vergeet ik het telkens. Functioneel geheugenverlies.

‘Such is life.’ Ja, Michelle is lekker flegmatiek. Ze knijpt me zachtjes in de arm. ‘Kom, het is koud, we gaan terug,’ stelt ze voor.

Met haar rode sjaal en gevoerd leren jasje ziet ze er werkelijk om op te eten uit. Ik laat mijn hand over haar kont glijden. Voorzichtig mijd ik haar *smartphone* in haar achterzak, zodat het dure ding er niet uitvalt.

‘Laten we van het kontje gaan genieten,’ doet ze een nog beter en heter voorstel.

Haar kamer ligt op minder dan 800 meter van de automaat, schat ik. Dat noem ik een goed gesitueerde bank, zoals veel hier

in de buurt op de dienstverlening is voorzien. Nachtwinkel, geldwisselkantoor, noem maar op.

Zo, €300 en €250, het geld vliegt er weer eens door van nacht. Ik weet al lang dat mijn pensioen zal bestaan uit drie-maal daags o zo Vlaamse boterhammen met confituur. Ik grijns Michelle toe en zeg: 'Vooruit dan maar!'

De baruitbater wil zijn zaak een zekere *standing* verlenen met een reeks erotische foto's aan de muren. Zwart-wit, de veilige keuze. Ik zou hem mijn huis niet laten inrichten.

'Ga je alleen kijken of gaan we verder waar we gebleven waren?' vraagt Michelle.

'Weet jij nog waar dat was?' plaag ik haar.

'Een *pro* onthoudt alles.'

Als we naakt zijn, trek ik haar jasje aan.

'Bah, vies! Wat ben je een rare vogel.'

'Hoeveel vraag je hiervoor?' wil ik weten.

'Ha, je zit aan je daglimiet, *loser*!'

Ze schrikt van het woord, het blijft echter niet tussen ons in hangen. *It's all in good fun.*

'Kom nu maar in bed, ik maak het goed met je.'

Daar twijfel ik niet aan.

Een maand later kijken we opnieuw naar de cijfers op het scherm. Het is merkkelijk warmer, toch heeft Michelle haar jasje voor me aangetrokken.

FRANKA

Franka is Duits en dat vind ik bijzonder. Ze vraagt me altijd om pas te praten na de seks, want tijdens de vrijpartij vindt ze het vreemd. Zij haar zin. Ze heeft een kind van een Pool. Er is

iets mis met het jongetje – “een ongelukkige” noemden ze dat vroeger, maar dat mag je niet meer zeggen. Naar de hoeren gaan mag dan weer wel tegenwoordig, als je hen “sekswerkers” noemt. Misschien is dat jongetje toch gelukkig, bedenk ik. Als hij zijn moeder niet mist, tenminste. Wat zit ik hier over familie te prakkezeren? Een echte *mood killer*. *Tote Hosen*, zeg maar.

‘Franka, jetzt geht die Party wirklich ab!’ Ik haal een knalgele Minion met blauwe overall uit een reuzegrote plastic zak waarnaar Franka al enkele keren steeds heeft gekeken.

‘Ben je voor de Oekraïne?’ vraag ik haar met luide stem. Dat begrijpt ze wel. Ik behoud me het recht voor om zoals heel vroeger ‘de Oekraïne’ te zeggen. Dat klinkt ook Duits. Franka spreekt naast Duits overigens Pools, Engels en dus een beetje Nederlands. Fokking Rosetta Stone, die meid.

‘Für mich?’ vraagt ze. Ineens lijkt ze vijf jaar jonger. Even niet aan de zorgen denken.

Ja, het zijn vrouwen, maar tegelijk meiden. Veel jeugd hebben ze niet gehad. Ze beginnen jong in de sector en vliegen er knalhard in. Er moet geld binnenkomen. Franka kijkt vaak *Spongebob* en Disney. Of die fokking Minions bij Disney zitten, weet ik niet. Alles is Disney+ vandaag de dag, dus het zal wel.

Franka doet me een hele uitleg over wat voor Minion het precies is. Het kan me geen ene moer schelen, ik weet alleen dat ie duur was en dat ik *return on investment* wil zien. Niet echt hoor, ik wil Franka gewoon eens blij zien. Ze mist vast haar kleine Pjotr of hoe hij ook heet.

‘Möchtest du, dass er uns anschaut, wenn wir bumsen?’ Een typische Franka-opmerking.

Ik bekijk de Minion voor het eerst echt goed. In de winkel heb ik hem gewoon recht uit de etalage meegegrist, *price be damned*. De gele pop draagt een soort ziekenkasbril, maar doen ze dat niet allemaal? Hij ziet in elk geval alles in HD, denk ik. ‘Ja, Franka, mach schon.’

We liggen in bed en de Minion wipt mee op en neer op de rand. Beetje *creepy* toch. ‘So kann ich es nicht, Franka,’ zucht ik.

‘Nicht reden.’ Ze glijdt aalvlug van me af en draait de Minion op een kwartslag zodat hij uitzicht heeft op het gordijn.

Er moet ondanks alles iets opwindends aan dat ding of de situatie zijn, want ik kom hevig klaar, veel sterker dan anders. Franka merkt het ook. Ze dept mijn goedge weg en zegt: 'Ein schönes Geschenk.'

'Ich schenke dir auch was zu Weihnachten,' mompel ik. Ik weet dat ze de feestdagen hier doorbrengt. Het is wel wat. 'Wie geht's dem Polen?' vraag ik. Hij heet Sigismund of Kasimir of weet ik veel. Als ik ook mannennamen moet onthouden, word ik helemaal gek.

'Er ist von einem Schafott gefallen,' klinkt het met een snik. Fokking Bob-de-Bouwer-Polen en hun stellingen.

'Und der Bub ist nicht mehr bei uns.'

We kleden ons langzaam aan, gaan naast elkaar zitten. Nu doen we meestal ons praatje. Kan ik mijn Duits oefenen, praten we bij over de goeie ouwe DDR en die kleerhanger Honecker. Vandaag niet. Ik wieg haar in mijn armen, wat best moeite kost.

'Ist vielleicht besser, du gehst.'

'Wir sehen uns im Dezember,' zeg ik bij het opstaan.

ANNA#1, deel 3

Ik zit op het bed en telefoneer. Anna, nadampend van onze korte maar tedere sessie, kleeft aan me. We zijn half gekleed. Ze woelt met haar fijne vingers door het weinige haar op mijn borstkas. Mijn muizenmeisje voelt zich niet zo best en wil een paar dagen uitrusten. Een vrijpartij met mij gaat net; dat zijn de wetten van de liefde. Voor alle anderen blijft de deur gesloten. 'Wil jij bellen?' heeft ze me gevraagd. *Shifts* wisselen lukt niet meer. Niemand gunt haar wat in deze bar. Ik wil niet te lang stilstaan bij het gekissebis tussen collega's.

De huisbaas blijkt een huisbazin; ze heeft een stevig West-Vlaams accent. Ik moet aan de kust denken, aan een chic appartement met zicht op de duinen, verdiend over de rug van meisjes zoals Anna. Idioot, denk ik, het is veel te laat om schijnheilig te doen. Ik concentreer me dan maar op de stem aan de

andere kant van de lijn en vraag me af: waar zijn er nog duinen?

‘Kunt u uw vraag herhalen?’ hoor ik, of zo begrijp ik het toch.

Misschien moet ik West-Vlaams spreken. Ik hou het bij een sober: ‘Ik bel uit (...), voor Anna in bar (...).’ Ik ken de namen van alle bars in de wijk intussen uit het hoofd. Ik tekende tussen twee lesuren door ooit een kaart van de wijk, zo gedetailleerd mogelijk: bar per bar, raam per raam. Hier je dagen slijten doet wat met een mens. Ach ja, er zijn ergere dingen.

‘Ha. Wie precies?’ vraagt ze.

Anna houdt haar hoofd tegen het mijne; de telefoon zweeft tussen ons in. Ik grijp het toestel steviger vast en ga zachtjes tegen mijn lieveling aanleunen, duw haar speels naar de matras. ‘Je naam,’ zeg ik en reik haar de telefoon aan. In mijn hoofd speelt een lied, een heel luid lied, als Anna de dame haar echte naam meedeelt. Daarna is het opnieuw aan mij.

‘Ze is ziek.’ Dit is niet het soort gesprek dat ik graag voer.

‘Ziek is ziek. Dan hoeft ze niet te werken. Ik bel straks wel rond.’

Volgens mijn meisje is de huisbazin een moeilijke vrouw. Het is weer op zijn Anna’s: van enige weerbarstigheid valt aan de telefoon niets te merken. De dame is niet gewoon vriendelijk, ze klinkt joviaal.

‘Wanneer kan ze aan de slag?’ wil de huisbazin weten.

Drie dagen, heeft Anna gezegd.

‘Dat moet kunnen,’ zegt de huisbazin.

Net als ik denk, oef, dit verloopt gemakkelijk...

‘Overigens, meneer, bent u een dokter of haar pooier? Ik teken enkel contracten met werknemers die op hun eentje aan de slag gaan.’

Ik sta met mijn mond vol tanden. Ik fluister ‘pimp’ naar Anna. Ze trekt grote ogen. Hoe moet ik dit uitleggen? Ik kan alleen maar de waarheid zeggen, of iets dat in de buurt komt. ‘Ik ben geen pooier, maar, euh, een vaste klant, zeg maar.’

‘Tja...’ klinkt het aan de andere kant van de lijn. ‘U belt me best niet meer. Het is helemaal niet de bedoeling dat wij elkaar spreken.’

Anna grijpt mijn hand en kijkt me vragend aan.

‘Laat u de daghuur vallen, mevrouw?’ hoor ik mezelf met vreemde stem vragen.

Het blijft stil aan de andere kant. Ik tel de seconden, in de taal die mijn muizenmeisje me beetje bij beetje geleerd heeft. We zijn intussen iets meer dan negen maanden samen. Ik hou de stand per week bij. Zo ben ik wel, vrees ik. Negen maanden... Dat is langer dan heel wat van mijn echte relaties. Tot het cijfer honderd red ik het in die moeilijke taal van haar, maar zo lang hoef ik niet te wachten op een antwoord.

‘Geef me... Anna nog eens.’

Ik laat de telefoon aan mijn zieke muisje.

Voor ik het weet, is het gesprek voorbij.

‘En?’ vraag ik haar.

‘Ik mag die omhooggevallen trut nooit meer bellen. Poeh, ik heb in elk geval drie dagen vrij gekregen, en mijn kamerhuur krijg ik terug.’

In bars moet je huur vooruit betalen en het geld daarna terugverdienen. Het is niet alsof meiden zoals Anna anders elke dag stipt op post zouden zijn.

Mijn meisje kijkt sip. ‘Volgende maand moet ik een andere bar zoeken, zei ze.’

Alweer een nieuwe plek. In welke bar heeft Anna nog niet gewerkt? Soms voel ik me zo moe.

Ze kijkt me zorgelijk aan, streelt mijn arm en zegt: ‘Manneke toch! Ik voel me al een beetje beter.’

Dat is net wat ik niet hoef te horen. Heb ik daarvoor dit absurde telefoongesprek gevoerd? Het ongenoegen valt blijkbaar van mijn gezicht af te lezen. Ze kijkt betrapt, port me in de zij en lacht: ‘Jij, een pooier, haha! Zeg, ben je niet blij dat wij,’ dat laatste woord beklemtoont ze, ‘drie daagjes vakantie hebben, nu? Of zie je me niet meer graag?’

Wat ben ik een oen. Ik leg haar kussend het zwijgen op. Ander verweer heb ik niet.

MIA EN RINA

Zo, de vakantie zit erop. Groepsreis en mijn hoofd staat op ontploffen. Te veel volk, te veel indrukken. Nog met mijn rugzak aan loop ik door de wijk. De vlucht is in mijn benen gekropen. Het is een raar uur om hier binnen te waaien: shiftwissel/slaaptijd. De plek is uitgestorven. Toch twee vrouwen, ze wenen.

‘Samen?’ vraagt de ene.

Vandaag wel, ja. Ze zijn pas in de stad komen werken, zo blijkt, en het zijn vriendinnen: Mia en Rina, denk ik verstaan te hebben.

‘Op reis geweest?’ wil Mia weten.

‘Nog geen zin om naar huis te gaan,’ geef ik toe.

Mia knikt. ‘Eerst relaxen.’

Rina sluit haar kamer af en hier zitten we dan met zijn driesjes op Mia’s bed, in een anonieme kamer als alle andere. Ook Mia en Rina lijken op elkaar: allebei een *oversized* bril – vind ik lekker – en quasi hetzelfde kapsel.

‘Heb je het al met zijn drieën gedaan?’ vraagt Rina.

Ik lach hol – wat heb ik nog niet uitgetprobeerd?

Goede afspraken maken goede vrienden: ik mag de tijd volmaken, zelfs als ik vroeg klaarkom. Mooi, geen vijf minuten later is het zover.

‘Nou, het zat diep,’ zegt Mia.

‘Het was een ongelofelijke kutreis.’ Hier kan je doodeerlijk zijn.

‘Wat is er met je teen?’ vraagt Rina.

Mijn grote teen is verkleurd en gezwollen.

‘Ik moet nodig nieuwe schoenen, maar ja...’ Ik duid op de kamer.

Mia en Rina wisselen een blik uit. ‘Zullen we nog eens?’ vraagt Rina.

‘Ja, zien hoe het loopt,’ zeg ik en wrijf over haar bovenarm.

ANNA#1, deel 4

Mijn muizenmeisje rolt over de grond van het lachen, letterlijk. Ze ligt op de vloer, naast de bank en de tafel. Ik sta moeizaam op om haar recht te helpen. We hebben beiden diep in het glas gekeken.

‘Hey, (...)!’ hoor ik achter me. Even ben ik gedesoriënteerd, dan herken ik de stem van Sietske, een collega van me. Ik ben te dronken om me te schamen. Sietske is met een groepje vrienden aan de tafel naast die van ons gaan zitten. De tafels zijn met tussenschotten afgezet, een beetje zoals in ouderwetse treincoupés. Ik heb er geen idee van of dit het stamcafé van mijn collega is; ik heb deze kroeg nog nooit bezocht.

Anna logeert momenteel in een heus hotel, weliswaar een van de goedkoopste categorie. Zo’n hotel waar ze begrijpen dat je overdag komt slapen. Het is een tijdelijke oplossing, tot ze weer een dumpplek vindt die maar een schijntje kost. Ik speur met haar mee naar verblijfplaatsen. Vrolijk word ik niet van die zoektocht. Wat een gore kamers herbergt deze stad.

Op haar vorige slaapplek liep het slecht af; Anna had er homemes. Zelfs vlak voor het slapengaan maakt mijn lieveling ruzie met al wie bij haar in de buurt komt. Dezer dagen soest ze dus prinsheerlijk in een echt hotel. Ze is één nacht bij me thuis blijven slapen, ‘s ochtends kregen we het echter allebei benauwd. Jammer, we wilden het laten werken, nu de gelegenheid zich voordeed, maar zo gaan die dingen soms. We hebben afgesproken om het er niet meer over te hebben. Veel liever bezatten we ons.

Daarnet heeft Anna me in vertrouwen genomen over het liefdesverdriet van haar jongste broer. Hij belt haar tegenwoordig tweemaal daags. Ze moet hem meteen terugbellen; de gesprekskosten zijn te hoog voor hem. De jongen is pas zeventien en van het dweperige type. Een meisje aan de overkant van de rivier heeft zijn hart gebroken. Anna kan het zo levendig vertellen dat ik me naast haar broer waan terwijl hij aan de oever naar het meisje roept: ‘Steek het water over. Je toekomstige echtgenoot wacht op je.’ Als ik opnieuw nuchter ben, moet ik

eens nakijken of er daadwerkelijk een grote rivier door die miljoenenstad vloeit. Het is in elk geval een mooi verhaal.

Het café waar Sietske opduikt, ligt tegenover Anna's hotel.

'Was je niet ziek?' vraagt mijn collega, over de luide gitaarmuziek heen.

Ziek van de stress om mijn lieveling, ja. Anna klautert langs me recht.

'Ik ben helemaal genezen, zoals je ziet. Maandag ben ik weer van de partij.'

Anna voelt zich schijnbaar niet in het minst betrappt; ze lacht de anderen toe. Mijn muizenmeisje heeft lak aan alles en iedereen. Behalve aan haar treurende broertje. En aan mij, misschien. Ze stelt zich aan Sietske en haar vrienden voor als Shakira, naar de zangeres, wat een privégrapje is tussen Anna en mij. De naam gaat erin als zoete koek. We sluiten bij het groepje aan en Anna laat zich volledig gaan. Eindelijk heeft ze een groot publiek; ik ben oprecht blij voor haar. Ze bloeit helemaal open. Ik wrijf onder de tafel tevreden over haar dij. Veel aandacht, dat is precies wat ze op dit moment nodig heeft.

'Ik ben op tournee met een musicalgroep uit (...) en doe een heleboel landen aan.' Ze somt een aantal klassiekers in het genre op. Ik heb er geen idee van of Anna kan zingen – écht zingen, bedoel ik. Een beetje tot mijn spijt vraagt niemand haar om een lied te brengen. Sietskes vrienden zijn te beleefd daarvoor, vermoed ik. Het is niet alsof ik veel grip heb op de gebeurtenissen. Mijn collega knipoogt naar me. Ze voelt ook wel dat er iets niet klopt, lijkt me, maar ze ziet vast en zeker dat ik gelukkig ben. Dat moet volstaan, voor haar en voor mij.

Als we twee uur later naar haar kamer wandelen en stilaan ontnuchteren, vraag ik Anna: 'Begin je niet erg laat vanavond?'

'Ik werk al elke dag,' klaagt ze.

Daar heeft ze beslist een punt. We staan voor haar deur.

'Wil je wel?'

'Pfff, alleen als jij boven blijft wachten.'

Ik denk aan die ene nacht, toen mijn lieveling bij me bleef slapen. 'Binnen?' vraag ik voor de zekerheid, want die vraag stelt ze me anders nooit.

'Ja, het is zo koud buiten.' Ze rekt zich en streelt mijn wang.

De temperatuur valt heus mee, ik heb al op veel koudere dagen buiten gewacht.

Ze trekt me naar haar toe en fluistert: 'Het was een heel fijne avond, verpest het nu niet. Ik wil je dicht in de buurt hebben.'

Ik word helemaal wee vanbinnen en zeg aarzelend: 'Alles blijft hetzelfde tussen ons?' De zin ontsnapt me voor ik er erg in heb. Het is precies dezelfde zin die twee eerdere liefjes tegen mij uitspraken toen het om de knikkers ging. Fok!

Ze kijkt me fel aan. 'Hoe zit het met je vriendin? Wanneer hoor ik daar iets over?' vraagt ze, terwijl ze me loslaat.

O ja, mijn vriendin. Ik kuch. 'Die is nog een hele tijd weg. Minstens driekwart jaar.'

'Komt ze wel terug uit de jungle? Hoe zit dat?'

Mijn vriendin, als ik haar zo mag noemen, doet iets hoogst wetenschappelijks aan de andere kant van de aardbol, meer dan een jaar intussen, en laat steeds minder vaak van zich horen. Skypegesprekken stelt ze gemakkelijk uit. Zie ik haar terug? Wellicht. Toch? Nee? Ik weet het niet. Ik haal onbeholpen mijn schouders op.

Anna stapt over de drempel. 'Hoe kan ik ooit met een bedrieger samen zijn?'

Het klinkt bijna achteloos. En toch is het hoge woord eruit. Bedrieger. We zijn wie we zijn, op een bepaalde manier stelt het me gerust.

'Er ligt eten boven,' zegt ze, als we klaar zijn met het fatsoeneren van de kamer. Op de overloop vind ik inderdaad een hele stapel *snacks* die ik haar de voorbije tijd heb gehaald. Lieverd van me, blijf vooral wie je bent.

Een week later hoor ik van Kat dat mijn muizenmeisje in Keulen is gaan werken.

CLARA

We liggen net behaaglijk te knuffelen als buiten de hel losbarst. Clara trekt snel het laken over zich heen, een hoogst nutteloos en dus charmant gebaar.

‘Ik kijk even,’ gaap ik en rol het bed uit. Ik stap wankelend het verhoogje op, hou me aan de barkruk vast en open het gordijn een beetje. Dan denk ik eraan dat ik spiernaakt ben. Ach wat, moet kunnen.

Ik schrik als ik een stoet dames de straat zie in lopen. Ze kloppen op potten en pannen en scanderen leuzen. Ze hebben ook vlaggen en pancartes mee. Fokking *bad luck*: op de tweede rij zie ik een vriendin van me. Ze is altijd al militant geweest. Vrouwenrechten, *gender stuff*, enzomeer. *Fighting the good fight*, maar liefst nu even niet. Twee mannen met kappen over het hoofd snellen het raam voorbij.

‘En?’ vraagt Clara, het laken nog half geheven. Ondanks de situatie glimlach ik. Zij lijkt te denken dat tsaar Poetin het land is binnengevallen – Clara komt uit Moldavië, geloof ik – en ik maak me zorgen over mijn reputatie in mijn vriendenkring.

‘Het zijn vrouwen die jou meer rechten willen bezorgen,’ fluister ik haar toe, als ik terug in bed duik.

‘Maar ze jagen de klanten weg,’ constateert ze.

Ja, de kapitalistische gedachte laat zich moeilijk ombuigen.

‘Ik ben er toch nog.’ Ik knik mijn hoofd hoofs naar haar toe.

Ze lacht, helder als – nou, bedenk maar iets romantisch.

De menigte passeert onze kamer. Ik besluit niet te vertalen wat er gescandeerd wordt, Clara vraagt er ook niet naar.

‘Als er bij ons betoogd wordt,’ zegt ze, ‘duurt het nooit lang.’

‘Ha, ik zie het zo voor me.’

Die opmerking levert me minder succes op. Als de luidruchtige groep zich echter verwijderd, laat ze het laken zakken en krijg ik zicht op haar postsovjetlandschap. Het is er goed toeven, weet ik.

‘De verloren tijd gaat er wel van af.’

‘Vanzelfsprekend.’ Ik grijp naar mijn portefeuille. Leve de vrije markt.

«

ANNA#2, deel 1

Anna en ik zitten op het bed – waar zouden we anders zitten? Hier zijn stoelen, tafels noch kasten. Een eenzame kapstok, daar blijft het bij. Vroeger had zowat elke bar een toog en een drankenkast. In de glazen zag je soms het stof zitten. Ik heb het over de tijd toen in de wijk enkel Nederlands en Frans gesproken werd. De wetgeving is intussen versoepeld, dus waarom nog doen alsof?

Net zoals de ene bar de andere niet is, is de ene Anna de andere niet. Dit is Anna van de gestolen fiets, niet Red Bull-Anna, die nu ver weg is – ook zij al. Let wel, deze Anna is dief noch heler. Ze kan gewoon goed luisteren.

‘Dus je denkt dat je fiets gestolen is, maar heel waarschijnlijk ben je gewoon vergeten waar je hem op slot hebt gezet? Vat ik het zo goed samen?’

Het was me al bij binnenkomst duidelijk: voor lulkoek ben je hier aan het verkeerde adres.

‘Ja,’ geef ik toe, ‘maar de stad is zo groot.’ Ik schiet in een dronken lach als ik mijn zeurderige stemmetje hoor.

‘Wil je blowen?’ stelt ze voor. Zo zal ik deze Anna het meest liefhebben: in de gestolen tijd nadien. Ze schurkt gezellig tegen me aan. We zijn allebei naakt, zoiets zorgt voor een vertrouwelijkheid die je in andere omstandigheden nooit zo snel bereikt.

Ik kijk haar wijsneuzig in de ogen. ‘Je was echt goed!’ Ik voel nog de *cocktails* van eerder die avond. Wat een nacht!

‘Ach man, geef me de stickie.’

We zitten wat voor ons uit te staren. Het is lang geleden dat ik me zo ontspannen gevoeld heb. ‘Ik heb vanavond minstens twee Long Island Iced Teas en ook Sex On The Beach gedronken.’

‘Ik heb het gemerkt!’ proest ze het uit.

‘Ach meid, geef me de stickie.’

Anna vertelt veel, maar niet te veel. Het laat zich aange-naam beluisteren. Waar ze vandaan komt, in welke steden ze gewerkt heeft – gratis toeristische tip over Alkmaar: ‘Een echte *shithole!*’ – dat ze deze stad mooi vindt, maar ja, ‘nooit tijd om de boel grondig te verkennen’.

Ik wrijf liefkozend over haar rug, ik mag dat. Ze legt mijn haar goed.

‘Je moet het eens laten groeien, volgens mij zou het je goed staan.’

‘Euh, ik had het vroeger lang en toen ik hier met mijn lang haar en mijn stemmetje binnenkwam, werd me eens gezegd “We doen geen vrouwen.”’

Het lijkt wel een eeuwigheid geleden, de wijk is sterk veranderd.

‘Vertel jij nog eens wat,’ zegt ze.

Goed dan. Eerst een trekje. Werk, familie, vakanties.

‘En je vriendin?’

‘Werelden scheiden ons.’ Ik hou het daarbij.

Ze knikt ernstig. ‘Als het echt is, moet je veel samen zijn,’ fluistert ze me toe.

Ik demp eveneens mijn stem en zeg: ‘Ik weet het, dokter.’ Ik duik naar beneden en kriebel haar buik. Ze trekt zich fluks weg, er valt wat as op mijn dij.

‘Ai!’ roep ik en ze kijkt me bezorgd aan.

Anna en ik gaan leuke tijden tegemoet, ik voel het. Vandaag ben ik *happy drunk* en de volgende paar keren vast ook wel, maar op een verwaaide nacht zal ik hier huilerig dronken aankomen en dan slaat de stemming om. Niet fataal, maar er zal iets gebroken zijn, iets dat niet meer goedkomt, tot de laatste keer dat ik haar zie, voor ze terug naar huis gaat, definitief, en ze me met een glimlach vertelt: ‘Leuk dat je net in mijn laatste week komt, we kunnen het samen goed afsluiten.’ Die avond ben ik gelukkig *happy drunk*.

Zoals nu dus, wanneer ik nog niets van later weet. Morgen, na een kater, zal ik mijn fiets vinden, ver weg van hier, want laten we wel wezen, voor de fiets kwam ik niet hierheen; van-nacht grappen, smoren en drinken we.

CARO, deel 2

‘Mijn vriend en ik willen samen. Heeft hij altijd al willen doen.’

Dat is zelfs voor Caro te veel. Het moet altijd alleen blijkbaar. Twee vrouwen en een klant, dat kan probleemloos, natuurlijk. Twee klanten daarentegen... Maar Caro is Caro: ze heeft een voorstel.

‘Om beurten en jullie kunnen naar elkaar kijken. En jezelf bevredigen. Goed?’ Ze noemt een prijs. Valt best mee. God ja... Zit ik niet echt op te wachten.

Mijn collega en ik kijken kort naar elkaar. Hoeveel cafés hebben we precies bezocht, lijken we elkaar te willen vragen.

‘Oké,’ zegt mijn collega, ‘maar hij moet eerst.’ Hij duwt me naar voren, alsof we op de speelplaats zijn, kleine jongens onder elkaar.

Caro en ik kleden ons uit. Ik vergeet al snel mijn collega. Caro is altijd een beetje thuiskomen: het voelt zo comfortabel. Zo gaat dat als je bij iemand met je *kinks* terecht kan.

Als ik later zie hoe mijn collega amechtig pompt, denk ik: in films is het toch anders. Minder... ambachtelijk.

Hij wil maar niet klaarkomen. Ik draai me na een tijd om en kijk naar de deur. Uiteindelijk lukt het hem.

We zijn in het volgende café als hij schaapachtig zegt: ‘Bril vergeten.’

Wij terug. Caro lacht ons toe. Hij blijkt niet alleen zijn bril, maar ook zijn portefeuille te zijn vergeten.

‘Wat een avond voor jullie,’ zegt Caro. ‘Altijd welkom.’

Na het weekend, op school. We zitten met wat collega's aan de koffie.

Hij legt zijn hand op mijn arm en zegt: ‘Je moet bijleggen voor Caro's cadeau.’

Ik leg niet eens de link. Wie is Caro? De collega's praten gewoon verder.

Ach ja, denk ik, hij heeft betaald, want ik had geen geld meer. En dan: hij veronderstelt dat ik niet wil betalen.

'Hoeveel heeft je vrouw gevraagd dat ik bijleg?' zeg ik.

Ik stop de volgende dag het geld in zijn postvakje in de leraarskamer. We praten een tijdje niet meer met elkaar. Tot we opnieuw samen in een café belanden. Zo gaat dat onder vrienden.

«

MICHAEL

'Mag ik je pijpen?' wil hij weten.

Aan de ingang vroeg ik hem of er wisselgeld voor de *lotion dispensers* te krijgen was, meer introductie behoeft hij blijkbaar niet. Het zal aan de duisternis van het bioscoopzaaltje liggen.

'Tja, heb je een condoom bij?' Als ik hier beland, stel ik de wetten, want ik ben niet *gay*. Op het grote scherm voor ons wordt een rondborstige vrouw genomen door vijf mannen van wie je hoopt dat je ze nooit de hand hoeft te schudden. Jawel, vijf. Het is een armetierige scène, *low production values*, ze komt me bekend voor. De wonderen van het internet. Blijk ik zelf lid van de schermgeneratie. Als deze tent een slogan nodig had, en die heeft ze wel degelijk, kon die luiden: 'Je komt voor de ervaring, niet voor de film.'

'Nee, niks bij.'

Fokking *barebacker*.

'Ik vrees dat het niks wordt, dan.' Het zijn zware dagen voor iedereen. Ik grijns hem toe.

De zeldzame keren dat ik hier strand, ben ik altijd wat *pis-sed*. Ik vind het onaangenaam om begeerd te worden, toch op deze manier, kruiperig – dan voel ik me ineens zo waardevol. Bovendien is de sfeer in het zaaltje sneu. Zogezegd zitten hier eenzame mannen en heterokoppeltjes die wat bloot tonen terwijl ze naar de film kijken en aan elkaar prutsen. Nooit meege-

maakt. Meestal staan enkele leernichten elkaar in groep af te lebben achterin de bioscoop.

‘Ben je bi?’ informeer ik zuinigjes. Ik moet het op een of andere manier voor mezelf verantwoorden, elke keer weer.

‘Misschien wel?’

Niet dus. Ach ja. ‘Nou, goed dan. Het gaat zo: ik kijk naar de film en trek me af en je vangt op wat er op te vangen valt.’ Een zin voor de eeuwigheid.

Op het scherm is een weinig veelbelovende nieuwe scène begonnen. Ik kan die acteur niet uitstaan, met zijn afgrijselijke *tattoo* naast zijn *Glockenspiel*, maar de vrouw kan ermee door. Jezus, dat deze bioscoop nog bestaat in tijden van *streaming* en 4K.

Ik haal werktuigelijk mijn lul uit mijn broek. De vrijpostige kerel gaat op zijn knieën schuin tegenover me zitten.

Als er onverwacht wat *schwung* in de scène komt en de leernichten op dat moment achter me tot een luidruchtig, veelstemmig crescendo komen, ben ik er helemaal klaar voor. Ik knijp mijn lul af tot het licht op het scherm feller wordt en mik dan mijn straal netjes op de kleren in plaats van het gezicht van de kerel voor me. Ik zie hem klungelig duiken om wat op te vangen. Op deze plek sterft je ziel, telkens weer.

Hij staat recht, veegt zich schoon en stelt zich netjes voor: ‘Ik ben Michael. Ga je mee naar mijn flat? Ik woon vlakbij.’ Ongetwijfeld.

‘Nee, ik wil de volgende scène zien.’

Michael schuifelt onopvallend uit beeld.

Het is pas tien uur ‘s ochtends. Het wordt een lange dag, een dag waarop ik rekenschap aan mezelf moet afleggen. ‘Fokking *gays*,’ fluister ik, ‘fokking ik.’

«

YVONNE (YV)

‘Ik vond geen oppas voor hem.’ Yvonne en ik staren naar haar keffertje, dat als een wachter tussen de deur en het bed staat. Ik hou van honden, maar niet in de slaapkamer.

‘Yv, hij gaat toch niet de hele tijd blaffen?’ vraag ik met aandrang.

‘Misschien een beetje.’ Haar blik glijdt van mij naar Maxie.

De naam alleen al... Die hond gaat vast de hele tijd zitten janken.

‘Zullen we dan maar?’ zet ze de actie in gang. Tik tok, tik tok, ik weet het.

Terwijl ik mijn schoenen uittrek, komt het beest aan mijn voeten ruiken. ‘Euh, ik heb gedoucht,’ vertel ik Yvonne, die pretlichtjes in de ogen krijgt.

‘Ik zie het aan je haar,’ zegt ze, ‘het glanst niet meer zo vetting als vorige keer.’

Ik toon haar spottend mijn tanden, blijkbaar het sein voor de hond om aan zijn concert te beginnen. De wereld lijkt te vergaan.

Ik draai me naar Yvonne toe op het bed, mijn *shirt* half uitgetrokken. ‘Ik doe het niet, Yv, niet met Minions en niet met honden in de buurt.’

Ze schiet in de lach. ‘Niet met Minions?’ echoot ze. Weet zij veel.

‘Het is niet hygiënisch, dat moet je toegeven.’

De burens, ongetwijfeld eveneens volop aan de slag, kloppen hard op de tussenwand, het geluid van de hond is werkelijk ondraaglijk.

‘Kan hij niet in de douche voor even?’

‘He, jij hebt toch zelf een hond.’

Ik moet ook altijd mijn fokking hondenfoto’s aan iedereen tonen.

‘Maar die is nu niet hier en deze wel.’ Ik wijs beschuldigend naar de lawaaimaker. ‘Het is mooi geweest. Ik hou het van je tegoed, ik laat het geld hier.’

Ze draait zich om, grabbelt in een la met speeltjes en overhandigt me er eentje. ‘Wil je een *doggybag* mee?’

Voor het eerst in lange tijd zie ik haar lachrimpeltjes.

‘Is wel goed zo.’

Terwijl ze zich opnieuw omdraait naar de ladenkast, por ik de hond met mijn voet. Hij gromt laag en diep.

‘Volgende keer is hij er toch niet bij?’

‘Gut nee, breng maar de jouwe mee, zien we of je er dan iets van bakt.’

Een echte dierenvriend, die Yvonne.

«

FAYE

De spanning is te snijden. ‘Je bent te groot,’ zegt ze. Faye heet ze, geloof ik, ik was niet eerder bij haar. ‘Het doet pijn. We moeten stoppen.’

Fokking ‘te groot’ – hilarisch. Nou nee, ik ben best boos. Ik voel dat het opletten wordt.

Het liep al fout toen ik de bar in liep. Stond ze eerst aan het raam prachtig te lachen, dan vroeg ze bij binnenkomst of haar vriendin mee mocht doen. Ik was echter moe, en het geld, altijd het geld. Daar dacht zij natuurlijk ook aan.

Dit huis is een soort fabriek. Voor zover ik weet, is dit de enige plek waar de vrouwen ook effectief wonen. Hoe monotoon kan je leven worden? Vorige keer, met Anna#3 of Chiara, weet ik niet meer zo goed, passeerden we een waskamer: liefst drie wasmachines naast elkaar. Tja.

‘Te groot’ dus. Faye was misnoegd dat het een op een werd en toen wist ik al: dit wordt een *hate fuck*. Dat is altijd ploeteren, maar het doet tegelijk deugd om je zelfbeeld helemaal in de prak te rijden. Soms moet je jezelf straffen. En de vrouwen: *they don’t really care*.

Een maand of wat geleden kamerde ik met een beeldschone Egyptische vrouw, ze keek zelfs nauwelijks op toen ik binnenkwam. Zat voortdurend op haar telefoon te kijken toen we bezig waren. *Supreme hate fuck*.

Maar dit dan. Ik voel het: Faye heeft me hier al de ene leugen na de andere verteld en de *vibe* is echt *off*. Het is moeilijk uit te leggen: tussen ons in kamert de haat mee. Ze heeft misschien een slechte dag. Bij deze baan is waarschijnlijk elke dag een maandag. We kijken elkaar geërgerd aan. Faye gaat van het bed

af, trekt haar slipje en beha aan en beent de kamer uit. Ik wil met iets gooien, de kamer is echter zo kaal als wat. Ik kleed me dan maar en wacht. Alleen raak ik niet buiten. Faye of iemand anders moet mee naar beneden om de voordeur te ontsluiten. Ik hoor geroezemoes op de gang.

Faye komt binnen. 'Tijd om te gaan,' zegt ze. Inderdaad.

We staan voor de trap en ik gebaar haar dat ze eerst moet gaan. Ik word steeds kwader, zo kwaad dat ik haar van de trap wil duwen.

'O nee!' Faye staart me de grond in. 'Jij gaat de trap eerst af.'

Het is een absurde situatie: we blijven op de overloop staan, vrij lang. Chiara loopt de trap op en werpt ons in het voorbijgaan een bezorgde blik toe. Het is een soort *Mexican stand-off*, maar dan een heel zielige. En dat besef ik.

'Goed, ik ga eerst,' mompel ik.

Als de deur beneden achter me op slot gaat, voel ik dat er binnen in me iets ontgrendeld is, iets verontrustends. Ik moet naar huis toe. Dat doe ik echter níet, want op dit moment is de avond mislukt, dus spring ik bij een ander binnen. Franka kijkt me fronsend aan als ik te luid 'hallo' zeg, een 'hallo' waarin een wereld aan ongenoegen schuilt.

'Erst mal reden?' vraagt ze, wat erg on-Franka is.

ANNA#2, deel 2

Mijn *smartphone* zoemt voor de vierde keer. Het is genoeg geweest. Ik kus Anna verontschuldigend op de arm, klauter uit het bed en tast naar mijn broek.

'Niet te veel licht is goed,' vertel ik haar over het irritante geluid heen, 'maar het is wel erg donker hier.' Jawel, ik ben in een slechte bui. Ik haal mijn telefoon uit mijn jeansbroek, die verfrommeld op de vloer ligt.

Gemist bericht: "Ben je er nog?" Fokking Jonah. Ik schakel de telefoon uit.

'Ga je straks terug naar het feest?' vraagt Anna. Ik hoor de

gretigheid in haar stem. Ik begrijp best dat ze nieuwsgierig is, na de berichtjes die ik het voorbije half uur kreeg. Op dit moment is alles nog koek en ei tussen ons.

‘Ja, wat vind je daar nu van?’ vraag ik haar.

‘Luxeproblemen!’ plaagt ze me.

Ik schiet in de lach, ook al wil ik het niet. Anna is echt zo’n nuchter mens. Het klikt super tussen ons, maar als je elkaar ontmoet zoals wij elkaar ontmoet hebben, wordt het sowieso nooit wat. Waarom kom ik nooit een Anna elders tegen? Het ligt vast aan mij.

‘Zeg, wil je nog wat of ga je blijven dromen?’

Ik gehoorzaam en ga braafjes liggen. Ze komt op me zitten.

‘Je weet dat ik zo direct klaarkom,’ zeg ik.

‘Ik vind het bovenop leuk.’

Was ik vergeten. Terwijl we samensmelten, denk ik aan het feest en aan Jonah. Volgens Anna is het een echt meidending, dat een vrouw je uitnodigt op een exclusief feest – de tickets zijn reteduur – maar dat je alleen welkom bent als je de hele tijd doet alsof je met haar flirt, zodat ze een ander jaloers kan maken.

‘Vind je die meid leuk?’ vraagt Anna, als we klaar zijn.

‘Echt niet.’

‘Waarom ga je dan naar het feest?’

Daar heb ik geen antwoord op.

Anna wrijft over mijn borstkas. ‘Blijf maar even lekker hier, we praten wat. Fok dat feest.’

X

We liggen ongemakkelijk op een soort van brede poef met een ronde bedsprei erover. Die is geelwit, zou misschien wit moeten zijn; onder de spreid ziet het doek, of wat het ook is, er verdacht grijs uit. Ewww. Het is teringkoud op de kamer drie hoog. Enkel glas, een van de ramen sluit niet goed.

X praat nauwelijks Engels. Ze rilt. Ik sta op en ga voor het raam staan, druk er hard op, maar uiteraard maakt dat in mijn

geval weinig verschil. Het raam is niet onder de indruk van me.

We zijn allebei bloot, vanzelfsprekend, maar ik trek weer mijn kleren aan en beduid haar hetzelfde te doen. Volgens mij is X hier nog niet lang en vindt ze het allemaal beangstigend. Wat wil je ook op deze dumpplek? Ze staart me met grote ogen aan.

We gaan enkel roken, besluit ik. Ik bied haar mijn jas aan, die haar schouders mooi omsluit. Naar beneden kunnen we niet, na vijf minuten – wie weet hoe ze daar reageren. We vullen dan maar de tijd. We roken; de stilte weegt. In mijn hoofd klinkt als een mantra keer op keer het refrein van ‘El día de mi suerte’ van Héctor Lavoe en Willie Colón. Als ik uitgelaten ben, kweel ik het lied – hoe valser, hoe beter. Vroeger zong ik het vaak in de gangen op school. Voel ik me *down* zoals nu, dan komen de woorden voorzichtig als naar zuurstof happende vissen boven-drijven. Ik kijk schuchter naar X naast me en neurie.

‘Pronto llegará

El día de mi suerte

Sé que antes de mi muerte

Seguro que mi suerte cambiará¹

Zeg de woorden en ze worden bewaarheid. Zweeftevenpraat, maar die kunnen X en ik wel gebruiken op dit ogenblik.

Ze ontspant een beetje, minder echter dan ik dacht. Het is waarschijnlijk beter om haar wat ruimte te geven. Ik ga voor het weerbarstige raam staan en blaas de rook door de kier. Beneden loopt er veel volk, in groepjes. Het is zaterdagavond, dan weet je het wel.

Voorlopig zitten we gevangen, enfin, ik niet echt natuurlijk – en ik hoop X ook niet.

Ik krijg een idee en maak het eetgebaar. Ik kan iets warm halen, dat vinden ze beneden vast geen probleem. Ze schudt

.....
1 Binnenkort komt
mijn geluksdag
ik weet dat voor mijn dood
mijn geluk zeker zal keren

het hoofd en wijst op haar sigaret. Ik haal mijn pakje tevoorschijn, neem er nog een uit voor mezelf en werp haar het bijna lege pakje toe.

Er hangt geen klok aan de muur. De batterij van mijn *smartphone* is weer eens snel plat, daar heb ik niets aan. Ik moet een nieuw toestel kopen, maar mijn geld gaat op aan avonden zoals deze. Voorwaar een glamoureuus bestaan. Ik tik op mijn pols; X haalt een horloge zonder bandjes uit haar broekzak en toont me hoe laat het is. Daarmee weet ik niet zoveel, begrijp ik meteen. Het is niet alsof ik het precieze tijdstip nakijk wanneer ik ergens binnenga. Er zijn grenzen, het is belangrijk dat je die voor jezelf aanhoudt. Je spreekt samen af hoelang je met elkaar doorbrengt, de vrouw geeft aan wanneer die tijd voorbij is. Ik vraag X tevergeefs naar het uur van mijn aankomst.

Of ik hier nu al lang of kort ben, deze situatie is foute boel. Onrustig stap ik door de kamer. De plankenvloer kraakt. Ik zie op de opstaande zijde van de poef dat er wel degelijk schimmel of zoiets op zit. Fokking huisbaas.

X doet me met haar hand teken het kalm aan te doen en reikt me het pakje sigaretten aan. Ik wuif het weg, *'for you'*, gebaar haar te wachten en loop de trap af. Daar halen ze hun schouders op als ik vragen stel. Het zijn anonieme mannen, ongere types. Kom je ze buiten de wijk tegen, dan loop je er met een boogje omheen. Ik mag gaan, verdere vragen worden niet op prijs gesteld. Met lood in de schoenen ga ik terug de trap op. Ik wenk X, neem voorzichtig mijn jas van haar schouders en ga met haar naar beneden. Het wordt een stilzwijgend afscheid.

Als ik de week nadien door de straat loop en de ramen afspuur, is ze er niet. Ik zie haar nooit meer terug. Drie maanden lang hou ik het niet-roken vol. Dan breekt de dam, op meerdere manieren.

«

XANDER EN XANDRI

De *peepshow*, het laatste onbeschermd stadsmonument. Er is er maar eentje over. Ik heb meerdere van die etablissementen gekend. Vroeger gingen we er na het dansen wel eens heen.

“We” is hier weliswaar koninklijk meervoud: geen idee waar de anderen heen gingen, lepeltje liggen waarschijnlijk. Geef mij maar messen.

Er is niemand in de zaak, behalve die ouwe zieligaard met zijn stoppelbaard, ook stilaan monumentwaardig. Ik waad door het hoogpolige rode tapijt naar de kassa, daar zit een dikke man van wie je verwacht dat hij ‘s avonds *comics* leest bij een kopje warme chocolademelk.

‘Al volk gezien?’ vraag ik.

Uit de boxen druppelt lauwe R&B die voor *sexy* moet door- gaan. Ik spoel hier altijd met lage verwachtingen aan. Het wrakhout van de seksenstrijd wordt in deze keet geborgen.

De dikke doet zijn duim naar beneden. ‘Het loopt op zijn einde. Zes maanden, misschien een jaar. Dan sluit ik de boel.’

Ik haal mijn schouders op, zorgen voor later. ‘Is de act hier nog?’

‘Je bedoelt Xander en Xandri?’

Fokking circusnamen.

‘Precies ja, X en X.’

‘Die zijn op *extended coffee break*. Ik haal ze voor je.’ Hij doet zelfs niet de moeite zich om de kassa te bekommeren. Dat weten we dan ook weer.

Ik knik de ouwe toe, die zijn hand over rode lingerie aan het rek laat glijden. Ik kan me met de beste wil van de wereld niet voorstellen dat hier ooit een vrouw is komen shoppen, maar ik heb me eerder vergist. Volgens mijn vriendinnen, die uit de echte wereld, zie ik het best vaak zwart-wit. Wel, van grijs krijg ik kou.

X en X schuifelen langs de kassa, elk een badmantel losjes om zich heen. Het is een ongemakkelijk moment, maar goed, niet enkel de avond is ongemak. Het is kwart na twaalf en ik wilde eigenlijk een belegd broodje halen in de buurt – je weet hoe het soms loopt. Lust steekt op de meest onverwachte momenten de kop op. Ik zwaai naar het artiestenpaar. De Nicole en Hugo van de *porn bizz*, gelukkig zijn ze een stuk jonger.

‘Heb je wisselgeld nodig?’ vraagt de dikke.

Ik stop hem een briefje van twintig toe. Dat is optimistisch,

over een half uur word ik opnieuw op school verwacht.

Met een rinkelende zak vol kleingeld struin ik weer door het tapijt. In een hoek staat een grote cabine, met showkorden afgeschermd. X en X zijn er al in verdwenen. Ik doe een deurtje open en ga zitten. Het eerste muntstuk verdwijnt in de sleuf voor me. Aan mijn voeten liggen vuile *tissues*, netjes naast het daartoe voorziene mandje. Fokking beesten. Ik controleer rechts of er nog veel op de rol zit. Ha, ruimschoots genoeg papier voor twintig euro. Feestvieren op een lege maag.

Het bord voor me schuift omhoog, ik zie de vertrouwde aquariumwand. Als clownvissen, zo zijn ze gekleed. Stroken oranje en wit Spandex, daartussen veel bloot. *Finding* fokking *Nemo*. Of Hugo. Het is kicken als je aan de overkant geilaards ziet zitten; die tijd is allang voorbij. Het zou *super awkward* zijn om aan het lobbyfossiel te vragen of hij ook wil komen kijken, tegen betaling. 'Where is my mind,' zongen Pixies al.

Nicole en Hugo beginnen eraan. Er wordt gekronkeld, gelikt, gemuild. Ik kom helemaal in de stemming. Vakmanschap, dit mag toch niet teloorgaan. Ik word zo enthousiast dat ik op het raampje wil tikken, maar kom, overdrijven hoeft niet. Ik leun achterover en rits mijn broek open. 'Every time I close my eyes, I wake up feeling so horny,' zingt Jodeci op de achtergrond.

MOR(G)ANE

'Je bent een stille genieter,' stelt Morgane vast.

Het is waar, ik heb weinig tot niets gezegd. Zelfs mijn gekreun demp ik. Aan de andere kant van de wand zit een Fransman aan een tafel in de gang, een potige kerel die iedereen keurt en stilzwijgend de wetten stelt. Hij is onaanspreekbaar, een sfinx. Ik neem voor het gemak aan dat hij Frans is, want Morgane komt uit Noord-Frankrijk.

Onze benen verstrengelen zich. Haar huid is verrukkelijk glad, maar dat vind ik van alle vrouwen. Ik sta op het punt te zeggen dat ze een lekker parfum op heeft; ofwel is het inbeel-

ding, of er brandt een geurkaars in de kamer. Ik zeg het toch, want ander nieuws heb ik niet te melden: 'Draag je parfum? Je ruikt naar veldbloemen.'

'Nee, Chéri, dat doen wij nooit. Ben je niet getrouwd dan?'

'Nee.'

'Een vriendin?'

'Soort van.'

'Dat is geen vriendin.'

Klopt. Een kreetje ontsnapt me als ze mijn buik aait.

'Je leeft dus toch!'

'Vorige maand was ik hiernaast en was ik volgens je collega erg luid. Ze zei dat ik te veel lawaai maakte voor de "gewone burens".'

'Wie?'

'Noord-Afrikaans type, zenuwachtig.'

'He, ken je mijn naam nog?'

'Morgane?'

'Morane,' corrigeert ze me en tikt me hard op een van mijn tepels.

'Niet echt, he?'

'Een beetje wel. Het lijkt erop.'

Iemand klopt op de deur. Dat zal de veronderstelde Fransman zijn, de tijd is om.

'Hij is Algerijn,' zegt ze, alsof ze mijn gedachten kan lezen, 'en doofstom.'

'Wauw,' kan ik nog net uitbrengen. Mijn leven is best saai.

'Hij kan niets overbrieven aan wie dan ook, dus da's handig.'

Er wordt nogmaals aangeklopt. Ik ga onhandig rechtop zitten. Morganes been, ik bedoel Moranes been, glijdt van me af. Ze heeft een grote moedervlek op haar linkerdij, erg opwindend. Ik hijs mijn broek op, graai in mijn portefeuille en open de deur op een kier. De man krijgt een biljet van me, ik koop wat tijd. Over mij heen knikt hij naar Morane, kijkt me vervolgens uitdrukingsloos aan en sluit de deur. Zijn tabaksgeur blijft hangen, als een bewaker die erop toeziet dat ik Morane niet schend.

‘Wel,’ zegt ze, ‘er zit een huis tussen het onze en dat van de “gewone burenen”, dus schreeuw het maar eens goed uit.’

Ik laat me volledig gaan.

IRENA

Ik bewonder Irena's *sleeve*, een sombere tweekoppige feniks die van haar pols tot haar elleboog loopt. Mijn Albanese schoonheid. Aan haar hand beginnen de vlammen, ze strekken zich uit tot het eerste kwart van haar voorarm. ‘Mooier dan de mijne,’ zeg ik.

We vergelijken *tattoos* – een van mijn lievelingsactiviteiten bij een bezoek aan de wijk. Ze heeft er ook op haar rug, net zoals ik. Grote letters, in haar geval met exotische bloemen eromheen.

Irena lacht als ze “Victory” op mijn rug leest. Ze streelt mijn kin en vraagt: ‘Wat heb jij overwonnen?’

‘Nog niks, maar ik ben ermee bezig.’

‘Een boodschap aan jezelf?’

‘Mijn lichaam “communiceert”, of tenminste, hij zegt dat ik via mijn lichaam met mezelf durf te communiceren.’

‘En hij is...?’ wil ze weten.

‘Wie denk je?’ Ik kus Irena's borst. ‘Wat denkt de jouwe over die feniks?’

‘Ik heb geen *shrink* nodig om mij te vertellen dat ik wil herboren worden.’

Mijn vingers strelen de hare. Ze trekt haar knie op en de *jungle tattoo* op haar dij komt wonderbaarlijk tot leven. ‘Mooie die-rentuin,’ zeg ik.

Ze glimlacht. ‘Is het met jou altijd lachen, ook als het serieus is?’

Ik bestudeer haar gelnagels: kunstwerkjes met allerlei motieven en kleuren, verschillend maar harmonieus op elkaar afgestemd. Ik zie veel wit en blauw. Meestal dragen de vrouwen geen gelnagels tijdens de werkuren.

Ik denk lang na en besluit: ‘Nee. Vaak wel. Zoals nu, wanneer ik niet gestoord word. Als wij wij zijn en niemand ertussen komt. Lekker *relaxed* zo.’

Ze trekt traag haar hand terug en wrijft over mijn been. ‘Zullen we?’

‘Heb je veel achtergelaten?’ zeg ik, terwijl we gaan liggen.

‘Alles en iedereen,’ klinkt het zacht.

We vrijen langzaam en speels, het lijkt op de liefde bedrijven, maar ik weet niet echt wat dat is. Zou zij het weten?

Als we voldaan zijn, of ik toch, geeft ze me haar nummer. Dat gebeurt vaker, ik heb vrouwen alfabetisch op voornaam en – dit klinkt lullig – op volgnummer staan in mijn *smartphone*. Mijn contactlijst begint met Anna#1, Anna#2, Anna#3 en, jawel, Anna#4. Pas daarna komt de naam van een eerste vriend; mannen staan op familienaam gesorteerd. Een Irena heb ik niet in mijn lijst, zie ik, wel een Ilana bij wie ik me geen gezicht kan voorstellen. Het moet een stokoud contact zijn. Daartussen staat een Ines, haar ken ik natuurlijk goed. Ze is een dagvriendin, iemand met wie ik afspreek in een hippe koffiebar en aan wie ik mijn hele leven vertel, of eerder de helft ervan.

‘Had je ooit een werknaam met een A-vooraan?’

‘Nee, hoezo?’ Ze frist zich op aan de wastafel. De open prullenmand naast het bed zit helemaal vol, ik prop er een *tissue* bij.

‘Voor luie geilaards – die scrollen niet naar onderen.’

Ze keert zich om en kijkt me ernstig aan. In dubbel profiel, langs de spiegel, ziet ze er nog ravissanter uit. Haar lange, donkere lokken vallen over haar schouders, haar huid is zachtgebruind. Ze is jong, maar niet heel jong, niet veel jonger dan ik.

‘Ik hou niet van luieriken,’ waarschuwt ze me. ‘Wie wat bereiken wil, moet werken.’

‘Begrijp ik. Je telefoonnummer... is het om hier af te spreken?’

Ze staart me aan, komt op me toegestapt en legt haar helen- de handen op mijn schouders. ‘Ik voelde wat daarnet.’

‘Een connectie,’ vul ik aan. Het klinkt als een dialoog uit een *telenovela*. Voor we ons aan elkaar overgaven hebben we lang

met elkaar gesproken. Twee feniksen? Hoop is moordend.

‘Bel me om af te spreken, overdag. Koffietje, wandeling.’ Ze kijkt niet naar me als ze het zegt. Moordend, ik zei het net.

Weken later. Ik bel haar ‘s nachts, want ik wil, ik wíl en ik moet. Ze stuurt me haar nieuwe werkadres, zonder *smileys*. Als we elkaar zien praten we niet over *tattoos*, en zeker niet over ons leven. We houden ons strikt aan de routine die gangbaar is in de wijk. Deze feniks is gaan vliegen, en het is mijn schuld. Waren we maar gaan wandelen.

SAMANTHA (SAM)

‘Over die film kan ik eindeloos praten,’ zegt Samantha. Dat blijkt: ik lig al minstens anderhalf uur naast haar, en noppes. Maar Sam mag dat, Sam mag alles. Want ik mag haar boven de schouders kussen, ook als we de rest niet doen. Haar monoloog over hoe ik *The Patriot* als lesmateriaal kan gebruiken – dat krijg je als je zo’n meid over je baan vertelt – duurt bijna even lang als de film zelf. Ik denk aan de commentaren die regisseurs en acteurs inspreken als *extra* op dvd’s.

Sams nek is een kunstwerk op zich; haar krullende haar valt precies juist. Mijn vingers zoeken hun weg naar boven, zoeken de grens op.

Telkens als ik hier ben, wil ik haar zeggen dat Samantha een verschrikkelijke naam is: *big hair*, epauletten, jaren tachtig, kitsch. Wat maakt het echter uit? Ze laat zich door mij Sam noemen en ze onthoudt zelfs hoe ik heet, godbetert. Wat wil je meer als de wereld vergaat en er nauwelijks zekerheden zijn?

The Patriot dus. Fokking Mel Gibson, de jodenhater, weliswaar in onverdachte tijden. Ik zuig op Sams oorlel, da’s dicht bij haar rode lijn, maar nog net oké. Ze grijpt tussen mijn benen en begint over camerahoeken.

‘Volgde je filmschool?’ ontsnapt me en ik kan me wel voor het hoofd slaan. Ik word helemaal rood, voel ik. Sam moet het gezien hebben, want ze gaat met haar neus tegen mijn neus aan liggen, plooit een been over mijn heup en zegt zacht: ‘Voor jou volgde ik filmschool, ja, jij mag dat zeggen.’ Zij blijft professioneel, zelfs als ik uit mijn rol val.

Ik huiver, het ongemak trekt zich langzaam als eb terug van het bed.

‘Sorry,’ fluister ik. ‘Ik bedoelde er niets mee.’

‘Het is mijn lievelingsfilm,’ zegt ze, alsof ik geen blunder begaan heb, en kust me op die plek waar ik helemaal gek van word.

‘Hij is een goede acteur,’ weet ik nadien met moeite uit te brengen.

Ze somt alle andere films op waarin hij gespeeld heeft – het zijn er fokking veel – en vraagt me welke ik gezien heb.

Als we de catalogus van die lul hebben doorwroet, is de zon al opgekomen.

‘Volgende week vertel ik jou over mijn lievelingsfilm,’ beloof ik haar aan de deur.

Ze aait me lief over de bol.

«

JOYCE

‘Het was een fantastische reis!’ zegt Joyce enthousiast. Ze gaat half op me liggen, wat er alleen in romantische films comfortabel uitziet. Haar hoofd en schouder rusten zwaar op mijn borstkas. Ze duwt haar *smartphone* bijna in mijn gezicht. Ik druk mijn hoofd diep in het kussen en graai naar mijn bril.

Dubai, in tweehonderdvijftig foto’s en filmpjes, meer zelfs. Ik krijg bij zowat elke foto omstandig uitleg. Ik ben moe en wil wel wat, maar zoveel begeestering maakt me mild. Ik ga een beetje verliggen en laat Joyce me alles vertellen. Geen woord mis ik van haar uitleg. Als ik hier buitenstap, ben ik haar verslag ogenblikkelijk vergeten. Niet erg. Het gaat om Joyce. Ook om mij, maar vooral om Joyce.

Ze weet goed genoeg dat ik begrijp waarom ze in Dubai was: om te werken. Je kan er naar het schijnt hopen geld verdienen, maar voor je plezier moet je er niet naartoe. Toch niet als je op die manier de kost verdient.

‘Vanavond heb ik geen zin,’ pruilt ze plots.

‘Geen probleem,’ zeg ik loom. ‘Is heel gezellig zo. Wat is dat gebouw daar achteraan op de foto?’

‘Het Museum van de Toekomst.’

Ik spits mijn oren, het wordt echt interessant.

Nadat ze gedoucht heeft, komt ze naast me liggen. Haar ogen zijn tranerig. Ik ga met mijn vingers door haar stralende blonde haar – daar moeten ze gek op geweest zijn in Dubai – en kus haar troostend op het voorhoofd.

‘Klootzak.’ Ze duwt me weg.

‘Ik weet het,’ fluister ik. ‘Allemaal klootzakken.’

Ik blijf lang bij haar die nacht, maar raak haar niet meer aan.

BRITT

Britt is beroemd! Ze heeft in *P-Magazine* gestaan en een *videoclip* met Kaye Styles, de *rapper*, opgenomen – in het buitenland nog wel.

‘Zijn *manager* kwam hier geregeld over de vloer en op een avond zei hij: “Onze danseres is ziek, maar alles is geboekt voor overmorgen. Vlieg je mee? Je krijgt betaald!” Dus ik, hop, naar Roemenië.’

Ik doe alsof ze me het verhaal niet eerder verteld heeft. Dat vinden we allebei leuk.

‘Roemenië?’ Ik probeer ongeloof in mijn stem te leggen. ‘Voor Kaye Huppeldepup?’

‘Alles is daar goedkoper: de *crew*, de *catering*, de huur van het materiaal. Je haalt er de prijs van de vliegtickets zó uit.’

‘Je hebt al veel geleerd van die *manager*,’ plaag ik haar.

‘Ik ben niet dom!’

Een gevoelig punt, ik had het moeten weten. Britt is veel verstandiger dan ik, maar doen wat anderen zeggen is nooit haar ding geweest. School, een reguliere job, nee.

Ik aai haar dijen, werk een vinger naar binnen en beweeg die steeds sneller.

‘Zag je me in *P-Magazine*?’ kreunt ze. We begeven ons op vertrouwde paden.

Ze weet dat ik een afkeer heb van dat blad, omdat de minnaar van mijn moeder erop geabonneerd was. Met slimme Britt heb ik daar evenwel een goed gesprek over gehad en we werken nu samen aan onze *issues*. Mooi, toch?

‘Je zag er fantastisch uit. Je lange zwarte haar. Je pronte borstjes. Je bikiniiii-aaaah.’ Britt weet altijd de juiste plekken op het juiste moment te vinden.

Ik lik haar buik en laat mijn tong naar onderen zakken. ‘Ik werd er helemaal... wild van.’

Britt gaat half rechtop zitten, graait wild door mijn haar. ‘Ga verder.’

‘Ik zag het blad op zijn salontafel liggen.’ Ik lik. ‘En ik stal het, recht onder die overspelige fokker zijn neus vandaan.’ Opnieuw verkent mijn tong de diepte. Ik trek mijn hoofd terug en zie nog net hoe Britt een van haar borsten grijpt en licht masseert; het is een magnifiek beeld.

‘Ik draaide jouw *spread* naar hem toe, opende twee hemds-knopen en stak het blad, stak jou, tussen mijn hemd en borstkas.’

‘En wat deed die vieze, vuile vent?’

‘Hij liep boos naar de keuken, waar mijn moeder aan de telefoon hing met mijn... vader.’

‘En wat deed je toen je thuiskwam?’

‘Toen ik de straat over was, haastte ik me het huis in, ging naar de badkamer en streeelde jouw foto’s.’

‘En toen?’

‘Ja, toen,’ zeg ik, de buurman niet langer in mijn gedachten, en draai Britt om en klets haar op een bil. ‘Toen heb ik jou echt leren kennen.’

Britt hijgt. 'Zoals je me op dit moment kent.' Ze slaat haar arm om mijn middel.

We zijn klaar voor het echte werk, nu.

«

SUUS

'Ik heb prima *coke*,' opent Suus het gesprek. Ze valt zoals wel vaker met de deur in huis. 'Wil je een lijntje leggen voor we beginnen?'

Lijkt me dat ze het hard nodig heeft en sterk een 'ja' verwacht. Ik probeer eigenlijk wat te minderen, *but when in Rome...* Ik weet dat het voor de rest van het geboekte uur waarschijnlijk om zeep is, want *coke* is de grote bevriezer. Na het lijntje – twee, om eerlijk te zijn – gaan we aan de slag. Meer dan dat kan je het niet noemen. Het is rammen; het is saai voor haar en het is saai voor mij, maar we voelen ons goden. Niets kan ons raken, de muren van de kamer smelten weg en de *vistas*, kille sterrenhemels, reiken eindeloos ver. We gaan en we gaan en we gaan door; we komen niet klaar. Fokking *coke dick*.

We praten na en de *high* raakt stilaan uitgewerkt. Waar we eerst ratelen en zinloze maar intelligent klinkende monologen afsteken – converseren gaat niet op *coke* – komen we zowat gelijktijdig *down*. Het is wel fijn dat we dit moment kunnen delen.

Suus wil alweer een lijntje leggen en vraagt lief: 'Kunnen we er samen om gaan?'

Die kelk laat ik wijselijk aan me voorbijgaan. 'Wanneer ga je slapen?' Het is een onmogelijk uur, altijd hier in de wijk natuurlijk, maakt in se niet uit op welk moment van de dag.

'Fok slapen,' zegt Suus luid.

'Dat zeg je in de juiste context.'

Ze lacht niet. Het is tijd om af te ronden. Het was leuk, maar ook weer niet, het was kortom samenzijn. Zoals het buurtfeest, het gesprek aan de koffieautomaat op school, de babbel met de ouders aan de poort. Maar dan op *steroids* of zo. Gelukkig krijg ik die nooit aangeboden. Het zou wat zijn.

Aan de deur zegt Suus: 'Kom gauw terug. Ik heb misschien nieuw spul.'

Ik omhels haar en stap de zon tegemoet.

«

DENISE

Ik ben vijfenveertig en heb de perfecte borsten gevonden. Ze liggen naast me in bed, er hangt een vrouw aan vast, godzijdank. Denise heet ze, geloof ik. Het kan ook Anna zijn. Ze heten steevast Denise of Anna. Raar hoe ze die namen aan elkaar lijken door te geven. Ach, wat hou ik mezelf voor de gek. Natuurlijk heet ze Denise, ik weet het goed genoeg. Ik adem haar naam. Helemaal gek ben ik op haar. Het ontkennen is zinloos.

De huisbaas heeft gekozen voor fel licht. Onbegrijpelijk. Een eenzame peer brandt schuin boven me. Boven ons. Verduisteren is zinloos, er is geen sfeerverlichting in de kamer. Sfeer, ha.

Denise draait zich om en grijpt naar een pakje sigaretten. Ze rookt lange, dunne vrouwensigaretten. Je ziet ze enkel in de wijk. Wie rookt er nog vandaag de dag? De Denises van deze wereld. En ik, ik rook alleen hier. Zelfs niet meer buiten, voor het café. Zelfs niet meer om drie uur 's nachts, op eindeloze stadsfeesten die me elk jaar meer schrik aanjagen.

Ze biedt me een mentholsigaret aan. Ook dat nog. Maar goed, alles voor de gezelligheid, nietwaar? Ik lurk er dapper aan. Denise vertelt me over haar jongere zus, die een winkeltje wil beginnen.

‘Wat voor winkeltje?’

Veel heeft ze me niet over haar familie verteld. Als ze thuis op vakantie is – en dat doet ze tot mijn spijt geregeld, hoewel ik het haar gun – kookt en poetst ze de hele tijd. Het is niet echt vakantie voor haar – ‘het vliegt zo voorbij’. Soms klinkt het als boetedoening.

‘Gewoon, een dorpswinkeltje. Je kan er alles kopen. Eten, postzegels,’ ze zuigt hoorbaar, ‘sigaretten.’

‘Postzegels?’

Ik kijk naar haar borsten, ze zijn een mirakel. Denise en ik hebben een stilzwijgend pact waarbij ik niet vraag of ze echt zijn. Ze moeten wel vals zijn, maar ze voelen puur natuur. Nooit

eerder meegemaakt. Daarvoor moet je vijfenveertig zijn. Ik wil nooit meer een andere vrouw.

‘Wij versturen nog brieven, ja.’ Ze schatert het uit. ‘Nee, geen postzegels! Denk je dat we in plaggenhutten wonen?’

Ik grijns onnozel, ik zie het in de spiegel. *Kinky*, die spiegels.

Ze zucht. ‘Kraslootjes, dat wel.’ Ze blaast rook in mijn gezicht, ze weet dat ik dat graag heb. Zelfs als het fokking menthol is. ‘Voor een beter leven.’ Ze tikt op mijn lul en schiet opnieuw in de lach.

‘Hoelang nog?’ vraag ik.

‘Fok de tijd.’

Dat is een nieuwe.

Ik leg mijn arm om haar schouders, heel ongemakkelijk zo half op het hoofdkussen. Mijn oksel stinkt. Denk ik.

Ik kijk haar peinzend aan. Ze heeft bruine ogen, zwart haar. Ze is klein. Klein maar fijn. Als je haar op straat ziet is ze onopvallend. *Aber sie ist eine Kanone im Bett.*

‘Doen we het licht uit?’

‘Even oproken eerst,’ zegt ze.

Als ze opstaat, schuif ik de badhanddoek opzij. Fokking handdoeken doen me altijd aan het strand denken. We zitten midden in de stad, in het grauwste krocht van een te mijden vrijplaats. Buiten klinkt ook op dit uur veel lawaai. Gefluit, gelach. Ik meen wat Frans te horen.

‘Wanneer krijg je ramen met dubbel glas?’ vraag ik, als Denise naast me gaat liggen.

‘Ja, dat zijn de belangrijke vragen.’ Ze streelt mijn o zo dunne arm, alle haartjes gaan rechtop staan.

‘Kus me.’ Haar stem, zo zoet.

‘Echt? Op je borsten?’

‘Onnozelaar.’ Ze lacht zacht. Haar voeten raken de mijne. ‘Mijn hals. Of nee, mijn lippen.’

Denise en ik weten wat we aan elkaar hebben. Het is veilig, er zijn rituelen, er is een bepaalde volgorde. We hebben ritme. Ons ritme – ik denk eraan op school, op boodschappentocht, luisterend naar de buurman die klaagt over water in zijn kelder. Dat eeuwige water.

‘Ik ga plassen,’ zeg ik. ‘Waar is het toilet ook alweer?’ Elk huis in de wijk is een doolhof. Kamers en nog eens kamers. Verdiepingen, smalle trappen, de trieste geur van deo en voorzichtige verwachtingen.

Veel poëzie is er niet op het toilet. Er is geen deksel, enkel een bril. Papier in de pot. Als je erover nadenkt, is een deksel niet echt nodig, spreek ik mezelf moed in. Ik lach vreugdeloos. Als ik zit, zie ik aan de deur een grote, zwarte dildo hangen. Iemand hier heeft gevoel voor humor. Ik sla met de vlakke hand tegen de dildo, die onverstoorbaar rechtop blijft staan. Stevig rubber. Ik zucht diep, wil mijn ding doen en merk nu pas dat het condoom nog om mijn lul hangt. Glorierijke dagen, zoveel is duidelijk.

Als ik de trap terug oploop, verdwaal ik. Een struise kerel – met een beginnend buikje, stel ik tot mijn tevredenheid vast – passeert me in de gang, ik druk me haast tegen de muur. Hij ziet eruit alsof hij niet op bezoek is. Je leert dat soort dingen. Ik prevel haar naam, hij wijst naar links en dan naar rechts. Of zoiets. Zijn arm gaat licht naar boven. Een volgende trap op? Kaartlezen in de bergen was nooit aan mij besteed. Denk ik weer aan Denises borsten. Ik besluit mijn lul te volgen.

Geen minuut later sta ik voor de juiste deur. Enfin, mijn schat wacht in de deuropening en maakt een praatje met de buur. Ik knik schaapachtig naar de blondine. Niet eerder gezien. Of toch? Ze zegt dat ze me kent. Denise kijkt me bedenkelijk aan. Dan schieten we alle drie in de lach. Ja, je lacht wat af hier. Gewoon het ongemak keihard ontkennen. De blondine, ongetwijfeld een Anna, gaat de gang op en de trap af.

Ik lig in bed met de vrouw met de mooiste borsten van de wereld. Hoe ze hallo zegt, ontroert me. Hoe ze over haar dag vertelt, ontroert me. Hoe ze mij ten afscheid kust, ontroert me. Ik knijp haar in de bovenarm. Ze is veel gespierder dan ik – ‘door mijn werk!’ zegt ze steevast, als we onze lichamen vergelijken.

‘Ik heb bijna genoeg geld om terug naar huis te gaan.’

‘Ja, je verdient vakantie.’ Ik weet dat ik niet overtuigend klink.

‘Voorgoed naar huis, bedoel ik. Om het winkeltje te beginnen.’

‘Dat zou je zus toch doen?’ Onrust maakt zich meester van me.

‘Ik help alles op te starten en daarna sta ik ook af en toe in de zaak.’

Jezus, en wij dan? Dit kan ik er echt niet bij hebben, niet nu. Niet nu ik haar gevonden heb. Eindelijk de juiste: Denise. Maar ik mag vooral niets laten blijken. Dat is niet eerlijk, daar heeft zij niets aan. Ik ben gewoon een klant.

‘Zullen we trouwen en samen ongelukkig worden?’ vraag ik, en ergens – diep vanbinnen, op die plek waar ik nooit durf te kijken – meen ik wat ik zeg. We zouden zelfs *gelukkig* kunnen worden, je weet maar nooit!

Ze staart me lang aan, streelt mijn wang. ‘Dat lukt ons heel goed apart, lijkt me. Je tijd is om.’

Na Denise is het klaar. Ik kan het niet meer aan, bij haar gaan in de wetenschap dat ze over een paar maanden niet meer daar zal werken. Dus trek ik er een streep onder. *Schluss* met de hele wijk.

Als ik de straat verlaat, doemt een beeld voor me op. Keira. God, Keira, jaren geleden. Daar is ze weer. Ze is er altijd...

KEIRA

Ik zit schrijlings op Keira, maar ook weer niet. Ik zie mezelf namelijk tegelijk vanop mijn eigen rug op haar zitten. Ontdubbeling. Met grote ogen kijkt Keira me aan. Angst neemt de vorm van wolken aan die pupillen verhullen, weet ik nu. Ik denk dat ze roept, ik weet het niet goed. Of ze Keira heet, daar ben ik ook niet meer zo zeker van.

Niets maakt nog uit, alleen dit ene moment, dat eindeloos in de tijd kan gerekt worden. Een seconde die blijft duren, voorbij de pijngrens, voorbij de arbitraire lijn tussen leven en dood.

Ik knijp harder haar keel dicht. ‘Waarom niet?’ vroeg ik me de laatste maanden af en vrienden die hun schrik nauwelijks

wisten te verbergen, bezwoeren me dat het normaal was. ‘Dat komt voor,’ vertelden ze me, met vertrokken gezicht en aarzelende stem. ‘Ik deed het eens met mijn vrouw,’ vertrouwde iemand mij fluisterend toe, ‘en nadien vroeg ze me in tranen: “Hoe moet het verder met ons huwelijk?”, maar we zijn nog samen.’ Dronkemansgesprekken.

Tijdens dit eindeloze moment denk ik aan vroeger. Aan Spanje, bijvoorbeeld. Het was een werkuitje. Collega’s, dies meer. Losse sfeer, in de drank vliegen na het dagprogramma. *Fiesta*. Veel geld uitgeven. ‘s Nachts trokken sommigen onder ons de straat op, samenzweerderig. Eerst gingen we in groep stappen, daarna ging elk zijn weg. Iemand liep naar een bushokje en vertelde me de volgende dag opgewonden: ‘Zij die daar volk ronselen zijn man en vrouw tegelijk!’

Op een van die lange nachten verzeilde ik in een piepklein appartement in het centrum, zes hoog, geen idee waar precies, en onder mij lag een naamloze vrouw. En ik wist het. Ik. Wist. Het. Als ik haar de adem afsneed, zou ik ermee wegkomen. Overmorgen waren we het land uit. Wie deed me wat? En ze lag daar en we deden wat we deden en ik wist: ‘Als je het nu doet, ga je het nóg doen. Zoveel als mogelijk. Tot je gepakt wordt. Want je bent ongelukkig, of beter nog: verongelikt. Je gaat nemen, nemen, nemen, wild graaien naar wat je denkt te moeten inhalen, maar het zal nooit genoeg zijn. En overal waar je komt, open je de deur voor de Dood. Zoveel vrouwen.’ Toen verliet ik het bed en verontschuldigde me bij de vrouw. Ze keek me vreemd aan, onderzoekend, en bracht me naar beneden, naar het centrum, naar het feestgedruis.

Ik was stil die laatste dagen daar, heel stil. Ik klampte mij vast aan de glimlach van collega’s, aan een warm gesprek. Want ik voelde: dit kan ik niet tegenhouden. Het zou gebeuren, en lang zou het niet op zich laten wachten. Ik moest hulp zoeken, iemand aanspreken die wist dat het niet oké was, een professioneel iemand. En wat daarna? Wat zouden ze met me doen? Ik had een leven opgebouwd, twee levens zelfs, een dienstbaar leven, en één dat de dag schuwde.

Nu zit ik op Keira, of hoe ze ook moge heten. Die tweede

blijft duren, en plots voel ik dat ik het niet wil. Want het is anders dan die eerste keer. Omstandigheden bepalen alles. Ik was op reis, in Ierland, jaren eerder, we werden aangevallen en ik wilde mijn zus en een vriendin beschermen. En toen greep ik er ook eentje naar de keel. Het voelde zo goed, want ik had de volledige controle over de situatie. De aanvallers sloegen mij op de rug en op het hoofd, daar in die trein. Maar ik had er eentje vast. En ik liet niet los. En ze zonk op haar knieën. En in het vale licht van de coupé zag ik voor haar ogen een zweem van het grijs dat ik op dit ogenblik bij Keira zie, vlak voor me, mijn zweet druppelend op haar voorhoofd. Ik voelde me oppermachtig. In die trein der vernieling verwerd ik tot iets verschrikkelijks. Uit eigen wil liet ik de vrouw los, waarop wij ons uit de trein haastten.

Hier is vluchten niet aan de orde. Want ik weet: als ik loslaat, is het allemaal gedaan voor mij. Alles kapot. Dus ik kan geen risico's nemen. Ik moet wel door. En de seconde strekt zich verder uit. En Keira kreunt, denk ik, en ze spartelt met haar armen, maar niet meer zoveel als voorheen. En het grijs in haar ogen stijgt op, omhult als nevel mijn hoofd, vult de hele kamer. Twee naakte mensen, vechtend voor hun leven. En in de nevel besef ik: het is al voorbij voor mij, mijn leven nu, maar dat van haar nog niet.

Ik laat haar los; de nevel druppelt zachtjes op onze schouders, de hare en de mijne. De kamer wordt weer helder. Ik zit op het bed en ze wankelt van me weg, haar hals is bloedrood. Haar collega komt de kamer binnengestormd, een lange, halfgeklede man loopt achter haar aan.

De deur gaat op slot, ik kleeft me aan op het bed. Er valt niets te zeggen. Ik hoor een telefoongesprek in de andere kamer.

Dit is een nieuwe seconde, een die nog veel langer duurt, een die zich jaren en jaren zal uitstrekken, tot ik dit neerschrijf, en misschien daar voorbij; het is een seconde die voor Keira nooit, nooit, nooit zal eindigen. De tijd stopt.

NA KEIRA

Ik zit geboeid op de achterbank van een auto. Een agent vraagt: 'Ben jij wel een man?'

Ik word naar een ziekenhuis gebracht. Niet voor verzorging, natuurlijk. Vaststelling van intoxicatie, voor het proces-verbaal. Het is hetzelfde ziekenhuis waar ik jaren eerder de spoedafdeling binnenliep, als slachtoffer.

Op het bureau vertelt een andere agent me: 'We hadden achttien maanden geleden zo'n voorval. Die man zette alles op papier en mocht naar huis. Een telefoontje naar de onderzoeksrechter volstaat. Wil je hier weg?'

Ik weet dat hij liegt en ik weet dat ik niet naar huis mag, ook niet van mezelf, maar ik heb zijn leugen nodig om eerlijk te zijn, ik ben hem zo godverdomme dankbaar voor zijn leugen. Ik vertel hem alles; hij tikt op zijn klavier.

Hij zegt: 'Dit is heel belangrijk: wilde je haar dood?'

Stilte.

Ik denk terug aan een park, nog langer geleden dan wat er gebeurde in het buitenland, een park waarin ik dacht te sterven, aan een man, een aanval, dwang, hoe zat het, ik weet het niet meer, of ik wil de waarheid in dat gruwelpark niet zien, het zit geblokkeerd in mij. Ik kijk de agent strak in de ogen en ik zeg: 'Ik weet het niet. Wilde ik haar dood? Wilde hij me dood?' En de agent gaat een dossier halen, een dossier met mijn naam erop, neemt het door terwijl ik naar de balpennen op de tafel tussen ons in staar, balpennen waar ik niet aan kan, ramen twee hoog die gesloten zijn. Geen ontsnapping mogelijk.

De agent kijkt me aan. 'We moeten de verklaring opnieuw opstellen.' Hij belt de onderzoeksrechter.

Ik vraag nadien voor de vorm, maar tegen beter weten in ook hoopvol: 'Mag ik naar huis?'

'Nee, morgen word je voorgeleid.'

Een kwartier later zit ik in de cel, zonder riem, schoenveters, balpennen, sleutels. Geen mogelijkheid om... Zonet hebben ze mijn vingerafdrukken genomen en foto's gemaakt. De foto's komen terecht in een boek van daders, voor slachtoffers, weet ik. Een boek waarin ik zelf ooit bladerde en een gezicht herken-

de, maar niet het gezicht van de dader in het park. Staan hij en ik binnenkort samen in dat boek? Wie weet.

In de cel tegenover me raast een dronken man. Hij ranselt de deur en vloekt erop los. De cipier komt af en toe op zijn deur kloppen. Bij mij is het stil. Doodstil.

De volgende ochtend zit ik voor een man zoals ik er nooit een gezien heb en er nooit meer een zal zien. Dit is de meest uitgeruste man ooit. Hij is piekfijn gekleed. Nonchalante rijkdom. Zijn gestreepte hemd lijkt me heel duur. Tot aan mijn proces, zowat een jaar later, zal ik gestreepte hemden dragen zoals dat van hem, zo onder de indruk ben ik. Hij is een en al streep en rust. Hij vraagt: 'Wil je tussen de Bulgaarse pooiers slapen, met drie op een cel?'

Wat moet ik zeggen? Wat zou jij zeggen? Ik antwoord naar waarheid: 'Nee.'

'Je mag naar huis.' Hij overloopt met mij de beschuldigingen en de voorwaarden waaraan ik me moet houden. 'Je krijgt nog een datum van proces.'

Twée rechercheurs vergezellen me de hele dag. Want 'naar huis' is niet meteen 'naar huis'. Allerlei administratie moet eerst afgehandeld worden op het politiebureau. Ik wacht daar in een ruime, afgesloten kamer. Geen cel, maar een soort wachtruimte. En ik denk. Eindelijk heb ik tijd om te denken. De voorbije nacht lukte dat niet. Ik denk aan Keira en besef dat ik helemaal niet weet hoe ze heet, zeker wel was het niet Keira. Hoe zou het met haar zijn? Komt ze dit te boven? Dit werk kan ze nooit meer doen, toch? Waar komt ze vandaan? Gaat ze terug naar haar thuisland?

We rijden opnieuw naar het ziekenhuis. Ik weet niet waarom. De dag is eindeloos. Er volgt een fysiek onderzoek. Misschien zijn ze vannacht iets vergeten te controleren.

Terwijl ik met de rechercheurs op een of andere uitslag wacht, schiet me een detail te binnen. Mijn sokken zitten in mijn jaszakken. Toen de agent die me arresteerde, mij op het bed wierp in Keira's kamer, was ik nog niet volledig gekleed. Ik haal mijn sokken tevoorschijn.

'Wat doe je nu?' vraagt een van de rechercheurs.

Ik vertel hem hoe het zit.
'Het is tijd dat je naar huis kan.'
Zo voelt het niet voor mij, maar ik wil het wel.
'Over een paar maanden komen we bij je langs, voor de verlenging van je voorwaarden, tot aan het proces.'
Zover vooruit kan ik niet denken. Ik knik en zwijg. Naar de vrouw die niet Keira heet, durf ik niet te vragen.

Ik heb mijn afspraak bij de gerechtspsychiater gemist. Je zal het altijd zien: ik haal alles door elkaar. Data, namen, adressen. Doodsbang voor repercussies – schending van de mij opgelegde voorwaarden – leg ik hem aan de telefoon uit waarom ik mijn afspraak miste. Hij wil het zo laten.

'Kom overmorgen langs.' Zijn stem klinkt hard.

Het consult wordt een surreële ervaring. Ik zit tegenover een man die mij een kwartier lang vragen stelt. Ik denk slim te zijn en alle gewenste antwoorden te geven, maar achteraf blijkt dat ik het net bijzonder slecht gedaan heb. Ik krijg ook een vragenlijst mee naar huis. Pas veel later begrijp ik dat de vragen zo zijn opgesteld dat uit de antwoorden en hun repetitieve karakter zal blijken of ik alles eerlijk ingevuld heb. De lijst is zo lang dat ik hem op twee verschillende momenten invul, toevallig met een andere balpen. Dat blijkt een probleem. 'Heeft u wel de lijst volledig zelf ingevuld?' vraagt hij de volgende keer. Er wordt geen handschriftdeskundige bijgehaald, dat zou te gek zijn voor woorden.

'U bent geen sociopaat,' vertelt de gerechtspsychiater me op het afsluitende consult.

Goed om te weten, ik ben de enige persoon in mijn omgeving die hiervan een officieel attest heeft. Mij kan je vertrouwen. Ik sla mijn ogen neer.

De man drukt mij op het hart dat ik nu verplicht, in lijn met mijn voorwaarden, in langdurige psychologische behandeling moet. Een justitieassistent zal hierover waken.

Het leven gaat verder, maar eigenlijk stukt het volledig. Vele uren per dag, behalve als ik aan het werk ben, vraag ik me af: hoe gaat het met Keira? Wil ze contact? Kan ik iets doen voor haar? Mijn leven stopt, ik moet echter doen alsof het verder gaat. Niemand weet iets: familie, vrienden, collega's. Dat is natuurlijk mijn keuze. Ik wil er niemand mee belasten en ik hoop ook mijn baan te behouden, al is het maar om de schadevergoeding te kunnen betalen. Er is meer: ik heb net een groot bedrag geleend voor de aankoop van een huis en de verbouwing ervan. Daar kan ik niet meer onderuit.

Op een van de dagen dat ik verhuis, maanden later, komt de politie langs. Ik ben nog gedomicilieerd bij familie. De rechercheurs zoeken me daar, ze vinden mijn vader. Iedereen is verrast. De rechercheurs maken zich er met een smoes vanaf. 'Het gaat om de opvolging van een oude zaak.'

Ze komen bij mijn nieuwe huis voorgerezen. Ze bellen aan, haastig teken ik alle documenten voor de verlenging van de voorwaarden, de rest van de familie pakt in het huis dozen uit.

Desoriënterend: in de nieuwe wereld waarin ik me begeef, die van de justitieassistente en de psycholoog, kom ik vertrouwde gezichten tegen: vrienden en kennissen. Hier kunnen wij ons niet voor elkaar verstoppen. Het is telkens weer schrikken.

De justitieassistente die mij toegewezen wordt, is mijn redding. Als ik de eerste keer in de kleine lift met haar naar boven glijd, durf ik haar nauwelijks aan te kijken. Ze staat op minder dan een halve meter van me. Een vrouw! Ik had op een man gehoopt, zoals mijn psycholoog, die ik zelf mocht kiezen. Ze stelt mij echter gerust. Ze is streng maar constructief. Een vriend van me heeft een andere justitieassistente: alles wat hij doet, is fout in haar ogen. Ik heb meer geluk.

Na verloop van tijd neem ik extra werk aan om geld voor de

schadevergoeding te sparen: zwart geld, maar ze vindt het geen probleem. Later begin ik een nieuwe relatie, mijn vriendin is nog net minderjarig – ook dat vindt de justitieassistent best oké. ‘Je moet je herintegreren,’ zegt ze, ‘een basis zoeken om voor te leven.’

Ik ga langs bij de wijkpolitie – ‘buurtpolitie’ is tegenwoordig zo’n stom woord. Hier moet ik me eveneens geregeld aanmelden. Waar niet, vraag ik me soms af. Verschillende keren per week ga ik langs bij allerlei instanties. De wijkagente is er vooral, merk ik, om ervoor te zorgen dat ik daadwerkelijk naar de rechtbank ga, en geen domme dingen doe zoals net voor aanvang van mijn proces op de vlucht slaan. We hebben goede gesprekken.

Ik vraag en mag een tweede psycholoog bezoeken, om op zoek te gaan naar hoe het zover kon komen. De eerste psycholoog is er meer voor de monitoring, nu. Hij werkt verder op het dossier van weer een andere psycholoog die ik bezocht nog voor mijn misdrijf, toen vanwege een *burnout*.

Ik zit bij psycholoog#2 (#3, zo je wil) en we hebben het over agressie. Wanneer, hoe, waarom? En waarom precies wurging? Ik weet niet of het Freudiaans wordt – ik ben niet getrouwd met de materie – maar we hebben het over mijn eerste poging tot wurging op de trein. Hoezo greep ik toen een vrouw naar de keel? Hij komt tot de conclusie: omdat ik weet hoe stikken aanvoelt, jarenlang ben ik zelf bijna gestikt in hevige astma-aanvallen. Ik vind het dunnetjes klinken, heel dunnetjes zelfs. Wel een aardige man.

Op mijn vraag zorgt de justitieassistent ervoor dat ik bij dader-slachtofferbemiddeling terecht kan. Dit gebeurt via een tussenpersoon. De vrouw die niet Keira heet – ik ken intussen haar echte naam – en ik zitten niet samen aan tafel. Zij wil het niet, zij kan het niet – ze is mij hiervoor hoegenaamd geen uitleg verschuldigd. Het gaat bij de bemiddeling om geld, uitleg en verontschuldigingen. €40.000: gedeelde inkomsten. Ze kan haar werk niet meer aan. Ik verneem dat ze weliswaar herbe-

gon, maar angstaanvallen kreeg. Vreselijk. Ik wil wel betalen, maar hoe? Ik werk pas vijf jaar. Verkoop ik het huis waarvoor ik net geld geleend heb? We zoeken naar een financieel haalbare oplossing, waarin hopelijk ook zij zich kan vinden.

‘s Ochtends, ik heb me een dag ziek gemeld. Telefoontje naar de school, zo sec mogelijk. Ik sta voor de spiegel en twijfel tussen twee gestreepte hemden. Hierna nooit meer strepen. Over een uur word ik in de rechtszaal verwacht. Mijn advocaat en mijn justitieassistenten hebben me ervan verzekerd dat de kans dat ik effectief naar de gevangenis moet klein is, omdat men weet dat ik daar – hoe schrijnend voor ons systeem – mijn therapieën niet verder kan zetten. Een regime van overdag uit gaan werken en ‘s nachts in de cel verblijven behoort eventueel tot de mogelijkheden.

Ik ben doodzenuwachtig en Keira – zo blijf ik haar toch maar noemen – zal dat ook wel zijn. Ze is in de rechtszaal aanwezig, samen met haar van de televisie bekende strafpleiter. Het belangrijkste moment: ik krijg op het einde van het proces de kans om haar rechtstreeks toe te spreken. Ik kan haar vertellen dat niets haar schuld was, dat ik alléén schuldig ben en zij nergens aanleiding toe gaf. Ik druk mijn spijt uit.

Nieuwe voorwaarden. Een voorwaardelijke straf, bij schending de cel in. Vijf jaar probatie, dat betekent verdere opvolging door de justitieassistenten en begeleiding door de psycholoog.

De volgende ochtend onderschep ik tijdig de kranten bij familie: er staat niets in over mij. Zou het? Er kwamen nochtans twee journalisten naar me toe na afloop van het proces, lui die ik niet te woord stond. Slechte of goede *timing*: pas een dag later weet iedereen wat ik gedaan heb, dan staat het toch in de kranten. En is het op de radio.

Ik ga op zoek naar een nieuw evenwicht. Hoe leg je aan

vrienden en familie uit wie je bent, wat voor leven je geleid hebt? Het is niet gemakkelijk, zeker niet tegenover vrienden: je lost informatie in brokken, wat je denkt dat zij en jij op dat moment aankunnen.

Op school loopt het moeilijk. Er is protest van collega's, er zijn telefonische klachten van ouders, er volgt een interne tuchtprocedure. Dat ik aan minderjarigen, klas per klas, persoonlijk moet uitleggen wie ik ben en wat ik gedaan heb, is een ervaring die een grote invloed op mij heeft. Sommige neveneffecten zijn verontrustend. Oud-leerlingen komen mij op school opzoeken en zeggen: 'Ik wil dat ook doen, ik hoor stemmen die het mij bevelen.'

Ze zijn me liever kwijt dan rijk op school, wat ik begrijp. Ik moet me wel vastklampen aan mijn baan, want op een andere plek kan ik met mijn strafblad moeilijk terecht. De directeur besluit dat ik over de middag toezicht moet houden aan de ingang van de school, naast een speelplaats vol kleine kinderen. Ze noemen mij 'moordenaar' en 'verkrachter'. Het zij zo.

Jaren later. Het gaat beter, het gaat slechter. Na de helft van mijn probatieperiode bergt de justitieassistent mijn dossier op, want alles loopt goed. De werkdruk is hoog en de middelen zijn beperkt voor wie daders opvolgt. Pro forma meld ik me op vaste tijdstippen aan de balie, dat volstaat. Op school probeer ik de situatie te normaliseren, wat na verloop van tijd lukt, maar tussen mijn baas en mij woedt nog jarenlang een koude oorlog.

En Keira? Ik wil weten hoe het met haar gaat, dat recht heb ik echter niet. Ik lig er urenlang van wakker 's nachts. Ik kom niets te weten. *Privacy*. Die verdient ze.

Relaties starten en mislukken. Mijn misdrijf is de olifant in de kamer. Zeg ik het of zeg ik het niet? Als ik het zeg, is de relatie gedoemd om slecht af te lopen. Zeg ik het niet, dan moet ik voortdurend opletten, want zo groot is de stad waar ik woon niet, en iedereen kent wel iemand die weer iemand anders kent. En die kent mij.

Voor sommige mensen ben ik een *case study* die even te vriend gehouden wordt uit klinische interesse. Het doet me denken aan de stagiaire van de justitieassistent: plots ben je onderzoeksmateriaal. Mensen vragen je de kleren van het lijf en als ze menen alles te weten, laten ze je vallen. Waarmee ik geen probleem heb.

Ik weet intussen waarop ik moet letten: hoe ik tijdig kan ontstressen, op een veilige manier. Op een onbewaakt moment vertelt mijn justitieassistent me: 'Je seksualiteitsbeleving zal waarschijnlijk altijd zo blijven. En daar is niets mis mee. Het is een gelijkwaardige beleving, maar ze plaatst je in situaties die een gevaar opleveren voor anderen. Tijdens de probatie mag je daarom geen prostituees bezoeken. Het zal moeilijk vol te houden zijn.' Profetische woorden.

Jaren later zit ik in een lange relatie die de verkeerde kant uit gaat. We kunnen elkaar niet lossen, bij elkaar blijven is al even moeilijk. We creëren een onoverbrugbare fysieke afstand – verder op de aardbol kan je niet van elkaar verwijderd zijn – maar we zijn wel nog samen. Het is een rampzalig recept voor ons allebei. Ik verlies de pedalen met drank, *drugs* en vooral veel seks. Het is een verslaving die bijna mijn leven beheerst en ik ga opnieuw en vrijwillig in therapie bij twee *professionals*: een psycholoog en een seksuoloog. Voor mijn baan is de begeleiding zonder twijfel nodig, want ik blijf weinig scrupules meer te hebben, hoewel ik me op het laatste moment toch telkens weet in te houden.

Ook in die losgeslagen jaren is Keira er. Soms druk ik mijn vragen over haar weg, maar zeker op moeilijke momenten, zoals bij het afscheid van Denise dat ik mezelf opleg, komen ze onstuitbaar bovendrijven: hoe zou zij het stellen? Heeft zij een gelukkig leven kunnen opbouwen? Ik hoop van harte van wel, maar ik twijfel er sterk aan.

Afwas

Op de keukentafel ligt een briefje. Daarop staat: “Sorry, dit was een vergissing.” Niet meer, niet minder. Ik draai het blaadje voor de zekerheid om, de achterkant is blanco.

Daar sta ik dan, in een onbekende keuken. De ochtend is al goed opgeschoten. Inga is gaan werken – gelukkig maar, gezien de omstandigheden. Een *one night stand* met iemand die je enkele maanden je vriendin kon noemen: werkt dat? Best geen grote conclusies trekken voor het ontbijt. Ik rommel in laden en kasten en vind wat ik zoek. Als ik de stapel borden, potten en pannen op het aanrecht zie, bedenk ik me. Ik stop het brood terug in de lade en laat het water lopen. Tijdens de afwas herbeleef ik de vorige avond.

Ik sta aan de deur met een fles wijn – clichés zijn er om in ere te houden. Maanden samen geweest, nooit bij haar over de vloer gekomen. Je vraagt je af hoe dat komt. We hebben nooit gevreeën.

Enfin, haar flat dus. Blijkbaar een nieuw adres, een en ander moet nog uitgepakt worden. Inga en ik zijn ex-collega’s; bij een glas Merlot praten we bij. Ze heeft het over de directeur, die haar belde toen ze aan een onbestemde landsgrens in de file stond: “Het is niet omdat je een andere baan hebt, dat je je vakantieprestaties mag overslaan,” zei hij en toen dreigde hij dat

hij alle scholen in (...) zou bellen om hen te waarschuwen voor me.'

Die kerel zal altijd een eikel blijven. Ik ben blij voor haar dat ze elders werkt. Sportkampen. Fijn.

'En hoe is het nog?' vraagt ze bij het voorgerecht.

Ik concentreer me op wat voor me op het bord ligt. Het is niet gewoon lekker, het is echt lekker. Helaas, daar gaat het nu niet om.

'Alles goed.' Liegen moet je kunnen.

Over twee maanden moet ik voor de rechter verschijnen. Je kan je leven niet uitleggen aan een ander als je het zelf niet begrijpt. Zeker niet aan je ex. Na Inga was er Fien, mijn collega in het museum – ik boor altijd maar nieuwe geldbronnen aan om Keira's schadevergoeding te kunnen betalen – en dat was gemakkelijk voor me, want ze was net geen achttien ('ik ben enkel gevingerd'), dus ik had een excuus om het rustig aan te doen. Drie maanden hielden we het met elkaar uit, toen was het op voor me. Het is niet alsof ik niet probeer. 'Blijf je best doen,' zeggen *professionals*. Ze kijken daarbij ernstig over hun bureau naar me. 'Je bent jong, je moet vooruit.'

'Zullen we een film kijken?' stelt Inga voor. 'Ik doe de afwas morgen wel.'

Protesteren blijkt zinloos. Ze heeft een heel slechte film gekozen. Met opzet, denk ik. Het gaat om de smokkel van exotische vogels. Een serieus thema, verwerkt in een B-film. Vreemd. Maakt niet uit. Haar hand glijdt over de mijne. Ai, denk ik, maar een keer moet de eerste keer zijn, na het misdrijf. Nog vijftig jaar voor de boeg, denk ik, en ik kus haar vol op de mond.

Later, in bed. Of beter: op de matras op de vloer. De seks is onwennig, ik ben doodsbang om over de rooie te gaan.

'Had je altijd al *tattoos*?' Ze streelt mijn rug. 'Ik ben er niet zo voor.'

'Sinds kort.' Meer krijg ik er niet uit.

'We zullen maar gaan slapen. Morgen is het maandag.'

'Is goed.'

Eurotrip, deel 1

PARIJS

We zijn in Parijs, stad van de – vul gerust zelf aan.

Het valt mee, het valt tegen.

‘Maud,’ zegt Valerie.

‘Klinkt stokoud.’

‘Evy.’

‘He, nee.’ De volgende paar namen registreer ik maar half. Ik denk weemoedig aan mijn grillige ex Eveline, die zich Evy liet noemen: acht gekke ideeën op een dag en de relatieve zekerheid dat het toch nooit echt iets zou worden tussen ons. ‘Ha, ze controleren chauffeurs in Merelbeke. Ik heb altijd al een Bob-sleutel gewild. Kom, we rijden erheen,’ hoor ik Evy nog zeggen. Ik voel een lach opkomen, maar weet die net te onderdrukken. De situatie is al moeilijk genoeg. Parijs zien en sterven.

‘Fee dan?’

Ik schud het hoofd, heftiger dan ik in gedachten had.

‘Wat is er mis met Fee?’ vraagt Valerie.

Ik zie de verwarring op haar gezicht. Het is eerder teleurstelling, ik hou het evenwel op verwarring, dat is gemakkelijker voor me.

‘Helemaal niks.’ Ik slurp wat koffie. ‘Maar het leven is geen sprookje.’

Valerie zet haar zonnebril op en nipt van haar fruit-fruit-fruit-drankje. Nooit eens een colaatje, want 'De suikers! De aspartaam!' – wat een drama. Ik ben samen met een fokking robot. *Serves me right.*

'Ja, zeg jij eens iets, dan.'

Ik kijk langs haar heen, er passeert een mooie vrouw – het is ook maar een excuus om ergens heen te kijken – zo'n vrouw die elegant rechtop blijft op hoge hakken. Ze schrijdt, dat zie je niet vaak. Het zal wel een kunst zijn.

Het is dag vier in deze prentkaartenstad en ik ben moe. Ik mag weliswaar niet klagen. Valerie is in Parijs voor een congres, want er zijn altijd congressen, en ik mag/moet mee – wanneer zien we elkaar anders? Drie dagen congres, dat betekent drie dagen vrijheid voor me overdag, dan twee dagen vakantie samen. Zoveel cultuur in Parijs, maar ik zit stikkapot. Ik heb de voorbije dagen alleen cafés gedaan, en ik ben een keertje in een foute club geweest. Ja, wat is fout? Ik denk terug aan Suzy eergisteren. Godverdomme.

'Suzy is een mooie naam.' Wat gemeen van me.

'Ik noem mijn kind niet naar een wafel!' roept ze.

Vreemde blikken aan het tafeltje naast ons. Vlamingen? Nederlanders?

Ik zou lachen als het niet zo triest was, van haar en van mij. Ach ja, niet overdrijven. We zijn in Parijs en we hebben (zij heeft) geld genoeg, dus het leven is een feest. Misschien.

Mijn kind, zei ze. Ons kind, denk ik.

Zo begon het gesprek, die eerste avond in de hotelkamer.

'Ik wil een kind van je, maar ik wil het zelf opvoeden.'

Die boude verklaringen ook altijd, ik ben helemaal murw.

'Heu, hoe zie je dat in een relatie?'

Ik wil geen kinderen, in elk geval niet met Valerie, ik ben echter dertig plus en iedereen heeft kinderen.

'Is dat belangrijk?'

Dat is haar standaardantwoord. Niets is belangrijk, behalve

de *prime objectives*: carrière en een baby. Wie ben ik om daarover te oordelen?

En toch. 'Wat wil je: dat we een relatie hebben, een kind krijgen, en ik heb niets over die kleine te zeggen?' vraag ik ongelovig.

'Dat werkt.' Meer zegt ze niet.

Die nacht vrijen we, ik controleer vooraf in de badkamer nerveus het condoom.

'Irena.' Ik heb er de pest in na dat "mijn kind", dus som ik alle namen op van vrouwen met wie ik haar bedrogen heb, al vind ik het niet echt bedrog en ben ik er niet trots op, helemaal niet.

'Irene met twee E's klinkt goed.'

'Zoals in dat lied?' Hoe gaat het ook alweer? "Niemand heeft ooit zo mooi nee tegen mij gezegd." Ik zou het moeten laten ta-toeëren, want het past perfect bij hoe het leven tegenwoordig zijn gangetje gaat. Ocharme, bespeur ik daar zelfmedelijden? Die luxe kan en wil ik me niet permitteren.

Valerie kent het lied niet. Ze legt haar zonnebril op de tafel. Wat ziet ze er moe uit. Mij maak je niet wijs dat die congressen interessant zijn, maar wat weet ik ervan. Ik krijg plots een schuldgevoel en besluit wat meer moeite te doen.

'Muriel is mooi.' Zo hadden mijn ouders mij genoemd als ik een meisje was geweest.

'Verschrikkelijke naam!'

'Helena. Nausikäa. Ianthe.'

Fok, op het werk is er een prachtige meid die Ianthe heet. Ze speelt volleybal, heeft daardoor brede schouders en doet altijd lekker afstandelijk.

'Ianthe misschien niet,' gooi ik er snel achteraan.

'Ik vind Ianthe wel iets hebben. Ja!'

Je zal het altijd zien: God straft onmiddellijk.

Op dag vijf, want deze reis en dit gesprek duren eindeloos, komen we op de trein tot een compromis. We landen op Ada voor een meisje, een naam die een vriendin enkele maanden later aan haar dochter geeft, en Blue voor een jongen. (Ik wil zeker geen jongen.) Geen maand later geven Jay-Z en Beyoncé die naam aan hun kind, een meisje. Fokking stomme *celebrities*.

Ik lig in bed, alleen. We slapen enkel nog op reis samen. Je mag dat niet zo zeggen, maar ik weet dat Valerie een slechte moeder zal zijn. Enfin, niet slecht, een beetje koud en afwezig. Ze wil een kind – zal ze het graag zien als het anders is dan ze wil?

Je moet wel mild blijven, vind ik, voor de mensen rondom je. Je bent beter hard voor jezelf, daar heb je wat aan. Misschien doet Valerie het net heel anders dan haar ouders. (Haar ouders! Een verhaal op zich.) Het is ironisch: ik wil geen kinderen, dus wat moet ik mij ervan aantrekken als ze het kind alleen wil opvoeden en we toch samen blijven? Maar hé, ik wil niet zo'n vader zijn die onder de plak zit. En dat kind heeft een vader nodig.

ROME

We zijn in Rome en het valt ongeloofelijk tegen. Ik ben zowat gestopt met eten door de stress, een paar weken geleden. Valerie zegt er maar weinig van. Ik loop natuurlijk iets vies op in het vliegtuig, want mijn weerstand is nul. Fokking airco.

Ze is geërgerd. 'We zijn vier dagen in Rome en je ligt in bed!'

Ik hoest nadrukkelijk.

Ze gaat naast me zitten, draait zich naar het raam en vertelt me over Mara, haar beste vriendin. Die heb ik nog niet ontmoet, want dat soort relatie hebben Valerie en ik.

'Mara heeft een brief gekregen van haar gezin.' Ik hoor de onzekerheid in haar stem.

‘Een brief?’ Ik ga rechtop zitten, wat verrekte pijn doet. Mijn longen branden.

‘Ja, haar man moest van haar dochttertjes een brief schrijven. Dat ze nooit thuis was en dat ze een mama wilden met wie ze leuke dingen konden doen.’

Mara doet iets hoogst wetenschappelijks. Ik onthou die rommel niet. Ze is bio-ingenieur en heeft een prestigieuze functie bij een *concern*. Herkenbaar: bij Valerie is het niet erg anders. De overheid, een bedrijf, één pot nat, al gaat Valerie door het lint als ik zoiets ooit zou zeggen in haar aanwezigheid. Ik voel haar blik, ook al kijkt ze niet naar me. Ze verwacht een antwoord.

Ik streel haar rug en weet dat ik goed moet letten op wat ik nu zeg. Ik hoest lang en koop wat tijd. Haar eindeloze traject als alleenstaande wensmoeder flitst door mijn hoofd. Ze volgde de info- en controlemomenten met vooral *queer* koppels. Het heeft me nooit verbaasd dat ze dat traject niet rond kreeg, want de evaluaties zijn streng. Wat ben ik een lul met mijn oordelen de hele tijd.

‘Misschien,’ open ik.

Ze draait zich naar me om en zegt: ‘Ik ben bang voor wat je gaat zeggen.’ Ze zegt het niet werkelijk, ik lees het in haar blik. Valerie is bang van alles, ze werkt zich te pletter om de angst voor te blijven. Heel herkenbaar is dat. Wie weet zijn we daarvoor samengekomen.

‘Misschien,’ zeg ik dan maar, tegen beter weten in, ‘zullen wij, zal jij het beter doen.’

Ze staat op, sluit de gordijnen en gaat tegen me aan liggen. Het is vijf uur ‘s middags, hartje Rome. ‘Ik wil een kwartiertje rusten, daarna ga ik de stad in.’ Uren later wordt ze wakker.

«

(...)

Zes weken eerder. Ik ben bij Valerie thuis, ze heeft een zeldzame vrije dag. Vrije halve dag. Enfin, ze heeft twee uren voor ons geboekt in haar planning. Mijn telefoon gaat en het is een

onbekend nummer. Verdomme. Geen risico's nemen.

'Dit moet ik in de gang aannemen. School.' Lullig excuus.

Ik denk dat ik haar hoor zuchten, maar de dampkap staat aan. Ze kookt. God, wat kan ze lekker koken.

'Waarom bel je?' fluisterroep ik in de gang, onmiddellijk nerveus. Ik vergeet zelfs te vragen wie ik aan de lijn heb.

'Ik denk dat ik zwanger ben.'

Ik kijk nog eens op het telefoonschermpje: wie is die meid? Heb ik haar nummer verwijderd?

'Is niet van mij.' Hoe zou het ook kunnen? Ik ben toch niet dom? Kindjes komen niet uit de mond.

'Ik weet het, maar wie moet ik bellen? Het condoom is gescheurd.'

Jezus. Gebeurt zoiets echt? Waarschijnlijk wel, je hoort het soms, op tv.

Ik loop zo ver mogelijk van de keuken weg, open de voordeur van de flat en vraag: 'Hoelang al?'

Ze vertelt het me. Het is speelbaar. Voor een abortus, bedoel ik.

'Ja, wat wil je ermee?' zeg ik onvriendelijker dan ik bedoel. Ik weet nog steeds niet met wie ik spreek. Ik ben te zenuwachtig om de juiste vragen te stellen. Al die gezichten vloeien ook in elkaar over.

'Ik wil het laten weghalen, op de juiste manier. Respectvol.'

O fok, nu weet ik wie het is: "respectvol". Aaliyah is die meid met het Mariabeeld op het nachtkastje. Ik wil eventueel helpen, maar zo meteen is er pasta.

'Heb je een adres?' Dit is onontgonnen terrein voor me.

'Iemand in Brussel.'

'Brussel dan nog?' roep ik onwillekeurig.

Op de achtergrond hoor ik oosterse muziek. Feestje bij de dames, misschien. Wat een wereld.

'Ja, ik kan niet onmiddellijk, maar ik ga wel met je mee.' Wat moet ik anders?

'Je hoeft niet echt iets te doen, ik wil er gewoon niet alleen heen.'

We kijken snelsnel in onze agenda's. Zij doet de dagshift,

dus dat wordt wisselen voor haar, en ik zit in een erg drukke periode, want ik zal nooit leren om het rustiger aan te doen.

‘*Fuck it,*’ zeg ik, ‘ik haal een doktersattest voor school voordat we vertrekken. We doen twee dagen Brussel.’ Ze kan toch niet meteen weer aan de slag? Ik zie mezelf ook de volgende dag niet gaan werken.

‘Het eten is klaar,’ hoor ik achter me. Het lijkt me beter me niet om te draaien. Ik steek een duim in de lucht. De deur achter me gaat dicht.

‘Is dat je vriendin?’ vraagt Aaliyah.

‘Mijn zus.’ Paniek, paniek, paniek.

‘Hoe kan ik twee dagen van de bar wegblijven?’ zegt ze.

Altijd maar de rekeningen.

‘Kunnen de meiden niet bijleggen?’ probeer ik.

Ze lacht schraal.

‘We regelen het,’ stel ik haar gerust. Hier en nu gaat de reis in de zomer voor de bijl. ‘Ik betaal wel alles.’

‘Oké dan.’ Daarna enkel stilte.

Godverdomme.

Ik druk af en loop de flat in.

Valerie kijkt me over de pasta aan. ‘Moet je naar Brussel?’

‘Werkdingetje.’

Ze gaat lusteloos met haar vork door haar eten. ‘Ik kan ook morgen verder werken in plaats van vanavond,’ zegt ze zacht. Meestal werkt ze tot één uur ‘s nachts.

Ik neem mijn bord en stoel en ga vlak naast haar aan de tafel zitten.

‘Het is heel lekker.’ Ik kus haar op de wang.

‘Dank je.’

‘Misschien kunnen we samen nog een congres doen,’ opper ik.

‘Op (...) moet ik naar Rome. Lukt dat met je werk?’

Ik zie de hoop in haar ogen. ‘Ja, dat past.’ Mijn dokter krijgt het opnieuw druk.

BRUSSEL

Aaliyah en ik zitten op de trein naar Brussel. Gelukkig hebben we een afspraak in de vroege namiddag, het is rustig in de coupé. Ze ziet er heel anders uit als ze niet werkt. Natuurlijk. Ze ziet er lief-gevoon uit. Ze draagt iets tussen vrijetijdskledij en een *business dress* in. Ik kan er mijn vinger niet op leggen; het brengt me in de war.

‘Heb je goed geslapen?’ Ik doe een rondje standaardvragen.

Ze gaat naast me zitten, grijpt mijn hand en houdt die de rest van de rit vast. Haar gelnagels zijn aan vervanging toe.

We vinden het adres niet. Uiteindelijk bel ik een taxi, want Aaliyah is op van de zenuwen. Ik heb ook al betere dagen gekend. Stilzwijgend rijden we diep de stad in. De auto stopt voor een grijze gevel. En dan gaat het plots snel en duurt het toch lang. Ik ken de procedure niet – ik heb geweigerd om ook maar iets op te zoeken – maar het is duidelijk dat het er hier niet officieel aan toegaat. Na een korte babbel met de arts, die een labjas draagt die vertrouwen moet inboezemen, kan Aaliyah met haar de andere kamer in.

‘Je blijft toch?’ vraagt ze, als ze opstaat.

‘Zeker.’ Ik ben geen onmens.

Ik wacht en ik wacht. Een berichtje van Valerie. “Hoe is het in Brussel? Kom je langs op kantoor straks?” Dat is nieuw, want ik ben geregeld in Brussel, op vrije halve dagen. Valerie probeert wel en ik ook, soms is het gewoon te laat. Ik zie niet hoe we nog pakweg een jaar samenblijven.

Ik probeer me een bezoek bij Aaliyah voor de geest te halen, om de tijd te doden, ook omdat ik gewoonweg een gigantische eikel ben. Hiernaast wordt een abortus uitgevoerd. Er is niet veel van een bezoek blijven hangen. Ik kan niet dronken geweest zijn, want anders had ze me nooit gebeld, toch? Misschien hadden we een leuk gesprek. Of zocht ze gewoon iemand die de kosten zou dekken. Wat maakt het uit? Hier zijn we dan: Brussel.

Aaliyah en de arts komen na een hele tijd terug het bureau binnen. Ik vergeet haar gezicht nooit meer. Ik lees er opluchting en schuld van af. Ik had beter drie dagen in het hotel gereserveerd. Dat laat zich aanpassen. Ik regel de extra gemiste dag met de dokter achteraf.

We gaan naar het hotel. Ik heb een dure kamer geboekt, want wat maakt het uit hoe groot het bedrag achter de min is op mijn bankrekening? Ik demp de put eventueel, misschien, we zien wel, met de geschrapte reis later. Dat de zomer er anders zal uitzien, moet ik nog aan Valerie verkopen. De vorige reis heeft zij afgezegd om werk in te halen, dat houdt het dan weer in evenwicht. Zover zijn we: ik hou alles bij in lijstjes. Aparte lijstjes.

Aaliyah gaat eerst slapen. 'Kom je bij me liggen?'

Goed, doe ik. Na een tijdje durf ik te vragen: 'Hoe was het?' Stom. Ik verbeter meteen naar: 'Hoe voel je je?'

Ze zegt niets, maar schuift dichterbij.

We blijven drie dagen min of meer gewoon in bed liggen en laten eten brengen. We kijken films en ze stuurt veel berichten. Ik druk op mijn beurt alle telefoontjes weg, want ik kan er niets bij hebben. Op het werk willen ze materiaal van me zien voor de vervanguren; ze zoeken het maar uit.

Als we wachten op de trein naar huis kust ze me op de wang en zegt: 'Ik wil later wel kinderen.'

Met iemand anders, ja?

'Ik ook,' lieg ik.

Ze steekt een sigaret op. 'Wil je er een?'

Ja, waarom niet, ik betaal toch de hele *show*. Weer zo'n vrouwensigaret.

'Kom je nog langs?' vraagt ze.

Wij hebben dit samen beleefd. Het is weinig, maar het is

iets. Ik verbeeld me dat het kind van mij was, want dat is veilig. Daar draait mijn leven om: veiligheid.

Zonder aarzelen zeg ik: 'Ja, ik kom langs.' En dat doe ik ook, verschillende keren, we gaan zelfs eens op reis, tot ze vertrekt naar God weet waar.

Als ik Valerie de volgende avond zie, heeft ze het niet over de extra dag in Brussel. Zo gaat dat tussen ons.

Feest

Het is drie uur 's nachts en ik word wakker van een berichtje.

“Feest bij me thuis, even leuk als op mijn verjaardag.”

Ik ga meteen rechtop zitten in bed. Ik moet zeker niet gaan, weet ik, dus geen tien minuten later ben ik de deur uit. Zo werkt dat blijkbaar. Ik geeuw langdurig op de fiets.

Myrthe woont in een villawijk met veel voortuingroen. Een kakbuurt dus. Haar vader is vaak in het buitenland, een hoge pief bij een groot bedrijf. Myrthe is nochtans een nuchtere meid. Ze zou zomaar je vriendin kunnen zijn, en ook de mijne. Dat wil ze wel, ze vindt me echt leuk, maar er is nog Sven. Dat vermoed ik toch. Op haar verjaardagsfeest knetterde het reeds tussen hen. En als ik het al zie moet het heel duidelijk zijn.

Die Sven is oké, hij is nogal op smoren gefocust. Beter nu dan later, misschien, en ik denk aan vorige week met Lian en Gaëlle. Overdag lijken de bezoeken zo ver weg, maar nu op de fiets, onder een sterrenhemel, herinner ik me alles. Het was heel ontspannend, die nacht.

Ik zet voet aan de grond en ga plassen. Over een kwartiertje ben ik bij Myrthe, als ik wil. Ik weet dat iedereen die daar is, het fijn en zelfs normaal vindt dat ik kom. Normaal is het echter niet. Het is een vriendengroep die dubbel zo volwassen is als hun jaargenoten. Ze houden van alternatieve muziek en kledij.

Een leeftijd is evenwel een leeftijd. Ik stel me Myrthe met Sven voor. Het zal een tijdje goed gaan, dan slecht en dan zal het plots gedaan zijn, lijkt me. Ik rits mijn broek dicht. Ik kan terug naar huis, ik kan me gewoon amuseren op Myrthes feestje, of ik kan er een *move* doen (lees: ik kan haar een *move* laten doen).

Ik krijg opnieuw een berichtje van haar: “Verdwaald?” met een heleboel vrolijke *smileys*. Vooruit maar: eens zien of die Sven competitie aankan.

Het feest is helemaal losgeslagen. Iedereen is dronken of meer. Twee meisjes, waaronder een beeldschone Russische die is blijven overzitten, hebben zich opgesloten in een kamer en liggen vast in elkaars armen te slapen. We staan met zijn allen door het raam naar binnen te gluren.

‘We moeten het raam forceren,’ zegt er eentje.

‘Laat ze slapen,’ antwoord ik.

Myrthe komt naast me staan en zegt: ‘Ja, we gaan verder feesten in de tuin.’

Volgen verder die avond: kampvuur, *fish sticks*, verkleedpartij – Myrthe kleedt Sven meermaals om, het is mooi om te zien – en drank, drank, drank.

Nog later toont Myrthe mij het huis. ‘Dit is de slaapkamer van mijn ouders.’

Fok.

‘Tweepersoonsbed,’ voegt ze er nodeloos aan toe. Ze is echt helemaal weg. Ze gaat op het bed zitten. Natuurlijk is ze verre familie van de directeur, want zo werkt karma. We kijken naar elkaar in het halfdonker, horen de stemmen in de tuin.

‘Goed feest he?’ zegt ze.

‘Beste feest ooit.’

Ze lacht, want ze is nog onschuldig. Dat moet je niet willen kapot maken.

‘Over drie weken zijn er (...)feesten,’ zeg ik. De zomer komt eraan, een alles verwoestende natuurkracht die niet te stoppen valt.

Ze staat op en loopt langs me naar buiten.

‘Ja, misschien kunnen we dan afspreken.’ Ze klinkt vrolijk, maar niet zo vrolijk als daarnet.

In de tuin smoren we: zij, haar oudere broer, haar jongere broer, haar klasgenoten. De tijd strekt zich voor ons uit. Af en toe verdwijnt er iemand, tot alleen Myrthe, haar broers en ik overblijven. Geen idee waar Sven is.

‘Ik ga maar eens.’ Zelfs ik word moe.

Myrthe en ik staan veel te lang na te praten aan de voordeur. Dit is de trein waarop je moet springen, denk ik, dit is het moment. Kus haar. Ik laat de trein voorbij zoeven.

‘Ik zie je op het volgende feest.’ Bijna raak ik haar aan. We zijn meer gemaakt voor elkaar dan veel vrouwen met wie ik geslapen heb, vermoed ik, al is dat laatste weinigzeggend.

We gaan later daadwerkelijk naar de (...)feesten, maar niet samen. Ze is met Sven. Goed voor haar. Hoe kom ik deze zomer door? Ze is slechts een *crush*, hou ik mezelf voor, een meisje wiens gezicht je kan fotograferen, inkaderen en ophangen, een meisje dat nooit ouder wordt, een meisje dat je jong houdt – een meisje, kortom.

De zomer is uitzinnig, tegen september ben ik min of meer uitgeraasd, of zit ik toch weer in mijn normale opgefokte tempo.

Op de eerste schooldag scrol ik door de contactlijst op mijn *smartphone* en probeer me bij elke vrouwennaam een gezicht voor te stellen. Het valt tegen. Ik begin nachtcontacten te wissen, steeds sneller, het maakt niet uit: bekende gezichten, geesten, om het even. Ik tel de namen die ik overhoud: dit is het cijfer dat mijn leven zou kunnen bepalen. Ik laat Myrthes naam nog staan, een jaar of zo.

Als ik haar maanden later toevallig tegen het lijf loop in (...) is mijn lijstje opnieuw aardig aangedikt.

Ik zie aan haar blik dat ze niet verwachtte me ooit weer te ontmoeten. Grote, starende ogen, het prachtigste blauw dat je je kan indenken.

‘Hoe gaat het met j-?’

‘Hoe gaat het met jou?’ vraag ik vlug. We praten over haar, en over haar alleen. Het voelt goed zo.

Eurotrip, deel 2

(...)

Aaliyah gaat met een borstel door haar krullen en zegt: 'Dat was fijn. Leuk dat je gekomen bent.'

Ik kreun instemmend. Gekomen ben ik zeker.

'Ik dacht dat ik je nooit meer zou zien, het is maanden geleden.'

Belofte maakt schuld. 'Hoe was je test?'

'Negatief.' Ze zou blij moeten zijn; ze klinkt vooral moe.

Oef, geen AIDS. Ze is blijven werken, zag ik de voorbije tijd. Uiteraard is ze blijven werken in de wijk.

We luisteren naar de straatgeluiden. Ik tast naar mijn *smartphone* op het nachtkastje.

'Blijf nog even liggen,' zegt ze. De borstel verdwijnt in de lade, ze komt weer het bed op.

Net als ik op mijn schermpje wil kijken hoe laat het is, schiet het me te binnen. Meteen heb ik spijt van mijn ingaving. Ik schuif de *smartphone* opzij en kijk over Aaliyah heen naar het nachtkastje.

'Waar is je Mariabeeld?' vraag ik met moeite. Geef het juiste antwoord, denk ik, alsjeblieft, alsjeblieft, alsjeblieft. Ik zie het beeld haarscherp voor me: wit en blauw, plastic, zo groot als een hand, gevuld met wijwater.

‘Welk beeld?’

Fout. Hier komt het. Ik wil er niet verder over praten, maar ik heb even helemaal niets zelf te willen: iets in me neemt het over, iets dat soms, vaak, meestal gelukkig ligt te slapen.

‘Waar is je Mariabeeldje?’

Ze glimlacht en zegt: ‘Dat was Anita, die vroeger in bar (...) hier-’ Haar hand gaat naar haar mond, ze kijkt ze me verschrikt aan.

We weten niet wat te zeggen. Ik staar naar het plafond. Een of andere lul tikt op Aaliyahs raam, heel lang.

‘Ben je boos?’ vraagt ze, nauwelijks hoorbaar.

Boos ja, maar ook moe plots, zeer moe.

‘Voorbij is voorbij.’ Dat meen ik niet, ruzie maken is evenwel zinloos.

Wat later wil ik het toch weten, anders draai ik helemaal door de volgende weken. ‘Als ik nooit bij je op de kamer was, hoe kende je dan mijn nummer?’

Stilte. Ze gaat wat meer op de kant van het bed liggen, bedenkt zich en draait zich naar me toe.

‘De hele wijk heeft je nummer, want jij hebt iedereen’s nummer.’

Dat is overdreven, en trouwens een redenering waarbij ik nooit eerder heb stilgestaan, er zit echter een grond van waarheid in.

‘Ja, maar concreet? Van wie?’

Ze haalt diep adem en zegt: ‘Shakira. Als je het ooit vroeg, moest ik het zo zeggen.’

Ach Anna, mijn lieve Red Bull-Anna. Ze zou inderdaad “Shakira” gezegd hebben. Is ze zo kwaad op me? ‘Alles blijft hetzelfde tussen ons?’ Die domme vraag blijft door mijn hoofd spoken. Wie niet durft, krijgt slaag. Ik had mijn muizenmeisje moeten omhelzen, die week voor ze vertrok; we zouden nog samen zijn. Dat maak ik mezelf wijs. Misschien mist ze me in het verre Keulen, dat kan best. Ook dat maak ik mezelf wijs. Waar het wellicht op neerkomt: drama, niets meer dan dat. Anna houdt van drama en chaos. Dat ze Aaliyah mijn nummer bezorgde, is een laatste, bijna postume verrassing van haar.

‘Zit Anna nog in Keulen?’ vraag ik.

‘Iedereen in de wijk was bang voor Anna. Weet je nog toen het raam van die bar werd ingeslagen?’

Ik knik.

‘Dat was voor haar bedoeld, ze stonden aan het verkeerde raam.’

Het laat me koud wie ‘ze’ zijn. Allemaal Anna’s, dan krijg je dat soort verwarring. Ik ben intussen zover heen dat ik nergens meer van schrik, behalve als er iets ergs gebeurt in mijn familie of vriendenkring. Iedereen hier is gewoon een aanhangsel van mijn bestaan, of dat wil ik geloven.

‘En Keulen?’ vraag ik opnieuw.

‘Ze schrijft dat daar te weinig werk is, maar Franka heeft gehoord dat Anna er de verkeerde mensen geript heeft en nu in Polen werkt. Die lui laten niet met zich spotten.’

Ik strek mijn arm en streef Aaliyahs haar. ‘Ik denk dat Anna overal de verkeerde mensen ript.’ En de dommeriken ook. Ik zie het postkantoor en de wisselkantoren opnieuw voor me. ‘Volgens mij eindigt ze in Minsk met een mes tussen haar ribben.’ Ik weet niet goed waarom ik me opwind, hoewel er genoeg redenen zijn. Anna zal altijd een beetje mijn Anna blijven, zelfs nu.

‘Minsk ligt niet in Polen,’ antwoordt Aaliyah toonloos.

‘Precies. Anna eindigt op een plek waar de anderen vandaan vluchten.’ Elkaar graag zien doet pijn.

‘Doe niet zo akelig,’ zegt Aaliyah, ‘het spijt me echt. Ik wilde het netjes doen, niet alleen.’

Abortus. Drie lettergrepen, begint met de eerste letter van het alfabet. En de tweede. Daarna: wanorde.

Nu lig ik aan mijn muizenmeisje te denken. Dat is haar kracht: ik ontsnap nooit aan haar. Wie weet wordt ze nog gelukkig. Dat mes tussen haar ribben, laat het maar zo. Heel mischien dacht ze dat ik zorg zou dragen voor de vrouw zonder Mariabeeld, schiet me te binnen, en wilde ze oprecht Aaliyah helpen.

Ik draai me en staar in Aaliyahs bruine ogen. Dat je met een wildvreemde een abortus laat uitvoeren, bedenk ik. Hoe een-

zaam ben je dan. Dat er niemand mee wil die je kent. En het geld natuurlijk, altijd het geld.

‘Het spijt me,’ herhaalt ze. ‘Je wist toch al dat het kind niet van jou was?’

‘Er is een verschil.’

‘Ik weet het, bedankt voor Brussel.’ Ze grijpt naar mijn hand. Ik hou haar niet tegen.

Een kwartier later wisselt haar stemming, abrupt zoals dat gaat in de wijk. Ze zegt: ‘Ik verveel me, ik ben moe, ik wil op reis.’

‘We willen allemaal iets.’ Zo zou ik bijvoorbeeld wel eens vooruit willen in het leven, maar als ik de verhalen van mijn vrienden hoor, valt dat zelfs bij hen tegen. Scheidingen, overspel, depressies. In elk geval, het is tijd om weg te gaan.

‘Wil je dat ik een Mariabeeldje koop?’ vraagt ze, als ik opsta. Ik schiet ondanks alles in de lach.

‘Ik herinner me die Anita verder niet,’ beken ik, ‘enkel haar beeldje.’ Ik haal mijn schouders op, uit pure onmacht. Aaliyah zou zomaar kunnen zeggen: ‘Hoe erg is het dat je niet eens meer weet met wie je geslapen hebt?’ Ze weet wel beter, ze werkt lang genoeg in de wijk.

‘Zo gaat dat, we vergeten alles. Spel mijn naam. Spellen is onthouden.’

Dat doe ik, met lange pauzes tussen de letters. Ze blijven hangen in de hoeken van de kamer.

‘Zo zou ik het niet schrijven,’ zegt ze.

‘Wil je drie A’s vooraan, zoals bij de batterijen?’ De fokking A van abortus. En dan: ‘Heb je jezelf dan niet naar Aaliyah genoemd, de zangeres van dat vliegtuigongeval?’

‘Misschien, ik weet het niet meer. Net zoals jij: vergeten. Ik gebruik in elke stad een andere naam.’

Ik besluit nog even te blijven, want het is niet alsof het uur al vol is, en de sfeer is weer in orde. De verwachtingen zijn laag, altijd.

‘Ik wil naar Spanje,’ herbegint ze. Haar wijsvinger glijdt over mijn neus.

‘Portugal is beter,’ vind ik.

‘Zeg, kom, we gaan naar Spanje, ik maak het goed met je.’

Ik ruik haar parfum, misschien is het handzeep, of beeld ik me gewoon de geur in. Er is iets mis met mijn neus, dat is evenwel de minste van mijn zorgen. Beter dat je overal iets lekkers ruikt, dan het omgekeerde.

Ik denk terug aan Brussel. We zwijgen. Opeens schiet me de reis te binnen die ik deze zomer moest schrappen, en Valerie doemt voor me op. Ze werkt intussen in het buitenland, zeggend tijdelijk.

‘Ja, je bent me een reis verschuldigd,’ zeg ik, ‘maar hoe moet dat met het geld?’

Dat probleem ontwijkt Aaliyah handig. ‘Zou je alleen gaan?’

‘Nee,’ beken ik, ‘alleen op reis gaan is saai tegenwoordig en in groep is het te druk.’

‘Moeilijke jongen,’ durft ze te zeggen. Ze kust me, lang en hevig. Als ze al kussen, kussen ze steevast op het gepaste moment en de juiste manier. De wijk is genadeloos.

‘Overal behalve Barcelona,’ zeg ik. De flat zes hoog, alles wit geschilderd. De vrouw die me in stilte de trap af leidde, nog voor alles goed en wel begon. Gelukkig maar. Het telefoontje dat ik nadien niet pleegde: ‘Wat is er met me aan de hand?’ Ik zeg het bijna luidop, nu.

Niet Barcelona? Aaliyah weet blijkbaar beter dan te vragen waarom.

MADRID

Aaliyah doet erg haar best in Madrid, waardoor ze nog vermoeider is dan in (...). Ze kijkt waarheen ik kijk en stelt passende vragen. Ik kan het niet langer over mijn hart krijgen en na de kathedraal, het Prado en het Sorollamuseum zeg ik plompverloren midden op dag twee: ‘Het is wel goed zo. Bedankt.’

Er lijkt een last van haar schouders te vallen.

‘Wat wil je eigenlijk doen? Het is ook jouw reis.’ Die ik betaal.

‘Ik wil gewoon rusten en echt vakantie.’

‘Wat vind je van Madrid?’

‘Vakantie is vakantie,’ zegt ze.

Juist ja.

‘Goed dat je thuis de *shifts* kon regelen,’ ontsnapt me. Ik moest bijleggen voor de kamerhuur zodat de dames over de brug kwamen.

Ze laat de opmerking passeren. Uiteraard laat ze die passeren.

‘Drie dagen, genoeg tijd om te rusten.’

‘Ja, drie,’ herhaalt ze langzaam. ‘Zullen we naar een park gaan en zonnen?’

We halen in het hotel haar bikini en badhanddoeken en kopen op weg naar het park een strooien hoed voor haar. Later legt ze zich in het gras, ik smeer haar in met zonnecrème. Ik kijk naar haar lichaam en vergeet mezelf.

Nog diezelfde dag heb ik zonnebrand.

LISSABON

Twee jaar eerder. Dit is een droomstad. Lissabon is precies zoals (...) maar beter, want er zijn heuvels en het weer is goed, echt goed. En de stad heeft een boeiende geschiedenis.

Ik bezoek locaties voor een boek en zie het he-le-maal zitten: een *alt-history* roman waarin Portugal Spanje bezet, door de tijd heen. Ik heb 80% van de intrige al uitgetekend, elke dag levert de stad me nieuwe ideeën op. Ik zit boordevol energie: alleen op reis maar met een echt doel, het is een stimulerende ervaring.

De botanische tuin in Belém is prachtig. Ik loop er meer dan drie uur rond en maak veel foto's en filmpjes. Een belangrijke scène in mijn boek – het zal er nooit komen, dat weet ik evenwel nog niet – speelt zich hier af. In de *gift shop* koop ik alle boe-

ken over de tuin. Als ik vertel dat ik een roman schrijf waarin de Jardim Botânico Tropical van belang is, roept de kassabediende de baas. Meneer Pereira, een aimabele vijftiger, en ik hebben een lang gesprek. Ik krijg korting op de boeken, daarna geeft meneer Pereira – ‘zeg toch Guilherme’ – me een rondleiding, zowel in de tuin als in de kantoren.

Net voor ik ga slapen belt Valerie me, want op dit moment vinden we elkaar nog reuze interessant. Heel waarschijnlijk werkt ze thuis door – er zijn genoeg *cases* om te bespreken. Ze wil weten wat ik allemaal gedaan heb de voorbije drie dagen. Ik ratel af wat ik bezocht heb: het Museu de Marinha, het Castelo de São Jorge, de tuin en veel meer. Ik schrik er zelf van.

‘En hoe past dat allemaal in je boek?’

Ik leg het met plezier uit. Het wordt een lang gesprek.

Valerie vertelt over haar lopende *papers*, haar nieuwe collega en dat ze misschien een kans ziet om later in het buitenland te werken.

‘Sport je nog?’ Dat is een domme vraag, want ik ben slechts tien dagen weg. Als we niet samen zijn, begraaft ze zich echter in haar werk. Herkenbaar.

‘Morgen ga ik joggen,’ zegt ze snel. ‘Gaan we naar Boedapest samen? Daar is een congres over zes weken. Ik kan er goed netwerken.’

‘Valt het in de (...)vakantie?’

‘Ha, jij hebt altijd vakantie.’

Aan deze stad heb ik mijn hart verpand. De koffie alleen al is een verhandeling waard: de *bica*, de *meia de leite direta*, de *abatanado*, de *galão* en de *garoto*. Niet alles is hier top. Er is duidelijk armoede, maar de mensen, de gebouwen, de hele sfeer op straat straalt optimisme uit.

Op de laatste dag loopt het fout: het is ochtend en ik raak

maar niet uit bed. Ik wil niet naar huis, besef ik. Alles loopt nu goed, en als ik hier blijf, voor altijd, dan kan ik deze situatie vasthouden. Dat is een totaal onlogische redenering, zo werkt angst. Ik heb gemiddeld maar x aantal goede dagen per jaar, de rest van de tijd dreunt het in mijn hoofd. Ik ben tot mijn grote geluk al meer dan honderd dagen voorbij die grens in 2012 – een grand cru van een jaar. Het heet verliefdheid, geloof ik. Blijft het duren tussen ons, Valerie?

Ik besluit een grote wandeling door de stad te maken, van de kust naar het Parque Eduardo VII. Op mijn route doe ik veel plekken van de voorbije negen dagen nog eens kort aan. Overal neem ik afscheid. Ik probeer me de beelden in te prenten; ik weet dat het zinloos is. Stiekem hoop ik dat ik verdwaal en mijn avondvlucht mis, maar daarvoor ken ik de stad intussen te goed. En dat voor iemand die zich moeilijk kan oriënteren. Het is echte liefde, Lissabon en ik.

Op de luchthaven krijg ik het benauwd en ga de toiletten in. Ik adem diep in en uit, probeer mezelf onder controle te krijgen. Ik tracht aan mijn boek te denken, waarvan het plot nu zowat klaar is – te klaar misschien? Ik sms Valerie en vraag: “Ben je gaan lopen?” Ik lees wat ik getikt heb, en twijfel of ik het heb over joggen of een *break-up*.

“Nog niet” verschijnt na tien minuten op het schermpje. Intussen heb ik mijn gezicht verschillende keren gewassen. Het water voelt ijskoud.

Ik haal mijn vlucht, net.

Huilen zonder wolven

JUNE

Ze zit voor me en huilt. Ai, mijn zwakke plek. June heet ze.

‘Maaike,’ zeg ik, ‘ga naar buiten en laat de deur tegenaan.’

Maaike kijkt als een kip om zich heen, naar mij, naar June en naar de boodschap die achter me op het bord staat. Ik volg haar blik.

“Viel Erfolg!” Ik doe ook maar mijn best. Misschien moet ik weer eens een paar jaren Engels gaan geven, daar lullen ze zich zó uit het mondelinge proefwerk. Iedereen blij. Alhoewel, bij de jongens was ik daar toen vaak niet tevreden over. Ken jezelf: meisjes, jongens, Engels, Duits.

Maaike staat op en loopt zo stil mogelijk naar buiten. Daarbij raakt ze natuurlijk een stoel, die een akelig geluid maakt.

‘Geef mondeling,’ zeggen ze, ‘het bespaart je werk.’ Bij zo’n uitspraak heb je meteen mijn aandacht, want door mijn baan en de wijk kom ik nauwelijks aan slapen toe. Elke vorm van tijdwinst telt.

Ik vergeet bijna dat er een huilende vrouw, nouja, meisje, ach wat, vrouw voor me zit.

‘June,’ zeg ik, met een stem die rust moet uitstralen. ‘We leggen het proefwerk een paar minuten stil. Ga het raam openen.’ Ze staat op, ze doet het. Bevelen in het onderwijs zijn wonderbaarlijk. ‘Kijk naar het kerkhof en vertel me wat je ziet.’

Ze draait zich naar me toe, haar mond open.

'Je hebt afleiding nodig,' leg ik haar uit. 'Maaïke en de anderen kunnen wachten.' Ik heb al drie kwartier vertraging, want ze bakken er heel weinig van vandaag. Ik had Maaïke moeten vragen om koffie voor me te halen.

'Graven,' zegt ze.

Het is een begin.

Ik kijk naar de vragen voor me, die ik amper tien minuten voor aanvang heb neergeschreven. Op mijn evaluatieblad staan enkele streepjes voor fouten. Routine is dodelijk.

'Hoe zien ze eruit?'

En June vertelt. Zerken, bloemen, de hele reutemetoot. Terwijl ze naar buiten kijkt, kijk ik naar haar. Achter mij gaat de deur open en ik zeg simpelweg: 'Buiten.' Ik draai me niet eens om. Dit is mijn baan, hier ben ik baas. Meestal. Ik neem June in me op en inventariseer haar kledij. Mooi zoals alles mooi is wat een vrouw draagt. June is gewoon June, je moet er niet meer van maken. Er is een reden waarom ik de leerlingen met z'n tweeën laat binnenkomen.

Ze ratelt maar door. Misschien denkt ze dat ze hiervoor punten krijgt.

'Goed, goed,' zeg ik, 'ga zitten.' Haar mascara is uitgelopen, fok. Ik denk aan een cijfer, nog voor ze iets gezegd heeft. In principe heeft ze nul punten verzameld.

'Vertel me over je proefwerk Engels.'

De deur gaat opnieuw open, ik zeg geërgerd: 'Buiten!'

'Maar meneer, wij moeten onze bus halen, morgen hebben we weer een proefwerk.'

Ik loop de gang op, sluit de deur achter me en overdrijf hoe het met June gaat. 'To-ta-le *blackout*! Nooit meegemaakt! Goh, als het de hele dag zo gaat...'

De stemming bij de groep wachtenden slaat onmiddellijk om. Ik voel me schuldig, dat is dan maar zo. Het is tijd om June te gaan redden.

Terwijl ze me vertelt over hoe ze het voor Engels deed, beden ik dat dit, om even bij het Engels te blijven hangen, de perfecte storm is: leg twee mondelinge examens op dezelfde dag,

kwartiertje ertussen, en doe het zeker niet op een vrijdag. Hoe bedenken ze het?

Haar Engels was 'nog redelijk oké'. Dat voorspelt weinig goeds. Mijn collega is streng, niets op tegen. Vroeger was ik ook streng.

Ik waag de sprong en buig me naar June toe: 'Ik geef niemand een onvoldoende, nooit.' Dat is een grove leugen.

'Vorige week bij Ilhan en Maarten...'

Ik onderbreek haar: 'Nu moet je goed luisteren naar wat ik zeg en het daarna onmiddellijk weer vergeten. Ilhan en Maarten zaten elkaar uit te lachen op het mondeling proefwerk.' Het is nog waar ook. Allebei een onvoldoende gegeven, gewoon de boel stilgelegd en gezegd dat de tijd om was. Wie doet me wat?

Ik overloop de vragen. Ze begint aan de eerste. Het is niet veel, maar het is beter dan tien minuten geleden. Tweede vraag: *nada*. Derde vraag: volledig de mist in. Het is ploeteren voor ons allebei. Het doet me denken aan sommige nachten, die worden gelukkig hier en nu niet beoordeeld.

'Hoe vaak heb je je artikel gelezen?' Lieg, denk ik, geef me een hoog getal. Je kan het, June. Ik ga wekelijks met beroepsleugenaars om, hoe moeilijk kan het zijn?

'Drie keer, want ik heb veel voor mijn Engels geleerd.' Ach, de jeugd. Zo eerlijk.

Er is geen tijd voor nieuwe vragen. Ik draai het evaluatieblad om, schrijver dertig op vijftig op en draai het naar haar toe.

'Het is eigenlijk tien op vijftig,' fluister ik, 'maar je gaat extra hard studeren voor wat nog komt, juist?'

Ze knikt hevig.

'Mail mij een samenvatting van je artikel na het laatste proefwerk en geen ChatGPT-toestanden, oké?'

Haar mond gaat open, haar mond gaat dicht.

'Ja, ik wil ervoor werken,' zegt ze, wat ik vreemd volwassen geformuleerd vind. Ik had alles kunnen vragen, ze had het waarschijnlijk gedaan. Van die gedachte word ik ook niet vrolijker.

'Haal Maaïke terug, ik wil wat Duits horen vandaag.'

Ze staat op en schenkt me de mooiste glimlach in tijden. Een bondgenoot voor de rest van het schooljaar, dat is duidelijk.

Als ik 's avonds mijn tanden poets, haal ik me Junes kledingstukken een voor een voor de geest. Ik droom niet die nacht.

HEIKE

We vergaderen en Heike huilt. Ze maakt een moeilijke tijd door. Die liep wel al toen ik haar vijftien jaar geleden leerde kennen. *That's life*.

Het is een deliberatie als een ander – voor haar blijkbaar niet. We zitten met veel volk samen en er is tijdsdruk. Je zal het altijd zien, niemand reageert. We zijn de warmste school van Vlaanderen, maar niet voor leerkrachten. Ik heb honger noch dorst, dus sta ik op, net te luid, en haal, midden in een betoog van iemand die zichzelf reuzebelangrijk vindt, een bord vol koekjes en twee kopjes koffie aan de overkant. Ik neem de langste weg terug en stap trager dan gewoonlijk. Mijn collega Frans knipoogt naar me. Toch één normale mens aan tafel.

Heike huilt nog steeds, geluidloos, dat wel. Ik schuif haar een kopje toe, neem één koekje van de schaal en geef het haar. Ze kijkt toe hoe ik de rest van de versnaperingen meeneem, vlak voor mijn neus zet en alles opeet, bijna mechanisch. Ik kwak de koffie erachteraan. De directeur kijkt me doordringend aan en zegt: 'Zo kunnen we niet ernstig werken.'

'U heeft helemaal gelijk,' zeg ik, 'er zit iemand te huilen.'

De leerling over wie we het hebben, krijgt herexamens, gewoon omdat het naast een luiarik ook een ambetanterik is. Je kan niet alles winnen.

VALERIE

Ik ben thuis, want dat gebeurt heel soms, en mijn vriendin is op bezoek. Het is mijn verjaardag, ook dat gebeurt wel eens. Ik scheur het pakje open en er verschijnt een fotocollage in prachtige opdruk. Onze reizen samen. Geweldig. Ik ben er bijzonder blij mee.

‘De foto rechtsonder,’ wijst Valerie aan. Het is een foto van de laatste dag in Rome, ik heb bronchitis gehad of zoiets, je ziet het nog wat aan mijn gezicht. We lachen omdat ik de foto tot in de puntjes geregisseerd heb. Er zijn eindeloze pogingen aan voorafgegaan, en dat zie je aan het resultaat.

Ik kus haar en hou de collage tegen verschillende muren.

‘Je gaat de foto’s toch niet beneden hangen?’

‘Hoezo?’ vraag ik met mijn domme verjaardagskop.

‘De mensen moeten dat niet zien.’

‘We zijn bijna twee jaar samen, ik denk dat iedereen wel weet dat we een koppel zijn.’

‘Nee, dat kan echt niet, die foto’s beneden.’

‘Op de gang? In de badkamer? Op het toilet?’ Of in de fokking waterput die ik niet heb.

Ze zucht. Het klinkt als een zucht die er al lang zat aan te komen. ‘Je hebt je foto’s,’ zegt ze, ‘dat is toch goed.’

Ik heb niet om foto’s gevraagd; nu ze er zijn, deel ik graag mijn vreugde met anderen. Krijg het maar eens uitgelegd. Onze relatie is het wereldkampioenschap bindingsangst, Valerie heeft vandaag onverwacht voorsprong op me genomen. Dat is de echte verrassing.

‘Ik zoek straks een plekje in de slaapkamer,’ zeg ik. ‘Zullen we de taart aansnijden?’

Bij het eten verslikt ze zich en moet ik haar op de rug kloppen. Ze hoest, de tranen springen in haar ogen. Haar wangen zijn nog nat als ze zegt: ‘Je ziet dat taart niet gezond is.’

Eurotrip, deel 3

‘Ik ga niet mee.’

Valerie kijkt me in de spiegel aan, ik poets net mijn tanden. Over een kwartier moet ik naar school vertrekken, voorlopig de laatste werkdag.

‘Mawdewaliewenstaawklaaw.’ Ik haal mijn tandenborstel uit mijn mond, draai me om en kijk Valerie aan. Ze ziet er niet te best uit.

‘De valiezen staan klaar,’ herhaal ik.

We gaan naar Turkije, een twaalfdaagse rondreis.

‘Boek jij eens een reis,’ had ze gezegd.

‘Turkije,’ had ik geopperd.

‘Oké,’ had ze gezegd.

‘Met de bus?’ had ik gevraagd.

‘Mja,’ had ze gezegd.

Zeggen, opperen, vragen. Maar praten met elkaar doen we niet. Niet echt.

‘Ik ben te moe.’ Ze laat me alleen in de badkamer.
Er zit tandpasta op mijn hemd, zie ik. ‘Hoezo, “moe”?’ roep ik de keuken in.
‘Te veel werk,’ klinkt het.
Moe en te veel werk. Vakantie lijkt me een goed idee in dat geval, dat ben ik dan weer. Ik ga naast haar aan de tafel zitten.
‘Je wilde dat ik een reis organiseerde.’
‘Niet zo’n reis.’
Het vertrek is over negen uur.
‘Bel de boel af,’ beslis ik, terwijl ik snelsnel koffie inschenk en een blik op de klok werp.
‘Ga je niet alleen?’
‘Geen zin zonder jou.’ Oerdomme antwoorden, ik heb er een patent op.
De volgende twee weken blijven we thuis, elk apart. Ik schrijf wat gedichtjes, zoals...

Konijn

*we aten konijn
je zei niet veel*

*in de keuken tikte de bom
een folder viel in de bus*

*alledaagse gruwel
met pruimen*

Dadendrang

*daverend op je bed
voel ik dadendrang*

*je bent op meidenweekend
dus is er tijd voor An*

*ze draagt nu je parfum
ik mis je heus echt wel*

*maar ben ik diep in slaap
appt ze jou – de del*

*vreugde in de wellness
je beau blijkt advocaat*

*zo krijg jij de Lexus
en zit ik op zwart zaad*

De rijmelarij is van hetzelfde niveau als de relatie, geloof ik.

Strafstudie

‘Zitten we niet te dichtbij?’ vraagt Ine.

‘Volgens mij niet.’

Ik kijk naar de grafsteen voor me. Een bekende socialist. Dood is dood. Ik moet vooral geen geschiedenislesje afsteken.

Ine wappert haar hand voor mijn gezicht. ‘Hallo, ik ben hier.’

Ze draagt een wit truitje dat nogal spant en bleke jeans. Ze was dik, vond ze. Ze is vermagerd. Haar sneakers zijn erg belangrijk, of zo zien ze er toch uit.

‘Zitten we echt ver genoeg?’ Ze zegt er nog net niet ‘meneer’ bij.

Ik sta op en zwaai met mijn rechterarm naar het schoolgebouw tegenover het kerkhof. Er zijn geen leslokalen aan die kant, behalve op de hoek, maar ik weet dat Jonas ziek is en zijn leerlingen boven in de grote zaal zitten, ver uit de buurt.

Een poetsvrouw zwaait vrolijk naar me terug door een klein raam. *Shit*. Ik stop als een idioot een duim in de lucht.

‘Het kan je echt niets schelen?’ vraagt Ine.

Dit lijkt wel rolomkering. Het zou háár niets moeten kunnen schelen op haar leeftijd, maar daar is ze te slim voor, terwijl ik net heel goed zou moeten opletten. Ach ja.

Ze leest de naam van de socialist af en vertelt me wat ze over hem hoorde in de les geschiedenis. Ha! Ik weet niet of ze ver-

wacht dat ik onder de indruk ben. Het loopt allemaal niet zoals verwacht, ik vind het erg verwarrend.

De poetsvrouw is weg. Ik ga zitten en sla een arm om Ine heen. Ze glimlacht naar me.

‘Het was tof samen op uitstap vorige maand, met alle klas-sen,’ zegt ze.

Ze vragen mij elk jaar om mee te gaan, het voelt als *the law of diminishing returns*.

‘Ja, leuke reis,’ probeer ik. Ik haat die reis hartgrondig.

Dan knijpt ze me hard in de schouder en vraagt: ‘Zeg het nu maar, waarom heb je mij geskipt zaterdag?’ Ze klinkt oprecht verontwaardigd. Ze heeft gelijk.

Ik zeg: ‘Die vrienden waren allemaal nog ouder dan ik, wilde je tussen de opa’s gaan zitten?’

‘Komaan zeg, ik app je dat ik naar het café kom en je antwoordt “Beter niet.”’

Ik had inderdaad gewoon voor de deur van het café met haar kunnen afspreken, zonder mijn vrienden erbij.

‘Je weet dat ik het druk heb,’ zegt Ine.

Ik kan een glimlach moeilijk onderdrukken. ‘Met studeren voor toetsen, zeker?’

‘Nee, onnozelaar, met mijn paard.’

Altijd de manège, ze praat er wel enthousiast over. Als ze erover spreekt, dan wil je zo met haar mee gaan draven.

‘Vertel me over je paard.’ Ik ruik aan haar haar.

‘Wacht, ik heb foto’s die je moet bekijken.’

Ze neemt haar *smartphone* en ik zie in haar folder met recente beelden meteen de foto’s die ze me de voorbije nachten stuurde. De andere foto’s registreer ik niet eens, ik sta voor een soort muur.

Een vogel komt laag overvliegen, Ine schrikt op. Ze gaat ver-zitten, heel voorzichtig met haar sneakers, en ze laat de nieuw-ste foto’s het scherm vullen. Het zijn allemaal foto’s van een kwart tot net iets meer blote mannenachterwerken, gevat in een afzakkende broek, meestal jeans.

‘Wattefok?’ Ik verlang ineens hevig naar paarden.

‘We hebben een groepschat, alleen voor *teacher nudes*,’ zegt ze. ‘Als er een leraar aan het bord staat en iets opschrijft, dan letten we altijd op.’ Ze lacht om haar eigen grap. Ze tikt op mijn broeksriem, achteraan. Straks moeten we bretellen voor collega’s invoeren. *Get over yourself*, denk ik, wat ik in een week tijd aan domme dingen doe, daar doet Ine vijf of hopelijk tien jaar over. Dit is super onschuldig.

‘Kom, geef maar aan mij,’ zeg ik, gemaakt streng. Ik gris de telefoon uit haar handen.

‘He! Nergens anders in kijken!’

O ja, ze heeft geheimen. Mooi, dat hoort zo. Iedereen heeft het recht om lekker mysterieus te doen. Ik beloof het plechtig. Ik vermijd de halvekontenfolder, want ik wil niet weten of er ook foto’s van mij in staan. Vanaf morgen draag ik een slip én een boxershort. Jongeren: je moet je elk jaar aanpassen. *Also sprach Opa*.

Ik laat haar de mensen benoemen die ik op de recente foto’s aanwijs. Een warm gezin, vader, moeder, zus. Haar ex-vriendje, aan wie ik lesgegeven heb, en die een echte eikel blijkt, maar ach, dat zal ze waarschijnlijk binnenkort eveneens over mij zeggen.

Ine probeert me te kussen, toevallig draai ik me net weg omdat ik iemand hoor naderen op het kerkhof. We staan gelijktijdig op. Ze kleurt rood, schattig. Ik weet echt niet waar ik met Ine heen wil. Enfin, ik weet het wel, maar er komt niets goeds van voor haar en ook niet voor mij. Een man wandelt onverstoorbaar langs.

‘Door jou krijg ik strafstudie.’ Ik hoor dat het haar niets kan schelen.

‘Welke lessen mis je?’

Ze somt drie saaie vakken op.

‘Doe je die richting graag?’ vraag ik. Een beetje stangen mag wel.

Ze kletst me op de kont.

‘Hou het voor de groepschat,’ lach ik.

‘Je moet geen lessen meer missen,’ zeg ik na een tijdje, ‘het

was dom van me. We gaan iets drinken in de (...)straat.' Dat lijkt me ver genoeg en toch dichtbij. Het hele leven is afwegen, elke dag opnieuw.

'Hoe leuk vind je me?' Ze vraagt niet óf ik haar leuk vind.

'Heel leuk,' antwoord ik naar waarheid.

'Ben je echt *single*?'

'Echt *single*.' Helaas is het zo. 'Ik trakteer en dan zien we wel aan het einde van het schooljaar.'

'Pff, nog twee maanden.'

Na de zomer ben je me vergeten, denk ik.

Het is waar en toch weer niet. Ze komt twee jaar lang naar elke openschoolactiviteit die ook maar een beetje interessant is. We praten telkens kort. Het ga je goed, Ine.

Eurotrip, deel 4

‘Het is mijn verjaardag!’ roept Solange.

Brighton is weer eens iets anders. Leuke stad voor toeristen. De pier, de *pubs*, wat natuur. Alleen: Benjamin en ik vinden Solange wat tegenvallen deze keer. We zijn hier op uitnodiging, dus we mogen niet klagen, maar... Solange toont zich anders dan we haar kennen. Of menen te kennen. Al jaren klaagt ze over haar vriendjes. Egoïsten, narcisten. En nu... Het is moeilijk er iets definitiefs over te zeggen, maar naarmate ons verblijf vordert raken we steeds meer gedegouteerd. Benjamin en ik overleggen zelfs of we de boel niet beter de boel laten, een hotelletje nemen, misschien.

Op de eerste avond ontmoeten we haar vriend, John. Een *local*, stukje jonger, beetje verlegen. Magere kerel, aanhankelijk type. We gaan met zijn vieren naar een *eurodance* concert. Een beetje actie op vakantie! De zaal zit helemaal vol. De act, Europees bekend maar van hier afkomstig, doet de zaal ontploffen. Brighton is een cultuurschok voor jongens zoals wij. Praat je tijdens of na het concert met een vrouw, om het even welke *single* vrouw, zo lijkt het wel, is ze meteen geïnteresseerd in

wie je bent en heb je een vrij lang en zelfs leuk gesprek. Nooit meegemaakt! Uiteindelijk staan Benjamin en ik het langst te praten met Annie en Kate. Of ze samen met ons groepje willen feesten vanavond? Zien ze helemaal zitten. Ze kennen nog enkele toffe plekken. Als we iedereen aan elkaar voorstellen, neemt Solange ons apart.

‘Dit kan echt niet,’ zegt ze, ‘dit is volkomen respectloos. Het is mijn verjaardag. Dat jullie met anderen praten, tot daar aan toe, maar hier gaat niemand verder mee op kroegentocht.’

Zo kennen we Solange niet. Oké dan. Met tegenzin nemen we afscheid van Annie en Kate. Zij begrijpen er niets van.

En zo gaan we met zijn vieren op café. John krijgt nauwelijks de kans iets te zeggen.

Dag twee: Benjamin en ik hebben Brighton verkend. Toffe pubdag. Komen we bij Solange aan, is het kletterende ruzie: John krijgt ervan langs. Ze vertelt ons: ‘John moet eens wat dingen leren. Ik kan jullie er nu niet bij hebben. Ga een uurtje terug de stad in.’ John zit er beduusd bij, op een keukenstoel.

‘Geen topper, deze reis,’ aldus Benjamin, in alweer een nieuwe *pub*.

Ik haal mijn schouders op. ‘Wel een fijne stad.’ Je moet er het beste van maken.

De volgende ochtend is er de maandelijkse kunstbijeenkomst. Dat gaat zo: Solange nodigt op een zondagochtend kunstzinnige vrienden bij haar thuis uit, ieder brengt ontbijt mee. Ze heeft heel sympathieke vrienden. Benjamin en ik hebben boeiende gesprekken met een tekenaar en een auteur. John gaat in de achtergrond op.

‘Jullie hebben helemaal niet met mij gepraat,’ klaagt Solange nadien.

‘Het was toch een gezellig samenzijn? Je hebt interessante vrienden,’ probeer ik.

‘Ik nodig jullie uit bij me thuis en jullie zitten voortdurend met anderen te praten. Hoe zit dat?’

John haalt achter Solanges rug zijn schouders op en kijkt ons verontschuldigend aan.

Ik zie aan Benjamin dat hij het op zijn heupen krijgt.

‘Wij gaan de rest van de dag alleen op stap,’ zeg ik vlug, voordat er woorden vallen. ‘Kunnen we een sleutel meekrijgen?’

Daar schrikt Solange van. ‘Ik wil geen dronken toestanden.’ Ze geeft ons nog net geen uur van thuiskomst mee.

Op onze kamer maken Benjamin en ik alvast onze koffers. Morgen is de laatste dag. We denken niet dat we contact houden met Solange na de reis. Over enkele maanden komt ze over naar België. We merken het wel.

Die avond zetten Benjamin en ik het op een zuipen. Het is een mooie reis geweest, er zit evenwel een zwart randje aan. Jarenlang hebben we Solange over mannen horen mopperen. Met een vriendje hebben we haar, zo realiseren we ons nu, nooit in gesprek gezien. Vooral Benjamin windt zich op, over de eerste avond dan. Die Annie van het concert blijft door zijn hoofd spoken.

‘Kom,’ zeg ik, ‘wat wij nodig hebben is een *club* in plaats van een avondje *pubs*.’

Ik ben benieuwd hoe het er in Brighton aan toe gaat op dat vlak. We gaan naar de eerste de beste *gentlemen’s club*. Twee stevige buitenwippers aan de ingang. Ruime bar beneden. Knusse lederen fauteuils, lage tafeltjes. Sfeerverlichting. Mooie vrouwen achter de toog. Een dame doet een *striptease* op een klein podium. Af en toe komt er een vrouw in lingerie de trap af en vraagt nieuwe klanten mee naar boven.

Benjamin is wat onwennig. ‘Ga jij eerst. Ik hoor het achteraf van je.’

Rose heet ze. Lang, ros haar, groot, slank, zwart lingerie-setje.

Op de eerste verdieping zit een dame op een barkruk. Er staat een mand op een hoog tafeltje naast haar. Rose noemt

een prijs, ik tast in mijn portefeuille. Het moet een goede avond zijn, er zit al aardig wat geld in de mand. Verderop in de gang wandelt een man rustig over en weer. Je ziet zo dat hij voor de zaak werkt.

Links en rechts zijn hokjes, met een gordijn ervoor. Rose neemt me mee binnen. Een kleine houten bank, da's alles. Ze duwt me zacht de bank op. Ze doet haar topje uit, gaat op haar knieën zitten en begint met haar bovenlichaam te wiegen op de muziek. Het is een vreemd schouwspel. Opwindend, dat wel. In die mate dat ik na een tijd opsta en meedans. Opnieuw drukt ze me op de bank. Enkel kijken, niet dansen. En voor je het weet is het voorbij. Heel leuk. Erg braaf eigenlijk.

Rose brengt me naar beneden en gaat aan de bar iets drinken. Benjamin kan zijn oren niet geloven. Hij heeft zich natuurlijk van alles voorgesteld toen ik boven was. Dit vindt hij nog kunnen.

'Nu is het aan jou,' moedig ik hem aan. Even later is het zo ver.

Terwijl Benjamin boven zijn eerste stappen in de seksindustrie zet, haal ik loom een drankje aan de bar en praat met de bediening wat bij over de stad. Het is hier goed wonen, is de teur. En deze *club* is een oké werkplek. Ik neem een kijkje bij de stripteaseuse, intussen alweer een andere dame. Het is zoals je ziet in Amerikaanse films: je mag een bankbiljet in haar slipje stoppen. *When in Rome...* Heb ik dat ook eens meegemaakt.

Plots staat Benjamin voor mijn neus. Razend enthousiast is hij. Iets met stijve tepels. 'Nooit eerder gezien!'

Ik grinnik.

'Ik geef er eentje aan de bar,' zeg ik. Bij het buitengaan geven we al ons kleingeld aan de buitenwippers. Die schieten in de lach, want blijkbaar geven we hen twee keer niets. Fokking Engelsen en hun fokking munten, hilarisch.

Solange? Nooit meer contact mee gehad.

Oudercontact

‘Er staat een boze man voor je aan de deur,’ zegt mijn vader.

‘Boos?’

‘Je moet maar eens gaan luisteren.’ Mijn vader sluit de deur en verschanst zich in de keuken.

Voor mij staat een lange man. Hij heeft grijze strengen in zijn haar, vroeg voor zijn leeftijd.

‘Meneer Klerk,’ zeg ik, ‘het oudercontact is pas in december.’

‘U moet mijn dochter met rust laten!’ roept hij voor de hele straat.

‘Misschien komt u beter binnen.’ Ik kijk snel de straat in. Niemand te zien.

Meneer Klerk is de vader van Eva. Zij is vijftien en krijgt Engels van me. Het is pas mijn tweede schooljaar; Eva zit in een klas waarmee het zowel voor haar als voor mij erg moeilijk loopt. Met zo weinig ervaring kan ik moeilijk klasgroepen vergelijken. Later zal ik begrijpen dat dit een heel bijzondere groep is: twee van de leerlingen worden langdurig in de psychiatrie opgenomen. Een ervan overlijdt bij een ontsnappingspoging uit een hospitaal; hij wordt aangereden op de snelweg. Maar

dat is later. Nu is er meneer Klerk. En die is dus heel boos.

‘Wilt u koffie?’ stel ik voor, want wat vraag je zo’n man. Eigenlijk moet ik zeggen: ‘Het is ongehoord dat u aan mijn (nou ja) deur over de school komt praten.’

‘Ik wil geen koffie, ik wil uitleg.’

‘Eva heeft het moeilijk met de scheiding,’ begin ik voorzichtig. Ze heeft vooral veel aandacht nodig, en die geef ik haar zo-
wat dagelijks na het laatste lesuur, in het klaslokaal. Een beginnersfout?

‘Wat heeft dat te maken met het feit dat mijn dochter hier elke dag over de vloer komt?’

Eva toch. Sinds drie weken volgt ze me na het werk met de fiets naar het huis van mijn ouders. Ze woont enkele straten verderop. Ik heb haar al gevraagd om me niet meer achterna te fietsen, want anders wordt samen praten moeilijker, maar Eva is Eva. Tienergevoelens, ik weet ook niet wat ik daarmee aan moet.

‘Uw dochter rijdt langs hier op weg naar huis,’ probeer ik.

‘Ze zegt dat ze de laatste weken elke dag met u in deze woonkamer praat. Dat jullie samen tv kijken en iets drinken.’

Ik heb er geen idee van waar Eva zoal uithangt nadat ze bij me voorbijgereden is.

‘Meneer Klerk, ik haal koffie. Gaat u zitten.’

De man snuift, neemt de woonkamer in zich op en zet zich neer.

Gelukkig is mijn vader thuis. Ik leg hem in de keuken haastig de situatie uit.

‘Ik wil niet dat je je werk meeneemt naar huis.’

Tja. Bedankt voor de steun. Ik werk elke dag tot één uur ‘s nachts: ik neem altijd mijn werk mee naar huis. Maar dat bedoelt hij natuurlijk niet.

‘Goed,’ zegt hij, ‘ik ga wel mee. Ik wil die man zo snel mogelijk buiten.’

Terwijl we koffie slurpen leg ik aan meneer Klerk de situatie uit. Mijn vader bevestigt dat hier geen *after school orgies* door-
gaan, zij het niet in die bewoordingen.

Meneer Klerk zet het kopje hard neer en zegt: 'En dat moet ik geloven? Ik bel morgen de directeur.' Hij staat op en vertrekt.

Vervelende schooldag: word ik op het matje geroepen of niet? De uren gaan traag voorbij. Niets. Na het laatste belsignaal komt Eva me opzoeken aan de deur van de lerarenkamer.

'Ik mag niet meer met je praten,' zegt ze.

Zoiets had ik kunnen verwachten, toch schrik ik.

'Waar was je, toen je zei dat je bij me was?'

Ze slikt. 'Ik stond te wachten op straat. Ik wilde bij je aanbellen.'

Drie weken lang? Jezus. Ik zie aan de schaamte op haar gezicht dat ze de waarheid vertelt.

Een collega wurmt zich langs me naar buiten en bekijkt ons langer dan strikt noodzakelijk is.

Op dit moment wil ik niets liever dan Eva een knuffel geven en zeggen: 'Je leven begint pas.' Dat doe ik vanzelfsprekend niet. Ik zeg: 'Ik zie je in de les.'

Eva knikt en vertrekt.

Ik maak mijn fiets los als de directeur naast me opduikt.

'Kom even boven met me praten.' Hij legt zijn hand vaderlijk op mijn schouder.

De ene directeur is gelukkig de andere niet.

Eurotrip 5

BERLIJN

Hoera, autostop naar Berlijn met mijn beste vriendin, wat kan er fout gaan?

Heh.

Fraukjes vader besluit ons alvast op weg te zetten en voert ons naar Brussel. De oudere generatie draagt haar steentje bij. Het avontuur start.

Het zit eens mee. Het kan ook niet altijd tegenzitten op reis. Fraukje en ik vinden probleemloos chauffeurs. Op een bepaald moment rijden we mee met een gladde Nederlander die honderduit praat. Heerlijke kerel, ik sluit hem onmiddellijk in mijn hart. Vlak voor de Nederlands-Duitse grens gaat hij bruusk op de rem staan en zegt: 'Dit was het dan. Oergezellig met jullie, maar ik heb veel boetes op mijn conto in Duitsland, en die wil ik niet betalen.' We horen zijn bulderlach nog lang nadat hij ons aan een tankstation heeft achtergelaten. Ik kan het me ook verbeelden, zoveel jaren later.

Wat ik me alvast niet verbeeld, is dat ik op deze reis de grenzen aftast. Al God weet hoeveel jaren ben ik stapel op Fraukje; ik weet dat het nooit iets wordt tussen ons. Of misschien wel. Of nee, toch niet. Want ik vroeg het haar eens op een dronken oudejaarsavond – zijn er ooit nuchtere?

‘Zie je het zitten met mij?’

We waren in een loft vol mensen die allemaal slimmer en creatiever waren dan ik. Architecten en zo. Vrienden en kennissen van Fraukje. Ik geloof dat ik toen extra snel zoop, om mijn onwennigheid te vergeten. Of om de vraag der vragen te stellen.

‘Nee,’ luidde het droge antwoord. Nu kan je “nee” op véél manieren uitspreken. Intonatie is zo belangrijk. Achter “nee” schuilt een wereld aan betekenissen, een panorama van mogelijkheden. In dit geval was het echter eenduidig: “nee” betekende “fokking nee, gast, nooit, *never*, als je de laatste mens op aarde was, zou ik het aanleggen met een boom, *fuck offffffff*.”

Enfin, nee dus.

Of ik Fraukje die vraag stelde voor of na onze trip naar Berlijn, weet ik niet meer. Zoals de zoetgevooisde bronstigaard (en kidnapper en folteraar) Rick James ooit zei: ‘*Cocaine is a hell of a drug.*’ Je geheugen wordt er niet beter op na langdurig gebruik.

But back to the matter at hand. Berlijn. En mijn *crush*. En vooral: dat ik die hele reis mijn handen niet kan thuishouden. Jaja, de reis zelf is geweldig: prachtig zomerweer, weelderige parken, brede avenues, *yada yada yada*. En natuurlijk *sightseeing* van de hele historische misère die je je maar kan indenken, van Checkpoint Charlie fokking Sheen tot het indrukwekkende Jüdisches Museum, waarover ik geen grapjes wens te maken.

We verblijven bij een fantastisch koppel. Twee mensen die elkaar doodgraag zien, volgend jaar gaan ze trouwen. Dat dat nog bestaat, de Liefde. Persoonlijk vind ik Obsessie het hoogst haalbare, maar hey, wie ben ik? Zo gaat dat met Fraukje: ze kent enkel fijne mensen (nou ja, op een enkele uitzondering na dus), omdat ze zelf zo’n warme persoon is. Ach Fraukje, ik zou boeken over haar kunnen schrijven. Het is te zeggen, nu niet meer, want verliefdheid, op wie dan ook, is me al jaren vreemd intussen. Maar toen!

Berlijn, waar ik over knieën streel, over schouders wrijf, waar ik ga aanleunen bij Fraukje als ik een kans zie. Ze negeert het allemaal staalhard. Pure klasse. Dat is Fraukje: *salt of the earth*.

Nu is het zo dat Fraukje en ik een bed delen bij haar vrienden. Ik weet nog, ik zag dat bed en ik dacht: 'Ik kan dit aan.'

Nou nee. Ik zou graag in een van mijn eigen middelmatige SF-verhalen stappen, daar de tijdmachine nemen en mezelf in het jaar (...) een enorme klap voor mijn kop gaan verkopen. 'Slaap op het fokking tapijt. Slaap op de fokking sofa. Slaap desnoods in de fokking douche,' wil ik schreeuwen. Dat laatste heb ik trouwens gedaan op werkreis met collega's in Slovakije, lekker stomdronken in de douche, en mijn directeur die mij er 's morgens kwam wekken, zodat we onze vlucht naar huis konden halen. Maar goed, ik kan niet elke Eurotrip hier beschrijven.

De tijdmachine moet helaas nog uitgevonden worden en dus slaapt mijn oude ik naast de vrouw van zijn dromen. *What could possibly go wrong?* Als je een geschikte kerel bent, niets, maar ja... Op een ochtend, allicht de laatste van de reis, want zo laf ben ik dan ook weer wel, ben ik toevallig (?) vroeg wakker en stel ik vast dat ik Fraukje lig te strelen.

Het is niet zo erg, ze draagt haar kleren nog, denk ik. Het is niet zo erg, we zijn heel goede vrienden. Het is niet zo erg, ik verdien dit. Ja, je merkt het, ik doe mijn beste denkwerk 's ochtends. Fokking *Einstein levels of reasoning*.

Mijn beste vriendin slaapt en ik ga met mijn handen over haar heen. Voor zover ik mij herinner, beperk ik mij tot haar benen en haar zij. Misschien ook wel haar haar. Weet ik het nog, of wil ik het niet meer weten? Fuck. FUCK FUCK FUCK. Wat doe je, kerel?

En Fraukje ligt daar maar te slapen. Vermoed ik. Word toch wakker, denk ik op de duur. Komaan, denk ik. Dan ga je me kussen. Dat laatste denk ik niet echt. Wat ik denk is: word wakker, want ik kan mezelf niet stoppen.

Het is zoals met die ene eindeloos langgerekte fokking minuut jaren later bij Keira.

Uiteindelijk ben ik zo beschaamd dat ik opsta. Wat doe je nadat je zoiets gedaan hebt, niet met maar bij je beste vriendin? Wat kán je doen? Niets is zinvol. Dus ga ik de stad in om postzegels te kopen voor ansichtkaarten.

Naar mijn gevoel dwaal ik uren door de stad; het zal in werkelijkheid wellicht slechts een uurtje geweest zijn.

Ik zal het nooit weten. Was Fraukje wakker toen ik haar streelde? En besloot ze het te negeren – voor de vriendschap? Maakt zo'n kennis enig verschil? En is het ene minder erg dan het andere: dat ze er zich van bewust was of net niet?

Het enige dat ik zeker weet is dat we volgende zomer opnieuw samen op reis zouden gaan. Op het laatste moment belt ze af. Zou ze...

O, Berlijn, wil je weten? Ja, die stad moet je gaan beleven. Zonder mij.

Sorry, Fraukje. Niet dat je daar iets mee koopt, maar: sorry, Fraukje.

Catwalk

Mijn collega – ja, de man met wie ik Caro bezocht – en ik zijn in een grote *stripteasebar* in het centrum van (...) beland. Nou ja, eerder “beland”. De zaak is tot de nok gevuld. Het lijkt wel een geile modeshow. Op twee *catwalks* wandelen halfnaakte dames. Af en toe dansen ze op technomuziek. Je ziet hier een typisch uitgaanspubliek, weliswaar bijna uitsluitend mannen. Vanzelfsprekend, zou ik bijna durven zeggen.

Ik haal drankjes en word bediend door... een oud-leerlinge. Het moest er ooit eens van komen. Dan nog liefst hier. Ik mag niet denken aan een ontmoeting in de wijk, laat staan in een hoerentent.

‘Ha, Jennifer!’ Altijd doen alsof je neus bloedt in zulke gevallen. Het is al een succes dat ik me haar naam herinner.

‘Ah, meneer (...)!’ Ze is direct enthousiast. Ik heb haar een paar jaar geleden gratis bijles Engels gegeven. Daar denkt ze met plezier aan terug, zo vertelt ze me. We praten kort bij, maar het is heel druk aan de toeg.

‘Kom straks even babbelen,’ stelt ze voor.

Leuk.

Mijn collega wordt bleek als ik hem over Jennifer vertel. Hij blijkt haar tot zijn grote opluchting niet te kennen.

‘Geen zorgen,’ zeg ik, ‘Jennifer heeft bij ons TSO gedaan. Die leerlingen kunnen tegen een stootje.’ Ik lul ook maar wat.

Op de *catwalk* is het intussen een komen en gaan. Ik heb niet erg opgelet: zijn het steeds andere vrouwen of dezelfde dames in andere lingerie? Het zal wel het tweede zijn.

Later op de avond praat ik bij met Jennifer.

‘Nee, het podium doe ik niet, haha!’

‘Fijn voor jou.’ Het gesprek is een beetje surreëel.

‘Hoe is het op school?’ wil ze weten.

Er valt niet aan te ontsnappen: over elke collega die ze kent, moet ik een *update* geven. De collega van vanavond verstopt zich intussen angstvallig in de massa. Getrouwd, he.

‘Wil je een van de vrouwen ontmoeten?’ vraagt Jennifer.

‘Het is wel oké zo.’ Het moet niet te gek worden.

Eurotrip, deel 5

MILAAN

Milaan, vóór Y2K: de wereld is nog niet vergaan. Emilia en ik zitten op een bankje in het Parco Sempione, we nemen een pauze na de Arco della Pace.

Zo zomers heb ik het nooit meegemaakt: dit is Italië puur, weliswaar in een grootstad met twee gezichten. Ik toon Emilia foto's uit een *oversized* boek over de Pinacoteca di Brera, die we deze voormiddag bezochten. Ze leest op mijn vraag stukjes Italiaanse tekst voor bij sommige schilderijen, ik lees mee in het Engels. Gek ben ik op dat Italiaans, en op haar. Het is bijna zoals vroeger, beter misschien, maar we zijn niet meer samen.

Een schaduw glijdt over het boek. Een opgeschoten kerel in trainingspak staat voor ons en vraagt: 'Cocaina?' Later zal ik merken dat het een constante is op reis door de bekendste steden van dit eerbare continent: er is een groot aanbod, dus er zal wellicht veel vraag zijn. Op dit moment ben ik nog naïef, zo naïef.

Emilia scheept de man vriendelijk maar beslist af, ik klap geschokeerd het boek dicht. Terwijl de kerel onverstoorbaar een voorbijganger achterna wandelt, denk ik aan hoe onnatuurlijk wit de Duomo is die we op de eerste dag bezochten. Samen op het dak lopen was kicken. Milaan: de reinheid, het stort.

We zitten in Emilia's kamer, die nu heel vol is. Op de eerste dag hebben haar vader en ik het bed uit de logeerkamer naar haar kamer gebracht, een ingewikkelde oefening in de flat met kleine ruimten en smalle gangen. Ik ben tweeëntwintig en dom: een – Italiaanse! – vader biedt aan om het logeerbed naast dat van zijn dochter te zetten. Of Emilia heeft het gevraagd. Mijn hoofd is op dat moment te vol om erbij stil te staan. Wil ze me terug of niet, zat ik me de hele reis hierheen af te vragen. Ik ben helemaal moe gedacht als de beste man het over het bed heeft. Je mag ook niet te veel nadenken.

Emilia speelt piano. Zes maanden samen en nooit geweten dat ze piano speelt. Ik raak almaar ontroerder tijdens het lange stuk, dat ik niet herken. Als ze klaar is, draait ze zich naar me toe. Ze straalt.

‘En?’ wil ze weten.

‘Schitterend,’ zeg ik, de adem haast afgesneden. ‘Nog eens?’

‘Hetzelfde stuk?’ Haar gezicht betreft.

Ik schud snel van nee. We staan op en kijken naar de bonte verzameling foto's aan de muur. Onze vrienden, de droom die de studententijd in Duitsland was. Ik wil haar hand grijpen, maar ik denk, morgen misschien. Ach, tweeëntwintig.

Mijn ogen dwalen van de foto's af. Ik ga op zoek naar de flesjes parfum die ik haar stuurde. Een kamer vol boeken, ze werkt sinds een paar maanden bij een uitgeverij, waarvoor ze de vertaalrechten beheert. Ik zie geen parfum. In de badkamer? Weggegoten? Ik heb haar jurken gestuurd, en rokken, tijdens mijn verblijf draagt ze ze niet. Ze heeft een leven opgebouwd, zonder mij: een baan, een auto, verantwoordelijkheden, passies. Ik moet maar eens mijn rijbewijs halen, denk ik.

Ze houdt kaartjes voor mijn neus. ‘Voor je verjaardag,’ zegt ze, ‘we gaan naar La Scala.’ Ze heeft duidelijk naar dit moment uitgekeken. Ik omhels haar, heel voorzichtig.

De avond vormt een hoogtepunt: ik ken niets van ballet, maar het is genieten, en zelfs een leek als ik merk dat de voorstelling een hoog niveau haalt. De laatste choreografie is op

technomuziek, hypnotiserend. Nadien ben ik geestdriftig, aan haar blik zie ik echter dat ik nog uitbundiger had mogen zijn. Wat we willen als we jong zijn: totale overgave.

Terwijl ik kijk hoe ze door de straat stapt, zo sierlijk dat het pijn doet diep vanbinnen, herinner ik me onze winterse picknick nabij München. Het was natuurlijk te koud, maar ze wilde een picknick, dus kreeg ze er een. We stonden op een heuvel, ik toonde haar met een weids gebaar het dal en vroeg: 'Als dit van mij was en ik gaf het jou, zouden we dan samen blijven?'

'Binnenkort gaan we allemaal naar huis.'

Toen ze boterhammen smeerde, sneed ze met het mes in haar vinger. Het was echt koud, ze begon hevig te rillen. 'We gaan beter terug,' besloot ik.

In haar benepen studentenkamertje lag ze te beven op het bed. Ik depte haar voorhoofd met een doek. 'Stom idee, die picknick,' fluisterde ze.

'Nee,' zei ik met een gesmoorde stem, 'het was fantastisch.'

We zijn in Milaan en het is wat het is: een topreis, maar daar blijft het ook bij.

We bezoeken veel dat ik me nu niet meer herinner, omdat ik slechts haar zie. Als ik in de taxi stap, op weg naar mijn verleden en toekomst, zegt ze: 'Tot volgende keer, toch?'

LECCE

Maurizio en ik roken sigaren op het dak. De warmte is drukkend.

'Kom je terug samen met Emilia? Zo'n mooi koppel.' Hij hoest.

'Ik zie het wel in Milaan.' En dan, een beetje later: 'In principe wel, denk ik.'

'Fijn.'

We lurken aan onze sigaren. Maurizio is geen prater, hij heeft erg zijn best gedaan de voorbije dagen. Italiaanse gastvrijheid: fenomenaal. Zijn ouders hebben het niet breed. Zijn vader

is ziek, hij werkt halve dagen. Elke dag van mijn verblijf staat er een feestmaaltijd op tafel. En nooit zal ik betere sigaren roken.

We kijken een film in een clublokaal, op groot scherm. Tot mijn verbazing heeft Maurizio een film gevonden met Engelse ondertitels. Voor een Italiaanse komedie is de film best grappig.

Nadien aan de bar, bij een zoveelste glas, beweert hij: 'Het is een lokaal van de maffia, ik heb het gevraagd en gekregen voor vanavond.' Maurizio is niet iemand die zomaar liegt, en dit is Zuid-Italië. Wie weet. Ik vertel hem niet dat Emilia's vorige vriend, die vóór mij dus, in de gevangenis zit voor dealen.

'Honderd procent de waarheid,' zweert hij.

Hoe Maurizio rijdt, is een verhaal op zich. Hij slaagt erin moedwillig zowat overal tegen de richting in te rijden. Zijn bochten neemt hij zoals ik het niemand anders ooit heb weten doen. 'Maakt niet uit,' verzekert hij me, 'zo gaat dat hier. Rij je nog niet?'

Ik lach eens.

We zijn in het stadscentrum, het is laat 's avonds.

'Wil je?' Maurizio wijst naar een vrouw die op het terras aan het café rondhangt. Vroege twintiger, slank, rugzakje aan. Ze staat duidelijk te wachten.

'Emilia,' zeg ik ongemakkelijk.

'Juist, ja. Veel succes in Milaan.'

Vlijmscherp

‘Ik wil dat je een pauze neemt,’ zegt Het Manneke. Zo noemt hij zichzelf. Dit is lang voordat ik Red Bull-Anna leer kennen, de vrouw die ik zal vragen om mij ook “manneke” te noemen. Ik weet wat ik aan Het Manneke heb; hij deelt altijd zijn mening. En nu zegt hij: ‘Ik wil dat je een pauze neemt.’

Je hoort het niet vaak, een middenstander die tegen zijn eigen winkel spreekt. Zo zeggen we dat in het land van fermettes en lintbebouwing. Volgens mij stemt Het Manneke niet blauw. Ik durf het hem niet te vragen want ik ben te verbouwereerd. Hij zou het mij nochtans meteen vertellen.

‘Ik kom graag langs en ik heb nog ideeën,’ sputter ik tegen.

‘Er is geen haast bij, toch? Wat denk jij, Mariska?’

De Nederlandse meid die de piercings zet, kijkt alle kanten op behalve de mijne en ontsmet voor de zoveelste keer haar materiaal. Die reactie zegt meer dan genoeg.

‘Oké dan,’ geef ik toe. ‘Tot over een paar weken?’

‘Je bent altijd welkom voor een babbel, er komen zoveel mensen een koffie drinken tussendoor. Laat er een zomer over gaan. Heb je vakantieplannen?’

Nee, ik heb geen geld, wel een combinatie van schulden en een schuldgevoel.

‘Natuurlijk,’ antwoord ik, want ik ben een flinke jongen, ‘ik ga naar de Azoren.’ Waar liggen de Azoren?

‘Ah, Mariska en ik zijn daar twee jaar geleden geweest. Wat een toeval!’

Fok. De immer zwijgzame Mariska knikt enthousiast. Haar blonde piekhaar gaat alle richtingen uit. Terwijl Het Manneke plaatsen opsomt waarvan ik de namen onmiddellijk vergeet, denk ik aan Keira. Haar nek, mijn handen.

Heeft Het Manneke gelijk? Kom ik te vaak langs voor een *tattoo*? De vorige keer zei hij al: ‘De teksten en tekeningen zijn heel mooi, maar past alles samen?’ Enfin, dat maakte ik ervan. Wat hij werkelijk zei, was: ‘De teksten en tekeningen zijn heel mooi, maar hoe gaat het met jou?’

Het Manneke is een fokking dijk van een kerel; ik kan met hem jammer genoeg niet over mijn gevoelens praten. Al maanden niet, met niemand. Over acht weken komt mijn rechtszaak voor. Ik verzamel inderhaast *tattoos* bij mijn kleine vriend. God weet waarom. Therapeut#2 zegt dat het een vorm van communicatie met mezelf is, een langzame bewustwording. Fokking ‘peuten’ – meestal hebben ze gelijk, ongelooflijk vermoeiend is dat. Dit zijn mijn wonden: linkerarm binnenkant (maal twee), linkerarm buiten, rechterarm binnenkant, borst en rug.

Ha, die rug, dat was nogal wat. Ik dacht, ik gun mezelf een pleziertje met de feestdagen. Je moet iets doen om de duisternis weg te houden. Je moet bij iemand terecht. En de wijk is verboden terrein. Dus boekte ik bij Het Manneke een grote *tattoo* tussen mijn schouderbladen, met mijn eindejaarspremie. De geldzorgen zou ik volgend jaar wel aanpakken. Eigenlijk moest ik geld sparen voor mijn advocaat, voor Keira, voor...

Het werd een bizarre ervaring. Op twee januari lag ik, gebogen over de rug van een bureaustoel, de hele zaak weg te stinken met mijn ouwemannenzweet. Het zou een sessie van twee uren zijn, tweeënhalf misschien. Helaas, om het kwartier werden we gestoord door een klant die een boeking kwam doen... met zijn eindejaarspremie.

Mariska kon niet bijspringen, want zij zette aan de lopende band *dermal anchors*, piercings en naalden. Vooral die naalden zijn mij bijgebleven. Ik volgde vanop mijn martelstoel hoe zij een uit de kluiten gewassen kerel zes naalden horizontaal in de nek stopte. Twee gaatjes in de huid. Daar ging de naald door, netjes langs de wervel. Kan ze niet per ongeluk een zenuw of weet ik wat raken en hem verlammen, vroeg ik me af. Mariska bedwingt evenwel mannen met stilte, wist ik, ze heeft er niets puntigs voor nodig. Ik glimlachte naar haar. Ze keek zakelijk terug, boog voorover en stak resoluut een nieuwe naald in de kerel. Fokking voodoomeid.

Vijf uur. Vijf. Uur. Ik was helemaal op aan het einde. Ja, *bikers* en dat soort lui zeggen steevast: ‘Voel je toch niet?’ Klopt, maar dit was een prikmarathon.

“Victory” staat er op mijn rug. Twee letters verschil met Keira’s echte naam. Dat besef ik echter niet. Niet nu, niet tijdens het proces, pas maanden later. En daar sta ik dan met mijn overwinning. Wilde ik mezelf moed inspreken toen ik dat woord liet zetten? Wie zal het zeggen? In elk geval: over acht weken zal ik de rechtbank verlaten. Zal ik gewoon naar huis mogen, wellicht, om voort te leven. Hoe dat moet? Geen idee. Het heet een pyrrusoverwinning. Voor Keira heet het een nederlaag. Dat is veel erger.

Maar dat is later. Nu kijk ik van Het Manneke naar Mariska naar mijn nieuwe *tattoo*. Een scheermes op mijn linkerpols. Het is het logo van Razor Sharp Records, de platenmaatschappij van Wu-Tang Clan. Het is, denk ik, ook het logo van fok off, ik wil hier niet zijn, nog fokking acht weken, hoeveel jaar moet ik gaan zitten, als ik moet zitten, en vooral, hoe gaat het met haar? Met haar. Met háár.

‘Koffietje?’ vraagt Het Manneke me.

‘Zwart zoals gewoonlijk.’

Op Mariska’s gezicht verschijnt een zeldzame glimlach.

Water

Een vink wast zich in de fontein. Hoe idyllisch, dit moet wel de tuin van mijn ouders zijn. Haagbeuken, eiken, kruipwilg, grote kaardebollen, purperklokjes, overal bloembakken – de hele santenboetiek. En alles staat in bloei, het is hoogzomer. De lucht is strakblauw. De vink schiet erdoorheen, verdwijnt plots uit het gezicht. Ik concentreer me opnieuw op mijn dagelijkse klus: in deze broeikaswereld de normaliteit nastreven. De tuin moet en zal groen blijven. Dat vergt liters en liters water. Nou ja, het kon erger. De Incandenzaatjes, zoals ik mijn familie naar de hoofdpersoon van een bekend boek pleeg te noemen, hebben alvast geen zwembad. (Wel een buitenverblijf aan de kust, *mais passons*.) En ja, het water moeten we sparen en de natuur redden. Daartoe behoort ook deze praaltuin, toch?

Ik vul voor de zoveelste keer een gieter. De hond kijkt het allemaal loom aan in de schaduw. Het. Is. Veel. Te. Warm. Zelfs dit beest sjokt 's morgens tegen haar zin de drie straten door van mijn huis naar dit kasteel. Ach ja, *mad dogs and Englishmen go out in the midday sun*. De klok luidt negen uur. Met lichte tegenzin begeef ik me naar alweer een bloembak. Hoeveel bloemen kan een mens willen? Hoeveel fokking kleuren zijn er? Voor de rest ben ik een natuurmens, maak je geen zorgen.

Tweemaal per dag het hele gedoe in deze hitte. Het zweet

loopt in straaltjes van mijn rug. Zelfs 's ochtends plakt mijn *shirt* aan mijn lijf. Wat vermageren zou ook helpen, maar het weer (lees: het mensdom) krijgt in deze kwestie alle schuld toegeschoven. Handig, zo heb ik zelf nog wat aan de klimaatverandering. De kleine overwinningen op jezelf laat je niet liggen. Als anderen recht mogen praten wat krom is, waarom ik niet? Ik voel welhaast de knoop van mijn broek springen als ik me buk. Gelukkig draag ik te allen tijde een riem. Daar moet trouwens dringend een nieuw gaatje in gestanst worden. Ik heb meer plek nodig, weet je wel. Straks weer een pak friet halen. Mayo, twee frikadellen. Ieder viert de zomer op zijn manier.

En gieten. Ik zie het water onmiddellijk wegzinken in de plantaarde. Slok, slok, slok maar op! De burens hebben voor de aardigheid een muziekje opgezet, zware techno. En dat op dit uur. Houden ze straks een barbecue? Ik ben blij dat ik hier niet meer woon.

Tijd voor het grote werk. De tuinslang is zowat het enige in deze tuin waarin ik plezier schep. Ik maak de waterstraal zo krachtig mogelijk en zeik de struiken helemaal plat. Het zijn resistente fokkers: ze ontvangen het water met graagte en zwiepen nadien probleemloos omhoog. De natuur geeft niet zo gauw op. Gooi er wat extra fabrieken tegenaan, lui. Er zit nog speling op.

Ik doe net een nobele poging om een sierboompje in een moeras te laten wegzinken, als de telefoon rinkelt. Ma Incandenza die wil weten of de bloemen niet doorhangen? Dat lijkt me sterk. Volgens mij zit ze rustig aan het ontbijt, daar aan zee. Op het ritme van het *nts nts nts* van de burens slof ik naar binnen. De hond vergezelt me meteen. Ze heeft altijd honger. Heerlijk is dat, die voorspelbaarheid.

'Ja,' zeg ik bars aan de telefoon, want voor het middaguur ben ik per definitie nauwelijks aanspreekbaar. Het is mijn zomer, ik wil tot minstens elf uur in bed op apegapen liggen na een uitputtend werkjaar, maar nee: deze fokking tuin.

Klinkt niet als moederlief aan de andere kant van de lijn. Het is vele malen erger: de hijgerige stem van mijn baas. De

Klootzak dus, en dat buiten zijn en mijn werkuren. Zijn overgewicht druipt door de hoorn. Misschien hou ik het best bij één frikadel straks.

De Klootzak is duidelijk niet in zijn element; dit is niet de juiste context om bevelen te roepen. Hij komt maar niet aan zijn boodschap toe.

‘Ik had hier dit oude nummer van je. Heb je een nieuwe *smartphone*?’

Thuis vergeten... De hitte!

Hij vraagt godbetert hoe het met me is. Weet ik veel, ik kan misschien de vraag terugkaatsen.

Vorig schooljaar zat ik vijf maanden inclusief de zomer thuis met een depressie. Bij de personeelsvergadering eind augustus heette de Klootzak alle langdurig afwezige collega's bij naam terug welkom, behalve mij. Goed, ik krijg wat ik verdien. Ik mag al blij zijn dat ze mij niet buiten konden werken. Dit is waarom mensen trouw hun vakbondsbijdrage betalen.

‘Jaja, hoe is het met jou?’ vraag ik. Het is te warm voor conflicten. De hond staat intussen voor de koelkast. Ik steek mijn tong naar haar uit.

‘Milène is dood,’ zegt hij zomaar.

He, dat was de vraag niet? Welke Milène? Watterfok, man. Hij begint aan een hele uitleg. Jezus, het gaat om Milène die in juni afstudeerde. ‘Een verkeersongeval?’

De hond kermt klaaglijk.

‘Overdosis,’ zegt hij.

Huh? ‘Hoezo overdosis?’

‘Wegens de *privacy* van de leerling mocht het zorgteam niets meedelen over Milènes verslaving.’

Die fokker zit nu duidelijk toch in werkmodus. Hij hangt elkaar van dat soort onzin op de werkvloer. Hij is er wel vroeg bij vandaag. Op school zien we hem nooit voor tien uur verschijnen, met zijn belachelijke cowboyhoed op zijn hoofd. Wie weet werkt hij enkel in de vakanties, niet tijdens het schooljaar. Lijkt me plausibel in zijn geval.

‘Welke verslaving?’ weet ik met moeite uit te brengen.

Hij noemt een of ander spul dat ik niet ken, tot mijn eigen verbazing. Misschien maar best, ik wil nog meemaken hoe die kuttuin daarbuiten helemaal ten onder gaat. Veel zomers zal het niet meer kosten.

Of ik naar de kerkdienst kom?

Dat spreekt voor zich.

Ik druk af, want wat valt er verder te zeggen? Hij en ik haten elkaar hartgrondig, er is een achttienjarige dood en de wereld gaat snel maar niet snel genoeg de vernieling in.

‘Kom,’ zeg ik tegen de hond, ‘we gaan naar huis.’ Ik haal een plakje leverworst uit de koelkast voor haar, daarna voegen we de daad bij het woord. *Hasta la vista, Casa Incandenza*.

Die avond ga ik de tuin niet opnieuw water geven. Het is namelijk, zoals hierboven al gestipuleerd, ook mijn vakantie. De gepensioneerden zitten aan de kust op hun hoop geld, ik zweet intussen peentjes in mijn schuldenput. Ik zak onderuit op de sofa. Er is niets dan kommer en kwel op de televisie. De premier is in een schandaal verwickeld, iets met een oostblokpornoster die hij geregeld belt – ik ken haar werk, niet haar telefoonnummer – het aantal drugsdoden stijgt (ik zweer het je, ik verzin dit niet, *timing is a motherfucker*) en het nieuwe toneelstuk in het NT(...) is een sof. Als klap op de vuurpijl: het weerbericht. De hond heeft er wijselijk de brui aan gegeven en ligt naast me te slapen. Het beest stinkt uren in de wind. Morgen in bad dan maar. Weer waterverbruik.

Als ik de volgende ochtend niet uitgeslapen op het landgoed van de Incandenzaatjes sta, merk ik dat ik gisteren de kraan vergat dicht te draaien. Het water spuit met een forse straal de tuin in. De bloembakken drijven net niet over het gazon. Ik ben meteen klaarwakker. Ik ren naar de tuinslang en hef het ding de lucht in. Afsluiten, kerel, je moet het water afsluiten. Die

eeuwige techno van hiernaast helpt niet bij het nadenken.

Ze is dood, denk ik, als ik dan toch de kraan zo hard dicht draai dat ik vrees ze nooit meer open te krijgen. De tuin ziet er verschrikkelijk uit. Dood. Ze komt nooit meer terug. Milène, Milène, Milène, waarom? Je was altijd zo lief in de klas. Lelijk maar lief. Behulpzaam, vrolijk. En blijkbaar fokking verslaafd. Hoe bestaat het? Hoeveel zomers moet deze martelgang nog duren? Het alarmpje op mijn polshorloge gaat af. Het is half tien, ik moet mijn pil innemen. 'Je bent niet klaar om af te bouwen,' zegt de arts. Ja, dat klopt, zolang de Klootzak mijn baas is en ik 's nachts Keira, altijd weer Keira voor me zie opdoemen, heb ik die pillen nodig. Verslaafd. Milène dan, bedoel ik.

Treurige gezichten op de uitvaartplechtigheid. Wat het veel erger maakt, is dat Milènes tante een collega van me is. Iedereen leeft met haar mee. De Klootzak is in zijn element als we na de dienst met zijn allen nakaarten op school. Zijn precieuze zorgteam kan hem niet verbieden om over Milènes oudere broer te praten. *So long, privacy*. De jongen zit ook aan dat spul en dreigt dezelfde weg op te gaan als Milène. De Klootzak zegt het gretig. Man, man, man. Het is een gave om niet alleen tijdens, maar tevens na je werkuren op elk moment het ongepaste te zeggen. Ik wil de Klootzak in zijn buik stompen – het is toch niet alsof hij iets zou voelen. Ik heb deze baan echter nodig. Met mijn strafblad raak ik nergens anders aan werk. Ik neem dan maar afscheid van de collega's.

De zon schijnt ongenadig. Rondom mij sterven de kinderen. En de hoeren. Ja, een portie pathetiek is mij niet vreemd vandaag. Een bijwerking van mijn pillen? Ik vrees van niet. Nog vijf dagen zal ik de tuin, of wat ervan overblijft, water geven. (Of misschien beter niet.) Dan komen de Incandenzaatjes terug. Het leven moet je vieren, thuis of op verplaatsing.

Onlangs vond ik deze ZEVENZEVEN terug, dat zijn stukjes van zevenenzeventig woorden die ik schrijf. Dit stuk leek me wel te passen hier.

Verloren voorwerpen

Een verbleekte regenboog aan brooddozen. Winterjassen houden zich op de achtergrond, beschaamd over hun prijs. In de hoek treurt een gymzak. Schoolse zorgen, netjes opgeborgen in een onverstoorbaar rek. Drukkende stilte in de inkomhal. Eén juli, drie uur. Buiten is het ongenadig warm. Spaß muss sein: strandvoetbal, sigaretten, energie-drankjes – lekkers voor de jeugd. Een enkeling heeft huisarrest na de proefwerken: FIFA23 achter gesloten gordijnen. Op de desolate speelplaats veegt de klusjesman de directeur bij elkaar. Het zomert.

Asfalt

Op het moment dat ik van het fietspad af zwenk en de bestelwagen achter me hoor naderen, denk ik aan niets. Ik ben er klaar voor. Ik voel hoe de auto me opschept en ik door de lucht zweef. Het doet geen pijn, helemaal niet. Ik ben stomdronken. Het is te zeggen, wel nuchter genoeg om te denken: het is genoeg geweest.

En dan klap ik op het asfalt. En word ik minuten later wakker in een ambulance. Met zijn tweeën hangen ze over mij, maar ze lijken er zeker van dat het goedkomt. In de films gaat het er hectisch aan toe. Er is de *biepbiepbiep* van de apparatuur, er wordt geroepen, ze halen die fokking strijkijzerdingen boven waarmee ze je reanimeren. Hier echter niets van dat alles. Pure zen. We glijden geruisloos door het ochtendverkeer.

Er volgt een *check-up* in het ziekenhuis. Ik hink wat rond en duizel een beetje. 'Komt in orde,' zegt de dokter. Ze is hartverscheurend mooi in haar witte jas. 'Ga je roes uitslapen.' Oké dan. Hoe raak ik thuis?

Nog diezelfde namiddag – twee taxiritten later – zit ik in de les. Mijn linkerbeen voelt stram. We krijgen Engelse literatuur van de saaie zak die ze elke ochtend uit de mottenballen halen. Ik was beter thuis gebleven. Wie gaat er nu naar de les nadat hij is omver gereden? Wacht, dat klinkt wel erg passief. Ik herfor-

muleer het preciezer: welke kamikazepiloot gaat geneuzel over Shakespeare ('Jaykwizz') aanhoren, uren nadat hij zich voor een auto geworpen heeft? Ik dus.

Zes rijen voor me zie ik de donkerblonde krullen van Ann, van het toneelstuk van vorig academiejaar. Alle acteurs geilden op haar. Lieve meid, een echte spring-in-'t-veld. Zelf zat ik achter Leen aan, gewoon omdat ze niet Ann was en dus – leek me – een haalbare kaart, en omdat ze met de hoofdacteur samen was. Fokking Yvonne, prinses van Bourgondië, zit daar mooi te wezen in de aula.

Ik denk terug aan onze repetities. Goed stuk van Gombrowicz. Niet de absolute top, maar onderhoudend. Beetje absurd ook. En ik was deel van een leuke equipe. Wel een heftige boel, dat traject, voor een achttienjarige toch. Iedereen roddelde over iedereen. Iedereen was met iedereen. (Bijna, he, bijna.) Solange – ja, die van Brighton later – nam mij voor het plezier mee naar de audities, werd niet aangenomen, en ik wel. Ze kwam niet naar het stuk kijken, haha. Ja, tegen de première kon ik weer wat lachen. Voordien daarentegen... De lappen tekst waren te groot. Niet echt, maar als je kampt met een gebrek aan zelfvertrouwen, is alles een berg die je op moet. Ik begon ook maar niet aan de cursussen voor de examens. En de vrouwen, natuurlijk, altijd de vrouwen: zien ze me zitten, zien ze me niet zitten? Dodelijk vermoeiend.

Zowat halfweg de repetities nam ik de gewoonte aan om na de nabespreking op café thuis een heleboel pillen te nemen. De medicijnkast van ma Incandenza was en is legendarisch. Als verpleegster heeft ze een heilige schrik voor Ziektes. We hebben het hier niet over een kastje, wel over een heuse ingebouwde kleerkast. Zonder kleren, tjokvol medicijnen. Alles is minstens in vijfvoud aanwezig. Hoe het zit met de al dan niet benodigde voorschriften weet ik niet. Dat was niet mijn bezorgdheid toen: ik kocht het spul niet, ik slikte het gewoon. Beginnen deed ik meestal rond drie uur 's nachts, steevast met

mijn puffers. Ik had al jaren geen last meer van astma, maar hey, puffers genoeg hier. Ik lurkte tot veertig maal aan de Ventolin en de Becotide. Voor de niet-ingewijden: *that's not how it's normally done*. Daarna, als ik versuft genoeg was door drank en puffen, grabbelde ik op goed geluk pillen uit eindeloze dozen. Geen idee wat ik allemaal nam. Met opschriften en bijsluiters hield ik mij niet bezig.

Nooit kwam er een Incandenzaatje de trap af, terwijl ik lustig van alles achterover kapte op de sofa. Zij sliepen de slaap der onschuldigen.

Het toneelstuk werd een succes. Weliswaar vergat ik bij zowat elke voorstelling telkens dat ene zinnetje (de regisseur was niet blij, om het zacht uit te drukken), werd het met Leen nooit echt wat, en bij Ann deed ik zelfs geen poging. En de examens? Die deed ik in twee zittijden, met veel moeite slaagde ik.

Hier zit ik dan in de tweede kandidatuur stunts in het verkeer uit te halen, en er is weinig veranderd. Ik speel geen toneel meer – in elk geval niet op de bühne – maar voor de rest: meer van hetzelfde. Fuiven, lessen, (geen) vrouwen, saai, saai, saai. Pillen neem ik niet langer, dus probeerde ik het in halfbewuste staat eens met de fiets vanochtend, na een lange feestnacht.

Mispoes. Wat moet een mens in godsnaam doen om een einde te maken aan de sleur? Na het college besef ik: het is genoeg geweest, ik moet weg uit de kutstad (...), waar alles hetzelfde blijft. Op naar studies in gidsland Duitsland, waar ik het nationale record snelzuipen zal scherpstellen en de Liefde van mijn leven zal leren kennen. *La vita è bella*, over een paar maanden toch. Nu nog even niet.

*I love you much
It's not enough'*

*Amy Winehouse – 'Back to black'
(van het album Back to Black uit 2006)*

De rest van de wereld

31 december 2012

een schuchtere vinger op de knop
de feestavond dwingt
geen tijd voor zorgen
de brief brandt in zijn hand
geschuifel achter hem
liftdeuren gaan open

Montevideo Valparaiso Paramaribo
de rest van de wereld
past op één postzegel
pietepeuterig klein
en toch zo ver weg
cijfers lichten boven hem op

bonte slingers aan de ingang
de balzaal kent geen einde
hij speurt, zweet, wacht
vastbesloten nadert ze
haar jurk verblindt de gasten
alleen zij is alziend

hete lucht waait hem tegemoet

beloften uit het Zuiden
de tijd vormt kort een stolp
om hen die morgen afscheid nemen
en continenten onder elkaar verdelen

haar parfum bedwelmt hem
de envelop glijdt uit zijn hand
zijn diepste verlangen
heel dichtbij wil hij haar
niet in de rest van de wereld
haar vingers strelen het papier
na het dansen, fluistert ze

in het ochtendgrauw
van het nieuwe jaar
als de flessen zwijgen
ligt zijn brief ongeopend
op een tafel vol confetti

Op de dag dat ik dit gedicht schreef vertrok Valerie voor een periode van twee jaar naar het buitenland, misschien wel voor langer.

De fokking ergste trip van allemaal

Meh, Eurotrips. Ik neem je mee op reis naar de andere kant van de wereld: Nieuw-Zeeland. Hoe het daar is? Ontdek het met mij, als ware dit *reality tv* in de vorm van een reisprogramma. Zo'n *show* met blitse binken en losbandige vrouwen, maar dan met een dunne schlemiel en een frigide vrouw. *Fasten your seatbelts!*

Ik zit op het vliegtuig naar de andere kant van de wereld; Engeland was blijkbaar te dichtbij, hoewel Valerie daar eveneens een werkaanbieding had. Ik zei nog, in betere tijden: 'Ik hoop dat je voor de baan in Newcastle gaat, zo kunnen we elkaar geregeld bezoeken.' Niet dus.

Ik zit hondsmoe op een stoel, hoog in de lucht, op weg naar fokking O-wat-is-het-hier-mooi!-land. Ook niet voor zes weken, zoals ik aan Valerie voorstelde, want nee, 'drie weken is toch genoeg en wat ga je de rest van de tijd doen als ik overdag weer ga werken?' Niet de relatie die ik wil, maar de relatie die ik verdien.

Vier jaar voor ze door de spiegel naar de Andere Kant stapte, zong Amy Winehouse: '*Why don't you come on over, Valerie?*' Wel, een achttal maanden na deze horrotrip naar Nieuw-Zeeland

zal het zover zijn: *Valerie comes over* naar (...) en zal een week bij me thuis verblijven. Ook geen fraai verhaal, ik hou het voor een andere keer. Eén anekdote misschien: op dag twee doe ik naast haar de strijk omdat ze een documentaire wil kijken. Nadat we elkaar maanden niet hebben gezien. De fokking passie blijft hoog opblaaien tussen ons, inderdaad.

Terug naar de *rollercoaster* genaamd Nieuw-Zeeland, nu. Werkelijk iedereen is er vriendelijk, ook tegenover buitenlanders (verdacht!), de natuur is er overweldigend mooi (verdacht!!) en zelfs in de winter is het er niet al te koud (verdacht!!!). Alles is er dus in principe op berekend om bezoekers een prachtig verblijf te bezorgen. Helaas heb ik weinig met principes.

Ik draag nog net geen pamper aan boord, maar ik sta wel gedurig op kakken. “Broekschijterij” heet het fenomeen: juridisch gezien mag ik het land niet in. Veroordeeld voor poging tot doodslag, of was je het intussen vergeten? Wees gerust, ik onthoud het wel voor je. Keira zal nooit naar Nieuw-Zeeland reizen, dus denk ik de rest van de vlucht aan haar. Ik weet niet of dat boetedoening is. Waarschijnlijk niet, de stoel zit te goed onder mijn kont.

De *stewardess* deelt aan de passagiers een lijst uit. Vragen die je op eer en geweten moet invullen. Ik adem langzaam uit. Heb ik daarom mijn advocaat in (...) en bij nacht en ontij zelfs een duur advocatenkantoor in Auckland gebeld? Ik herhaal: op fokking eer en geweten. Heb ik daarom ruzie met vrienden die zeggen dat ik beter niet daarheen vlieg, want dat ik zal gearresteerd worden?

“Bent u ooit veroordeeld?” staat ergens halfweg de lijst. Als ze de vraag bovenaan zetten, ben je op je *qui vive* en vergeet je niet om te liegen. Slim. Ik duid enigszins beverig “nee” aan. De andere vragen kunnen me gestolen worden.

Angst blijkt *sexy*, want na de landing heb ik een dag te vullen – Valerie heeft nog geen tijd voor me – en de *stewardess* van daarnet moet een paar uren overbruggen. Ze komt naar me toe en vraagt: ‘Hey, wil je vanmiddag met mij de (...)heuvel bezoeken?’ *Only in New Zealand*. Je moet toch ergens op aarde succes

hebben bij de vrouwen. Ginderachter dus. Misschien moet ik hier vaker komen. Voor Valerie? Ja, dat ook.

Wij dus de heuvel op. Praten en grapjes maken. Ik heb zin om haar daar en dan te bespringen. Ze is vriendelijk, mooi, wat je maar wil: alles waar ik “nee” op ga zeggen, want ik ben hier om mijn relatie te redden, mijn relatie met een vrouw die bij het skypen telkens opnieuw weigert om de camera in te schakelen.

‘Moet dat echt?’ vraagt Valerie dan.

‘Ik mis je fokking hard, ik wil je zien als we met elkaar spreken.’ Ik zeg het een keer of twee zo, daarna hou ik het op een ‘Zou fijn zijn, ja.’ Voor meer drama kan ik indien nodig probleemloos op alle uren van de dag bij Red Bull-Anna terecht.

En zo zit ik op een molshoop in den vreemde, maar niet op de vrouw op die molshoop. De *stewardess* heeft ook een naam, die ben ik al lang vergeten. Ik zou haar Amanda kunnen noemen, maar: vergeten is vergeten. Op de top van de heuvel nemen niet-Amanda en ik een *selfie*. Enkele weken later organiseren vrienden in Belgenland het moderne equivalent van een dia-avond over onze recente reizen. Daar steek ik met mijn domme kop die foto vooraan in de reeks. Hilariteit alom.

So long, niet-Amanda. Vlieg ze!

Op dag drie van haar verblijf in Nieuw-Zeeland, een half jaar geleden, belden Valerie en ik elkaar. Ze zei dat ze een mail van me zo las alsof ik het uit wilde maken met haar, net zoals ze de toon van dit lopende telefoongesprek interpreteerde. Leek me dat ze me wilde dumpen vanop afstand, maar dat enkel kon als ik de magische woorden in haar plaats zei: ‘Het is gedaan.’ Dat deed ik niet, want ik ben een gepatenteerde volhouder, altijd geweest. En een lafbek. Wat meer is, ik wil eindelijk een relatie die overeind blijft. Ook als ik daarvoor een langdurig abo op de wijk moet nemen.

Natuurlijk had ik tijdens dat telefoontje moeten zeggen: ‘Ja, we zijn er klaar mee.’ Ik had het zelfs tijdens ons tweede jaar

samen al kunnen zeggen, telkens als ze de beruchte zin ‘Zouden we niet beter vrienden blijven?’ bovenhaalde. Maar God, ons eerste jaar was des hemels. Zelfs de seks was redelijk. (Ik ben vanzelfsprekend rotverwend op dat vlak.) Sta-pel-ver-liefd. Met z’n tweetjes kriskras door Europa, de gelukkige Eurotrips.

Dag twee van een reis die langer zal aanvoelen dan een gemiddelde Tolkien-verfilming. ‘s Werelds onheil valt terug te leiden naar Nieuw-Zeeland. Ik sta niet voor Peter Jacksons deur, wel braafjes voor die van Valerie of, om heel precies te zijn, die van het sympathieke koppel bij wie ze inwoont, Roger en Marie.

Kuise kus, ‘Hoe was de reis?’, uitpakken en een opwarmend wandelingetje. Dat gaat als volgt.

‘Fantastisch uitzicht.’ Ik moet het toegeven, het is hier even mooi als op de heuvel gisteren. De heuvel waarover ik niets vertel.

‘Goh, als je dit al mooi vindt. Dit stelt niets voor. We moeten nog op reis vertrekken.’

Fokking *hell*, schat, sorry dat ik enthousiast ben.

Daarna vroeg gaan slapen (niet knuffelen), want Valerie heeft een laatste werkdag voor de boeg.

De volgende dag moet ik alleen vullen, dus besluit ik Auckland te verkennen. Dat veronderstelt een busrit, want Valerie woont in een buitenwijk. Ik val op de bus in slaap en ben nauwelijks wakker te krijgen. *Jetlag, honey*. Ik kijk het even aan in het centrum, maar word onwel. Terug naar huis dus, en het bed in. Roger en Marie vinden het grappig. Ze hadden het wel zien aankomen.

Ik slaap diep, ondanks de nachtmerries. Word ik daar toch fokking wakker geschud door de vrouw voor wie ik dat roteind naar hier ben gevlogen.

‘Wie verslaapt er nu een dag van zijn reis?’ Meer van dat soort aardigheden.

Oké, kunnen we morgen gewoon naar je geliefde Zuidereiland vertrekken en daar een van de Great Walks doen waarover je dooremmert aan de telefoon, met je scherm op zwart? In werkelijkheid zeg ik zoiets als: ‘Leuk dat we morgen op reis gaan.’ Ik weet het, ik ben een geboren communicator.

We nemen een binnenvlucht met een klein vliegtuig, omdat ik nog niet genoeg vliegreuen achter de rug heb. Blijken we op het Zuidereiland te logeren in het marginaalste hotel dat je je kan voorstellen. Jaja, dat ligt in een stad met een naam, maar als je voor de toeristische beschrijvingen dit verhaal leest, *you can bloody well fuck off*.

Goed dan: Christchurch. Het is een aardige maar kleine stad. We verblijven er in een bovenmatig groot gebouw dat op instorten staat. Alles is er derdehands, de houten wanden lijken wel van luciferstokjes gemaakt en er zijn geen andere gasten. Of toch, in de gigantische slaapzaal ligt een matroos die zich ‘s nachts luidruchtig afrukt. Een tien voor sfeer.

Tijd voor hoofdletters: we vatten onze eerste Echte Wandeling aan. Valerie en ik lopen met rugzakken die tegen de tachtig kilo wegen langs de zee. Uit het niets zegt ze: ‘Ik wil het afronden.’

Ze laat het klinken als een van haar vele projecten: universiteitstoestanden, gezonde voeding, advies aan de regering, *big dawg scientist shit* – de hele rommel die minstens twee jaar duurt. Afronden betekent in die gevallen succes. Als ze het woord op een strand in de mond neemt, krijgt het een omineuze bijklank.

We hebben nog twee weken te gaan op dit bijna wreedaardig fotogenieke eiland, ik en mijn niet-lief. Of beleefder:

mijn niet-lief en ik. Dit is evenwel geen tijd om beleefd te zijn. Voor wanhoop is er altijd ruimte, dus zeg ik: 'Kunnen we niet zien hoe de reis verloopt en aan het einde beslissen?'

Stilte is mijn deel.

Ik val bijna dood tijdens de eerste beklimming. Valerie is al een stuk hogerop, netjes naar analogie met haar carrière. Ze kijkt naar beneden; aan haar donkere blik valt niet te ontsnappen. 'Als je zo traag vordert bergop valt de reis in duigen.'

Baby, je neemt geen blad voor de mond! Ik had vroeger dan een week voor mijn vertrek moeten stoppen met roken. Maar ja, de wijk... opnieuw beginnen roken, zwaarder drinken, om nog te zwijgen van de *drugs*. Terug naar af de voorbije tijd.

'Komt allemaal goed, schat.' Ik probeer me een vrouw voor te stellen met wie ik onlangs kamerde, om de moed erin te houden.

De rest van de Wandeling... Tja, waarover praat je ook als "vrienden"? Er wordt veel gezwegen en rondgekeken.

Wandeling twee, een veel bergachtiger traject. Dit zijn de ergste dagen. Niet enkel van de reis, maar van het hele jaar. Sta me toe mezelf intelligenter voor te doen dan ik ben. "Ap-pel du vide" (mooie term) of "high place phenomenon" (welke droogstoppel kwam daarmee op de proppen?): als je aan een afgrond staat en de neiging voelt te springen. Ook: als je een ander erin wil duwen. Zoals ik, acht dagen lang. Valerie. Moet. Eraan. Tijdens onze zinloze bijna-gesprekken langs de leukste insta-plaatjes ter wereld wil ik haar de dieperik in gooien. Denk ik toch. Ik kan in elk geval aan niets anders denken.

Als we ondanks alles met zijn tweetjes het eindpunt van de Wandeling bereiken, ben ik niets meer dan een zombie. Mijn niet-lief is fris als een hoentje, dankzij haar fokking gezonde levensstijl, waar ik beter een voorbeeld aan zou nemen.

Valerie heeft – een beetje onverwacht, vind ik – een luxehotel geboekt. Het moet overigens gezegd, ik heb niets bijgedragen aan de voorbereiding van deze reis. Leuke plek: er is een jacuz-

zi, er zijn jongelui. Luxe en jeugd, ik herleef een beetje. Ik heb toch maar mooi geen Belgische vrouw om zeep geholpen in het buitenland. Het blijft bij een buitenlandse dame in België. Eén op twee is de tussenstand. Hoera?

Van de weeromstuit denk ik een kans te maken om onze relatie te redden. Ik leer het ook nooit. In de jacuzzi ga ik met mijn pik tegen haar slipje aanrijden. Blijkt ze er wel voor open te staan, dat aanrijden gaat een eind door. Loopt lekker dus, tot ik een uur later bij de maaltijd een blik niet open krijg. Ik ben nooit een handige Harry geweest. Ja, het is een luxe hotel, weliswaar naar de normen van het fokking Zuidereiland, dus bliktoestanden. Ze zegt: 'Verpest het nu niet.'

Er zijn twee zinnen waaraan ik een gloeiende hekel heb als ze uitgesproken worden in relaties: 'Is dat belangrijk?' (standaardzin van Valerie bij vragen van mijnentwege) en 'Verpest het nu niet.' (*go to*-zin van de fokking meerderheid van de vrouwen met wie ik ooit samen was en nee, dat zijn er geen tien).

Ik laat het rotblik voor wat het is en ga in de gemeenschap-pelijke ruimte praten met de eerste de beste mooie vrouw die ik zie. Een blonde Scandinavische, weet ik veel, ik raak direct aan de praat. Want vragen stellen moet je mij niet leren. Na de maaltijd loopt Valerie langs ons heen, intussen weet ik bij wijze van spreken al of de Scandinavische aambeien heeft, zoja hoeveel. Valerie doet alsof ze niets ziet. Wat een helletocht.

En nog is het niet gedaan. Wandeling drie. Maar kijk, ze is waarlijk de mooiste: ten eerste is het traject vlak, godzijdank, en ten tweede voert het een stukje door het regenwoud. Ik ben na anderhalve week ook wat gekalmeerd. Je kan niet op die emotionele *rollercoaster* blijven zitten in je relatie (haha, relatie), zeker niet als je voortdurend fysieke inspanningen moet leveren. Mijn longen willen ondertussen beter mee, dat helpt. Het zal aan de fokking propere lucht van dit eiland liggen.

Er moet verder geklommen worden op de academische ladder; we vliegen terug naar het Noordereiland. De laatste dagen van de reis ben ik overdag alleen. Ik bezoek met de boot een natuurgebied voor de kust van Auckland en – even stoom afblazen – las een dagje *gentlemen's clubs* in. Daar zweet ik zo van dat ik snelsnel de zwavelbronnen van Rotorua – de Maori hebben enkel a's, o's en u's in de aanbieding – aan mijn programma toevoeg.

De laatste avond is leuk: we gaan naar de bioscoop. Valerie heeft de horrorfilm *The Conjuring* gekozen. Ze heeft een baarlijke angst voor de dood, bij het kijken van een enge film kan ze zich veilig ontladen. *The Conjuring* is pokkegoed, het helpt dat het publiek sterk meeleeft. In Nieuw-Zeeland geven ze luidop uiting aan hun emoties bij het kijken van films. Stof tot nadenken voor me.

Twee enigmatische entiteiten die ik ter plekke niet ontmoet: Valeries baas en God. Dat gedoe met haar baas – ongetwijfeld een fijne kerel, helaas voorzien van een belachelijke voornaam – is typisch Valerie. Eerst gaan we wel, op het nippertje niet. Haar baas wil me ontmoeten. Etentje bij hem en zijn vrouw thuis. Valerie blaast warm en koud. Het is goed voor haar carrière, maar zal ik haar niet in verlegenheid brengen? Ik besluit alvast in de gauwte naar de kapper te gaan en een hemd te kopen dat sérieux uitstraalt.

Ik open amper de voordeur of ze zegt al: 'We doen het niet. Ik heb gezegd dat je iets verkeerd's gegeten hebt.' Ze brengt het zo overtuigend dat ik onder het nieuwe hemd naar mijn buik tast. Nu heb ik wel een idee waarover dit gaat. Oorspronkelijk kon Valerie voor drie jaar naar Auckland gaan. Iets met subsidies. Het project in Engeland besloeg daarentegen twee jaar. Uiteindelijk wilde ze naar die Bounty-reclame verhuizen; ik zei dat het in orde was voor me als ze haar contract tot twee jaar terugbracht. Dat detail hebben we naderhand nooit uitgeklaard. Wie weet wat haar baas daar allemaal op tafel zou gooien, met

zijn fokking gastvrije vrouw naast hem.

Wie ik daar ook niet ontmoet heb, is de Heer. Voor verlossing wil ik nochtans ver reizen. Naar verluidt is Hij klokvast aanwezig tijdens vieringen van de LIFE Church. De lokale religi-gekken vormen Valeries toegangspoort tot het sociale leven in een nieuwe stad.

Eerlijk, de eredienst die ik met Valerie en een van haar vriendinnen meemaak, laat een diepe indruk op me na. Die LIFE fokkers hebben goed over alles nagedacht. Hun bekendste prediker is een crossdressende homo die Het Geloof heeft ontdekt, in die mate dat hij er zich in al zijn geaardheden door geaccepteerd voelt. Prima. Hij wordt door de Kerk naar voren geschoven als hun *spokesperson*. Ik maak de beste man mee op een wandvullend scherm.

Dat is het tweede dingetje dat die Lifers goed gezien hebben. Ze werken met de nieuwste technologie: hoogwaardige *beamers*, *live streaming*, weet ik het allemaal. De volgelingen filmen zonder uitzondering de dienst met hun *smartphone*. En dat in 2013, nog voor krijsende tieners massaal elke beweging van Beyonce op een podium vastleggen. Raar. Die fokkers lopen voor op de rest van de wereld. Als ik de Kerk, wat voor kerk dan ook, ergens niet mee associeer, is het wel dat ze vóór ligt op de andere geledingen van de maatschappij.

In de auto, op de weg naar huis, praat Valeries alleraardigste vriendin, chauffeur van dienst, honderduit. Of ik niet hier kom wonen – was het maar zo eenvoudig – of ik nu in God geloof – zo snel kan het blijkbaar gaan – en dat ik een mooi hemd draag. Het gaat maar door, en normaal heb ik daar een hekel aan. Nu wil ik echter van de achterbank naar de plek van de bestuurder kruipen en mij nestelen in haar schoot. Ik wil dat ze op warme toon verder zoemt, terwijl ik haar het zicht belemmer. In vol vertrouwen geeft ze plankgas, tot we op een boom inrijden en daadwerkelijk de Heer aanschouwen. Laat het evenwel geweten zijn dat ik een ruimhartig man ben: de praatgrage vriendin mag het ongeval overleven.

‘Je was heel stil na de dienst, zo ken ik je niet,’ fluistert Valerie op de achterbank.

Ik krijg bijna een hartaanval; op dag negentien van mijn verblijf gaan we een Gesprek voeren. Dat ik dit nog mag meemaken. We praten over geloof. Blijkt dat ze gauw na haar aankomst van die LIFE toestanden overtuigd raakte, maar de spirituele *mumbo jumbo* intussen achter zich heeft gelaten.

‘Heb je God gezien de voorbije maanden?’ Als een gesprek een Gesprek wordt, hou ik het niet lang vol. Die hele relatierotzooi ligt ook aan mij, laat dat vooral duidelijk zijn. Als ik niet eens vraag of mijn vriendin twee of drie jaar in den vreemde aan de slag gaat...

‘Onnozelaar,’ zegt ze. En dat heb ik graag, oprecht graag, als een vrouw me onnozelaar noemt. Dan weet ik dat het niet ernstig is, dat we aan het spelen zijn. Ach, hadden we maar wat meer gespeeld de voorbije weken.

Plots is het afscheid daar. Ik besef hier en nu: we hebben slechts één keer gekust sinds mijn aankomst. We omhelzen elkaar, het gaat een beetje klungelig. Voorwaar, een solide basis om onze relatie verder uit te bouwen. Concrete afspraken hebben we niet gemaakt, vanzelfsprekend niet.

Op de terugvlucht, met tussenstop in het Land van de fokking Rijzende Zon, raak ik aan de praat met een hyperreligieuze Amerikaanse vrouw die in Korea lesgeeft – ze zegt stevast ‘Korea’ in plaats van ‘Zuid-Korea’. We hebben het over de LIFE Church. Niets meer dan een sekte, volgens haar. Ze maakt me bloedgeil, met haar Korea en haar grote borsten, tot ik in de luchthaven Japanse vrouwen zie. Hallelujah, ik heb eindelijk het licht gezien. Het was te denken dat het niet in Nieuw-Zeeland zou gebeuren. Wat een pracht en weelde, Japan heeft de mooiste vrouwen ter wereld.

En zo kom ik met een broek vol goesting thuis, waar de wijk wacht. Sommige dingen veranderen niet. Het eerste telefoongesprek met Valerie – nog steeds zonder beeldscherm – laat enkele dagen op zich wachten.

Hey Nieuw-Zeeland, luister eens: we houden het bij een enkel keertje, goed? Fijn dat we dat kunnen afspreken. Staan we allebei in onze fokking kracht.

De overstap

Ik pluk de eerste dorre blaadjes van de kerstroos. Het verval is ingezet. ‘Je moet hem ontmoedigen,’ klinkt het in mijn hoofd. Ik buk me over het bijzettafeltje. Het is jaren geleden dat ik een kerstroos in huis heb gehaald. Het houten tafelblad glanst van het water uit de plantenspuit. Bedachtzaam wrijf ik het oppervlak met mijn mouw droog.

‘Als je thuiskomt,’ heeft Sara gezegd, ‘moet je de plant meteen water geven.’ Sara. Ik zucht. Na de kerstviering heeft ze de planten verzameld en naar de lerarenkamer gebracht. ‘Ze komen van bij mensen thuis!’ heeft ze zich verdedigd. Ze kan ook gezegd hebben: ‘Ze komen uit de winkel.’ of ‘Ze komen van de kweker.’ Ik vind het altijd moeilijk om me precies te herinneren wat Sara heeft gezegd. Bovendien hoeft ze zich niet te verantwoorden. Op haar kan je volgens mij een huis bouwen; je weet wel, zoals Jezus en die Kerk van hem, met Petrus-de-rots. Sara geeft godsdienst bij ons op school. Ze was een heel aangename leerlinge vroeger. Het is leuk als zo iemand je collega wordt. Laat me jouw rots zijn, Sara.

Al gauw vergeet ik haar, en zie ik enkel de kerstroos.

‘We moeten hem ontmoedigen.’

Ik knipper met mijn ogen. Net op tijd begrijp ik dat ik vooral geen vragen moet stellen, want daar komt heibel van.

Een andere collega zegt: ‘Ons niveau!’

Het is weer zover: we doen een kwartiertje Niveau. In het onderwijs is dit een aanvaarde vorm van groepstherapie, waar je al dan niet uit eigen beweging aan deelneemt. Je mag zelf bedenken of ik daar Chinees sta te vrijwilligeren, of enthousiast knik. Niet zo moeilijk, toch?

‘Komaan, (...), we gaan jou roepen als die ouders bij ons komen. En zeg dan dat de punten voor talen te laag zijn.’

Zoiets moeten ze mij op voorhand vertellen. Ik geef een taalvak en mijn punten zijn steevast te hoog.

‘Hoe zijn zijn punten voor Frans en Engels?’ vraag ik, tegen beter weten in.

Ik luister. Mja, twijfelcijfers. Bij mij heet dat dan: het voordeel van de twijfel. Dit is niet het moment om mijn mening te verkondigen. Het is bijna kerst, voor alle mensen van goede wil. En deze mensen willen wel, maar ze zijn chronisch overwerkt.

‘En als hij nog steeds naar een andere studierichting wil overstappen, moet je hem werk meegeven in de vakantie.’

Om hem te ontmoedigen, blijkbaar. Die eeuwige kutdatum 15 januari wordt aangehaald.

‘Tot dan kunnen ze terugkeren naar hun vroegere richting,’ klinkt het hoopvol.

Wat een misère. Het is minstens vijf jaar geleden dat ik oudercontacten had, want ja, mijn punten zijn dus te goed. Maak daar zelf van wat je wil. Nu geef ik echter les in een leerjaar waar leerlingen nog van richting kunnen veranderen onderweg, en zo meteen komen ze met busladingen langs om precies dat te doen. Neem het hun eens kwalijk na het slechte rapport-nieuws.

‘De eerste ouders komen binnen.’ Ik hoor de paniek in de stem van mijn collega.

Voor me zit een jongen helemaal murw. Ik heb hem wel eens in de gangen gezien, lachend, dollend, lekker luid. Hij moet zeventien zijn, op dit moment lijkt hij veertien. Arme jongen. Hij wordt geflankeerd door – een succes op zich tegenwoordig, maar nu klink ik als een botterik – zowel zijn vader als zijn moeder. Papa zwijgt en wacht af, mama praat honderduit. De jongen is, en echt niet meer dan dat.

Ahummend en ja-ja'end luister ik naar de moeder en zoek oogcontact met de drie geschrokken mensen voor me. Mensen, dat mogen we nooit vergeten, het zijn mensen. Mensen met angsten, net zoals wij, hun gesprekspartners aan de andere kant van de tafel.

Ik was reeds aan het opruimen toen dit gezin de ongezellige refter binnenkwam, tegelijk gehaast en verslagen. Ze waren een uur te laat. Mijn collega die aan een tafel ver weg de ellende van de laatste semesterdag in goede banen leidt, deed me molenwiekend teken. Ja, natuurlijk zou ik blijven. Ik ritste de draagtas met daarin mijn Chromebook open; de rits liep halfweg vast. Symptomatisch. Over een half uurtje ten laatste mag iedereen naar huis om in stilte zijn wonden te likken.

Mijn gedachten dwalen af. Wat heeft zich het voorbije uur in dit gezin afgespeeld? En vooral, wil ik het wel weten? De moeder beëindigt bruusk haar uitleg en zegt: 'We hebben al beslist.'

Oei, het gaat direct om de knikkers.

'Hij stapt over naar de talenrichting.'

"Hij" heeft ook een naam, maar die laten we achterwege. We moeten allemaal zakelijk blijven vandaag, kijken wat het beste is voor "hem" en niet toegeven aan emoties. Lijkt me dat iedereen aan emoties, welke dan ook, toegeeft op deze moeilijke dag, en ik sta honderd procent op het punt om zelf te capituleren. Want mijn hart bloedt voor die jongen. Hij heeft nauwelijks iets gezegd.

'Wat studeer je graag?' vraag ik.

'Wiskunde,' zegt hij zacht.

Zijn cijfers liggen voor me. Tweeëndertig procent staat er naast dat vak. Ik knik naar hem.

‘Wiskunde is een mooi vak,’ zeg ik. ‘Ben ik nooit goed in geweest,’ wil ik eraan toevoegen; ik kan me net bedwingen. Het laatste wat deze mensen willen horen, is een uiteenzetting over mijn wervelende academische carrière.

De jongen is te moe om zelfs maar bevestigend te knikken. Hij kijkt naar beneden.

‘Moet hij veel inhalen voor Duits?’ mengt de vader zich voor het eerst in het gesprek. Hij lijkt me een praktische man, maar wie ben ik om uitspraken te doen over andere mensen? O ja, even vergeten, dat doen we voortdurend tijdens klassenraden. Dan gaat het ook over de broer van en de zus van en weet je nog die oom en... *Holy fuck*, kunnen we het gewoon over het kind hebben dat bij ons in de klas zit? Sorry, ik liet me gaan. Het helpt niet als het jongerenwoord van het jaar net gekozen is en collega’s dat woord de hele tijd in de toelichting bij punten en gedrag gebruiken. Ik wil het hen wel eens zien doen vandaag, hier aan tafel, met de werkelijkheid die op ons allen inbeukt.

Moet hij veel inhalen voor Duits? Van mij niet, of in ieder geval niet in de vakantie, daar kopen we helaas op dit moment niets voor.

Ik geef de uitleg die me een uur geleden door een collega ingeprent is. Ik ruk aan de rits van de draagtas, te nijdig, en het ding geeft mee. Even later gids ik het gezin op mijn Chromebook door mailtjes, links, PDF’s en ander onheilspellend materiaal. Het gaat om oefeningen, tegelijk vormen ze een straf voor een foute studiekeuze, voor durven te dromen, voor ambitie hebben, voor jong zijn. Laat de kinderen jong zijn.

‘Dat is veel om in te halen,’ puft de vader.

Wat moet ik daarop zeggen?

‘Gaan jullie op reis of vieren jullie thuis?’

Oei, ik heb “vieren” gezegd. Nou ja, *accidents happen*.

De moeder pikt er toch op in: ‘We vieren met de familie en de tweede week zijn we weg.’

De jongen zit erbij alsof hij er nooit in zal slagen om deze kale refter te verlaten, laat staan dat hij de landsgrenzen overvlucht. Ik wil hem onmiddellijk een Uber naar Rio de Janeiro bellen.

Jaja, dat gaat niet met een Uber. Doe niet moeilijk, we hebben het hier allemaal al lastig genoeg.

‘Eerst maar wat uitrusten,’ vertel ik de jongen. ‘Als je alles ingehaald hebt tegen eind januari, is het ook goed.’

Naar verluidt moet ik het geleerde toetsen. Hiervoor is het bijzonder belangrijk dat de woordenschat van hoofdstukken een en twee, leerstof uit het eerste semester, mee ingestudeerd wordt met die van drie, want anders moeten de reeds opgestelde herhalingstoetsen bij hoofdstuk drie aangepast worden voor de overstappers. Dat kunnen we niet hebben! Stel je voor dat we onze lijsten erbij moeten nemen en op de toets die woorden gaan schrappen die in hoofdstukken een en twee staan. Stel je voor!

Een collega komt onhandig achter het gezin staan en zwaait met een kerstkaart naar me. De boel wordt bijna gesloten. De secretariaatsmedewerker aan de tafel verderop steekt zijn arm in de lucht en tikt met zijn wijsvinger op zijn polshorloge. Duidelijkheid is erg belangrijk bij ons op school. We zijn een wárme school.

Ik heb het stilaan gehad. Tegen de jongen zeg ik: ‘Kom, stap maar over naar de talenklas. Het zijn allemaal aangename leerlingen. Ik zal goed zorg dragen voor jou als jij goed zorg draagt voor mij. Op maandag hebben we de eerste twee lessen samen Duits, dat is lekker rustig, en dan kan je op eigen tempo aanhaken. Neem eerst een beetje tijd voor jezelf; we kijken nog hoe het loopt met die oefeningen.’

De vader fronst, maar daar wil ik niet op ingaan. Laat die jongen alsjeblieft van zijn vakantie genieten; de hemel is al op zijn hoofd gevallen.

‘Ik zie je graag terug in januari,’ zeg ik.

‘Dit moesten we even horen,’ antwoordt de moeder.

Gaan we toch met een goed gevoel de vakantie in. Soort van.

Ik zit tegenover de kerstroos, de hond snurkt naast me. Als ik de plant een beetje draai, krijgt ze meer zon. Dat hou ik voor

morgen; het is toch donker op dit moment, bijzonder donker zelfs, en je moet altijd een plan hebben voor de volgende dag. Er klinkt een *ping*. Vergeten! Het is officieel vakantie en alle meldingen mag ik wegdrukken. Vanzelfsprekend open ik desondanks het berichtje.

Of we al zicht hebben op het aantal overstappers, vraagt een collega. Als het om te veel leerlingen gaat, moeten we de klas splitsen en dan... Wissen maar die hele handel.

Twee of drie gemeentes verderop zit Sara misschien ook op de bank. Zou ze omringd zijn door kerstrozen? Hoeveel heeft ze er aan collega's kunnen meegeven? Ze is zo zorgzaam. Mijn nieuwe plant moet een naam hebben. Ik besluit haar naar de jongen te noemen.

Anna, geen Anna

Je heet Anna, maar bent geen Anna. Op jouw sociale media-profiel lees ik “Redacteur, schrijfbegeleiding, scriptbeoordeling. Recensent”. Dat laatste woord staat op een aparte regel, met een groen hartje erbij. Telkens als ik het hartje zie, zucht ik vergenoegd.

Anna H. Mm. De H staat voor hartstocht, beslist. Vriendelijk glimlach je me toe vanop de foto. Je hoofd buig je heel licht voorover, alsof je uit je portret dreigt te vallen, recht in mijn armen. Ik ruik bijna je weelderig krullende bruine haar. Kastanjes in de herfst.

Redigeer mij. Begeleid mij. Beoordeel mij. Recenseer mij. Laat mij de onvolmaakte zinnen in je handen zijn. Ik hoor hoe het papier knispert, hoe je smaakvol gelakte nagels mijn verhaal strelen. Op de tast ga je op zoek naar betekenis. Mijn betekenis, voor jou.

Jij bent niet zoals de andere Anna's. Je leest ernstige, dikke boeken. Je schrijft en schraapt tot je ze tot de essentie herleid hebt.

Zij willen mijn boek niet openen. Hun zweterige handen glijden over de *cover*, likken de flaptekst. Meer ben ik niet voor hen: een samenvatting van een bestaan, in vijf zinnen.

Antwoorden op de vragen van de nacht.

‘Do you live nearby?’

‘What is your job?’

‘Did you go out tonight?’

‘Do you want to change positions?’

‘Will you come and see me again?’

Jij bladert door mijn levensverhaal. Je omcirkelt passages. Je onderstreept woorden, met drie dikke lijnen. Je vouwt ezelsoren.

Jij mag dat, Anna. Mm, Anna H. De H staat niet voor (...), beslist niet.

Ik kan me vergissen. Niemand is onfeilbaar. Ik peil jouw ogen, even groen als de mijne. God, wat een foto. Voor wie open jij ‘s avonds de deur? Welke kleur hebben de lampen in jouw huis? Is het druk in jouw straat? Ik wil het ontdekken.

Zoveel Anna’s, overal ter wereld. Ze zijn zus, dochter, moeder. Ze ontvangen je met open armen, of zo lijkt het toch. Ze lezen mannen, of boeken.

Maar misschien, heel misschien, lezen ze beide.

Langsford: '(...) I know that you were very crushed by a lot of rumours about your health and I wondered what you thought about... because there was a time when the press was saying that they worried that you had HIV or AIDS. I wonder what you thought about Charlie Sheen recently coming out and saying that he, you know, admitting that he has got HIV.'

Reynolds: 'I... I... He's handling it badly, I think. His father is a very very decent man and a dear friend of mine. I feel bad for him. But Charlie, I don't feel bad for him. He's getting what he deserves. If you're gonna do... misbehave like that then you're gonna... then they're gonna get ya.'

Langsford: 'You don't have any sympathy for him, then, you say, because of his lifestyle?'

Reynolds: 'For Charlie, no. He... he deserves it. He misbehaved badly, very badly. But you know when you're that age it's tough. All those things coming at you and it's... it's difficult.'

Burt Reynolds (interview met Ruth Langsford voor het televisieprogramma Loose Women, 8/12/2015)

In het park

28.

Ik open de brief. "U komt niet in aanmerking voor deze functie."

27.

'Ik heb met je zus gepraat,' zegt mijn moeder. 'We vinden dat je de aanvraag moet doen.'

'Dat is zinloos,' antwoord ik, 'ik heb een strafblad. Ik heb er ook geen zin in. Ik wil niet tolken of vertalen voor de politie en het gerecht. Vroeger niet en nu zeker niet.'

'Je zus verdient daar goed geld mee. Dat kan perfect naast je werk. Ze doet sommige avonden en de weekends.'

'Ik heb daar echt geen tijd voor, ik werk voltijds.'

'Je zus ook. Je had al lang die aanvraag moeten doen, maar nee, je moest weer eens wachten. Vul het formulier in, het móet lukken.'

Mijn zus drukt het formulier af.

26.

De rechter zegt: 'Zowel bij het misdrijf nu als tijdens de verzachtende omstandigheden (...) jaar geleden was u zwaar

geïntoxiceerd. U kampt met een verslavingsproblematiek. Om uw leven weer op de rails te krijgen en u te herintegreren in de maatschappij moet u afstand nemen van verdovende middelen en alcohol met mate nuttigen.'

25.

Uitstap van het oudercomité. Café. Café. Café. Café. Met zijn tweeën met de fiets naar huis toe. We wonen vlak bij elkaar, maar ik sla onderweg ongemerkt af aan (...). Ik sta voor een deur, doe teken om open te doen. Ze zegt: 'Hallo, ik ben Keira.'

24.

Het leven, dat doorgaat.

23.

Op zomaar een nacht sta ik dronken in het (...)park, met een *baseballbat* in de hand. Er is niemand in het park.

22.

Ik sta te dralen voor de deur van een bar. Een dame in bikini doet open en zegt: 'Is het voor een amusementje?'

'Ik kom eens kijken. Hoe dat hier gaat en zo.'

'Kijken? Haha, kijken doen ze allemaal. Kom maar rap binnen.'

21.

Ik sta te dralen voor de deur van het Centrum Algemeen Welzijnswerk. Ik druk niet op de bel. Ik open het slot van mijn fiets en rijd naar een café vlakbij.

20.

Mijn moeder heeft een televisieprogramma gezien. Ze telefoneert me.

'Je kan geld krijgen,' zegt ze.

'Hoezo, geld?'

'Op (...) hebben ze net gezegd dat je van de staat via het slachtofferfonds een schadevergoeding kan krijgen.'

‘Het is een jaar geleden! Waarom begin je daarover?’
‘Je verdient dat geld.’
‘Ik verdien helemaal niets.’
‘Het leven is duur. Ik vind dat je de aanvraag moet doen.’
‘Wat heeft dat met elkaar te maken?’
‘Hoezo, “wat heeft dat met elkaar te maken”? Ze zeggen dat je contact moet opnemen met het CAW.’
‘Het wat?’

19.

Er zit een brief voor me in de bus. “Negatief” lees ik. Zes maanden moeten wachten. De haaruitval was schrikken. Geen AIDS.

18.

‘U verzorgt uw gebit niet,’ zegt de tandarts streng. ‘Al die jaren zo’n goed gebit, en nu!’
Ik verstrak in de ligstoel. ‘Ik moet zware antibiotica nemen.’
‘Moet wel héél zware antibiotica zijn,’ zegt hij.
‘Ja.’
‘Bent u ziek?’ Zijn toon is verontschuldigend.
‘Ik weet het niet. Het is voor de zekerheid.’

17.

Steek dan, denk ik, ik wou dat je gestoken had. Dan had ik bewijs.

16.

De agent, de tekenaar, mijn ouders en ik zitten aan de tafel in de woonkamer. De tekenaar vraagt: ‘En welke ogen had hij?’
Ik draai door het kaartenboek tot ik de passende ogen vind.
Ze vraagt: ‘En de neus?’
Ik doorblader de stroken onder die van de ogen. De ogen waren gemakkelijker dan de neus. Ik moet veel terugbladeren.
Alle stroken zijn gelegd. ‘Ik herken hem!’
‘Je bevestigt het daderprofiel?’ vraagt de agent.
‘Nee, ja, ik bedoel: ik herken hem!’

De agent buigt zich over de tafel naar me toe. 'Je k nt hem? En dat zeg je nu?'

Ik sta half op van mijn stoel en zeg: 'Hij lijkt op die wielrenner.' De Tour de France loopt momenteel. 'Yaroslav Popovych.'

'Schrijf dat eens op voor mij,' zegt de agent, 'ik kijk geen koers.'

Ik noteer de naam. Het is een helper van Lance Armstrong.

De agent tikt met zijn balpen zacht op het tafelkleed. 'Sorry, ik moet het toch vragen.'

'Wat vragen?' wil ik weten.

De tekenaar stopt het profiel in de map.

'Hoe kunt u de dader herkennen op een tekening en hem niet plaatsen in het echt, meteen?' vraagt de agent.

De tekenaar kucht, gaat verzitten.

Wat bedoelt hij precies? 'Ja, in het donker...' begin ik.

'En nu in het licht?' vraagt hij. 'Oké.' Hij schrijft een vrij lange tekst en vraagt de tekenaar om die ook in de map te stoppen.

'Wat heeft u geschreven?' vraag ik.

'Standaard procedure.' Daar blijft het bij.

15.

'Wat vond je van de voorstelling?' Mijn vader toont interesse.

'Het ging wel?'

'Het was zeer grappig,' zegt hij.

'Oké dan.'

Bij het buitengaan lopen we een collega van me tegen het lijf, want werkelijk iedereen die je ooit gekend hebt, is op de (...) feesten.

'Hoe is de vakantie al geweest?' vraagt ze.

Fokking *hell*. 'Vakantie he,' zeg ik.

Ze praat over haar reis begin juli. Bulgarije. Camper. Fantastisch.

'Gaan we naar huis?' vraag ik mijn moeder.

'Nee, we gaan iets drinken. Je moet onder de mensen komen.'

14.

Ik blader op het politiebureau door zes dikke boeken vol foto's. Gezichten, lijven, *tattoos*. Hij zit er niet bij. Een ex-collega van me wel. Zedenfeiten.

13.

Telefoon. 'Wenst u slachtofferbegeleiding?'
'Ik zal er eens over nadenken.'

12.

We stappen het park af. We vinden de plek. De politie spant een lint.

11.

In mijn kamer in het ziekenhuis zitten twee agenten op wiebelende plastic stoelen. Mijn ouders wachten op de gang.

'Dus u kent het (...)park niet als dusdanig?' zegt de ene, terwijl hij naar zijn notitieboekje kijkt. De andere staart me strak aan.

'Dusdanig?'

'Afspreekplek voor homo's,' mompelt hij.

'Homofielen, meneer,' herhaalt de ander.

Ik zeg: 'Heel (...) weet dat.'

'En u loopt door dat park, meneer, 's nachts? Waarom doet u zoiets?'

'Ik ging gewoon van de feestzaal naar de geldautomaat, door het park leek mij het kortst.'

'Er is een weg beneden.'

'Ik had wat gedronken, een beetje lopen leek me leuk.'

'Lopen in de bossen,' zegt de agent en hij schrijft het op.

De andere agent zegt: 'Bij uw aanmelding op de spoeddienst heeft u aan de dienstdoende arts gezegd dat u XTC had genomen?'

'Hij vroeg naar *drugs*, ja. Het was een rond pilletje. Of zoiets.'

'Zien we misschien in de *tox screen*,' murmelt de agent.

'En u was volledig bij zinnen? Bent u zeker dat u in het park was om de reden die u heeft opgegeven, meneer?'

‘Ja, natuurlijk.’ Het ziekenhuishemd jeukt.

De ene agent gaat staan, schuift het gordijn opzij en zegt: ‘Wij krijgen af en toe valse aangiftes, achteraf. Getrouwde mannen en zo.’

‘Ik ben niet getrouwd.’

‘Ja,’ zegt de andere agent, ‘nu u het zegt. Heeft u een vriendin?’

‘Nee.’

‘Wilt u een vriendin?’

‘Hoe...’

‘Mijn collega bedoelt te zeggen of beter te vragen of u homo bent. Daar is niets mis mee.’

‘Nee,’ zeg ik.

‘Heeft u ooit met een man...’

‘Nee nee,’ onderbreekt de andere agent hem, ‘we weten genoeg, denk ik.’

‘U heeft wel veel gedronken vannacht.’

Ik knik.

‘Vindt u dat veilig?’

‘Blijkbaar niet.’

‘Waarom draagt u niet de kleren van eerder vannacht?’

‘Voor het bewijsmateriaal,’ voegt de ander toe.

‘Ik voelde me vies en heb alles in de wasmachine gestopt.’

‘Dat was niet slim, meneer.’

‘Het bewijsmateriaal, meneer.’

Ik weet het ook even niet meer.

‘En dan bent u gaan slapen, correct?’

‘Correct,’ echo ik, doodmoe. ‘Eerst een douche genomen.’

De agenten kijken elkaar kort aan.

‘Dus u gaat eerst slapen en daarna gaat u naar het ziekenhuis, te voet door (...).’

‘Ik kon niet slapen.’

‘En dan wandelt u door de stad?’

‘Ik moest goed over alles nadenken.’

‘Meneer, ofwel bent u...’

De ander onderbreekt hem en zegt: ‘Ik noteer het zo.’

‘We wachtten op de analyse van de *rape kit*, maar het anatomisch onderzoek toont beperkte schade.’

‘Er is schade,’ zegt de ander.

‘Hij zei dat ik me moest stil houden.’

‘En hij droeg een condoom? Klopt dat, vertelde u dat aan de spoedarts?’

‘Ja.’

‘Oké dan, meneer.’

‘Liet hij het mes vallen?’

‘Dat heb ik niet gezien, ik lag op de grond.’

‘Kunt u het mes beschrijven?’

‘Nee.’

‘Heeft u de man gezien?’

‘Ja, ik heb mij gedraaid toen hij bezig was.’

‘Ah, goed. U kunt foto’s komen inkijken.’

De ene agent klapt zijn notitieboekje dicht.

‘Ik denk dat we alles hebben. We zetten straks de plaats de-
lict af.’

10.

Ik bel aan de balie mijn ouders.

‘Ja?’ vraagt mijn vader slaapdronken.

‘Ik ben in het ziekenhuis. Ik ben aangerand.’

9.

‘Kleed u maar uit, meneer.’

‘Volledig?’

‘U kunt uw *t-shirt* aanhouden als u dat wenst. Wel oprollen tot midden de buik zo meteen.’

Ik kleed mij uit. Raar.

‘Gaat u op de bank zitten. Op uw handen en uw knieën. Ja, precies zo, meneer.’

8.

De spoedarts stelt mij een heleboel vragen. Ik begrijp hem soms moeilijk. Ik ben duizelig. Een verpleegster neemt bloed af.

7.

Ik stap de spoedopname binnen, loop naar de vrouw aan de *helpdesk* en zeg: 'Ik ben verkracht.'

6.

Eindelijk slaapt de stad. Het is tegen de ochtend. Ik loop straat in, straat uit.

5.

Slapen is zinloos.

4.

Alles moet uit, alles. Ik stop mijn kleren in de wasmachine en neem een douche.

3.

Ik laat mijn sleutels vallen voor de deur. Niet erg. Ik ben thuis, dat is wat telt.

2.

Wat een feestnacht. Ik glijd bijna uit over de bladeren. In de diepte liggen de straten. Het park is stil, maar mijn hoofd zit vol muziek, het volume zwelt aan. Ik voel een hand op mijn schouder. 'Ah, ben je meegekomen...'

Ik krijg een klap op mijn hoofd en val op mijn buik. Een mes drukt tegen mijn keel.

'Don't move, nothing will happen to you.' Het is Engels, maar het klinkt Vlaams. Ik voel een knie in mijn rug en hoor hoe hij zijn broek openritst. Ik probeer te bewegen, hij buigt zich over mij heen en zegt: 'The knife.'

Hij gaat zijn gang.

1.

'Fok, ik heb geen *cash* meer voor drank. Ik ga geld afhalen. Ik zie je binnen.'

Bankieren voor beginners / The greatest love of all

Op de keukentafel liggen verschillende stapels ongeopende post. Enveloppen met een venstertje liggen helemaal opzij, zo ver mogelijk uit het gezicht. Vanavond ga ik naar een verjaardagsfeest, maar er is geen geld. Er is geen geld voor de trein en er is zeker geen geld voor een cadeau. Er is ook geen geld voor het eten voor de rest van de maand, dat is evenwel minder belangrijk, op dit moment toch.

Ik kijk op de kalender. 23 maart. Maart is een slechte maand: 31 dagen, weet je wel. Februari is uiteraard de beste maand. Fok een schrikkeljaar!

Zoals steeds zijn er opties. Daar moet je op vertrouwen. Als je denkt dat je met de rug tegen de muur staat, is het voorbij. Dan ga je 's nachts langs het jaagpad rennen en hoop je dat je uitglijdt in het gras, recht het water in. Dat doe ik niet meer.

Opties dus. Zwartrijden, een boek uit de eigen collectie cadeau doen. Fokking boeken genoeg. Ik rommel wat aan op de bovenverdieping en ga in de kasten op zoek naar een werk dat het verjaarmeisje kan bekoren. Jezus, wat heb ik een hoop kutboeken. Detectives, thrillers, horror. Er zit niets bij waarvan ik denk dat het goed past bij het meisje wiens Leven en Liefde wij gaan vieren. Niets intelligents, filosofisch of origineels.

Niets dat uitnodigt tot: blijf hier slapen als iedereen naar huis is. Godverdomme!

De kelder in dan maar. De trap is wankel; de ijzeren poten onderaan zijn doorgeroest. Het laagste schap van het wijnrek staat half onder water. Het duurt niet lang meer of de flessen worden scheepjes. Ik zucht en kijk om me heen. Hier liggen allerlei overschotten van de eindeloze verbouwingen. Verfpotten, vloertegels, de hele zooi. Dit is het huis dat mij gekraakt heeft. Ik scheur nijdig een reuzegroot spinnenweb kapot en glijd bijna uit.

‘Nog drie, hoogstens vier maanden, en je kan erin.’

‘Met die elektriciens wil ik niet meer samenwerken! Maakt me niet uit dat hij de peter van mijn zoon is.’

‘Ik slaap helemaal niet in mijn bestelwagen. Dat is mijn middagpauze. Ik mag toch mijn boterhammen eten?’

‘De dakpannen kunnen niet geleverd worden. We moeten wachten.’

‘De gasaansluiting is heel oud. Ik moet de vloer openbreken en de buizen vervangen.’

En natuurlijk:

‘Ja, hallo, het is hier met (...) De muur met de burens is ingestort. Kan je eens langskomen?’

Dat laatste telefoontje krijg ik om tien uur ‘s ochtends. Ik lig drie uur in bed, en heb misschien een uurtje geslapen. Met de daver op het lijf ga ik de trap af. Er is niemand thuis. Ach ja, het is werkdag voor de Incandenzaatjes, maar niet voor mij. De wonderen van het onderwijs.

In de badkamer meet ik de schade op. Mijn pupillen zien er niet groter uit dan anders. Ik ben wat bleekjes, dat wel. Ach, het is al erger geweest. Ik denk niet dat de werklui iets zullen merken. Enfin, ze zullen zien dat ik uit geweest ben, maar of ik nu een pint te veel gedronken of vier lijnen gesnoven heb...

Een kwartier later sta ik in mijn tuin, drie straten verder. Die tuin is een verhaal op zich, fok die jungle. Op dit moment

ziet hij er echter keurig uit. Het enige probleem: hij loopt, op een geel-rode brokkelwal na, wel heel mooi over in die van de buurman.

Ik noem hem Meneer Zen. Alles is altijd goed voor hem. Ik zou dertig jaar van mijn leven geven om ook zo te zijn. Als mijn huis in brand stond, zou hij met een halfliterflesje water komen aanbellen en rustig zeggen: 'Hier heb je misschien wat aan.' Tachtig is hij, of daaromtrent. Hij glimlacht onbeholpen naar me tussen de lage bomen in zijn tuin. Dan wijst hij op de geelgeverfde bakstenen die tussen ons in liggen.

'We waren het dak van de stal aan het afbreken en toen stortte de muur in, ook het stuk in de tuin,' mompelt de aannemer. Hij zegt het tegen zijn kompaan in plaats van tegen mij, alsof die er daarnet niet bij was. De ene heeft een scheur in zijn overall, bij de ander zie ik een gedroogd rood straalje op de kaak. Geen idee waar dat bloed vandaan komt. Daar betaal je dan voor. Fokking vaklui.

In mijn hoofd hamert een vervelend kereltje een eind weg. Dat de zon fel schijnt, helpt niet. Verdere toelichting ontbreekt. Tja, kapot is kapot, zeker? De werklui kijken naar de stenen, vervolgens naar hun schoenen, en uiteindelijk toch naar mij. Ik sta ver genoeg van hen af, zodat ze de alcohol en sigaretten niet ruiken. Hoewel dat op zich niets uitmaakt. Ik ga uit hoe en wanneer ik wil. Ik ben eigenaar van deze fokking schuldenput en de lui hier werken voor mij. Hoe komt het dan dat ik mij een slavendrijver voel?

'Ja, wat is het plan?' vraag ik, want na de *high* zijn de ideeën meestal op. Voor mooipraterij moest je vier uur geleden bij me zijn in de danstent, geknield rond het toilet, poeder op deksel, wit op wit. Plannen genoeg toen. *World domination* en zo.

'We beginnen opnieuw en brengen de uren niet in rekening.'

De buurman steekt zijn duim op. Man, word eens kwaad, denk ik. Tussen zijn half platgedrukte struiken hangen stenen. Vindt ie helemaal oké.

Ik roep giftig naar meneer Zen: 'Heeft u meteen een nieuwe muur, gratis en voor niets! Als u wilt dat ze nog iets slopen bij u thuis...' De rest van deze historische *speech* blijft helaas theorie,

want ik loop de tuin uit om in de wastafel te gaan kotsen. Het toilet haal ik niet.

Op het middelste schap vind ik een fles die er toonbaar uitziet. Het etiket is nog goed leesbaar. Lijkt me dat de wijn niet over datum is. Ik ken niets van wijn, daarom koop ik altijd dure flessen. Op de momenten dat het geld niet op kan, natuurlijk. Meestal is het geld dan wél op, maar krijg dat eens aan de Tweedehands-autoverkoper in mijn hoofd uitgelegd. Fokking kopen, schreeuwt die.

Ach, bij een hypomanie ben je tenminste met z'n tweetjes thuis. Ben je depressief, dan lig je alleen in bed; er fluistert of schreeuwt niemand in je oor. Geef mij maar de Tweedehands-autoverkoper, die net als in de Amerikaanse *commercials* onophoudelijk brult: 'Nog geen tienduizend kilometer! Bestuurd door een voorzichtig oud vrouwtje! Stond meer in de garage dan iets anders! *Airbags* bij de vleet! De koffer is zo groot dat je er vier lijken tegelijk in kwijt kan! Kopen die handel! Rijden! Omverrijden! Koffer vullen! Gaaaaan!'

Zoiets zegt hij meestal niet (heel soms wel), het klinkt echter even urgent. Wat hij zegt, klinkt meer als volgt: 'Wat een verduiveld interessante hobby. Kijk eens. Daar kan je helemaal in opgaan. Maar hm, die kan je pas beoefenen als je er vijftientwintig boeken over hebt gelezen, binnen de week, en alle accessoires hebt besteld, binnen de dag. Vervolgens ga je welgeteld drie dagen die hobby uitoefenen. Daarna *coke*, *booze*, vrouwen en een nieuwe hobby. Intensiteit. Afwisseling. Alles behalve verveling.'

Ik heb veel hobby's gehad. Maar fok vrijetijdsbesteding, vanavond ga ik vrienden maken in het landelijke (...). Ik graai naar de wijnfles en verlies mijn evenwicht. Recht het water in. Moet ik nog andere kleren aan ook. Tsss, over twee uur word ik al op het feestje verwacht.

Als ik uit de douche stap, gaat de telefoon over. Daar sta ik dan, naakt voor de achterdeur, een grote glaspartij. Er is intussen een nieuwe muur, dus Meneer Zen ziet helaas niet hoe groot mijn lul is.

‘Wat moet je?’ vraag ik, want ik ben een beleefde jongen, in alle omstandigheden.

‘U spreekt met (...) van (...)’

Een of andere fokker van de bank. Om acht uur ‘s avonds?

‘Haalt u even uw agenda erbij, meneer Incandenza. We willen komende week een afspraak met u inplannen, na de kantooruren.’

‘Ik werk heel laat.’

Dat is niet waar.

‘19u nu dinsdag, past dat?’ wil de Bankautomaat weten.

Opdringerig kereltje. Ik stel me een donkerblauwe blazer op een smetteloos wit hemd voor. Dure manchetknopen. Mouwen die precies de juiste lengte hebben.

‘Waarvoor belt u eigenlijk?’

Een druppel glijdt langs mijn rug naar beneden, netjes tussen mijn billen. Ik huiver.

‘U heeft vorige maand de eindtermijn van uw kredietlijn bereikt. Na vijf jaar moet u nog steeds uw beginbedrag van €5.000 afbetalen. En de rest, natuurlijk.’

Ja, zie je, ik ben daar wat creatief mee omgesprongen. €500 afbetalen, €1.500 afhalen. Vijf jaar lang blijikbaar. Ik dacht dat die termijn nog een paar maanden liep. Tsss, die fokkers plaatsen boven het betalingsoverzicht dat ze me elke maand toesturen een vrolijk gekleurd kadertje met suggesties als “Heeft u al aan een skivakantie gedacht?” en “De feestdagen komen er weer aan.” Ik vul die suggesties vanzelfsprekend naar eigen behoefte in – fok de feestdagen – ze moeten nu niet komen klagen.

‘Er staat toch geld op een van mijn rekeningen,’ waag ik een leugentje. Je weet maar nooit. Ik tast naar de badhanddoek die over de keukenstoel hangt en wrijf met mijn ene hand mijn borstkas droog. Mijn hond komt aan mijn been likken. Raak ik op dat feest?

‘U heeft over uw rekeningen heen €9 staan. Dat is de facto €9 van ons.’

De facto. Als zo’n Bankautomaat Latijn begint te spreken, weet je dat het erg is. O, hij is heel vriendelijk – hij belt wel om acht uur ‘s avonds, Mr De Facto.

‘Drie maanden geleden stelde uw collega mij een extra kredietlijn voor,’ werp ik op. Ik herinner me die gladjakker goed: ‘Ah, u bent Mr Incandenza. U heeft mijn beste vriend in de klas gehad.’ En geen vijf minuten later: ‘U móet deze versnelde kredietlijn nemen, boven op uw lopende lijn. Hoe blijft u anders uw levensstijl financieren? U heeft zeker nog veel plannen.’ Vertrouw nooit een fokker met een gouden speld op zijn das.

‘Daar gaat het momenteel niet om,’ zegt de Bankautomaat. ‘Mijn collega ontvangt u dan dinsdag, goed? U bekijkt samen de opties. Prettige avond.’

En de fokker hangt op. Opties dus. Altijd maar opties.

Terwijl ik me afdroog, probeer ik te berekenen hoeveel geld ik de bank moet. In principe €5.000, ik weet echter dat het niet werkelijk zo in elkaar zit. Het moet intussen meer zijn. Veel meer. Ik kijk naar de stapels op de tafel. Heeft het nog zin om de enveloppen te openen?

Er zit niemand op de trein, want wie reist er op een beloftevolle vrijdagavond naar godbetert (...)? Deze jongen dus, op naar nieuwe avonturen. Ik leg mijn enkel over mijn knie en bestudeer mijn schoenzool. De buitenkant van de hiel is volledig afgesleten, en in het midden van de zool zit een kleine scheur. Dansen moet net lukken.

Het beeld van het uitgerokken textiel aan het kruis van mijn broek staat me voor de geest. Telkens als ik me aankleed, lijkt de blauwe stof dunner te worden. Ik draag dan ook een nauwsluitende boxershort in min of meer dezelfde kleur. Om het even welke broek ik draag, het gat verschijnt steeds op dezelfde plek. Het moet met het vele fietsen te maken hebben. Ik zie een automobilist zijn broek niet verslijten. Dan laat ik mijn vesti-

mentaire besognes voor wat ze zijn, want ik zie de conducteur de coupé instappen, waarop ik mij strategisch terugtrek in het toilet.

Aan het station staat een auto me op te wachten. Ja, dat gaat zo: ik raak nooit ergens alleen. Alles went, blijkbaar ook voor de vrienden. Kusje hier, kusje daar, hoe is het, lang geleden, nee ik zie je nog steeds niet zitten, fokking Incandenza. We scheuren met een rotvaart door de Vlaamse prairie. Cactussen zie ik niet, wel de blote benen van de chauffeur. Wat een mooi kort glitterrokje. Maar het gaat uiteraard niet om haar rokje. Ik slik.

‘Brultroep?’ vraagt Fraukje. Ze steekt een *old school* cassette in de speler. Dat deze roestbak door de autokeuring raakt, is wonderbaarlijk.

Foute muziek dus. Dat laat ik me geen twee keer zeggen. Terwijl Fraukje en ik zingen van *Imbluedabadiedabada* en *Comeon-barbieletsgopartyahahahyeah*, vraag ik me af hoe het zit voor vanavond. Ik schat mijn kansen laag in. Aan Fraukje denk ik zelfs niet. Correctie: aan Fraukje denk ik altijd. Over Berlijn spreken we nooit. Ik schuif ongemakkelijk op de stoel. Die benen...

Voor zover ik weet, komen mijn vrienden met een partner. En Fraukje? Die heeft geen partner nodig. Fraukje is een fokking tank. Je weet het natuurlijk nooit op dit soort feestjes: “we nemen even afstand van elkaar”, scheiding, ziekte, dood, fokking reïncarnatie die op zich laat wachten. Er kan altijd een partner weggevallen zijn. En verder zijn er de vrouwen die ik niet ken, het is evenwel een vrij gesloten vriendenkring. Er is vanzelfsprekend altijd (...), maar niets voor niets in het leven. Binnen de zes maanden – als het er geen fokking drie zijn – moet ik een kinderkamer behangen als ik met haar wat begin. En dat is slecht voor mijn rug!

Het wordt dus een sof straks. Met goede muziek. En fijne vrienden. Dat wel, ja. Het betekent ook dat ik me meteen lam kan zuipen. Leuk voor het verjaarmisje is dat dan weer niet. Keuzes, keuzes.

‘Gaje weg in de vakantie?’ roept Fraukje boven *Myloversgot-nomoneyhesgothisstrongbeliefs* uit.

Volgens mij heeft ze al enkele glazen gedronken voor ze ver-

trok. Wat wil je ook, ze zit met mij in de auto. Denkt ze terug aan...? Fok, voelde ze het of voelde ze het niet in Berlijn? Die onzekerheid!

'Want more and more, people just want more and more,' zing ik haar vraag weg.

Wie heeft er nu geld voor vakantie? Ja, dinsdag maak ik een fokking Eurotrip naar de bank.

'Ga jij op reis?' vraag ik.

'Aruba.'

'En het milieu dan?' Als ik niet goed in mijn vel zit, moeten de anderen ook afzien.

'Fok de planeet,' zegt Fraukje en daar kikker ik van op. Ha, ik weet weer waarom wij (toch minstens) vrienden zijn.

Het feest is in volle gang, want ik ken enkel coole mensen. Die vieren al nog voor ze naar de fuif vertrekken. Iedereen is verkleed. Dat is een dingetje bij ons. Naar een verkleedwinkel krijgen ze me tegenwoordig niet meer, en voor huisvlijt met naald en draad (in mijn geval: karton en lijm) heb ik geen discipline. Elk jaar zie ik er meer als mezelf uit op zo'n feestje. Het is net als bij fokking Temptation Megan: worden wie je bent. Als ik aan die blonde stoot met haar ranzig *fake* Hollands accent denk, krijg ik direct zin om op de dansvloer oncomfortabel dicht bij een vriendin te gaan dansen, maakt niet uit welke. Dat doe ik niet, want ik ben een fatsoenlijke jongen met slechts twee veroordelingen op zijn conto. Wie biedt meer? Ik giet een pilsje binnen.

Het verjaarmeisje komt haar armen om me heen leggen en dankt me voor de fles wijn. In haar zwarte haar prijkt een gele bloem, haar ogen lachen – altijd. Ze is achtendertig nu, maar voor mij blijft ze het meisje dat ik op mijn achttiende leerde kennen. Ik denk aan de muziek die we beluisterden, de films die we zagen, de feestjes die we bezochten, het tapijt dat we ooit deelden, de bruiloften die we bijwoonden en zoveel meer. Hoe we samen groeiden. Als ik naar haar gezicht kijk, weet ik pre-

cies hoe ze er toen uitzag, en dat scheelt verdomd weinig met nu. Wij zijn onsterfelijk.

‘Ik had ook een boek voor je,’ lieg ik, ‘maar het ligt thuis op de keukentafel.’ Naast de minder imaginaire rekeningen.

‘Zal ik je nog iets te drinken halen?’

Ze kent me te goed. Uiteindelijk vindt ze het wel oké dat ik dronken word. En uiteindelijk vind ik het wel oké dat ik straks met iemand mee naar huis rijd. Dit is vriendschap, voor altijd. Blijf allemaal met jullie fokking poten van onze vriendschap af. Dit is echt, dit zijn wij. Dit is voor het leven.

‘Karaoke vanavond,’ fluister ik in haar oor, en dat is geen lichte belofte.

Pepijn komt me omhelzen. Zo zijn wij: Omhelzers. Tussen ons is er enig ongemak. Wij omarmen elkaar te lang. Het is een troost. Het is een verontschuldiging. Het is eveneens vriendschap, maar dan anders. Hij voelt zich schuldig voor Wat In Het Park Gebeurde, vermoed ik, dat is nochtans nergens voor nodig. Misschien voelt hij zich ook schuldig voor Wat Met Keira Gebeurde. Is het allemaal projectie van me? Dat weet ik niet. Is er een lange lijn van het Ene Punt naar het Andere? Ja he, dat wel – een heel grillige lijn. Het is de toeristische route van de smeerlapperij. Dat mag geen excuus zijn. Er zijn geen excuses, niet voor mij.

Wij gingen ooit samen naar een feest in de grote stad. Wij deelden een pil. En toen splitsten onze wegen. Hij ging binnen, ik liep door het park. Wat maakt zo’n pietepeuterig pilletje voor verschil? Helemaal niets. Kreeg ik ze niet van Pepijn, dan had ik ze van een ander gehad. Eén fokking pil. Een halfje of zelfs maar een kwartje misschien? Ik weet het niet meer. We gaan toch niet ongelukkig blijven om een kwart pil? Sindsdien heb ik hele apotheken tot mij genomen, maar niet op basis van zijn pil. Helemaal niet. Fok, voordien zat ik al aardig in apotheken aan te rommelen. Ik ben achtendertig en dit hangt zowat tien jaar tussen ons. Het mag eens ophouden.

Op precies het juiste ogenblik is daar het verjaarmeisje met een pilsje. Ik kus haar zedig op de wang en kijk dan naar Pepijn. Ik wens jou alle goeds van de wereld toe, man.

*Thegreatestloveofalliseasytoachievelearningtoloveyourselfitis
thegreatestloveofall*

Bij de karaoke zing ik kattevals. Dat hoort zo. Niet dat ik het anders kan. Het verjaarmeisje is heel gelukkig als we een duet brengen. En daar gaat het om: fokking geluk.

‘Heeft u geld voor boodschappen deze maand?’ vraagt de banksnol abrupt. Ze zet haar bril recht op haar neus. Heeft ze al drie keer gedaan.

Benadryl.

Aan subtiliteit doen ze hier niet. Ik zit reeds tien minuten peentjes te zweten. Het antwoord is overigens nee.

‘Ja,’ zeg ik dus.

‘We willen gerust €100 of zo op uw rekening storten. Wij zijn geen onmens. U moet nog kunnen eten.’

Xanax.

Blij dat ik niet dood hoef. Meestal red ik me in zulke gevallen met eieren. Overleven op twee dozen, een paar dagen, goed vol te houden. Het eierdieet. Alvast je bankrekening slankt er niet van af. Aanrader!

Ik kuch. Trots is een luxe die ik me niet kan veroorloven. ‘Ja, dat zou fijn zijn. Dank u.’

Ik noem haar een snol, maar ze is een vriendelijke dame. Lief zelfs. Niet zoals die fokking zakelijke Bankautomaat. Wat zien ze hier ook passeren, vraag ik me af. De ene komt binnen voor €10 miljoen aan beleggingen en krijgt een eigen adviseur, de andere is een rioolput zoals ik die moet geleegd worden. Geld stinkt, geen geld nog meer.

‘Mooi, dat is alvast geregeld. Wat wij u aanbieden...’

Flexeril.

O, ze gaat me meer aanbieden.

‘... is een maandelijks afbetaling van €300. We kiezen voor een datum helemaal in het begin van de maand, net nadat uw loon gestort is.’

Cannabis.

Had ik het niet fokking gedacht. Nu ja, ze zouden dom zijn als ze het niet op die manier deden.

‘Eens kijken hoeveel maanden u moet afbetalen. Daar komen ook de verwerkingskosten bij.’

Cocaïne.

Ik neem aan dat ze daarmee haar dure gesprekstijd bedoelt. En de aanmaningsbrieven die ik niet geopend heb.

‘Dat is dan precies vijf jaar,’ zegt ze vrolijk.

Coronaire hartziekte.

Wattefok, vijf jaar? Mens, lach niet zo naar me. Dat ik hier intussen bijna een kwartier zit en nu pas hoor dat ik, even rekenen, €18.000 schulden heb.

Ze ziet mijn gezicht en zegt: ‘We kunnen de aflossingstermijn wat inkorten. U heeft geld vaststaan van, mm, een levensverzekering, zie ik, die u bevroren heeft (...) jaar geleden.’

Verdrinking.

Helemaal vergeten, die handel. Waarschijnlijk dacht ik toen dat ik het maandelijks bedrag dat daarheen ging beter zou kunnen gebruiken in de wijk. Zo zie je maar.

‘Om hoeveel geld gaat het?’

‘€5.500...’

Zo stierf Whitney Houston.

Ik hoor haar nog net het woord “slechts” inslikken. Dat is fokking veel geld, mens!

‘Het geld zit vast in...’

Niet één enkele oorzaak.

Ze noemt takken waar cijfers aan vasthangen. Het heeft niet met bomen maar met verzekeringen te maken. Dat ik een deel van het bedrag verlies door uit de formules te stappen. Interesseert me geen fok. Het enige dat ik wil weten, is...

‘Hoeveel gaat er van de schuld af?’

‘Ik reken het voor u na. Ja, dat komt neer op €4.800 die u overhoudt. U komt uit op €13.200. Kijk eens aan. Vierenveertig maanden. Over drieënhalf jaar bent u...’

Een clusterfuck van oorzaken.

‘Schuldenvrij,’ vul ik aan en voel hoe mijn gezicht verstrakt. Zo lang nog.

En dan dropt ze deze fokking bom, helemaal op het einde van het gesprek: 'Hoe is het zover gekomen, als ik vragen mag? Niet dat ik het persoonlijk wil weten, maar de bank...'

En Bobby Brown, natuurlijk. Die fokker was ik vergeten. Niemand denkt graag aan Bobby Brown. Die wordt niet gekozen bij de karaoke.

Ja, hoe ga je van €5.000 naar €18.000, trut? Nu zijn we niet meer zo lief, he? Door met alles wat ik de laatste vijf jaar boven de limiet van €5.000 op magische wijze toch kon afhalen, een extra put te delven? Laat mijn fokking doodskest maar zakken.

'Relatieproblemen.' En verder zwijg ik. Kunnen ze zien waar ik hun dierbare geld heb afgehaald de voorbije jaren? Allicht wel. Of ze die data bijhouden? Geen idee wat die fokkers relevant vinden.

'Het was een goed gesprek,' besluit ze.

Nomatter what they take from me they can't take away my dignity

'Houdt u van karaoke?' vraag ik haar op weg naar buiten.

'Huh? Karaoke is voor kinderen, meneer.'

I believe the children are our future

teach them well and let them lead the way

show them all the beauty they possess inside

give them a sense of pride to make it easier

let the children's laughter remind us how we used to be

Misschien heeft Whitney wel gelijk, bedenk ik op de parking. Fok, misschien moet ik mijn leven beteren en aan kinderen beginnen. Zou (...) op het volgende feestje zijn? En mag ik dan het behangpapier kiezen?

DEEL TWEE

Schaduw- kind

*'She takes the winter and she makes it summer
And summer could take a few lessons from her
Picture a tomboy in lace
That's Nancy with the laughin' face'*

Frank Sinatra - 'Nancy with the laughing face' (single uit 1944)

'I'm not gonna worry about it, or I can say, "Hey, kids, your dad's a rockstar. Look at his experiences. Look at what he survived." Bang. There are some of your lessons, but the real lessons are gonna be in the future.'

(...)

'I don't see them enough to have that influence, but that was yesterday and today it could be different. I don't know. They'll wake up one day and realize how cool dad is. And, you know, signs all the checks on the front, not the back. And you know, we need him and we need his wisdom and his bitchin'-ness.'

Charlie Sheen over zijn vijf kinderen (interview met Andrea Canning voor het televisieprogramma 20/20 van zender ABC, 28/2/2011)

Het eerste zaadje

In de krant lees ik: “Te weinig zaaddonoren. Onvruchtbare koppels radeloos”. Aan subtiliteit doen ze niet in de media. Maar wat werkt, werkt. Ik neem de *smartphone* erbij en zoek een en ander op over de fertiliteitsafdeling van het ziekenhuis in (...). Yep, je mag zowat *stante pede* gaan lozen. Ze staan net niet met vlaggetjes om je heen te dansen als je de boel onderspuit.

Klinkt als iets voor mij. Je krijgt betaald. Klinkt zeker als iets voor mij. Mailtje, telefoontje, dagje wachten. Hopla, ik bevind me in een half verduisterde kamer met een wankel tafel en oude ziekenhuisfauteuils. Het zonlicht schemert door enkele plekken in de versleten bruine gordijnen. De gezondheidszorg anno 20(...). *Sexy* zeg. Maar hey, in de wijk zijn ook geen binnenhuisarchitecten aan de slag gegaan. (Misschien wel na hun werkuren, dat zou me niet verbazen.) Ik had hier een televisietoestel verwacht, misschien met het geluid weggedraaid. Helaas, op tafel liggen enkel wat beduimelde magazines. *P-Magazine* zit er niet bij, het is harder materiaal. Geen Britt te bespeuren. Hoe zou het met haar gaan? Blootbladen zijn *zó nineties*. Ik denk terug aan de boekjes uit de tienertijd, en hoe ik die op de gekste plekken verstopte.

De plicht roept. Op de fertiliteitsafdeling is het muisstil. Geen typische ziekenhuisgeluiden. Ik vraag me af of mannen

hier luidkeels klaarkomen. Het zal wel niet. Misschien zal ik... Toch maar niet. Je wil de eerste keer ook niet te veel opvallen. Stel je voor dat ze zeggen dat ik beter weg blijf. Hoe moet het dan met die radeloze onvruchtbare koppels? *Only one man can do the job.*

Ik ruk te hard mijn broek open, mijn knoop schiet eraf. Tsss, zenuwen terwijl er niemand kijkt. En dat wou ooit pornoacteur worden. Tjonge, tjonge. Ik maak het me zo gemakkelijk als mogelijk in een ziekenhuisfauteuil en blader door het eerste boekje. Fokking armoe troef. Tweede boekje: meh. Ik gooi de rotzooi terug op tafel. Wifi hier? In mijn dromen, ja. Het enige opwindende aan de blaadjes is dat er al eerder mannen in hebben gekeken. O ja, nu voel ik iets daar beneden. Doorzetten en denken aan alle vrouwen die mooi en onbereikbaar (lees: te jong) zijn.

Geen drie minuten later sta ik te blinken van trots met mijn bekertje in de hand.

‘Draait u het deksel goed vast,’ stelt de onverstoorbare verpleegster (blond! blond! blond!) voor.

‘Zit er genoeg in?’

Ze kijkt me verveeld aan. Ik zie haar gewoon tellen hoeveel keren ze die vraag gehad heeft. Ergens onderweg raakt ze de tel kwijt. Ze lijkt me rijp voor een loonsverhoging, maar ja, dit is (nog) geen bedrijf.

‘Ben je *single*?’ Ik ben wat ijl in mijn hoofd van daarnet.

Ze blijft me aanstaren. Ik hou het potje nog vast, merk ik, als betrof het heilzaam wonderwater uit Lourdes. Ik denk niet dat ik die laatste vraag echt stelde.

‘Voor jou niet, nee,’ antwoordt ze.

Fok, dus toch! Hahaha. ‘Sorry, de zenuwen,’ zeg ik. Het bekertje stop ik vlug in haar handen.

‘Je sperma wordt geanalyseerd. Ze gaan kijken hoeveel procent zaadcellen er in je lozing zit, of ze gezond zijn en vooral ook of ze beweeglijk genoeg zijn na ontdooiing.’

‘He?’

‘Wel, je sperma wordt natuurlijk niet onmiddellijk gebruikt.

Het wordt ingevroren. Daarna kan het ingezet worden voor wetenschappelijk onderzoek. Als het na de ontdooiing nog optimaal is, als het goede zwimmers zijn, kan het gebruikt worden voor bevruchting.'

Begrijp ik het goed? Ofwel maken ze van mijn zaad kleine Frankensteinmonsters ofwel echte baby's.

'Ik wil kindjes,' flap ik eruit.

De stilte hangt tussen ons in en breidt zich uit. En dat terwijl ik voorheen al niets hoorde.

'Voor de mensen he.'

Ik voel me plots niet zo lekker. Zelfs haar blonde haar vind ik niet meer spannend.

Ze vult een blaadje in zodat het geld op mijn rekening overgemaakt wordt. Terwijl ze naar het formulier kijkt zegt ze: 'De eerste keer hier is voor sommige mannen een beetje veel ineens, meneer. Waarom gaat u niet even de kamer links binnen en dan breng ik een kop koffie.'

Ik las ooit dat cafeïne de beweeglijkheid van sperma verhoogt. (Ik lees veel over vruchtbaarheid, maar dat blijft tussen ons.) Ik durf het haar niet te zeggen.

Iets later zit ik op een gewone stoel, geen typisch ziekenhuismeubel. Voor me staat een dampende kop koffie. Aan de muur hangen posters over stoelgangonderzoek, kankerscreening en meer van dat fraais. Mijn moeder zou hier beslist komen wonen. Iedereen die binnenkomt zou ze vertellen over zieke buren, zieke kennissen, zieke vrienden, zieke familieleden, zieke iedereen. Zo gaat dat met (oud-)verpleegsters. Met sommige toch. Ik word er helemaal gek van.

Mijn moeder is er echter niet. Het is ik en de koffie, de koffie en ik. Hij is fokking gloeiend heet, ik verbrand mijn tong. Ik laat mijn broeksknoop van vinger naar vinger wippen. Hoe gaan die onvruchtbare koppels mijn kindje noemen? Wat ik me ook afvraag: was het slim om hierheen te komen?

De verpleegster steekt haar hoofd door het deurgat en zegt, terwijl ze kijkt hoeveel er nog in mijn kopje zit: 'Als u klaar bent, mag u meteen door.'

Oké, boodschap begrepen.

Ik fiets naar huis. Onderweg bedenk ik over welke vrouwen ik volgende keer ga fantaseren in de spuitkamer. Misschien maak ik wel een lijstje. Fok spontaneïteit. Ik ben er om te presenteren.

Heterotopia

Je museum bestaat binnen en buiten de tijd. Toch ben ik de laatste bezoeker; na mij komt er niemand meer. Ik open vol verwachting de dubbele deur. Nu zal ik je écht leren kennen, en dat na al die tijd.

De grijsaard aan de balie lacht me toe. Hij en ik weten dat we allemaal leugens nodig hebben om de liefde te overleven.

Ik tel in toonkasten sluiers, sandalen, een enkele zonnebril; relictten van gelukkiger jaren, van elke betekenis ontdaan. Er staan plaatjes bij, met veel tekst, zelfs QR-codes. Ik haat QR-codes. Ik lees vluchtig nietszeggende woorden over feesten, vakanties, je eerste baan.

Aan de muren hangen foto's van je ouders (dood), vrienden (kennissen), minnaars (exen), die rare buurman (ik) en een echo van het kind dat je verwachtte, het kind waarop je bleef wachten.

De foto van mezelf heb ik zonet binnengesmokkeld en opgehangen, als was ik Banksy, de kleurloze variant dan. Die heeft ook bestaansrecht. Jij een museum, ik een enkele foto. Meer vraag ik niet.

Zonder kind bevroor je museum in de tijd. Deuren werden gesloten, rolluiken neergelaten, suppoosten ontslagen. Er werd veel gedaan, en tegelijk gebeurde er helemaal niets.

Jij was thuis, alleen met je verdriet, geen man om je te omhelzen, en door de dikke muur hoorde ik je stilte. Elke avond stond ik in de gang, klokslag om negen, en fluisterzong een wiegelied voor je. Als het donker was, stond ik voor je deur, aarzelend, de vinger zwevend bij de bel. Maar wat viel er te zeggen? We kenden elkaar nauwelijks. Ik vluchtte mijn huis in.

Anderen die jou wilden bezoeken, leugenaars, stuk voor stuk, waagden zich enkel naar het museum – j  uw museum, vergeet dat niet – en staarden stom naar de anonieme gevel waarachter je geluk netjes, object per object, opgeborgen lag.

Vanochtend werd ik gewekt door babygehuil en het wijsje van een kindermobiel. Jij bestond nu binnen en buiten de tijd, dat werd me meteen duidelijk. Aanbellen hoefde niet meer; ik zette met bezwaard gemoed de ladder tegen de tuinmuur en belandde regelrecht in je misère.

Je lag ruggelings op de koude keukenvloer, rond je ene hand wat pillen. Aan de koelkast hing de echo. Het barbecuestel ging door je glazen achterdeur; er was geen tijd voor halve maatregelen. Ik sloot vroom mijn ogen toen ik over je heen stapte. Op zolder, tussen balk en isolatie, vond ik de sleutel van je museum. Ik huilde van vreugde en verdriet.

Je museum bestaat binnen en buiten de tijd. In elke zaal hangt een bakje met daarin folders over Foucault en zijn zinloze theorieën over werelden binnen werelden. Ik negeer het woord en aanbid het beeld. In de grote zaal achteraan neem ik plaats op de sofa en leun achterover. Voor me zie ik een grote zwart-witfoto van jou op je trouwdag. Je echtgenoot hebben ze

op het toilet gehangen; de scheur in de foto is kunstig geaccentueerd met gele graffiti. Gerechtigheid is geschied.

Je lacht een tijdloze klaterlach, luider dan babygehuil en kindermobiel. De stem in mijn hoofd komt er niet bovenuit.

‘Je hebt alles gezien, ken je haar nu?’ De hand van de grijsaard op mijn schouder, één dag lang opnieuw aan de slag, na jaren thuis naar de muren te staren.

Ik sta op, omarm hem en fluister: ‘Ach, hadden de ouderen maar plaatsgemaakt voor de jongeren.’

Hij maakt zich van me los. Zijn gezicht betreft. ‘Het museum sluit zo meteen, meneer.’ Hij hobbelt de zaal uit.

Ik leg mijn hand over je reuzegrote mond en neem alwetend afscheid: je museum bestaat binnen en buiten de tijd, en onze liefde ook.

Feierabend

‘En wat doe jij na school?’ vraagt Anke.

Dat is het nadeel als je zelf wat *small talk* de leegte inwerpt die de werkdag heet. Je krijgt je eigen vragen keihard in je gezicht terug geslingerd. Fokking *boomerang*.

Wat zal ik antwoorden? Anke heeft het altijd druk. Hoe ze haar leven organiseert, daar heb ik bewondering voor. Ze gaat maar door. De baan, de kinderen, de relatie. En alles doet ze goed. Vind ik. Maar ze is hard voor zichzelf. Waarom toch, Anke? Wees mild. Je bent top. Al wie er elke dag opnieuw het beste van maakt, is top. Ze zouden op maandagochtend, om fokking 08u20, een medaille moeten uitreiken aan alle vrouwen die er opnieuw de beuk ingooien. Die hard gaan. Oké, aan de mannen ook. Hou het misschien bij een gouden lintje voor hen.

‘Juist, wat doe ik straks?’ zeg ik eindelijk, want de stilte duurt te lang, wordt onaangenaam. Anke wil ongetwijfeld naar huis toe, er móet van alles. Mij wacht het fokking Niets: namiddag, avond, nacht. Ik wil nog een koffie drinken. Met Anke, met wie dan ook hier. Maar met Anke, ja, waarom niet. Zo’n inspirerende vrouw.

Ik zet mijn rugzak terug op de tafel, rits mijn halfdichte jas open en kijk haar recht in de ogen. Of dat hoop ik alvast.

‘Goh, druk, druk, druk,’ zeg ik. ‘Je kent dat. Ada moet naar de vioolles. Ze heeft goed geoefend deze week. Cleo heeft ballet. Ineke is bij mijn moeder, ze is ziek en kon niet naar de crèche.’ Geen idee wat ik allemaal uitkraam. Het is een lange dag geweest en het jonge publiek wilde niet echt mee, om het zacht uit te drukken.

Ankes ogen worden groter, dan glimlacht ze toegeeflijk naar me. ‘Ja, druk zeg.’

Ik probeer enkel naar haar mond te kijken, want ik zie de plotse tristesse in haar blik. Om mij? Om de situatie? Niet om haar. Gelukkig maar.

Dan toch maar geen koffie. ‘Ik moet me een beetje haasten.’ Ik leg mijn hand nogmaals op mijn rugzak. Twee handen, maar ik heb er vijf te veel. Dat gevoel, weet je wel. ‘Eerst ga ik Ada ophalen. Ze zit op (...) Goede school. Onze Cleo volgt (...) –onderwijs, met haar hoogbegaafdheid. Je moet daar voorzichtig mee omspringen. Dus rijd ik van de ene kant van de stad naar de andere. Circuleren met het circulatieplan, haha. Als ik Ada en Cleo opgehaald heb, gaan we naar de *carwash*. De auto is zo vuil, dat wil je niet weten. In het weekend heb ik geen tijd om die te wassen. Ik speel de hele tijd taxichauffeur. Scouts, volleybal, voordracht. Je kent dat. En de meisjes zitten graag in de *carwash*. Alles is een avontuur op die leeftijd. En dan naar de vioolles en het ballet.’

Ik wil stoppen, maar kan niet. Ik moet doorgaan. Anke zet nu ook haar handtas op de tafel. Collega’s laveren om ons heen. De dagelijkse uittocht is begonnen, lang kunnen we niet achterblijven. Ze maakt echter even tijd voor me. Ondanks haar kinderen. En haar vriend. Haar drukke leven.

‘Als ik thuiskom,’ zeg ik wat moeizamer, ‘dan kook ik. Ik wil een nieuw recept uitproberen. Iets met béchamel.’ (Ik weet niet zo goed wat béchamel is. Ik zal dat wel al gegeten hebben, vermoed ik.) ‘Ik wil Denise verrassen met iets nieuws. Normaal ben ik klaar met koken als ze van kantoor komt. Ze is veel langer onderweg dan ik, en ze haalt de meisjes op van de hobby’s en bij mijn moeder, dus ik maak het eten.’

Ik zie dat Anke iets wil vragen, hopelijk niets over die stom-

me béchamel, maar ik ben haar voor. Als ik zwijg, komt het niet goed. Niet vanavond, en zeker niet morgen, als een nieuwe werkdag mij gijzelt. Ons gijzelt.

‘Denise werkt in Brussel, *accounting* voor een groot bedrijf. Had ik dat niet verteld? Ze heeft een auto van de zaak. En een tankkaart. Niet dat die dingen belangrijk zijn, maar als je ze hebt kan je ze niet missen. En, en... en nadat we samen gegeten hebben, help ik de meisjes met hun huiswerk.’

Jezus, school na school. Hoe doen ze dat toch allemaal, die ouders-leerkrachten?

Anke knikt, bijna onmerkbaar. Ze legt haar hand even op mijn voorarm. Niet echt, dat stel ik me zo voor, want waarom niet. ‘Ja,’ zegt ze zacht, terwijl ik verder raas. Ik weet dat ze haar jongens moet ophalen, maar ik kan met de beste wil van de wereld niet ophouden. Dus praat ik sneller. Het moet vooruitgaan, voor Ankes gezin, dat wacht op haar.

‘Denise heeft vaak dossiers mee om af te werken thuis, als de kinderen in bed liggen. Ze heeft een drukke baan. Pas op, interessant werk, maar veeleisend. Als de kinderen klaar zijn met hun taken, kijken we samen tv. Eerst mogen de kinderen kiezen.’ (Gaaf dat zo? Dat gaaf zo.) ‘En dan praten Denise en ik wat bij, tijdens de tekenfilms. En vraagt zij de kinderen hoe het was op school.’

Och ja, de jongste, die was ik vergeten. Ineke. Pff, zo moeilijk allemaal. Hoe houden ouders het overzicht? Drie kinderen, zeg.

‘Mijn moeder heeft vanmiddag gebeld om te zeggen dat Ineke weer beter is, trouwens. Enfin, we kijken dus tv. En daarna gaan de kinderen naar bed. Tanden poetsen, de dagelijkse strijd, haha. Verhaaltje voorlezen. De oudste meisjes liggen nog samen op een kamer, dat zal niet lang meer duren. In de zomer kopen we nieuwe meubels voor Ada. Ze komt op een leeftijd dat ze haar eigen plek nodig heeft. Ze worden zo snel groot.’

Anke knikt. Ze weet hoe het is. Ik hoef het haar niet uit te leggen. Dan zie ik haar blik naar het horloge aan de muur glijden.

‘Nadien bespreken Denise en ik de krokusvakantie,’ ga ik rap door. ‘We gaan skiën. Wel, ik snowboard uiteraard. Dat weet je. Toch? We twijfelen tussen Frankrijk en Italië. Frankrijk, zeker? Waar gaan jullie heen?’

‘Val Thorens,’ antwoordt ze, terwijl ze aan haar handtas frunnikt, ‘daar is meestal een goede kans op sneeuw.’

Pauze. Ik weet niet meer wat te vertellen. Verdomme.

Dus vult Anke de stilte. Want zo is ze: behulpzaam. ‘Je moet eens bij ons komen eten, als het wat minder druk is.’ Minder druk bij haar of bij mij? Het is nooit minder druk. De baan. En háár gezin.

‘Veel plezier vanavond,’ zegt ze ten slotte, terwijl ze haar handtas over haar schouder hangt. ‘Werk niet te veel straks. Er is meer dan school en schrijven.’

Ja, er is béchamel, denk ik. Fokking béchamel.

Anke heeft gelijk, maar hoe raak je daar? Van A naar B? Van een boek schrijven naar Ada, Cleo, niet-meer-zieke Ineke en natuurlijk, vanzelfsprekend, hoe kan het ook anders, Denise?

‘Tot morgen dan maar,’ zegt Anke, en ze kijkt vriendelijk – vriendelijk als Anke is, steeds – voor ze de deur van de lerarenkamer opent. En zo is het goed. Het is tijd voor Feierabend, voor haar en voor mij.

Doorgang

Zij praat over kindersterfte
hij heeft het over de doorgang
natuurlijke selectie
steeds grotere hoofdjes
de doorgang blijft even klein
miskraam

Toen werden schedeltjes gekraakt
wat een beeld
gruwelijk

Nu is het wetenschap
versus natuur
hoopvol

nul komma (...) procent
dood in het kraambed
als je op de juiste plek
geboren wordt

het kanaal is eng
de schepen zeilen moedig

Amy W. aan de lijn

RINKEL

Amy: 'Marius, Rob van Essen heeft voor de tweede keer de Libris Literatuur Prijs gewonnen! Ik dacht, ik bel even met het goede nieuws.'

Marius: 'Ja, ik hoorde het ook net. Ik ben zo blij voor Rob en het SF-genre!'

Amy: 'Ha, je bent zo'n emotionele jongen.'

Marius: 'Fok ja, Ames, ik laat me niet meer tegenhouden. Alles moet eruit: vreugde, verdriet, gêne.'

Amy: 'Helpt het?'

Marius: 'Alles helpt.'

Amy: 'Mensen zoals jij en ik houden zich niet in. *No, no, no.* Op plaat, op papier, in het echt. Fokking gaaaaan!'

Marius: 'Precies. Hey, dank je om me te bellen trouwens. Hoe gaat het met je?'

Amy: 'Fokking tamme boel hier.'

Marius: 'Het was te verwachten...'

Amy: 'Heb je nieuws over mijn Blake?'

Marius: 'Krijg je dat niet door boven, schat?'

Amy: 'Die lui hier hebben het alleen over de Grote Gebeurtenissen.'

Marius: 'Hij heeft weer een nieuwe vriendin... Bay, geloof ik. Sorry.'

Amy: 'Nee, ik ben blij voor hem. Maar wie heet er nu Bay?'

Marius: 'Ahahahaha! Wel fijn dat je hem dat gunt.'

Amy: 'Hij zit in mijn fokking hart, voor altijd. En hoe is het met kleine Jack? Hij zal al flink gegroeid zijn.'

Marius: 'Geen nieuws is goed nieuws. Maar... Blake heeft nu ook een dochter.'

Amy: '(...)'

Marius: 'Lola Jade heet ze.'

Amy: '(...) Mooi. Ja, dat is een mooie naam, geloof ik. Ik zou heel goed voor hen gezorgd hebben. Ik moet maar eens gaan.'

Marius: 'Blijf nog even aan de lijn. Ik wou dat we elkaar vaker hoorden. Ik mis je.'

Amy: 'Dat is lief. Het is zo stom dat jij mij niet kunt bellen.'

Marius: 'Die hele regeling is een kutzooi.'

Amy: 'Positief blijven. We hebben geen andere keus.'

Marius: 'Het is dat of verdrinken.'

Amy: 'Of drinken.'

Marius: 'Ha!'

Amy: 'Lola Jade is echt wel een mooie naam...'

Marius: 'Origineler dan Jack.'

Amy: 'Jack is ook mooi!'

Marius: 'Sorry, natuurlijk.'

Amy: 'Is oké.'

Marius: 'Thanks. Zijn er... kinderen waar je bent?'

Amy: 'Ze spelen met elkaar. We kunnen enkel naar hen kijken, niet met hen praten.'

Marius: 'Fok, en die plek noemen ze dan...'

Amy: 'Je moet het verdienen, zeggen ze hier, contact met de kinderen.'

Marius: 'Godverdomme, wij verdienen alles wat een ander verdient.'

Amy: 'Dat vind ik ook, ja. Hoelang moeten wij wachten?'

Marius: 'Tsss. Je belt maar als die fokkers moeilijk doen, Ames.'

Amy: 'Als ze me opnieuw op de lijst zetten, meteen. Zeg eens, snel, hoe zou jij je dochter noemen?'

Marius: 'Haar naam moet met een A beginnen.'

Amy: 'Ik zit nu de hele tijd met Lola Jade in mijn hoofd, natuurlijk.'

Marius: 'Ik maak een lijstje met namen voor je. Als je nog eens belt...'

Amy: 'Graag! Fok, ze doen teken naar me. De volgende is aan de beurt.'

Marius: 'Ik kijk ernaar uit om je terug te zien, daarboven.'

Amy: 'Eerst veel bijpraten aan de telefoon hé.'

Marius: 'Ja, eerst lang en gelukkig leven.'

Amy: 'Tot snel.'

Marius: 'Ik zorg voor die namen.'

Amy: 'Bye, ik...'

KLIK

Achtentwintig lentes

Op een snikhete dag krijg ik een mailtje uit Italië waarvan ik het nog warmer krijg. Ik open geregeld mijn *spam folder*, precies voor dit soort gevallen. “Hi, I’m your daughter” staat er. Ik ben op slag geïnteresseerd. Tot vijfmaal toe herlees ik de tekst; ik slorp de zinnen op. En dan ken ik het mailtje uit mijn hoofd. *I love her broken English*. Gaat het wel om een vrouw? Er is slechts één manier om het te ontdekken.

‘Do you want to come over?’ schrijf ik hem/haar terug. Ik vertel haar – laat het ons daar maar bij houden, dat leest en schrijft gemakkelijker – iets over mijn leven. En over haar moeder, zo weet ze wat ze me de volgende keer moet vertellen.

Diezelfde avond krijg ik antwoord. “I need money to meet you.” Het staat niet helemaal vooraan in het bericht natuurlijk, maar netjes in het midden. Daarrond staan wat dingetjes over haarzelf. Ze houdt die vanzelfsprekend bewust vaag. De eerste keer heb ik niet op de naam gelet, ik was te opgewonden over het mailtje. Benedetta heet ze. God ja, evengoed besteed ik mijn geld aan zo’n dommigheid, in plaats van in de wijk. Misschien komt er iemand op bezoek. Leven op fokking hoop.

Het bedrag storten gebeurt langs een exotische weg. Het is niet gewoon: hop, maak het geld over op dit rekeningnummer.

Ze zou wel gek zijn. Ik stuur na wat geaarsel een mailtje, met een vraag om praktische hulp. Ik hou het bij een korte tekst, want ik wil haar niet afschrikken. Het enige wat ik vraag is een foto, waar die ook vandaan gehaald wordt. Ik moet iets hebben.

Het is allemaal heel redelijk, zo lees ik. Er wordt geen groot bedrag gevraagd. (Eigenlijk wel, maar dat is niet belangrijk. Familie is wat telt.) Genoeg geld om af te spreken in België: vliegtickets en een hotel. Ze wil me rustig leren kennen; ze gaat niet zomaar direct bij haar vader logeren. Dat is te veel ineens, voor haar en voor mij, na achtentwintig jaar. In haar eerste mailtje stond dat ze negentien jaar was, ik vond achtentwintig beter. Ik zie in haar antwoord dat ze die leeftijd overneemt. Mooi, dat past goed bij mijn leven toen en nu. Er zit geen foto bij haar voorlopig laatste bericht. Het is misschien beter zo.

Benedetta. Benedetta! Wat een melodieuze naam. Benedetta uit Italië, mijn dochter. Achtentwintig lentes dus. Wat is de tijd voorbij gevlogen. Dat moet een schoon kind zijn. Een schone vrouw. Voor mij hoeft ze niet lang te wachten om over te komen, ik heb nu vakantie.

Ik sta op de luchthaven in Zaventem en ze is er niet. Benedetta toch. In een bar, hangend over een kop koffie, overleg ik met mezelf. Met wie anders? Ik moet het weer eens alleen oplossen. Maar oefening baart fokking kunst. Ik mail haar terug, zo lief als ik maar bedenken kan. Ook niet onmiddellijk. Ik schrijf nu de mail en stel hem zo in dat hij pas morgenmiddag verstuurd wordt. Nooit ben ik voorzichtiger te werk gegaan. Het gaat tenslotte om mijn dochter, ik mag me niet roekeloos gedragen. Had je problemen met de vlucht? Kreeg je extra werk toegeschoven? Waren jij of je moeder ziek? Ik bied haar in mijn mailtje enkele uitwegen. Bovendien probeer ik subtiel te laten uitschijnen dat er nog geld is, veel geld. Ik kan altijd bij de bank langsgaan, toch? Mijn huis is bijna afbetaald. Die fokkers doen niets liever dan je een nieuwe lening aansmeren, het maakt

niet eens uit waarvoor. Ik zie mezelf al binnengaan en aan de balie zeggen: 'Ik kom langs voor mijn dochter.' Zo doen familiemensen dat. Ik krijg er meteen een warm gevoel bij.

Drie weken later stapt er daadwerkelijk een vrouw uit het vliegtuig. Ik heb er geen idee van wie ze is. Benedetta, ja. Het is te laat om terug te krabbelen. Als ze op me toestapt, neem ik haar in me op. Haar leeftijd klopt ongeveer. Wat een elegante verschijning. Plots weet ik met mijn vreugde geen blijf. Ik kan me niet herinneren wanneer ik me voor het laatst zo euforisch gevoeld heb. Het kartonnen bord met haar naam in vrolijke letters erop leg ik snel op de grond. Ik neem het straks mee naar huis, samen met mijn dochter. Moet ik haar de hand schudden of omhelzen? Ze lost het zelf op door haar hand uit te steken.

We nemen de trein naar (...).

'Sorry, I don't drive,' zeg ik, en dan begin ik vlug over wat ik allemaal wel kan en heb, want ze is hier amper, en ik wil niet dat ze nu al denkt dat er niets te rapen valt. Dat ik geen goede vader ben. Ik kan altijd nog met de auto leren rijden. Hoe moeilijk kan het zijn? Voor je kinderen doe je dat.

In de hotellobby vertel ik haar: 'I booked you an upgrade.'

Ze straalt. Veel heeft ze niet gezegd, maar dat is normaal. Ik moet haar eerst volproppen met informatie. De hele treinrit lang heb ik honderduit gepraat. Ze moet kunnen rusten, vind ik. 'Do you want to meet this evening or tomorrow?'

Ze denkt kort na. 'Tomorrow.'

Zo kan mijn slimme dochter vanavond rustig nadenken over hoe ze de volgende dag wil aanpakken.

'See you tomorrow.' Ik druk haar discreet wat geld in de hand. 'For dinner,' fluister ik.

Ik kan niet slapen. Om drie uur ben ik opgestaan. Ik blader door oude fotoboeken, herinneringen aan de vele Eurotrips, en haal er afbeeldingen van Emilia uit. Benedetta's moeder en ik gingen uit elkaar. Ze wist toen niet dat ze zwanger was, nadien heeft ze me niet ingelicht. Ik ging terug naar België, zij was nog daar en... Genoeg over vroeger, over het plausibele verleden. Benedetta is hier, en dat is wat telt. Nu ik voldoende foto's heb, wil ik gaan slapen. Ik moet morgen energie hebben om mijn dochter de stad te tonen. Het wordt ook een beetje haar stad. Ze moet het hier leren kennen, ze moet zich thuis voelen.

Dat ze het achtentwintig jaar zonder haar vader heeft moeten stellen, is erg. Opgroeien in een eenoudergezin is niet eenvoudig. Emilia en ik hadden nooit uit elkaar mogen gaan. We waren jong en dwaas. Nu heb ik mijn meisje niet zien opgroeien. Ik heb er ook geen werk mee gehad, natuurlijk. Tja. Ik ga liggen en val eindelijk in slaap.

Benedetta staat voor het hotel te wachten. Ze rookt. Ik ben iets te vroeg, echt stom van me. Anders ben ik overal te laat, van afspraakjes over sollicitatiegesprekken tot begrafenissen. Ze schrikt als ze me ziet. Haar hand gaat naar beneden, haar sigaret verdwijnt uit het gezicht.

'I smoke too!' zeg ik snel en lach zo breed mogelijk. Ik voel de paniek in me opkomen. Hoe kan ik haar geruststellen?

'Can I have one?' vraag ik. 'I forgot mine at home.' Thuis? Ik lieg minder geloofwaardig dan zij, maar ze vindt het niet erg. Ze zet haar zonnebril af – een blitse pilootenbril, een spiegelgeval waarin ik mijn zenuwachtige zelf zie – en schenkt mij een stralende glimlach. 'Yes, you smoke too.' Het is iets tussen een vaststelling en een bevel.

Ik lurk gretig aan de sigaret en begin te hoesten. Ik moet verdomme kalmeren. Ze klopt me zachtjes op de rug. Mijn dochter is zorgzaam. 'Asthma,' zeg ik.

'Let's eat,' beslist ze.

Ik ben haar dankbaar voor zoveel doorzicht.

Ze mag van mij de hele kaart bestellen. Benedetta legt het er evenwel niet te dik op en neemt een van de menu's uit de middelste prijsklasse. We zitten op een topplek langs het water; je betaalt meer voor de locatie dan voor het eten. Ik haal de foto's tevoorschijn en geef er wat uitleg bij. Ze nipt van haar rode wijn en luistert aandachtig. Mijn dochter... Ze is zo mooi. Lichtkrullend bruin haar, een zuiderse teint, een verzorgd voorkomen. Alles kan: van Bulgarije tot Portugal en terug. Wie weet komt ze wel uit Italië. Het maakt niet uit. Ik moet eraan denken haar niet te vragen om Italiaans te spreken. Ook aan tafel houdt ze het netjes bij gebroken Engels.

'Did you have a good time last night?' waag ik het erop.

'Yes,' zegt ze, 'I went for a short walk. But I was tired and I went to bed.'

'You look well-rested.' Dat laatste woord kent ze echter niet.

Het hoofdgerecht, een lokale specialiteit, wordt geserveerd. Het is klassieke toeristenkost, het soort gerecht dat ik thuis nooit eet. Ik merk tot mijn tevredenheid dat de maaltijd haar smaakt. Reeds voor haar komst heb ik besloten om alles wat ze zegt te geloven, want anders is er niets aan ons samenzijn. Ze kijkt alsof ze het eten lekker vindt – wel, dan is het lekker.

'Do you want to explore the city?' Vorige week heb ik een heel traject voorbereid. Er zitten ongetwijfeld te veel kerken in. Die zijn mijn dada. Ik besluit hier en nu om de helft van de route te schrappen. Het zijn stapels oude stenen. Het gaat om mijn dochter, niet om alles wat ik weet en waarmee ik wil uitpakken.

'I want to go shopping too, okay?'

'Of course,' zeg ik onmiddellijk, 'lots of shopping.'

Ze draagt een lichtblauw zomerkleedje met daarop een smalle witte riem. Eigenlijk is ze wat te licht gekleed voor het weer, maar ze zet dapper door als we in de stad rondkuieren. Ik probeer de tijd niet vol te lullen, mijn dochter heeft recht op rust.

'Let's have drinks,' stelt ze voor.

Oef, ze voelt zich al wat meer op haar gemak bij me. Ik hou het bij een Cola Zero, ik wil straks geen kemels schieten. Be-

nedetta bestelt iets alcoholisch dat ik niet ken. Mijn dochter is een vrouw van de wereld.

Na het bekijken van de foto's heb ik het niet meer over Benedetta's moeder. Ze weet nu wat ze moet weten, ik ga geen verdere vragen stellen. Emilia moet zowat vijftig zijn. Ik heb uiteraard veel aan haar gedacht de laatste tijd. Ze heeft ook echt een dochter, maar ik zag alleen peuterfoto's, jaren geleden. Haar dochter is veel jonger dan mijn dochter. Dan onze dochter. Ik krijg lichte hoofdpijn.

'Tell me about your dreams.' Ik strijk het tafelkleed glad. Haar bril schittert in de sfeerverlichting van het café. Er speelt iets tussen *jazz* en *easy listening* op de achtergrond.

'I want to travel,' zegt ze.

Ja, dat is goed.

'Maybe study something too. Education is very expensive.'

Onderwijs is inderdaad belangrijk. Gelukkig is het nooit te laat om iets nieuws te leren.

Dan gaan we kleren shoppen, en een souvenirkje, als excuus. Maar vooral kleren, natuurlijk, en schoenen. Benedetta toont me alles wat ze uitprobeert. Ze draait zich een kwartslag in de ene richting, en daarna in de andere richting. Ze draait zich niet helemaal om, want ze is mijn dochter. Dat zou raar zijn. We doen vrij veel winkels, zeven of zo. Ik ben doodmoe en ga steeds langer zitten.

'Are you tired?'

Ik twijfel over het beste antwoord. 'A little bit,' zeg ik ten slotte. Ik verafschuw het doorgaans, kleren kopen.

'Yes, we stop now,' zegt ze, en glimlacht.

Ik mag enkele pakjes dragen op weg naar het hotel, zoals vaders dat doen. Over twee dagen vertrekt ze al. Jammer. Gelukkig kreeg ik haar mailtje in de zomer. Stel je voor dat ik tijdens haar bezoek moest werken. Anderzijds verlang ik naar één september, om mijn collega's te vertellen over mijn gezin. Mijn dochter. Ja, een dochter is een gezin, he?

Op de laatste dag snijd ik voorzichtig het onderwerp aan: 'Can we meet again?'

Ik zie haar denken. Ze moet er ongetwijfeld de voorbije dagen zelf over nagedacht hebben. Ze peilt me met haar donkere kijkers. Vervolgens glijdt haar blik over mijn kleren, mijn armband, mijn horloge. Gisterochtend, toen Benedetta nog in het hotel was, ging ik een nieuwe trui en broek kopen. Ik draag vandaag ook het horloge en de armband van mijn grootvader. Die zijn ouderwets, maar ze zien er duur uit. Het horloge zit ongemakkelijk om mijn pols.

'Okay,' besluit ze. En dan zegt ze voor het eerst mijn naam. Mijn voornaam, ja, dat gaat net voor me. Kan je iemand met "papa" aanspreken, kan je iemand met "lieve dochter" aanspreken, als je elkaar een heel leven gemist hebt? Zeggen mensen wel "lieve dochter"?

'I call you in a few weeks.'

En dan weet ik dat er een telefoonnummer zal zijn, dat ik haar misschien kan terugbellen, en dat maakt me blij. Ze heeft een mooie stem, mijn dochter. Volgens mij zingt ze goed. Ja, ze is vast enorm getalenteerd.

Op de luchthaven krijg ik een krop in de keel.

'See you soon,' zegt ze.

Ik geef haar een envelop. 'Open it on the plane. It's a surprise.'

Ze geeft me een knuffel. Mijn Benedetta ruikt zo lekker. Ze draagt een fris parfum, eentje voor jonge vrouwen.

'Thank you.'

'Bye,' krijg ik nog net uit mijn keel.

Eenentwintig augustus. Na de eerste vergadering zit ik in het kantoor van de directrice. Ik heb het gesprek goed voorbe-

reid, dagenlang, maar ik weet dat ik geen eenvoudige dingen vraag.

‘Ik wil weer voltijds werken,’ steek ik van wal.

Mijn directrice hapt naar adem. ‘Toch nu niet? Je hebt een verlofstelsel aangevraagd in mei. De lesopdrachten zijn intussen verdeeld. Denk aan je collega’s.’

‘Sorry.’ Ik kijk naar mijn handen en zucht. Dan vertel ik de directrice over Benedetta. Ik zie de verbazing op haar gezicht. Het is haar eerste reactie, ik begrijp het wel. Ze heeft mijn dochter niet gezien. Ze kan niet weten dat wij heel goed op elkaar lijken, dat we dezelfde trekken hebben, dat we interesses delen. Lekker eten, samen shoppen. Ik had een foto van Benedetta moeten meebrengen. De directrice zegt niets, ze lijkt te wachten.

‘Ik heb het geld nodig,’ geef ik toe. ‘Ik heb nu een gezin.’

‘Dat is mooi,’ zegt ze, terwijl ze haar papieren herschikt. ‘Ik ben blij voor je, maar dit kunnen we niet meer regelen. In december lukt het misschien, voor het tweede semester.’

Goed dan. Ik moet een paar maanden zuinig leven, voor Benedetta. In de herfstvakantie komt ze opnieuw langs. Het is te zeggen, we maken een reisje naar Bordeaux. Hopelijk valt het weer mee. Benedetta wilde naar het Zuiden gaan, voor de zon, eilandtoestanden; daar heb ik jammer genoeg te weinig geld voor. Zo heb ik het haar vanzelfsprekend niet verteld. Ik zei: ‘Next time.’ En ook: ‘Christmas shopping in the sun.’ Twee vliegen in een klap, dan moet ik die vervelende dagen niet met mijn familie vieren. Met mijn eindejaarspremie kan ik zo’n reis net betalen.

Goh, altijd dat geld, daarover nadenken steekt mij tegen. Die zorgen. Als het niet lukt met die lesopdracht, ga ik echt naar de bank voor een lening.

‘Ja,’ vertel ik de directrice, ‘een volledige lesopdracht vanaf januari is prima. Dank je voor je begrip. Het wordt zeker een mooi schooljaar.’

Ik wil opstaan, maar ze beduidt me te blijven zitten.

‘Welke bijkomende vakken en uren wil je in het tweede semester geven?’

Daar heb ik in alle opwindning niet bij stilgestaan. Liefst geen les aan de kleine fokkers, daar word ik zenuwachtig van, en niet aan... Ach.

‘Maakt niet uit. Ik ben flexibel.’

‘Dat is mooi,’ zegt ze opnieuw.

Bordeaux diep in de herfst is een onverwachte meevaller: geen wind, weinig regen. Het lijkt wel eind september. Soms zit het eens mee op reis. En kerstshoppen doen we uiteindelijk in Londen, in plaats van in de veel te dure tropen. Zij tevreden, ik tevreden. Aan het einde van het jaar ben ik meer dan platzak, maar het doet mijn vaderhart deugd om mijn dochter gelukkig te zien.

‘Maybe you visit me at home,’ suggereert ze.

Wat een doorbraak! Ik kijk al uit naar onze tijd in Italië. Of Roemenië, of... Waar Benedetta is, daar ga ik heen. Ik heb haar lang genoeg moeten missen.

Haar kerstkaartje staat op mijn schouw. “Best dad in the world” staat erop. En verder “Merry Xmas. Thanks for the presents.” Meer niet, dat hoeft ook niet. Wij verstaan elkaar met twee woorden. Vanaf nu noemt ze me “Dad”. Wij zijn daar klaar voor. Het wordt een pracht van een nieuw jaar.

De laatste maan (Selene en Hyperion)

Selene kamt mijn haren.
Ze tast, streelt, koestert,
stopt er felle pluimen in
en maagdelijke linten
van aanstaande rouw.

Voor mij de onteerde weide:
roerloze schapen,
neergebliksemd,
onontkoombare schrikdraad,
een nasissende badkuip.
Ik heb dit gedaan.
Achter mij schuilt Selene,
ongrijpbaar, teder, maanziek.
Ze beweegt de wereld
in wassende duisternis.

Haar handen op mijn schouders,
klam maar geruststellend.
Mijn dochter ademt eindtijd.
Vinger na vinger

meet ze mijn hals.
'Kus me,' zeg ik schor.
Onwillig blaast het kind
oud leed in mijn oor.
'Zie je wat je wilt zien?'
fluistert ze na de eerste zoen.
Ja, ik zie de stilte.

Haar armen onder mijn oksels,
de spiegel die ze vasthoudt, trilt.
'Is het goed zo?'
Haar hoofd tegen mijn rug,
klaaglijk.
Ja, vooral de blauwe pluimen,
hartverscheurend mooi.

Ik hoor hoe ze zucht,
heel diep nu.
'Omdat je het wilt,' zegt ze.
De tweede zoen,
de spiegel valt,
vangt het laatste licht.

Haar handen grijpen,
graaien, klauwen
naar mijn keel.
Als ik neerzigt,
knieën in het gras,
ontwaakt een lam.

Kooi

‘Laat ze los, schat,’ zegt Muriel, mijn Muriel.

Haar naam in gedachten uitspreken, is haar bij me houden.
Ik aarzel.

‘Los, Bram!’ herhaalt mijn lief, met zwakke stem. Het is alleen in naam een bevel, veeleer klinkt het als een smeekbede. Wat zal ik doen? Ik ben meer een planner. Analyseren, faseren – een ander mag het daarna uitproberen. Dat was al zo toen ik nog een baan had, toen ik processen optimaliseerde voor een mastodont in de voedingsindustrie. Vorig jaar werd het plannen... erger. Nu is het ineens heel echt allemaal. Ik hoest nerveus en kijk naar de kooi. Op de betonnen vloer liggen hier en daar zaden en noten, een herinnering aan wat we hadden, aan wie we waren. Het geblaf uit de woning zwelt aan. Er is weinig tijd. Straks trekken we te veel aandacht.

Ze klemt haar vingers om het raster, Muriel, mijn Muriel. Ik begrijp wel dat ze steun zoekt. Onze ziekenhuisbezoeken hebben we onlangs gestaakt. Naakt is mijn lief fragiel; hoewel nog niet ongezond mager, is ze sterk afgefallen in de voorbije maanden. Ik laat mijn blik over haar lijf glijden; het is tegelijk een kennismaking en een afscheid. Muriel, mijn Muriel, wil vet noch kleren tussen haar en haar eind. Daar heb ik respect voor.

Desondanks aarzel ik.

Het begon zoals gewoonlijk, maar toch anders.

‘Ik heb zo’n pijn,’ zei mijn lief, een hand op haar immense buik. Haar andere hand zocht naar de mijne, op de sofa. We waren net vier jaar getrouwd. Eerlijk gezegd zat de klad er stil aan in, en op sommige vlakken deden we ons best niet meer. Ons mooi presenteren aan elkaar, bijvoorbeeld, was voorbij. Opgeven stond evenwel niet in ons woordenboek. Onze relatie was een project. Ik hield van projecten, dat doe ik nog steeds, stappenplannen en zo. Mijn lief ook, geloof ik.

De dag voordat de pijn kwam, waren we naar een restaurant gegaan om onze huwelijksverjaardag te vieren, voor een keertje als vanouds chic gekleed. We hadden speciaal kledij moeten kopen waar we in pasten. Dit uitje was onze jaarlijkse hoogmis. We vulden onze dagen met inhoudsloze activiteiten als *junkfood* eten en televisiekijken. Die avond echter aten we bijzondere gerechten, nu eens zonder televisiebeelden op de achtergrond. Het menu was te duur; dat hoorde zo voor een verjaardag. Wij waren dus omringd door oesters, een vleierende ober en gedempte gesprekken. Zelf hadden we niet veel te melden aan elkaar. Tegen tien waren we al terug thuis.

‘Zeevruchten zijn altijd miserie,’ stelde ik mijn lief gerust en kuste haar op het voorhoofd. Ja, ik kuste haar, tot mijn eigen verbazing. Het lag ongetwijfeld aan de fles Sancerre die we gisteren hadden achterovergeslagen. Ze rook raar, een beetje zuur. Muriel, mijn Muriel, bedoel ik, niet de wijn.

Ik snoof kort. ‘We hadden beter de pasta all’ amatriciana genomen,’ voegde ik er wijsneuzig aan toe. Die zou goedkoper geweest zijn dan oesters. Mijn lief sloot haar ogen langdurig. Ik wist wat dat betekende, waar we heen moesten. Ik kon net een zucht onderdrukken.

‘Ik weet het niet, Bram, er is iets mis met mijn buik.’

Op de televisie speelde een datingprogramma met spierbundels en amazones op een strand aan de andere kant van de wereld, *prime time entertainment*. Zij keek voor de mannen, ik voor de vrouwen, en ook wel omgekeerd. Zo hoopten wij

stilzwijgend jaargang vijf te halen, in gelijke tred met deze serie. Intussen gaven we commentaar op de uitspattingen in het vakantieresort. De gespeelde verontwaardiging en het echte leedvermaak over wat we zagen op het scherm verbond ons tweemaal per week met elkaar.

Ik zette de tv uit en sprak de vertrouwde woorden: 'Kom, we gaan naar de spoed.' Godzijdank was die slechts twee lanen verder. Ze kenden ons daar goed.

Muriel, mijn Muriel, ging moeizaam staan. Op het sofa-kussen bleef een diepe afdruk achter. Ik hees me ook recht, één hand op de armleuning, de andere op de rug van de sofa. Ik voelde een pijscheut tussen mijn schouderbladen. 'Niet te snel bewegen,' bezwoer ik mijn lief, een blik op haar vertrokken gelaat. Tussen de rommel in de voorkamer ging ik op zoek naar haar jas, almaar nerveuzer. Even later stapten we met zware tred over het tuinpad naar de achterpoort.

Onze vogels sliepen al; ik ontwaarde geen beweging in de volière. Een van de redenen om net deze villa te kopen, was de grote tuin geweest. Muriel, mijn Muriel, vond het een ideale plek om een vogelkooi te plaatsen, een ruim model zoals ze dat kende uit haar jeugd. Haar ouders hadden kanaries, parkieten en vinken gehouden.

Ik keek steeds werktuiglijk rond wanneer ik de tuin betrad. Mijn lief wierp ook nu een blik op de volière, ondanks de pijn. Ze glimlachte voorzichtig.

'Met de vogels is tenminste alles goed,' zei ze zacht.

Ik zocht kort steun bij de afrastering. Muriel, mijn Muriels buikpijn had me van slag gebracht. Mijn lief was alweer ziek. Misschien.

Er was altijd wel iets in de laatste maanden. Ik dacht terug aan de recentste bezoeken aan de spoedafdeling. Het was moeilijk om ze uit elkaar te houden. In mijn hoofd werd het één grote brij. Ik liet mijn vingertoppen over het metalen raster van de grote vogelkooi glijden. De koele ribbels brachten me tot rust.

'Laat onze kindjes dromen,' fluisterde Muriel, mijn Muriel. Ze kwam dichterbij me staan en greep mijn arm vast, steviger

dan ik verwachtte. Achteraan in de volière bewoog nu toch iets. Thoth, gokte ik, onze heilige ibis. Het was reeds flink donker. We schuifelden van de kooi weg; ik ontgrendelde de achterpoort zo stil mogelijk.

In de immense leegte van de laan met de adellijke naam bleek het weer buitengewoon herfstig, als betrof het een scène uit een vergeeld boek van Jean Ray waarin een mysterie zich in mist en regen aan de ongelukkigen openbaart. Vooraleer Muriel, mijn Muriel, in mijn leven kwam, las ik veel. Het waren tijden waaraan ik steeds vaker terugdacht. Vier jaar getrouwd, het is wel wat.

Geen hond waagde zich buiten. Het plensde. Ik had beter mijn lange mantel aan kunnen doen, maar ik vermoedde dat die me intussen te nauw zat. Het vocht zocht zich een weg door mijn dunne jas. Een wind stak op en tilde mijn hoed de hoogte in. Even liet ik mijn lief los, tastte naar de dure Göttmann, een souvenir uit betere tijden, en zette het ding weer op mijn hoofd, steviger deze keer.

Met een slakkengang stapten we richting geruststelling – tenminste, dat hoopte ik. De straatlantaarns stonden ver uit elkaar, om de zoveel bomen slechts; daar had ik me altijd al aan geërgerd. We ploeterden van lichtbundel naar lichtbundel, af en aan anoniem. Met tussenpozen lichtte een tv-scherm op achter een raam, op de grens van voortuin en *jardin secret*. Meestal ging het om strandbeelden. Het was een populair televisieprogramma. Wij waren niet anders dan de anderen, toen. Rijk of niet meer rijk, dat maakte niet uit. Zolang je in de wijk woonde, hoorde je erbij.

Ik zag de verpleegster fronsen op een manier die me liet verstaan dat vaste klanten enkel in een café hoorden, niet in een wachtkamer. Het had bijna een uur geduurd voor we aan de beurt kwamen. Ze staarde ons aan en zweeg. We hadden al wel een keer of drie met haar te maken gehad.

De martelgang in de kilte had me afgepeigerd. Ik vrat ook

hele dagen als een varken. En dan die oesters gisteren. Ik nam voorzichtig Muriel, mijn Muriels jas af. ‘Ze heeft erge buikpijn.’ Ik schrok ervan hoe hees mijn stem was.

De verpleegster wees met een zuur gezicht naar een deur die uitgaaf op een kleiner kamertje. ‘Ga dan maar liggen,’ zei het secreet tegen mijn lief. Haar toon beviel me niet.

En Muriel, mijn Muriel, ging liggen op de onderzoekstafel, heel langzaam. Ik stond hulpeloos naast haar; dat was zowat mijn standaardpose buitenshuis. Ik dacht aan de kleurrijke bikini’s van ons lievelingsprogramma, aan de Hawaïaanse zwemshorts. Zoiets hielp meestal als ik me onzeker voelde. Onze televisie had de hoogste beeldresolutie – je moet investeren in de juiste zaken tijdens een relatie. En inderdaad, ik werd helemaal hard daar beneden, ondanks alles, terwijl mijn lief er slap bij lag. Ik nam haar hand vast en wreef die warm.

Vragen stellen, bloeddruk meten, hartslag luisteren, en wat weet ik nog allemaal. De maandelijkse routine. Volgens mij stevenden we stilaan op een spoedverbod af. In de verte hoorde ik een vogel schreeuwen. Het was een kaketoë, onze palmkaketoe om precies te zijn.

‘Hm, u hebt wel een hoge bloeddruk, mevrouw.’ Er volgde een korte stilte. De verpleegster draaide zich en sloot het raam, dat ondanks het slechte weer op een kier stond. ‘We krijgen veel klachten over die vogels,’ werd ze plots vertrouwelijk.

Wist ze dat het onze vogels waren? Ze mocht denken wat ze wilde. Wat mij interesseerde was: hoe zat het nu met mijn lief? Was het alweer vals alarm?

De verpleegster mat de lichaamstemperatuur op. ‘Precies achtendertig graden. Ik neem wat bloed af, mevrouw.’

Dat gebeurde alvast niet elke keer. De palmkaketoe, ze heette Mien, liet zich een tweede keer horen. Ik keek rond. Er stonden geen stoelen in deze ruimte. Het mocht vooral niet te comfortabel worden op de spoed, zoveel was duidelijk. Handje blijven wrijven dan maar. Gelukkig was er de kaketoë, die ons steunde. Ze voelen zoiets, vogels. Steeds zijn ze er voor je, zelfs als ze illegaal in het land zijn. “Niemand is illegaal” las ik ooit als graffito onder een brug. Daar kon ik mij achter scharen.

Mijn lief en ik waren begonnen met de opvang van vogels, dat was gemakkelijker dan die van mensen. Sommige vogels moesten weg bij hun eigenaars, andere kochten we. Thoth de ibis was onze duurste vogel. Hij had ons een stevige duit gekost, maar Muriel, mijn Muriel, had toen net een prestatiebonus gekregen. Dat gebeurde in de maand voor ze ontslagen werd, geloof ik. Bedrijven, raak daar maar eens wijs uit. Mij hadden ze zagezegd ontslagen omdat ik te weinig een teamspeler was. Die term alleen al, "teamspeler". Na het verlies van onze banen, kort na elkaar, hadden we geen vogels meer gekocht.

‘Ik voel me zo duizelig,’ zei mijn lief. Ze rilde. ‘En mijn buik...’ Haar stem stierf weg.

De verpleegster kneep haar ogen dicht en leek kort na te denken. Daarna legde ze haar hand op mijn arm. Dat was hoogst onprofessioneel. Ik moest de neiging onderdrukken om achteruit te stappen. ‘De koorts en de pijn zijn een beetje zorgelijk, meneer. Ik haal er toch een dokter bij.’

Nou, zo ver kwamen we meestal niet in het ziekenhuis. Vorige keer was het gewoon migraine geweest, dacht ik, een aanhoudende bloedneus misschien. Wat dan ook. Een relatie bestaat voor 40% uit ontkenning, 40% uit vergeten en de rest is, tja, de rest is de rest. Sommigen noemen wat overblijft liefde. In elk geval, een project houd je vol, daar blijf ik bij. Maar mijn lief zag er op de onderzoekstafel wel erg bleek uit, merkte ik toen wij alleen in de koele ruimte waren.

‘Het komt goed,’ zei ik, niet eens voor de vorm.

‘Heb je de tv uitgeschakeld, schat?’

Ik trok mijn hand terug en bewoog mijn vingers. Kramp.

Muriel, mijn Muriel, en ik keken elkaar verslagen aan in de consultatiekamer. Al snel ontweek ze mijn blik. Ik ademde onregelmatig. Na de eerste dokter was een tweede gekomen; dat was reeds een slecht teken geweest. Een zekere dokter Swarts stond ons nu te woord.

‘Hoezo, zeven maanden zwanger?’ vroeg ik hem domweg,

terwijl ik naar de echo keek. Het was een stilleven om nooit te vergeten, ook al probeerde ik het later vaak genoeg. In het voorbije jaar hadden mijn lief en ik niet met elkaar gevreeën. Naarmate we meer aten, waren we de interesse in elkaars lijf verloren. Hoe had ik in hemelsnaam niet gezien dat mijn lief zwanger was? Keken wij nog zo weinig naar elkaar? Hadden wij enkel oog voor de vogels en de televisie? Ik zag mijn lief nochtans graag.

Voor we gingen samenwonen, was onze relatie opwindend geweest. Elkaars lichaam en geest verkennen was spannend. We waagden binnen het jaar na onze kennismaking de sprong en kochten een villa die bij onze banen paste. We verdienden voldoende om onze lening af te betalen, maar namen geen risico's. We werkten hard op kantoor, met het oog op een promotie. Onze weekends besteedden we grotendeels aan de verbouwing van de badkamer en de keuken, die we moderner en functioneler wilden. Misschien stelden we de verkeerde prioriteiten en hadden we beter wat meer tijd in onze relatie gestopt.

Een zoon. Een zoon! Ik zag aan Muriel, mijn Muriels gezicht dat ze al even verbijsterd was als ik. Ze frunnikte aan haar jas, die ze weer had aangedaan. Droeg ze die nu als bescherming tegen de chaos die ons plots omringde?

'Ja, hoe gaan die dingen?' zei dokter Swarts, een gynaecoloog, zichtbaar zenuwachtig, alsof hij zelf in onze slaapkamer op bezoek was gekomen. Het ziekenhuis was natuurlijk ook slechts twee lanen verderop én we sliepen met het raam open. Voor de vogels. Stel dat er iets met de vogels aan de hand was. Misschien moesten we toch maar niet op de benedenverdieping slapen.

Ik voelde me onwel worden.

'Dat moeten jullie, euh, samen ophelderen,' vervolgde onze misschien-nachtelijke gast. 'Maar zwanger dus. Geweest.'

Geweest. Kregen dokters een cursus tact in de opleiding? Je zou denken van niet.

'Ik stel voor dat we de foetus laten komen, mevrouw, meeneer.'

Een foetus, niet eens een baby. Mocht je dat wel een zoon

noemen? Ik gaf over op de vloer die nog glansde van een poetsbeurt. Muriel, mijn Muriel, liet mijn hand niet los; haar greep was zelfs onontkoombaar te noemen. Met zijn voet schoof de dokter een prullenbak naar me toe, helaas te laat.

‘We hebben gisteren oesters gegeten,’ zei mijn lief verontschuldigend.

Dokter Swarts stak zijn hoofd door de deuropening en riep: ‘An, kom eens binnen.’

En daar was de verpleegster.

‘We leiden de bevalling vandaag nog in,’ zei Swarts. ‘Geef je het door? Vraag of Guy Peeters beschikbaar is. Ik wil vooraf even met hem overleggen.’

Van Ans gezicht viel niets af te lezen. Ze moest toch weten dat de zoon over wie ik niets wist, de zoon die net in mijn leven kwam, dood was? Ik wilde dat ze boos of verdrietig werd. Maar nee, nu was ze plotseling professioneel. Ze keek niet eens naar de vuile plas op de grond.

‘Ja, dokter.’ Ze verliet geluidloos de consultatieruimte.

‘Ik ben weliswaar gynaecoloog, maar dit soort... casus, in het bijzonder gezien uw pijn, is meneer Peeters’ specialisatiegebied, ziet u,’ wendde de dokter zich tot ons. Hij versnelde zijn spreektempo. ‘Mijn collega doceert aan de universiteit over intra-uteriene vruchtdood en de eventuele gevaren ervan voor de moeder.’ Hij schakelde nog een versnelling hoger. ‘Hoe gaat het concreet verder? De situatie waarin u zich bevindt is als volgt. Normaal gaan we voor een vaginale bevalling, maar vanwege uw klachten...’

De rest van de uitleg hoorde ik nauwelijks. Dokter Swarts sprak als van twee lanen ver, alsof hij voor het slaapkamerraam van onze villa stond, met zijn rug afgekeerd van het bed waarin hij met mijn lief gevreeën had. Nee, corrigeerde ik mezelf met moeite, ik was helemaal in de war; de dokter kón niet de schuldige zijn. Ik probeerde me te concentreren, ving flarden op als ‘keizersnede nodig’ en ‘geen uitstel’, woorden die niets met mij te maken hadden. Volgens mij hoorde Muriel, mijn Muriel, evenmin wat. We hebben het er nadien nooit over gehad.

Ik vroeg om een stoel. Dokter Swarts ging gehaast op zoek.

Mijn lief luisterde aandachtig naar wat aan de telefoon gezegd werd. We zaten op de bank, pas vijf dagen na de bevalling: twee volwassenen, geen kind. Tussen ons was er nochtans een plekje vrij. De televisie stond op, we keken alweer naar het strandprogramma. Het was de herhaling van vorige keer; daar keken we ook naar. Dan letten we op andere dingen dan de eerste maal. We gaven punten aan de deelnemers in zes categorieën, netjes in kolommen. Dat hoorde zo, vonden wij. Er lag een notitieboekje tussen ons in op de sofa, daar waar ons kind (haar kind) hoorde te liggen. Ik had het jongetje voor mezelf Andy gedoopt, naar An van het ziekenhuis; ik had niet meteen inspiratie gehad.

De sofa boog door onder ons gezamenlijk gewicht, zelfs zonder Andy. Ik hoorde gekraak, of verbeelde het me. Het ding was uitgesleten. We keken ook godganse dagen tv.

Muriel, mijn Muriel, vroeg: 'Maar wat betekent dat precies?'

Even dacht ik dat de vraag voor mij bedoeld was. Ik keek naar mijn lief. Ze hield de telefoon stevig vast; haar vingers waren bijna wit.

Op de salontafel stonden de resten van de afhaalmaaltijden van de voorbije dagen – we lieten onze vogels niet graag alleen. Nu ik erover nadacht, kwamen we de laatste maanden enkel buiten voor een tocht naar het ziekenhuis. Verder was er mijn wekelijkse boodschappenronde, meer niet. Onze aanwezigheid thuis beschermde de vogels tegen Circo, Polyoma en andere virussen. Daarvan waren we overtuigd. We waren er voor onze kroost, punt. Zelfs voor dat koekoeksjong zou ik er geweest zijn, reken maar.

Het telefoongesprek sleepte aan. Er ontspon zich een monoloog aan de andere kant van de lijn. Muriel, mijn Muriel, zette de vrouw op *speaker*.

'... moet begrijpen dat dokter Peeters die dag niet beschikbaar was voor een *second opinion*. We hadden geen tijd te verlie-

zen, gezien uw pijn. Dokter Swarts heeft alle mogelijke maatregelen...'

Het klonk als An. Ze dramde maar door. Ik had op de televisie de ondertiteling aangezet; ik hield nog steeds een balpen in de hand om de score bij te houden. Voor Ryan zag het er niet goed uit, evenmin als voor Hailey. Rituelen waren belangrijk. Straks zou ik de vogels voeren.

'Zwangerschapsvergiftiging?' hoorde ik mijn lief zeggen. Haar adem stokte enkele tellen. 'Foutieve meting van mijn waarden na de bevalling?' echode ze de verpleegster, en ik hoorde het ongeloof in haar stem. 'Welke waarden dan? U *excuseert* zich? Hoe durft u... hoe...'

Muriel, mijn Muriel, draaide zich naar me toe en keek me strak aan. Ik liet traag de balpen zakken en zette de televisie uit. Het gezicht van mijn lief liep rood aan. Andy, manneke, wat heb je ons aangedaan? Een kind hoort een bundeltje geluk te zijn, geen hoop ellende. Maar ik vergeef het je, jongen, alle kindjes zijn onschuldig.

Het woord 'pre-eclampsie' perste zich door de telefoon, hing dreigend in de woonkamer, en werd steeds groter. De 'pre' scheurde zich af en drukte zich tegen het raam aan; ik zag barsten in het glas verschijnen naarmate Ans uitleg langer duurde. Moest een dokter niet zulk nieuws melden in plaats van een verpleegster? Ik sloot mijn ogen en voelde mijn wangen nat worden.

Het gesprek nam een onverwacht einde. Muriel, mijn Muriel, had afgedrukt terwijl de verpleegster nog aan het woord was. Mijn lief legde de telefoon op het notitieboekje, net iets te hard. 'Ze hadden het moeten weten,' zei ze en ik hoorde de boosheid in haar stem. 'De migraine, de bloedneuzen. Heb je gehoord hoe de verpleegster dat allemaal benoemde? "Indicaties van een zwangerschapsvergiftiging." En dan dat "ik heb al te veel gezegd, sorry" erachteraan!'

'Indicaties,' zei ik machteloos en dacht aan onze eerdere ziekenhuisbezoeken. Het was een woord dat mensen moest verwittigen, maar dat na de onomkeerbare feiten alle betekenis verloren had. Het enige dat ze in het ziekenhuis niet verknoeid

hadden, was de bevalling, ondanks de stuipen die mijn lief gekregen had op de verlostafel. Wat daarvoor en daarna gebeurd was, was een complete knoeiboel. Ik gooide de afstandsbediening naar het televisietoestel; ik miste onbegrijpelijk doel.

Mijn lief zit in de kooi – wij noemen het geen volière meer. Een van haar nieren werkt nog, gedeeltelijk. Ze waren er net op tijd bij om de zwaarste gevolgen van de zwangerschapsvergiftiging te neutraliseren, beweerden ze in het ziekenhuis, ongetwijfeld op aangeven van de verzekeringsmaatschappij. Toch waren ze te laat, meenden Muriel, mijn Muriel, en ik. ‘Neutraliseren’, wat een verschrikkelijk laf woord.

Ongelofelijk dat mijn lief nog in dit hospitaal terecht wilde voor haar hemodialyse. Haar initiële boosheid was echter gezakt. Een ander ziekenhuis kon haar nu niet beter helpen; het kwaad was al geschied. Er was iets mis geweest met de placenta, die was niet genoeg doorbloed. De antistoffen van de moederkoek hadden zowel Andy als mijn lief vergiftigd. Intussen wist ik er alles van. Na het vreselijke telefoongesprek met de verpleegster had ik me ingelezen over pre-eclampsie en eclampsie. Helemaal murw had ik me gelezen.

Vijfendertig kilo geleden had mijn lief twee nieren, en Andy had ze toen ook, veilig weggestopt onder haar speklaag. In de dierenwereld zijn er veel vormen van camouflage, maar mensen behelpen zich. Ze gaan bijvoorbeeld meer eten.

De palmkaketoe – onze lieve Mien! – de forpus, de edelpapegaaien, de grijze roodstaarten, de heilige ibis, de hele santenboetiek is weg, weg, weg. Onze kinderen: weg. Andy: weg. Muriel, mijn Muriels levenslust: weg.

‘Laat ze los,’ zegt mijn lief nogmaals. Ze gaat verzitten. Dit is niet het moment om van ons plan af te wijken; er zijn geen nieuwe woorden nodig, dat begrijp ik evengoed als zij. En toch.

Laat. Ze. Los. Het gehuil uit het huis wordt steeds luider. Ik heb de deur naar de tuin laten openstaan. Wat maakt het nu nog uit? Zodra ik ze loslaat, zitten ze binnen de minuut in de

kooi. Bij Muriel, mijn Muriel. Aan haar dij kleeft een felgroene pluim, van een forpus, schat ik. De kleinere vogels waren mij het liefst.

We hebben allebei gejangt toen we de vogels vrijlieten. Thoth beschreef enkele wijde cirkels hoog boven ons hoofd en vertrok vervolgens naar betere oorden. Dat was gisteren. Het laatste restje vreugde ontsnapte ons toen.

Ik moet tijd winnen. Gaan we dit echt doen, mijn lief?

‘Van wie was het kind?’ Ik wil het helemaal niet weten, maar ik heb er geen idee van wat ik anders kan zeggen. De naam Andy heb ik nooit luidop uitgesproken. Ik heb het evenmin aangedurfd mijn lief te vragen of zij onze zoon een naam heeft gegeven.

Ze kijkt me stomverbaasd aan. ‘Waarom vraag je me dat? Ik wil niet verder zo, Bram. Ze hebben alles uit mijn lijf gerukt. Ik voel me geen vrouw meer, geen mens bijna.’

‘Van wie?’ herhaal ik zwakjes. ‘Was het de postbode? Was het de maaltijdbezorger? Heeft dokter Swarts uit je buik gehaald wat hij er zelf in stopte?’ Ik weet niet meer wat ik zeg. Het is ijl in mijn hoofd. De dokter blijft in mijn gedachten opduiken. Het is onvergeeflijk dat hij de bevalling inleidde zonder overleg met Peeters, de ongrijpbare specialist die op vakantie was. De expert had misschien de zwangerschapsvergiftiging tijdig kunnen ontdekken. Was Swarts niet zo roekeloos geweest, dan had Muriel, mijn Muriel, niet voor deze kooi gekozen. Maar nu voelt ze zich leeg, zo leeg, en kan enkel gruwelijke pijn haar verlossing brengen.

Ik heb wel een sterk vermoeden over de vader, dat ik nooit heb durven te delen. We hadden een jongen uit de wijk, die de kooi driemaal per week kwam reinigen, Timothé, een vrijwilliger via het buurtcentrum. In het begin deden we dat karweitje zelf, maar toen verloren we onze banen en kwam er meer tijd vrij voor strandprogramma’s en afhaalmaaltijden op de salontafel. Na een tijd ging het bukken ons niet meer zo gemakkelijk af.

In LA sliepen *pool boys* met *cougars*; in Merelbeke hadden we te maken met een *bird boy*. Waarschijnlijk was het die Timothé

geweest, een puisterige tiener nog. Op die leeftijd zijn jongens geil als de pest. Ach ja. Hij was ook maar een kind, eigenlijk. Kort na de bevalling was Timothé gestopt met zijn bezoeken. Mijn knieën deden al maanden verdomd pijn van het knielen op de betonvloer in de kooi, van steeds maar stront te scheppen.

'Ja, het was dokter Swarts, voor mijn part,' zegt ze en huilt. Muriel, mijn Muriels mascara loopt uit. Ze heeft zich speciaal opgemaakt voor het eind. Dat hebben we zo afgesproken. Het is onze vijfde verjaardag; vandaag moet het gebeuren, strak op schema. Sinds Andy zetten we alles op papier, in het notitieboekje tussen ons in op de sofa. Televisiekijken doen we niet meer. Het toestel hebben we verkocht. We hebben het te druk met plannen, en met medicijnen, bergen medicijnen.

Ik mis onze vogels, en Andy mis ik ook wel, maar het gaat nu om anderen. Degenen die we in huis haalden, als deel van ons allerlaatste project, zijn van belang op dit moment. Ze wachten in de kelder. Laat ik ze los?

Ik zie dat Muriel, mijn Muriel, het bewustzijn verliest. Haar hoofd hangt schuin tegen de houten achterwand van de kooi. Misschien is het beter zo. Ik gun mijn lief het eind waar ze naar verlangt. Hoewel ze daarop staat, wil ik echter niet dat ze lijdt. We hebben al genoeg geleden.

We maakten plannen, zoveel plannen. Nu moeten ze uitgevoerd worden, en daarbij kunnen we geen pottenkijkers gebruiken. Ik werp een blik over de scheidingsmuur in de tuin, wat best moeilijk is sinds we die verhoogd hebben. Ik spring in de lucht, of doe toch een poging – honderdvijftig kilo los aan de haak. Aan de waslijn hiernaast zie ik een roze bikinitopje van de buurvrouw wapperen. Er is niemand te zien. O, mijn knieën. Het gazon davert als ik neerkom. De kust is veilig voor het laatste deel van ons plan. Ik snik, trek mijn trui uit, stap de kooi in en stop de zachte stof achter Muriel, mijn Muriels hoofd. Tussen haar zwarte lokken bespeur ik het eerste grijs. Haar naakte lichaam komt me vreemd voor. Mijn lief is zo vermagerd. Het litteken boven haar schaambeen grijnst me toe. Ik kus haar voorhoofd, zoals vroeger, teder, zodat ze niet wakker schrikt.

Ik denk terug aan het traject dat ons dwingend naar hier en

nu heeft geleid. Ik weet dat ik moet voortmaken met de uitvoering, ik kan echter mijn lief nog niet loslaten. Het gehuil uit de woning druk ik weg. Ik kijk naar het manshoge gras.

Eerst kwam de isolatie op de benedenverdieping. Niemand mocht iets horen. Reteduur was die boel, maar goed, je krijgt subsidies. Leve de Vlaamse overheid! Toch bleef het flink duur. Onze reserves waren geslonken; we spraken ons laatste restje geld aan. Mijn lief stelde voor om op eten te besparen, ondanks haar wel heel wankele gezondheid. Ze had minder honger, zei ze. Ik keek het maar aan, wat moest ik anders?

Na de verbouwingen zijn we de dierenasielen afgegaan. Als mijn lief de hemodialyse net achter de rug had, bleef ze in de huurauto zitten. Onze Audi hadden we moeten verkopen. Honden verzamelen heeft behoorlijk lang geduurd. We stelden ons op verschillende plekken voor, wonnen het vertrouwen van de verzorgers, en gingen uiteraard met de honden wandelen. Dat laatste was vooral mijn taak. Als ze een goede dag had, liep mijn lief op een afstand achter mij en zo'n monsterlijk beest aan. We verkozen dieren met gedragsproblemen. Agressieve honden waren het meest geschikt voor onze doeleinden. We begrepen dat we dan nog genoeg werk zouden hebben, maar het scheelde alvast wat. 'Nee, we hebben geen kinderen,' verzekerden we die goedbedoelende mensen al bij de eerste kennismaking. 'Bij ons kunnen de honden tot rust komen zonder een gevaar voor anderen te vormen.' We knikten daarbij ernstig.

Toen begon het trainen van de dieren. Trainen was wellicht een genereuze term. Ons regime bestond uit voedselonthouding, en, lastiger, steentjes naar de beesten werpen. Soms stierf er een exemplaar. Je kon niet op alles voorbereid zijn. Het leverde natuurlijk wel extra werk op. De tijd sleepte zich voort, stilaan kwam verjaardag nummer vijf in het vizier.

'Waarom honden?' vroeg ik mijn lief eens. Haar stilte hield aan. Toen het begon te schemeren en de vogels bedaarden, zei ze: 'Aan de poort van de hel wachten de honden. Soms komen ze je al eens verwittigen.' Ze trok daarbij haar broek naar beneden, een hoogst exotisch gebaar op dit punt van onze relatie, en toonde mij de afdrukken op haar been waar ik sinds wij elkaar

kenden mijn blik zo min mogelijk over liet glijden. De beet was een blijvende herinnering aan een hondenaanval toen ze dertien was, op een zomerdag op de dijk van Oostende. Het beest was wild tekeergegaan; Muriel, mijn Muriel, had lang moeten revalideren. Het was een donkere periode waarover ze weinig kwijt wilde. Ze had wel eens gezegd: 'Ik zat vastgekleuisterd aan mijn bed. Ik kon niets. Ik voelde niets. Iedereen maakte plezier buiten, voor mij was er enkel leegte.' Dertien, het was een fragiele leeftijd. Hoe was ik toen? Gretig, op zoek naar nieuwe ervaringen. Het leek eeuwen geleden.

Terwijl mijn lief verder vermagerde, terwijl ik niet aan Andy, dokter Swarts of Timothé trachtte te denken, terwijl het leven verder ging en wij van burens, vrienden noch familie bezoek kregen, hielden wij een levensnoodzakelijke routine aan. Elke dag zag er hetzelfde uit. We staarden bij de eerste koffie woorde-
deloos door het raam, zochten steun bij de kleurrijke vogels daarbuiten, en ontbeten vervolgens langzaam. Na het openen van de post (rekeningen, die we veelal niet meer betaalden) en het doomscrollen *online*, goed voor een uur verdoving waarvoor we dankbaar waren, gingen we de honden sarren. Ook dit deden we samen-apart.

Mijn lief spaarde de roede niet. Voor het hondenhok, een mooi woord voor een afgespannen ruimte die de helft van de kelder besloeg, stond een stoel, waarop we dikke kussens hadden gelegd. Muriel, mijn Muriel, moest, kwetsbaar als ze nu was, zo comfortabel mogelijk kunnen zitten. Naast de stoel stond op een tafeltje een doos vol kiezelstenen, die ik elke avond van onze oprit raapte. Als Muriel, mijn Muriel, stenen had gegooid, tot de wanhoop in haar te vermoeid was om nog van zich te laten horen, dan kwam ik aan de beurt. Ik had in het begin voorgesteld dat ik de honden zou bekogelen, maar hoe zwak ze zich ook voelde, dit wilde ze absoluut zelf doen. Als het zover was, wenste ze namelijk als eerste aan de beurt te komen. Ze wilde mij niet voor haar zien heengaan. Nee, ik mocht de honden voeren na de geseling, zij het karig. Daarna spoten we luchtverfrisser in de kelder. Het hele huis rook ondertussen naar hondenstront; we zetten nooit meer een raam open. We

sliepen niet meer beneden, maar op de tweede verdieping, zo-
ver mogelijk van de stank verwijderd. Zoals wij eraan toe wa-
ren, was die avondlijke tocht naar boven steeds weer een zware
onderneming.

Met ijzeren discipline vervolgden wij onze dagindeling.
Klokslag twaalf ging ik middagschransen, al nam mijn lief al-
maar kleinere porties tot zich. Na de afwas kwamen we einde-
lijk tot praten. Meestal beperkte dit zich tot het doornemen van
onze plannen. Geen detail bleef onbesproken. Ten slotte was er
de vermoeiende activiteit van het avondeten (ik at, mijn lief
keek toe, het was nefast voor mijn eetlust), gevolgd door een
onbevredigende slaap. Soms droomde ik van de bikini's en de
zwemshorts, maar niet zo vaak. Over hoe Muriel, mijn Muriel,
en ik het vroeger samen hadden, durfde ik niet te dromen.

De volière zou het eindstation worden, daarop had mijn
lief aangedrongen. Het was onze intiemste plek, zonder meer.
Nadat we die beslissing genomen hadden, bezochten we de
vogels vaker dan voorheen. Eerst gingen we driemaal per dag
kijken, al gauw bezochten we ze elk half uur. We spraken ze
geruststellend toe. Het aantal koosnaampjes per vogel groeide
exponentieel. Op mijn *smartphone* – die van haar hadden we
verkocht – stonden intussen talloze foto's van en met Mien
(Mieke, Mietje, Emmeke), Thoth (Tootje, Tolo, Tokkie) en alle
anderen. Edele vogels zijn geen luizige honden. We hielden ze
zo lang mogelijk bij ons en koesterden ze; ja, ze hadden werke-
lijk de tijd van hun leven. Ze kraaiden, zongen en floten luider
dan ooit; daarvoor stonden de burens dan weer wel aan de deur.

Mijn standaardzin was: 'Het is niet verboden.' Niemand
belde de politie; een vorm van decorum, neem ik aan. Ons on-
heil had in de wijk de ronde gedaan. Rijkelui hadden steevast
tijd voor een goede tranentrekker. In het ziekenhuis wisten ze
intussen waar het lawaai vandaan kwam, maar die durfden
niemand te sturen, gezien de omstandigheden. Verlies je een
kind, dan mag je grofweg je zin doen, ook al heeft niets nog zin.

Er stierven steeds meer honden, terwijl wij lijdzaam op
onze finale verjaardag wachtten. Die beesten hadden honger
– daarom ging het precies. We gaven hun het minimum om te

overleven, wij waren evenwel geen portie-experts. Te veel, dat kenden we; te weinig was onbekend terrein voor ons. Ik ging intussen al diep in Wallonië nieuwe honden halen, zonder mijn lief. Tweemaal vier honden, niet meer of minder, daarop had Muriel, mijn Muriel, gestaan. Vier voor haar en vier voor mij. Een aandenken aan onze vorige huwelijksverjaardag, had ze het genoemd.

‘Laat ze los, Bram, toe,’ prevelt Muriel, mijn Muriel, opnieuw bij bewustzijn.

Ik schrik uit mijn gedachten op. Mijn lief heft moeizaam haar hoofd en kijkt naar me. De trui glijdt langs haar rug op de betonnen vloer. ‘Ik wil meer dan ooit voelen, op het eind, échte pijn.’ Oké, mijn lief, acht honden. Ik haal ze voor jou op, voor ons. Ik loop door de tuin naar de keuken. Nu pas hoor ik dat er aangebelld wordt, steeds opnieuw. Het lawaai van de honden moet dit geluid overstemd hebben. Het maakt niet uit; niets maakt nog uit. Ik trap de lege pizzadozen op de keukenvloer uit de weg en ga de gang in. Iemand klopt lang en hard aan de voordeur, vervolgens wordt er weer gebeld. Het is vast de buurvrouw. Ik negeer haar en sla af naar de kelder. De strontgeur, hier het sterkst aanwezig, lokt me, troostend en vertrouwd.

Vastbesloten daal ik de trap af. In mijn hand heb ik het ondergoed dat mijn lief deze ochtend en de voorbije drie dagen droeg. Ik gooi het over de hoge afrastering in de kelder. De honden storten zich op de kledij, nemen de lijfgeur in zich op en verscheuren het hemdje en de slip. Ze blaffen zo mogelijk zelfs luider dan voorheen.

Er is geen weg terug. Ik open de poort; de hellehonden razen langs me heen. Na de vierde hond probeer ik tevergeefs de poort te sluiten. Ik had het kunnen weten. Alle acht stormen ze weg. Voor het baasje dat hen hun schamele voeding gaf, hebben ze voorlopig geen oog. Hun kwijl laat op de grond sporen na.

Het is verbazingwekkend wat woede vermag. Alsof ze nooit anders geweten hebben, razen de beesten de keldertrap op. Ik

hoor het gestommel van poten en het gekras van nagels. Gelaten sjok ik achter hen aan. Mijn beurt komt straks.

Als ik de tuin bereik, hoor ik Muriel, mijn Muriels geschreeuw. Het verontrust me niet. Zo wenste mijn lief het: in volle bewustzijn heengaan. Na het grote verlies restte haar enkel apathie. Ze wil naar Andy toe, op de ergst mogelijke manier, en precies op deze dag. Ik heb er eindelijk vrede mee.

‘Wreder dan het leven ooit zijn kan, is de dood, en daarom is de dood genadig.’ Volgens mijn lief had een of andere filosoof dat gezegd. Ze las wel eens iets als ze niet in slaap raakte nu we geen televisie meer keken – liefst zware lectuur. Ik bekeek de dood niet zoals die wijsgeer deed. Ik wilde Muriel, mijn Muriel, vooral niet zien lijden. Deze ochtend heb ik daarom heimelijk slaapmiddel in haar bord cornflakes gemengd, maar mijn lief is immuun geworden voor alles. Haar lijf zit tjokvol medicijnen, dialyserommel met zakelijke namen als Calcitriol en Cinalcacet, die verschrikkelijke waarheden verbergen.

Ik tel de grote, onregelmatige stenen van het tuinpad. De stilte is ingetreden. Het gras wuift me onweerstaanbaar naar mijn lief toe. In de kooi ligt een arm hier, een voet daar, een eenzaam oor. Muriel, mijn Muriels neus is weggevreten. Ze had zo’n mooie neus; ik was er meteen voor gevallen, al bij onze eerste ontmoeting.

De honden vliegen intussen elkaar aan. Het grootste exemplaar, een taaie straathond, mengt zich niet in het gevecht. Hij kijkt naar mij. Hij gromt. De andere honden vallen stil en spitsen de oren. Vier voor mijn lief, vier voor mij. Ik heb er geen idee van of de honden het ook zo strikt zien. Hoog boven me hoor ik de lokroep van de palmkaketoe. Mien is ons niet vergeten.

Ik wil niets van je

Ik wil niets van je
liever kijk ik naar Olivia Casta
foto's op bed, in een zomerjurk
een open gezicht, een lichte glimlach
ze vraagt me niets, ze is

Nee, ik wil niets van je
niet je liefde, te overweldigend
je zorgen en angsten, wat moet ik ermee
niet je jongens, te druk
ik hou van kinderen, maar niet die van jou

Echt, ik wil niets van je
je reed kilometers en kilometers
naar mijn huis, negeerde de rommel
'Je wil toch nog met me praten?'
Nee, ik wil niets van je, ook niet je woorden

Wat wil je nu van me?
ik heb niets te bieden
blijf in je verre heuvelland
droom je een leven bij elkaar
tussen bomen en vijvers

Ik wil niets van me
mijn droom is de leegte
staren, gluren, loeren
dat is al wat ik ken
veilig op bed, Olivia naast me

DEEL DRIE

Samen

*'You've got a head full of traffic, you're a siren's song
You cry for Mama, and Daddy's right along
He gives you the keys to a flamin' car
Daddy's with you wherever you are'*

U2 - 'Daddy's gonna pay for your crashed car' (van het album Zooropa uit 1993)

'Let me say this about the Goddesses, I don't think the term is good enough, but when you're bound by these terrestrial descriptions, you must use the best term available. So if you think about it, dude, I'm 0-for-3 in marriage, but like in baseball, the scoreboard doesn't lie. Never has. So what we all have is a marriage of the hearts. And to sully, contaminate, or radically disrespect this unit with a shameful contract is something I'll leave to the amateurs and bible grippers.'

Charlie Sheen (interview met Alex Jones voor het radioprogramma The Alex Jones Show op de website infowars.com, 24/2/2011)

Sheen: 'You've read about the Goddesses, come on. They're an international sensation. These are my girlfriends. Um... These are the women that I love that have... that have completed the three parts of my heart.'

(...)

Canning: 'It's no secret that you have an affinity for pornstars.'

Sheen: 'Well, I mean... Wow, listen to that statement.'

Canning: 'Why?'

Sheen: 'Well, look at what they do. Look at what I do. Duh!'

Canning: 'You say "duh" but I don't get it. What is it?'

Sheen: 'It's exciting, it's fun and you already know what you're getting before you meet 'em.'

Canning: 'Cause you've watched them.'

Sheen: 'No, 'cause I'm guessing, right? Well of course, what's not to watch? They're the best at what they do and I'm the best at what I do and together it's like... it's *on*.'

Charlie Sheen over zijn vriendinnen Natalie Kenly en Rachel Oberlin, ook bekend als Bree Olson (interview met Andrea Canning voor het televisieprogramma 20/20 van zender ABC, 28/2/2011)

Bovenlijf

*'Everybody's gone away
Said they're moving to LA'*

*'Goodtime Charlie's got the blues',
geschreven en gezongen door Danny O'Keefe (1967),
bekend van Elvis Presleys versie uit 1977*

Ik zit in bloot bovenlijf op de sofa, een boek van Guido Eekhaut op schoot. Midden in een zin ben ik verdwaald. De hond drukt zich tegen me aan en niest. De druppels op het papier drogen meteen. Het raam staat helemaal open, een hete wind speelt door mijn karige borsthaar. Voor zover ik me herinner, droeg ik daarnet een hemd. Vreemd. De straat op enkele meters van me, de straat die ik dag na dag probeer binnen te trekken, zwijgt halsstarrig.

Het is waar: we leven in bijzondere tijden. Ik toch. Dinsdag is erger dan maandag – om nog van vrijdag te zwijgen. Met lede ogen volg ik de kalender, elk nieuw hokje is witter, abstracter dan het vorige. De leegte. Alles wordt kaler: de baan, de vriend–

schappen, godbetert de liefde. Er is weliswaar mijn lange haar (nooit meer knippen, symbolisch verzet tegen de kaalslag), er is seks, en een goed boek van Guido. Er zijn zekerheden, maar hun aantal neemt af.

Wat verdwijnt als volgende? Stel dat je moet kiezen... Het hangt ook van frequentie af. Wat kan je het eerst laten: het woord of de daad? De vraag stellen is ze per definitie niet durven te beantwoorden. Het klinkt als een eeuwenoud dilemma, alsof idioot na idioot, eeuw na eeuw, zich deze vraag heeft gesteld. Vorig jaar was mijn kalender gevuld, overvol zelfs. En het is niet alsof ik toen geen idioot was. We houden het op: een *succesvolle* idioot. In elk geval sneuvelt het lange haar niet, zoveel is zeker, hoewel dát natuurlijk het makkelijkst zou zijn. De eenvoudigste weg is evenwel nooit de interessantste.

Daarom verdwaal ik graag in een heerlijk lange zin van Guido, zij het liefst volledig gekleed. Wegdromen, betekenissen zoeken en ondertussen keuzes uitstellen. Ik leg de roman neer en ga op zoek naar mijn hemd. Beneden hangt het niet. Zelfs de gordijnen zijn weg, zie ik nu. Het tafelkleed ook.

Op de eerste verdieping hangen in de kleerkasten – ik tel er zes – enkel jurken. Dit is niet hoe het hoort. Op mijn hond na, wiens identiteit verborgen moet blijven, woon ik alleen. Deze man draagt hemden, neemt occasioneel omwegen in een goed boek en vindt dat best. Maar dit – jurken? Ik buig het hoofd. Uitstellen kan je maar zo lang. Mijn haar hangt in glanzende tressen over mijn borstkas. Daaronder bolt mijn buik op. De Tarzan in mij is al even met pensioen.

Ik aarzel, kijk naar het kleine raam aan de straatkant. Niemand staat te gluren door de tegenhanger aan de overkant. Een mens leeft nochtans op hoop. In deze kamer hangt overigens wel een gordijn. Ik schuif het zo ver mogelijk naar de kant, hoewel het reeds flink opzij hangt. ‘Kijk naar me,’ wil ik het afwezige publiek toeroepen, mijn stem doet het echter niet. Dan valt het me in: ik zie slechts één gordijn – geen twee, zoals ik me deze kamer herinner. “Plus ça change, plus c’est la même chose,” aldus een of andere *tiest* genaamd Jean-Baptiste in een

grijs verleden. Je zal het altijd zien: een journalist komt op de proppen met dit soort gevleugelde zinnen. Waar een mens al niet aan denkt als hij halfnaakt geconfronteerd wordt met een overdaad aan vrouwenkledij. Pogingen tot humor helpen jammer genoeg niet. Het is tijd. Voor ernst, voor beslissingen.

Mijn zweterige handen zoeken zekerheid op de koele vensterbank. Het is hier vele malen warmer dan beneden. Ik tel tot tien, twintig, dertig, probeer mijn ademhaling te regelen tot ik rustig word. Ik keer me van het raam af, kijk naar de jurk in het midden van de kast en slik. Donkerrood. Mijn vingers glijden over de zware stof. Brokaat? Wie weet. Dat is duur spul, ja? Ik knoop mijn riem los en laat mijn broek zakken, langzaam nog. Sneller, veel sneller trek ik mijn sokken uit. (Waarom? Dit is geen vrijpartij.) Ik haal diep adem, ook de boxersshort valt op de parketvloer. Ik voel de smalle gleuven onder mijn voetzolen. Het hout voelt vertrouwd aan; het is misschien wel mijn enige houvast.

Ik ruik aan de jurk: een vol en zoet parfum. Niet het frisse geurtje dat ik, gesteld dat ik een vrouw was, zou dragen. Vanzelfsprekend zou ik een jonge vrouw zijn. Vanzelfsprekend. En jonge vrouwen dragen geen brokaat. Juist? Ik heb echter geen keuze. Als betrof het een ritueel haal ik omzichtig de kapstok van de baar, en maak de jurk los.

In hemelsnaam, hoe trek ik dit ding aan? De hitte is ondraaglijk, probeer dan maar eens logisch te denken. Als een idioot – die van hierboven – leg ik het kleed op de vloer en ga met mijn voeten in de halsopening staan. Ik buig wankel en zie: ik moet dringend mijn teennagels knippen. Of lakken. De halsopening blijkt te klein. Er zitten nergens knopen aan de jurk. Ik stommel rond, ongedurig nu, mijn voeten laten zweetsporen na op de parketvloer. Dat is evenwel niet belangrijk, niets is nog belangrijk. Enkel de jurk telt, die moet ik dragen. Mijn hemd is reddeloos verloren. Vraag me niet hoe ik tot deze conclusie kom, maar ik begrijp: ook de tweede verdieping is bezaaid – ja, dat is het woord, bezaaid – met kleerkasten in elk formaat dat je je kunt indenken, volgepropt met alles behalve

hemden. Ik gok op rokjes, broekpakken, boa's en, als het echt moet, blouses.

Hoe langer ik naar de jurk kijk, des te zekerder ik van mijn zaak ben. En precies deze jurk moet ik aan, niet eens de andere exemplaren in de kast, sommige frivool, andere keurig. Ik trek de jurk aan zoals ik denk dat het hoort. De stof streelt mijn haar. Geen idee hoe nauw een jurk moet aansluiten, maar ik voel me goed in wat ik draag. 'Draai even in het rond,' fluistert de muur. (Of ik.) Ik wervel mezelf duizelig, de jurk is evenwel te zwaar om op te bollen. Ach ja, het leven is geen reclamespot voor zomerse aperitiefdrankjes. Ik kijk opnieuw door het raam, maar: niemand. Ik ga de trap af, de sokken en broek blijven eenzaam achter.

De spiegel in de gang toont me hoe ik op dit moment ben. Hoe of wie? Ik kijk naar de kalender, die dreigend naast de spiegel hangt. Het vakje voor vandaag staat volgekrabbeld, met heel kleine letters; alles eromheen is leeg. De komende dagen, volgende maand, allemaal leeg. Een zweetdruppel glijdt tergend langzaam vanonder de korte mouw over mijn voorarm, zoekt een weg tussen mijn blonde haartjes. Ademloos keer ik terug naar vandaag. Bijna plak ik met mijn neus op het glanspapier. Ik ontcijfer met veel moeite wat er staat.

"zonder haar laatste jurk voelde Marilla zich naakt en onbestemd, ofschoon niets haar ervan zou weerhouden om het dansfeest onder de samenzweerderige maan te bezoeken."

Marilla? Ik open de deur naast de trap – de spiegel ontkent ditmaal mijn bestaan, ik heb geen tijd om daarbij stil te staan – loop de woonkamer in en struikel bijna over het opstapje naar het salon als ik plotse drukte op straat hoor. 'Ga kijken,' klinkt het, mannen- en vrouwenstemmen door elkaar. Op elk ander moment zou ik de straat op lopen, ik wil echter uitsluitsel.

Guido's boek ligt nog op de sofa. Gelukkig maar. Mijn hond heeft zich eromheen gekruld, als beschermer van al wat heilig is. Ik draai het boek om en lees de zin die me zo-even, of was het gisteren, labyrintisch voorkwam.

"Haar uitzinnige minnaar, deze maand Julio de kolenschep-

per, had Marilla de kleren van het lijf gescheurd en haar beurs geslagen waar niemand het zou zien: op en onder de borsten, in de buik, op haar dijen – de plekken die zij lang geleden reeds aan liefde en razernij had afgestaan, mannen waren wrede kolonistoren – het waren weliswaar niet haar verwondingen die ertoe deden, maar” Verder raak ik niet, alweer niet.

Het brokaat voelt ineens klam. Zo stopt het leven, weet ik nu, rillend in deze warmte, bevend in mijn jurk, Marilla's jurk, iemands jurk: met een eindeloze herhalingen en een “maar”.

Ontmoetingen

Ik sta halfweg op het zebrapad, adem moeizaam en wacht. Chauffeurs moeten de keuze krijgen, vind ik. Willen ze het of willen ze het niet? Sommige mensen zijn conservatief. Ze houden niet van gedoe. Dat begrijp ik. Uitwijken kan steeds. Voor mannen ga ik zelf opzij. Het is mij om vrouwen te doen, liefst mediterrane types met een grote zonnebril op de neus of, beter nog, in het haar. Helemaal lekker is het als ze in een monster van een SUV zitten. Mijn ultieme droom: een zwarte Audi Q7, bestuurd door een Portugese vrouw tussen achttien en vijftendertig jaar oud. Rijd mij omver, schat, je mag.

Er is weinig verkeer vandaag. Ik zocht nochtans een plek uit die als druk bekend staat. Half drie is een slecht tijdstip. De meeste kinderen zijn op school. De mama's halen later het grut op. Ik kies evenwel niet wanneer ik de aandrang voel.

Ik loop amper een week weer op straat, met krukken weliswaar. Sinds gisteren kan ik ver genoeg hobbelen, tot een goed kruispunt. De vorige aanrijding heeft mij vijf maanden in het ziekenhuis gekost. Onze Ontmoeting was echter mijn lijdensweg waard. Esther Vandeveldte heette ze, zo zag ik op het schadel formulier. Ik krijg overigens nergens meer een polis. Die tijd is voorbij sinds Esther. Wat een alledaagse naam. Ik vind dat

wie een auto heeft, zijn naam in grote letters op de motorkap en de portieren moet kleven. Weten wie mij aanrijdt, draagt bij tot de totaalervaring.

Ik heb een fotografisch geheugen. Elk moment van de Ontmoetingen koester ik. Het hele “buiten-bewustzijn-gedoe” is niet aan mij besteed. Ik blijf wakker, zelfs al baad ik in het bloed. De dames van de ambulance zien er beeldig uit in hun stoere pakken. Ze kijken heerlijk professioneel bezorgd. Daar hou ik van: als vrouwen bezorgd zijn, maar het is niet echt. Dat geeft je wat ademruimte als man. Die heb ik eerlijk gezegd nodig, met mijn beperkte longcapaciteit. Ik heb te veel klaplongen gehad in de loop der jaren.

Er komt een Toyota mijn richting uit. Jammer, het is een Corolla. Ik schuifel van het zebrapad af. Er zijn grenzen. Ik wil niet op de kap van een ordinaire auto geschept worden. Al heeft deze obsessie mijn leven overgenomen, ik wens wat zelfrespect te bewaren. Want ik weet ook, dit is niet normaal. De Corolla scheurt langs mij heen. Een lelijke vijftiger schudt achter het stuur zijn vuist naar mij. Daar ben ik mooi aan ontsnapt. Hoe zei de antiheld het in een B-film die ik op televisie zag in het ziekenhuis? *‘Well, I dodged that bullet.’*

Dodges zijn trouwens prachtige wagens. Zo’n Ram tegen mijn edele delen, ik word hard als ik eraan denk. Er hoeft geen Amerikaanse griet in te zitten. Als zij uit pakweg (...) of (...) komt, is het al lang goed. Ik ben een Democraat: gelijke kansen voor bijna iedereen, en rare seks voor deze president.

En daar ga ik, terug het zebrapad op. Streep na streep. Het rode licht aan de overkant daagt mij uit. Een jongen op het voetpad staart me aan. Hoezo, ik moet het goede voorbeeld geven? Niets daarvan. Ik wil een Ontmoeting, liefst nog binnen het kwartier. Langer dan zes maanden zonder een aansnellen-de stalen grille, hou ik het niet uit.

Ik laat mijn tong glijden over de tanden die mij resten. Wie maalt er om tanden? Zolang ik voldoende onderdelen heb om het verkeer in te gaan, heeft mijn leven zin. Ik richt een van mijn krukken naar de jongen en maak er stootbewegingen mee. Het rotjoch druipt af.

O mijn God! Er draait een tientonner de bocht uit, ik hoor het aan de motor. Ik kijk de baan op. Zie ik daar, hoog gezeten... een zwartharige twintiger? Met volle boezem? En *tattoos*? Ik haast mij, voor zover mogelijk, naar het midden van het zebra-pad. De chauffeur begint te toeteren. Wat een fantastisch geluid. Ik open mijn armen. De krukken vallen op de grond. Waar zal de bumper mij raken? Ik laat het weten vanuit... ik zie wel waar.

Hump of dump?

Alice staart naar het betweterige ei op de muur. Het ei kijkt staalhard terug. Tuimelkruid rolt achter Alice langs, hoewel er geen wind staat. HumpDump trekt als eerste zijn revolver. Een rode vlek verspreidt zich op Alice' kleed.

‘CUT!’

Regisseur Lutty komt tussen de twee Wonderlandcowboys in staan en geeft een reeks aanwijzingen.

‘Hump, jongen, neem het me niet kwalijk, maar ik wil meer *grinta* zien. Je moet van je gelijk overtuigd zijn. Herhaal eens je openingszin.’

HumpDump ziet er niet al te blij uit, vindt Alice. Hij denkt altijd dat zijn eerste take zijn beste is. Hoe onprofessioneel is dat!

Het ei schraapt zijn keel en declameert: ‘Elk woord betekent wat ik wil dat het betekent.’

‘Meer klemtoon op die “wil” graag, Hump.’

‘Nee!’ HumpDump legt zijn armen gedecideerd over elkaar. ‘Ik zeg helemaal niets meer tot zij daar haar tekst opzegt.’

Lutty knipoogt naar Alice. Ze maakt een knicksje naar HumpDump, als waren ze allebei van koninklijke bloede. ‘Kan je wel woorden zoveel betekenissen geven?’ zegt ze.

‘Perfekte vertolking, zoals steeds, Alice meid. Jij gaat het ver schoppen.’

Alice laat zich Luty’s lof welgevallen. Voorlopig is HumpDump de ster, maar binnenkort hoeft hij niet meer op haar trailerdeur te kloppen om haar te humpen, en kan ze hem gewoon dumpen. Zijn lichaamshygiëne laat sterk te wensen over. Als deze *shoot* erop zit, moet ze de *paparazzi* daarover inlichten. Ze vinden er vast een passend weerzinwekkende foto bij.

‘Wat denk je?’ snauwt HumpDump, ‘Dat we *Macbeth* opvoeren, Luty? Ik kan die zin niet op acht manieren zeggen. Er zit nauwelijks betekenis achter.’

Alice schaterlacht; Luty tikt met zijn vinger op het topje van zijn neus. ‘En dát is precies het probleem,’ antwoordt hij. ‘Je gelooft niet wat je zegt. Volgens het script hebben woorden voor jou om het even welke betekenis die jij aan ze verleent. Je gelooft niet eens in de zin die dat aan het publiek duidelijk moet maken!’

‘Allemaal onzin. Haal me van de muur af. Ik wil dat mijn *make-up* bijgewerkt wordt, liefst door Mary Ann.’

Met haar heeft HumpDump ook wat. Op zijn rijpe leeftijd is hij nog viriel, dat moet Alice hem nageven. Als hij eens wat vaker een douche nam, dan...

‘Oké jongens, haal meneer Dump van de muur en wees vooral voorzichtig.’ Luty gaat overleggen met de cameraman.

Het is hard tegen hard in Alice’ *trailer*. Zo heeft ze het graag. Hier hangt het soort intensiteit dat de *shootout* aan de muur nodig heeft! HumpDump en Alice moeten van Luty een woordassociatie-oefening doen om de scène beter te kunnen spelen. Waar ze dat allebei eerst tegen hun zin deden, scheppen ze er nu genoeg in om elkaar te beledigen. Ze zitten tegenover elkaar op een stoel en geven elkaar geen duimbreed toe.

‘Zebra,’ zegt een intussen bijgeschminkte HumpDump. ‘Waaraan doet dat woord je denken? Voor mij is het gewoon

een dier. Hop, hop, hop!’

Alice rolt met haar ogen. Er zit weinig vooruitgang in het gedachtepatroon van haar tegenspeler. ‘Wit, zwart, gevangene, gevangenis, ontsnapping, ontsnapping in de jungle,...’

‘Hahaha domoor, er zijn helemaal geen zebra’s in de jungle. Dat weet toch het kleinste kind.’

‘O ja, Hump, en jij bent daar al geweest of zo, in jouw fragiele toestand?’ Als ze in bed liggen in de *trailer*, moet Alice steevast al het werk doen, en heel behoedzaam bovendien. God, ze hoopt dat deze rol haar meer en betere aanbiedingen zal opleveren. Een *western* gesitueerd in Wonderland! Ze weet maar al te goed dat ze in een B-film speelt met een *has been*.

‘Tsk tsk, ik heb de zeven zeeën bevaren en duistere landen verkend.’ HumpDump neemt een vijl en werkt zijn nagels bij.

‘Noem er drie,’ beveelt Alice.

‘Huh?’

‘Som drie zeeën op, ik daag je uit.’

‘Kom, kom,’ zegt HumpDump plots poeslief, ‘laten we ons liever even ontspannen.’ Hij draait zich naar het smalle bed. ‘De spanningen tussen ons lopen te hoog op. We willen allebei dat deze film jou op de kaart zet, en mij, eh, opnieuw mijn rechtmatige plaats aan het firmament der filmhelden bezorgt.’ Hij schuift zijn stoel wat dichterbij.

‘Som ze op of ik rijd naar huis!’ Dat vindt Lutty vast verschrikkelijk; Alice weet dat ze dit dreigement niet kan waarmaken. Bij Hump moet je soms bluffen.

Het ei graait naar een kunstig bewerkt houten kistje op de bijzettafel. Hij neemt er een havanna uit, ruikt eraan en steekt ze aan. ‘Al goed, al goed. Even denken. De Zee der Tranen. Dat is één. De Poel der Waterlanders. Twee. Enne... de Plas der Druppels.’

‘Zeg dan gewoon dat je het niet weet! Pfff, “de zeven zeeën bevaren”.’

HumpDump blaast kringetjes in de lucht. ‘Ik zet straks de deur open, *no problemo*.’

Alice kijkt hem geërgerd aan. ‘Goed, het is mijn beurt.

Woordassociatie nummer... achttien.' Ze zucht diep. 'Ik wil die scène inblikken voor de lunch, Hump. Komaan, wat zegt jou het woord klink?'

Een hoestbui zonder weerga schalt door de kleine *trailer*. 'Moet ik... het echt... over een klink hebben?'

'Kruk, zo je wil. Ik geloof dat een klink of kruk een rol speelt eerder in de film. Een sprekende klink, zelfs.'

'Hm, daar moet ik overheen gelezen hebben in het scenario.'

'Tja, Hump, je leert nog je zinnen op basis van de vorige versie. We zijn intussen afgeweken van het bronmateriaal. Heb je het boek eigenlijk gelezen?'

HumpDump gaat niet op de vraag in. 'Hoe in godsnaam past een sprekende klink in een *western*?'

Alice stampvoet. 'Een salondeur voor gevorderden, weet ik het? Ik heb honger en je vraag is nu niet relevant. Snel, in vier woorden: klink.'

'Deur, open, dicht, euh.'

'Je bent hopeloos!'

Alice staart naar het betweterige ei op de muur. Het ei kijkt staalhard terug. Tuimelkruid rolt achter Alice langs, hoewel er geen wind...

'CUT! Er is te veel wind. Freddy, haal dat tuimelkruid terug voor we het kwijtspelen.' Lutty veegt het zweet van zijn voorhoofd. De zon brandt ongenadig.

Deze dag is eindeloos, denkt Alice.

'Elk woord betekent wat ik WIL dat het betekent,' zegt HumpDump plompverloren, maar met precies de juiste intonatie.

Lutty draait zich naar de cameraman en gilt: 'Heb je dat? Heb je dat? Zeg me dat je die zin opgenomen hebt.'

'Geen zorgen, Lutty, staat er perfect op.'

'In de naam van Orson Welles, hallelujah! Prima werk, Hump, we plakken het stukje er wel tussen.'

Freddy komt het tuimelkruid aandrigen. ‘Het is een beetje beschadigd, vrees ik.’

‘Niet erg,’ antwoordt Lutty, ‘we gooien wat frames samen. Volgens mij hebben we alles.’

‘Lunch?’ Het is het enige wat Alice op dit moment interesseert.

‘Als je dat maar weet,’ zegt Lutty.

Alles smaakt lekker als je honger hebt. Zelfs KFC onder een loden zon.

‘Zal ik je zonnecrème halen?’ vraagt Lutty, die ook vandaag weer naast Alice aan de grote tafel zit.

Hij wil me zo graag, denkt ze, maar voorlopig heeft HumpDump meer uitstraling. ‘Ja, Lutty, je bent een engel.’

Cast en crew lachen besmuikt als de regisseur buiten gehoorafstand is.

‘Die arme Lutty,’ zegt HumpDump, en hij streelt met zijn voet over die van Alice onder de tafel.

Ze trekt haar voet plagerig terug en vraagt: ‘Waarom zei je het deze keer juist, maar dan wel op het foute moment?’

‘Alle grote filmmomenten ontstaan uit pure chaos, Alice. Je bent nieuw in het wereldje; geloof me, je zal het vaker merken, later. Zomaar op commando kan ik die zin niet op die manier opzeggen. Ik moet, hoe zal ik het zeggen, het decor, de weersomstandigheden, jouw *performance*, mijn motivatie, kortom alles in me opnemen. Pas dan kom ik tot de ultieme vertolking. Pas dan krijgt de zin... betekenis.’ Hij giechelt. ‘Het is “method”, maar meer dan “method”. Het is gewoonweg HumpDump.’

Alice is al lang blij dat ze wat achter de kiezen heeft. ‘Oké dan, als dat zo werkt voor jou...’

‘Win ik hem, win ik hem, WIN IK HEM?’

‘Rustig, Hump. Wacht tot Jamie de envelop heeft geopend.’

Alice en HumpDump hebben alleen oog voor wat er op het podium gebeurt. Dat ze langs drie kanten gefilmd worden kan hen niet schelen. Rond Alice’ vinger prijkt een joekel van een verlovingsring. Dit is hun moment. *Western in Wonderland* is een *culthit* geworden, in die mate dat de film na zes maanden heruitgebracht is in de grote bioscopen. Alice en Hump zijn de *talk of the town*. De filmaanbiedingen stromen binnen.

‘En de Academy Award voor beste acteur gaat dit jaar naar...’ Komiek Jamie Fuentes rekt nog even de spanning. ‘Hump-Dump voor zijn magistrale hoofdrol als Humpty Dumpty in *Western in Wonderland*.’

‘Woehoe!’ Het ei steekt zijn vuist in de lucht. Op het grote scherm achter Jamie wordt de *shootout*-scène getoond. ‘Elk woord betekent wat ik WIL dat het betekent,’ lippen Alice en HumpDump de zin mee.

‘Zullen we dan maar snel trouwen?’ vraagt HumpDump als hij gaat staan, op weg naar eeuwige glorie.

‘Ja!’ zegt Alice ademloos.

Schouder aan schouder

Het geruis van de kleine hoogteverschillen in het water maakt Andres rustig. Er staat een sterke stroming op dit deel van de Lesse. Hij verwelkomt het geluid tijdens zijn afvaart; het helpt hem na te denken. Tussen Houyet en Anseremme wil hij ontdekken of Marjolein en hij het gaan redden. Vier jaar samen: dat is veel, dat is weinig. Toen hij gisteren zijn vriendin over de promotie bij SKP Engineering vertelde, reageerde ze als door een wesp gestoken.

‘Goed, je wilt ander werk, maar wat betekent dat, “ik ga breder denken”? En waarom word je daar niet extra voor betaald?’ had ze geklaagd. ‘Je pakt nooit eens door. Ik begrijp niet dat ze jou op kantoor “de straaljager” noemen.’

‘We leveren vliegtuigonderdelen aan, schat,’ had hij geantwoord. ‘En mijn strategieën als commercieel *manager* kloppen! Ze schatten me naar waarde bij SKP.’

‘Voor mij lijkt het alsof ze jou wegpromoveren.’

‘Wil je echt dat ik moe thuiskom van mijn baan?’

‘Stop er nu maar over.’

Ze had zich omgedraaid. Toen had hij het geroepen.

Andres schaamt zich als hij terugdenkt aan wat hij haar naar het hoofd slingerde. Hij vaart langs het statige kasteel van Walzin, maar gunt het nauwelijks een blik waardig. Er komt

een uitdagend stuk aan, vol hoge stenen in de rivier. Op deze zonnige dag weerkaatst het water fel het licht. Even wordt Andres verblind. Net op dat moment stuurt de stroming hem langs de oever, om een rotsblok heen. Met zijn rechterschouder raakt hij een laaghangende tak van een vederesdoorn. Een scherpe pijn snijdt hem de adem af. Zijn kajak schommelt gevaarlijk en kantelt dan definitief. Andres gaat kopje onder en drijft met boot en al weg.

Zijn lichaam neemt het over van zijn brein. Hij zoekt de rivierbedding met zijn peddel, duwt zich af en maakt een draai-beweging. Als hij aan de oppervlakte komt, hapt hij naar adem.

Moeizaam laveert hij naar de oever en meert aan. Hij gaat houterig op de graskant zitten. Meestal komt hij hier met vrienden varen, een zeldzame keer met Marjolein. Hij weet het wel: het is niet slim om hier alleen te komen. Andres vist zijn *smartphone* uit het beschermende hoesje aan de binnenkant van zijn *wetsuit*. Hij tikt op sneltoets één.

‘Schat, ik heb een probleempje, geloof ik.’

(...)

‘Zelf oplossen? Dat gaat niet, hoor. Ik w-’

(...)

‘Luister, het spijt me van gisteren. Al wat ik...’

Een pijnscheut schiet door zijn schouder als hij zijn woorden kracht wil bijzetten met zijn vrije arm. Een rauwe schreeuw ontsnapt hem; Marjolein verbreekt de verbinding.

Het is al donker als Andres de hulpdiensten hoort. Hij heeft met de noodcentrale afgesproken dat de ambulance langs de Lesse de sirene laat loeien en dat hij aanwijzingen geeft op basis van het geluid. Andres' *smartphone* heeft ondanks alle voorzorgsmaatregelen waterschade geleden. Telefoneren lukt, maar hij kan niet *online* gaan. Het toestel weigert zijn precieze locatie door te geven.

‘Links afdraaien,’ zegt hij, ‘ik zit aan de waterkant, tegen de grote boom.’

Stilaan koelt het af; er steekt een wind op. Andres rilt. De pijn heeft intussen haar klauwen uitgeslagen naar zijn elleboog en nek. De dag blijft maar duren. Nu pas kan Andres echt rusten. Hij legt zich voorzichtig in het gras. Als de ambulance aankomt en de sirene uitgeschakeld wordt, glipt zijn bewustzijn weg.

‘Hoe moet het verder?’ wil Marjolein weten. Ze gaat tot Andres’ ergernis staan als ze het vraagt, om op ooghoogte met dokter Versluys te komen. De arts heeft net het raam in zijn kabinet gesloten. Buiten waait het stevig.

‘Ik begrijp uw frustratie. Het is niet gemakkelijk als het ziekteverlof telkens verlengd wordt. De onzekerheid knaagt.’

‘Tien maanden al!’ zegt Marjolein.

Andres probeert de maanden niet meer te tellen, tegen beter weten in. Hij schudt het hoofd. Dat de dokter een meer dan professionele aandacht voor zijn vriendin aan de dag legt, helpt niet. Carl Versluys is evenwel de grote specialist in zijn vakgebied.

‘Het probleem is, mevrouw, eh, *juffrouw*, dat uw... vriend te lang op hulp moest wachten. Ik weet dat ik mezelf herhaal, maar de eerste uren zijn cruciaal bij de verzorging van een *frozen shoulder*. Dat men niet nog in de nacht van het ongeval heeft geopereerd...’

De dokter maakt een wegwerpgebaar. ‘In het buitenland zou men die fout niet maken.’ Hij kijkt naar het bureaublad. Andres volgt zijn blik. Op de hoeken van het bureau staan een stokje met de Amerikaanse vlag eraan en een foto van drie eerder uitziende mannen.

‘Ik moet maar weer eens op vakantie naar de Verenigde Staten,’ zegt dokter Versluys. ‘De batterijen opladen... Reist u graag?’ Hij gaat met zijn hand door zijn grijze haar, wrijft dan over zijn brede kin. Die tic heeft Andres reeds eerder opgemerkt.

Marjolein knikt heftig. De dokter steekt een lofzang over “de nieuwe wereld” af. Andres zucht; hij haat koetjes en kalfjes. De foto op het bureau trekt zoals bij elk consult zijn aandacht. Al even twijfelachtig als zijn herstel is de identiteit van de mannen op de prent. Hij gaat wat verzitten op zijn stoel om de gezichten beter te bekijken. Ook nu twijfelt hij of dokter Versluys de zongebruinde kerel in het midden is. Zijn oogleden worden zwaar. Hij zakt langzaam onderuit op zijn stoel.

‘Meneer Verfaillie, ik bedoel Andres, slaat de vermoeidheid toe?’ vraagt de dokter. ‘De gruwelverhalen over *frozen shoulders* zijn legio. Na veertig weken is uw schouder nog altijd ontstoken. De revalidatie laat op zich wachten. Staat u open voor een andere behandeling?’ Zijn stem gaat omhoog bij die laatste vraag.

‘Ja!’ antwoordt Marjolein meteen in Andres’ plaats.

Andres gaat rechtop zitten en zegt: ‘Ik hoor graag wat u te vertellen heeft, dokter.’

Carl Versluys’ hand gaat opnieuw door zijn haar en vervolgens naar zijn kin. Niet voor het eerst denkt Andres dat hij de man eerder heeft gezien, voor het ongeval. Hem, of toch iemand die sterk op hem lijkt. De pijn in zijn schouder laait op en belet hem het piekeren. Elke inspanning is er een te veel, zelfs een mentale.

De dokter loopt heen en weer in zijn kabinet, een en al energie. ‘We hebben sinds een jaar een *partnership* met een hypermodern ziekenhuis in Bethesda, Maryland, over de plas.’ Hij keert terug naar het bureau en plaatst er zijn handen op. Hij maakt een snelle cirkelbeweging over het blad, die de Atlantische Oceaan moet voorstellen. Andres heeft moeite om de vingers te volgen. Hij wendt even zijn ogen af en zoekt het blauw voorbij het raam. De wolken jagen achter elkaar aan.

‘In Bethesda Future Care lopen enkele experimentele programma’s,’ zegt Versluys, ‘allemaal *high tech* en *cutting edge*. Zegt het *deep body brain* u iets?’ Hij richt zich rechtstreeks tot Andres.

‘Nee, ik h-

‘Het *deep body brain*? Zeker wel!’ echoot Marjolein. ‘Daar heb

ik al veel over gehoord, Carl. In magazines en *online* en zo.'

Andres ziet aan haar gezicht dat de term haar onbekend is. Hemzelf ook trouwens.

'Ik dacht al dat u het nieuws goed bijhield, juffrouw,' zegt de arts. 'Maar mogelijk verwacht u het *deep body brain* met andere medische ontwikkelingen. Het was meer een retorische vraag. Ik vrees dat over deze behandeling nog geen wetenschappelijke of,' hij kucht even, 'populairwetenschappelijke literatuur is verschenen.'

Marjolein glimlacht zuinig.

Dokter Versluys is niet meer tegen te houden, nu. 'Jawel, de toekomst is al hier! Volledig herstel is mogelijk, meneer Verfaillie. Het mooie nieuws: u komt in aanmerking voor het experimentele programma in BFC. We zoeken precies iemand als u. Een man die, hm, breed denkt.'

Andres voelt hoe de blik van dokter Versluys hem aftast. In de donkerbruine ogen van de arts ziet hij iets onbestemds zweven, steeds sneller, zoals het water in de Lesse. Hij denkt niet graag aan het ongeval terug. Wat hij in Versluys' ogen ziet, voelt gevaarlijk aan. Maar wat is de andere optie? Thuis weggkwijnen? *Frozen shoulders* zijn notoir moeilijk te behandelen.

'Wie betaalt de reis en, naar ik aanneem, de operatie?' vraagt Marjolein.

'U bent een praktische vrouw, heel goed,' complimenteert Versluys haar. Hij gaat zitten en legt zijn onderarmen voor zich op het bureaublad, handpalmen omhoog. 'We doen dit samen. U, Andres, de vrienden over de plas en ik. Ons *partnership* is ruimschoots van fondsen voorzien door welwillende bedrijven uit de medische en dienstverlenende sector. Maakt u zich geen zorgen. U heeft alle recht op beterschap. U allebei!'

Versluys' benige vingers ijlen naar de telefoon-met-toetsen aan zijn kant van het bureau. Het is een anachronisme in deze kamer die, zo merkt Andres plots, volgestouwd is met modern uitzierende apparatuur. Meestal kijkt hij in dit kabinet enkel naar Marjolein, naar de dokter die naar Marjolein kijkt en ter afleiding door het raam.

'Ha, u toont belangstelling voor onze apparatuur!' zegt de

dokter. Zijn diepe stem klinkt nog meer sonoor. ‘Straks doen we met deze toestellen metingen in uw schouder. De resultaten upload ik naar de *cloud* voor de collega’s in de VS. Zij voeren de gegevens in de grote broers van deze apparaten in. Het zijn reusachtige machines, die uw leven compleet zullen veranderen. Zullen verbeteren!’

Andres’ schouder zindert. Omzichtig schudt hij het gewricht los, op de manier die hem aangeleerd is. ‘Ja, ik wil beter worden,’ zegt hij.

Dokter Versluys grijnst hem toe. Er kleeft zo’n professionele reclameglimlach op zijn gezicht, alsof hij consumenten dure tandpasta of koffie aansmeert.

‘Mooi, ik bel vooruit en haal bij de administratie een standaardcontract,’ zegt de arts snel. Hij toetst enkele cijfers in en geeft instructies door aan de telefoon. Zijn labjas fladdert achter hem aan als hij met een grote zwaai de deur naar de gang opent.

De stilte valt onverbiddelijk in het dokterskabinet. Andres neemt de witte toestellen een voor een in zich op. Marjolein wandelt hem voorbij en laat een hand glijden over het grootste apparaat. Er staan wijzers en graadaanduidingen op.

‘Volgens mij komt het goed,’ zegt ze. Het klinkt geforceerd. ‘*Deep body brain*,’ herhaalt ze.

De hele vlucht lang heersen kinderen aan boord. Van peuters tot twaalfjarigen. Ze maken een hels lawaai. Computerspellen, liedjes, het gewoonlijke ‘hoe-lang-nog-mama?’.

Andres heeft nooit kinderen gewild; Marjolein nu eens wel, dan weer niet. Het praten over een oplossing hebben ze uitgesteld, want ze nemen een pauze. ‘Eerst zien hoe het in de VS loopt,’ heeft ze hem verteld. Oorspronkelijk zou ze meegaan, maar het budget van BFC was dan toch niet onbeperkt.

“*From a medical point of view we advise you not to bring your partner along. You should be fully committed to recovering. Moreover, our funding goes into your recovery only,*” hebben ze in een

e-mail gelezen. Het was niet alsof ze vanuit het ziekenhuis daguitstappen konden maken.

‘Je doet het zeker goed daar,’ heeft Marjolein hem aange-
moedigd. ‘Ik vertrouw op je zelfstandigheid. Toon nou maar
dat je een straaljager bent.’

Op een enkel stil moment aan boord zakken zijn oogleden
dicht. Bij zijn terugkeer zal alles anders zijn. Dat weet hij ge-
woon.

‘I’m so sorry, I’ve lost count of the doctors,’ brengt Andres
gegeneerd uit. Hij slaagt er maar niet in de artsen uit elkaar te
houden in Bethesda Future Care. Met de beste wil van de we-
reld herinnert hij zich de naam van de arts niet. Ze lijken alle-
maal uit een ziekenhuissoap te zijn gestapt. Gelikte types: bre-
de kinnen, grijswijze haren – zoals Andres dat noemt – en een
diepe stem.

Nu weet hij het: *Clooney-clones*! Stuk voor stuk Georges, net
zoals Versluys. Ze zijn *posterboys* voor de medische wetenschap.
Ongelofelijk. Niet alleen zetten ze dezelfde hanenpoten op hun
voorschriften, ze zien er ook zo verdomd professioneel en ge-
ruststellend uit. Knappe koppen.

‘Geen probleem, meneer Vurrr-faai-eee,’ klinkt het door de
smartphone die tussen Andres en de anonieme dokter in op de
tafel ligt. Hij hoorde het de dokter een fractie van een secon-
de eerder ook al in het Engels zeggen. Het hospitaalbeleid voor
het *partnership* is strikt, zo is hem uitgelegd op zijn eerste dag in
BFC. Buitenlandse gasten worden in hun eigen taal bediend.

‘Mijn naam is Smith. John Smith. Ik ben ervan overtuigd
dat u nu mijn gezicht en naam zult onthouden. Ik breng u even
goed nieuws als mijn collega, dokter James Jones, gisteren. Het
dieplichaamsbrein dat wij geïmplanteerd hebben, hecht zich
steeds beter aan uw schouder. Kijkt u mee op de wand achter
me?’

De *beamer* boven Andres’ hoofd komt tot leven. Op het wit-
te vlak achter dokter Smith verschijnt een schematische te-

kening van Andres' schouder, netjes gecompartmenteerd in kleurvlakken. Hoog in zijn rode bovenarm, net onder de schouder, zit een groene bol, waaruit gele stralen zich een weg zoeken naar beneden, richting elleboog, en opzij, richting nek. Om de groene bol zit een grijze laag, die telkens als de voorstelling ver-toond wordt iets dunner is. Het grijs is nauwelijks nog te onderscheiden vandaag.

‘De hechting is bijna... finaal,’ legt dokter Smith uit. ‘Zoals een van mijn confraters u bij de initiële toelichting zei, werken we met zesde-generatie *nano/bio-tech* in en rondom uw implantaat. De integratie van beide elementen is compleet. Het gaat zowel om kunstmatige eiwitfabriekjes als om productiecentra van neuronen en gliacellen. Zie hoe de gouden stralen,’ Smith wijst naar de strepen op de wand, ‘elke dag verder reiken. Deze axonen of zenuwvezels maken almaar nieuwe verbindingen. Uw schouder en bij uitbreiding uw arm worden dag na dag meer onderdeel van uw lichaam. Een krachtig lijf voor een krachtige persoonlijkheid, precies zoals het vroeger was. Robuuster zelfs!’

Andres kent de uitleg, maar hoort die graag nog eens. Vlaanderen is slechts een verre herinnering. In Bethesda staat hij op het kruispunt tussen wetenschap en toekomst. Hij wil op dit moment nergens anders zijn.

‘Laten we samen de oefeningen doen,’ zegt dokter Smith.

De man komt achter zijn bureau vandaan, gaat voor Andres staan en heft zijn rechterarm op, zijdelings van de romp weg. Andres volgt werktuigelijk de beweging. Hij voelt enkel lichte pijn. In twee weken tijd heeft hij razendsnel vooruitgang ge-boekt. De ontsteking is volgens de dokters weg; de revalidatie verloopt voorspoedig. Als Andres' arm hoog de lucht in gaat, met zijn biceps langs zijn oor, hoort hij een zacht gezoem. Het geluid klinkt intussen vertrouwd.

‘The shoulder brain is working,’ fluistert hij vol bewondering.

‘Uiteraard, meneer Vurrr-faai-eee, u denkt nu voor twee! Is de last aan uw elleboog en pols ook vandaag weer wat minder erg?’

Andres knikt. Zelfs zijn nek voelt niet meer stijf aan. Hoe-
lang is dat niet geleden?

‘Binnenkort heeft het dieplichaamsbrein de mechanische
functies van alle gewrichten in uw rechterarm overgenomen.
U zult opnieuw pijnloos door het leven gaan!’

Dokter Smith schenkt hem een stralende blik. Iedereen in
BFC is erg vriendelijk; Andres heeft nergens over te klagen.
Niet dat het goede nieuws Marjolein tot langere telefoonge-
sprekken beweegt. Andres glimlacht terug naar dokter Smith,
wat droeviger dan hij in gedachten had, en molenwiekt op ge-
ijkt tempo met zijn arm. Als de dokter even later zijn eigen arm
laat zakken, gaat Andres stevig door met strekken en plooiën.

De dokter gaat zitten en beduidt Andres zijn voorbeeld te
volgen. ‘Laat ons niet overmoedig worden.’

Andres neemt plaats aan het bureau.

‘Na uw herstel,’ zegt Smith, ‘zijn er opties, verdere... moge-
lijkheden. Dit soort behandelingen is best duur.’

Andres gaat sneller ademen.

‘Maakt u zich geen zorgen! Ons *partnership* draagt wel dege-
lijk alle kosten, tot de procedure beëindigd is. Ik denk dat het
de hoogste tijd is om u in vertrouwen te nemen,’ zegt dokter
Smith. Hij opent een lade en haalt er een goudkleurige pen uit.
Andres kijkt van Smith naar het schrijfgerei en terug.

‘Houdt u deze pen kort tegen uw schouder? Jaja, uw rech-
terschouder natuurlijk. Voorzichtig maar.’

Andres doet wat hem gevraagd wordt. Hij is benieuwd waar
dit heen leidt.

‘Mooi zo, meneer Vurrrr-faai-eee. Zeg de woorden: “Pen, ga
open.” Doet u het zonder na te denken.’

Andres zegt mechanisch de woorden na.

‘Kijkt u eens naar de pen.’

Andres houdt de pen voor zich; de schroefdop is bijna he-
lemaal opengedraaid. De pen valt op de grond. Dokter Smith
maakt een sussend gebaar.

‘Er zijn nog pennen, geen zorgen. Om de pennen gaat het
niet.’

Andres is zo verbaasd dat hij Nederlands begint te spreken.

‘Heb... heb ik dat gedaan?’ De *smartphone* vertaalt zijn vraag.

‘Zeker. Technisch gezien heeft uw tweede brein het gedaan. Tomaat tomaat, aardappel aardappel.’

Hier moet Andres even over nadenken, tot de echo van de Engelse uitdrukking hem bereikt.

‘Juist ja, dokter Smith, twee breinen, één brein: het is allemaal hetzelfde.’

‘Precies! Met uw dieplichaamsbrein kunt u niet alleen uw arm bewegen zoals voorheen, u kunt ook levenloze voorwerpen in uw omgeving aan uw wil onderwerpen. Als ze zich voldoende dichtbij bevinden, dat spreekt voor zich. Met uw schouderbrein kunt u meer dan met uw oorspronkelijke hersenen!’

Smith draait zich om in zijn bureaustoel. Alleen zijn Clooney-haar reikt nog over de hoge zetelleuning. ‘Schrikt u vooral niet,’ bezweert hij Andres. Met een dramatisch armgebaar gaat de dokter staan en drukt zijn knie tegen de zijkant van de zware stoel. Tot Andres’ stomme verbazing komt de stoelleuning steeds hoger boven het bureau uit, tot de wieltjes aan de poten langzaam draaien boven de rand van het bureaublad. Smith klapt in zijn handen; de stoel smakt neer.

‘Mijn excuses, ik heb altijd van goochelaars gehouden, meneer Vurrrr-faai-eee. Ik hou van *entertainment*. Herinnert u zich David Copperfield? Hij treedt wat minder vaak op tegenwoordig.’

‘Huh, j-ja,’ stamelt Andres.

‘Hij is hier ook geweest, voor zijn voet die door de mangel ging, net zoals ikzelf ooit de behandeling onderging voor een gebroken knieschijf. Bij mij ging het om, heh, een seksuele uitspatting buiten de slaapkamer; bij meneer Copperfield betrof het een spijtig fietsongeval. Dat heb je met die lui. Ze fietsen nooit, nemen altijd de auto. Op een fataal moment besluiten ze te gaan sporten.’ De arts lacht zachtjes. ‘Maakt niet uit. Sinds zijn bezoek hier gaan zijn trucs hem nog gemakkelijker af. Veel gemakkelijker. David draait geregeld een *shift* bij ons in Bethesda. Uit dankbaarheid, zo u wilt. Hij bedient bijvoorbeeld onze nieuwste toestellen, net zoals ik.’

Nu Andres erover nadenkt, is het inderdaad lang geleden

dat hij de beroemde goochelaar op tv zag. Hij kan er de vinger niet op leggen, maar Copperfield zag er die laatste keer op het scherm anders uit. Het had in de kranten gestaan. Plastische chirurgie misschien? Door die drukte met Marjolein en zijn schouder heeft hij gewoon geen tijd gehad om bij kleinigheden stil te staan.

‘Genoeggepraat.’ Smith klapt met de vlakke hand op het bureau. Hij bukt zich om de pen van de vloer te rapen, gooit het blinkende voorwerp achteloos in de lade en wenkt Andres. ‘Ik toon u wat ik bedoel met de bediening van die toestellen. Kom mee!’

Andres volgt Smith door lange gangen; zijn schouder zoemt tevreden bij elke stap. In dit deel van het hospitaal is hij niet eerder geweest. Ze komen bijna niemand tegen, op een rijzige arts in blauw operatiepak na, die snel een deur open gooit als hij de twee ziet. Andres vangt nog net een glimp op van zijn grijze haar, dat onder een mutsje uitpiept.

‘Geen tijd voor *zichtzien*, meneer Vurrr-faai-eee,’ zegt Smith smartphonegewijs, ‘we hebben bijna onze bestemming bereikt. Uw conditie is alvast veel beter dan bij uw aankomst.’ Smith zet er stevig de pas in.

Tot Andres’ verrassing moet er niet alweer een deur worden geopend. De gang, die steeds breder is geworden, geeft uit op een immense zaal. Als Andres’ ogen wennen aan het klinische licht in de loods, ziet hij monsterachtige apparatuur die tot het plafond reikt.

‘Dit is nog groter spul dan de apparaten waarmee we uw dieplichaamsbrein ingebracht hebben. De enorme silo’s dienen om de nodige energie op te wekken. De echt belangrijke toestellen zijn even klein als wat u kent van uw operatie. Alleen dienen deze versies... hogere doelen. We hebben grote plannen met u – als u beslist om onze visie te delen! Waarom neemt u niet plaats op de stoel in de cabine hier links van u?’ Dokter Smith wijst naar een cel.

Andres' arm zoemt luider en overstemt zijn gedachten. Hij betreedt de cel, die ruimte biedt aan één persoon. In vergelijking met de kolossen in de loods lijkt deze *unit* onschuldig. Een doorzichtig scherm sluit hem af van de arts zodra hij gaat zitten. Door de *intercom* boven de deur klinkt de vernederlandste stem van Smith.

'Beantwoord de vragen die ik u stel. Neem de tijd die u nodig acht.'

Andres knikt.

'Wacht u een toekomst in Vlaanderen?'

Het geluid van het dieplichaamsbrein weerkaatst op de metalen wanden van de cabine en wordt erdoor versterkt. Andres voelt zich op zijn gemak; het gezoem is hem zo vertrouwd. Het is bijna een jaar geleden dat hij zich zo goed voelde. Hij denkt even aan zijn afvaart van de Lesse.

'Nee, ik voel geen behoefte om terug te keren.'

Dokter Smith stelt een volgende vraag, Andres registreert evenwel niet meer wat de man aan de andere kant zegt. De woorden bereiken zijn oren niet. Hij hoort weliswaar klanken, maar het is eerder alsof zijn rechterschouder die opslokt. Zijn schouder schokt even, als om de instructies van de dokter te bevestigen. Want ja, weet Andres nu, dat zijn het: instructies, geen vragen!

Hij gaat staan, dicht tegen de wand, zoals zijn schouder hem doorgeeft. Aan het plafond glimt een dunne cirkel op. De cabine baadt in een blauw licht; de stoel klapt weg in de diepte. De vloer sluit zich meteen, maar laat een diepe bastoon door. Op vraag van zijn schouder gaat Andres terug in het midden staan, recht onder de cirkel. Voorbij dokter Smith ziet hij de energiesilo's lichtjes schokken. De bastoon baant zich intussen een weg door zijn lichaam, van voet over been, knie, heup en romp naar zijn rechterschouder, waar de trilling resoneert en blijft hangen, steeds maar herhaald wordt. Nu begint ook zijn linkerschouder te zoemen. De bastoon sterft weg; hij heeft klaarblijkelijk zijn functie vervuld. Andres' hele lijf tintelt. Dit gevoel overstijgt elke vorm van blijdschap.

'Heeft u een vriendin die u thuis opwacht?' vraagt Smith

met luide stem. Andres' breinen, alle breinen, horen de dokter helder.

'Absoluut niet,' hoort Andres zichzelf zeggen, als door drie monden.

'Goed zo. Ik ben blij dat u tot dit monumentale inzicht bent gekomen. U heeft helemaal geen levenspartner nodig. Nu heeft u ons! En er blijft sowieso tijd voor pleziertjes. Kijk naar dokter Versluys, of dokter Henry Brown, zoals wij onze broer noemen. Hij belde ons laatst. Volgende maand komt hij in Bethesda – hoe noemt hij het ook alweer – ach ja, hij komt "zijn batterijen opladen". Hij zei voorts dat hij... "actie heeft ondernomen" met uw voormalige vriendin. Mooi toch?'

'Dokter Brown doet wat hij wil! Marjolein ook! En ik... ook,' zegt Andres.

Zijn schouders vragen hem zo recht mogelijk te gaan staan. Andres gehoorzaamt. Zijn hoofd zweeft vlak onder de cirkel. Het blauwe licht rust op zijn schouders en masseert ze. In zijn lijf groeit iets, in alle richtingen, ook in zijn hoofd. Hij voelt de aandrang om zijn hemd los te knopen. Zonder aarzelen geeft hij eraan toe. Het kledingstuk glijdt van zijn romp.

'Uitstekend. Er rest slechts één vraag,' vervolgt de dokter. 'Een laatste opoffering voor geluk en nooit aflatende liefde tussen u en uw broers, gezond van lichaam en geest. Wilt u ooit kinderen?'

'God nee,' antwoordt Andres meteen – of zijn het zijn schouders? Hij voelt zich compleet en bovendien kerngezond. De voet die hij verstuurde toen hij als kleine jongen met het buurmeisje touwtje sprong. De rib die hij brak na een nacht bier hijsen, toen het uit raakte met zijn eerste vriendin. Hij weet het nog allemaal, maar het raakt hem niet meer. Zijn lijf voelt het niet meer. Het verborgen leed is van hem afgegleden, even gemakkelijk als zijn hemd zonet.

'Prima. Een kinderloos bestaan is namelijk de enige "beperking" – een woord uit uw oude leven – die uw opname in onze kring veroorzaakt. Een gevolg van de medische procedure. Dit detail heeft geen verder belang. U bent vrij, eindelijk vrij!

Drie breinen heeft u al. Het worden er vier, vijf, veel meer. Stelt u zich voor wat u daar allemaal mee kunt doen. U beveelt de omgeving rondom u,' dokter Smith heft zijn armen en de zware energiesilo's neigen licht naar hem toe, 'en u leidt anderen naar hier, naar het geluk. Dit doen alle broers, tot pijn uit de wereld gebannen is. Hoe mooi is dat? Dat is verandering. Dat is verbetering.'

Andres' keel wordt droog. 'Zoveel goedheid,' zoemt zijn rechterschouder. 'Zoveel,' herhaalt zijn linkerschouder.

De cabine is één en al blauw. Een spiegel klapt open naast het doorzichtige scherm.

'Kijk en geniet,' zegt dokter Smith. 'Vanaf nu is uw naam Johnson. Tom Johnson.'

Andres/Tom ziet in het glas hoe zijn haar grijzer wordt, zijn kin breder, zijn ogen bruin. Een baard groeit om zijn kin, bijna wit. Hij wordt groter en moet zich een beetje bukken om goed in de spiegel te kunnen kijken.

Tot zijn tevredenheid ziet hij een George Clooney-figuur voor zich. Zijn bovenlichaam is gespierder. Haargroei bedekt zijn borstkas.

'Wij zijn niet langer bevroren. Wij pakken door zoals echte mannen doen,' zegzoemen Andres en zijn schouders.

Smith bevestigt het: 'U bent inderdaad een man, een echte man, zoals allen in Bethesda. Verlaat de cabine. Het is tijd voor uw stage in het ziekenhuis, voordat u de wijde wereld in trekt en anderen de weg wijst naar deze hogere staat van zijn. Tot al onze breinen, wereldwijd, met elkaar verbonden zijn, en er vrede tussen ons allen – en de dingen! – heerst.'

Tom strijkt zijn labjas glad en veegt een pluisje van het bureaublad. Voor hem zit een nieuwe patiënt, Jean-François, stram op de stoel. De veertiger is vel over been. Hij heeft een gelige huidskleur die weinig goeds voerspelt. Zijn gelaat vertoont meer rimpels dan zijn leeftijd doet veronderstellen. Om

hem hangt een aura van slapeloosheid. Op het bureau rust Jean-François' linkerhand, als een dood dier. Zijn vingers gaan vreemd alle kanten uit.

'Je me sens congelé,' mompelt hij. 'Je ne sais plus comment bouger. Je ne peux même plus penser.'

'Maakt u zich geen zorgen,' zegt Tom met vaste stem, terwijl zijn *smartphone* alles onmiddellijk naar het Frans vertaalt. 'Wij ontdooien u wel, meneer Reeë-shaaar. U bent nog steeds een man. Van brein tot hand en van hand tot brein. Daar waken wij over.'

De onschuld zelve

Op een golvend stuk grasland blaas een kudde schapen onophoudelijk. De kraal naast het eenzame turfhuis is leeg; het hek staat helemaal open. De schapen zijn uit elkaar gedreven en hebben zich verspreid. Sommige dieren zijn de steile heuvels van Hálshæðir opgeklommen. Hoewel Ísland-schapen van geen kleintje vervaard zijn, gaat het om pure angst. Welkom in Nordurland, waar de verschijning van een *jöttunsdóttir* langzaam aan droom van werkelijkheid scheidt...

Herder Sturla Þórðarson is over de hoogste heuvel verdwenen, maar de klaagzang van de kudde achtervolgt hem. Hij brengt zijn handen naar zijn hoofd en drukt zijn oren plat. De kudde maakt hem horendol met hun geblaas. Hij prent het zich in: hij moet en zal zijn oude leven vergeten. Er is slechts één weg: voorwaarts! Vrouw, kind noch schapen kunnen hem stoppen; er is enkel nog Zij.

ZIJ! Zij die in het duister aan hem verschenen is. Zij met een huid gloeiend als kolenvuur, ogen als volle manen, en handen zo lieflijk als de lilablauwe bosoeievaarsbekken die de laatste zachte berken van Ísland omkransen. Zij die geurt naar zoe-

te herfstbladeren in pril verval, naar vochtig en dik mos dat je voetzolen streelt, naar parelstuifzwammen die je plukt om jezelf te bedwelmen. Sturla zal Haar vinden, waar Ze ook is. Helemaal gek heeft Ze hem gemaakt. Hij heeft zich nog nooit zo levendig gevoeld.

In het holst van de nacht kwam Zij tot hem en rukte hem uit zijn vredige slaap. Zij stroopte zijn onderhemd omhoog en ging aan de slag. Hij begreep niet wie Zij was, maar aanvaardde Haar bezoek in dankbaarheid. Zijn vrouw Eisa, net als hij al oud van jaren, werd zelfs niet wakker toen Zij Die Plots Was steeds driester over Sturla heen jakkerde. Eisa, anders zo'n lichte slaper, draaide zich niet eens om toen hij het uitschreeuwde bij zijn zaadlozing. Ook Eisa's zoon Svið, die in de *baðstofa* op een bank sliep, gaf geen kik na Sturla's uitroep.

Na de daad was Zij over hem heen op Haar knieën gaan zitten en had hem een laatste blik op dat fantastische lijf van Haar gegund. Zijn adem stakte toen Zij ging staan op het bed en Haar ogen sloot. Zij dreef langzaam naar boven en loste in de turf op, zonder ook maar een woord te zeggen.

Sturla, nog moe van het minnespel, was rechtop gaan zitten op de met schapenvellen bedekte bank, om Haar wazig wordende voeten te kussen. Het was echter te laat. Zij Die Plots Was werd Zij Die Nooit Geweest Was. Haar raadselachtige verdwijning verbijsterde hem nog meer dan haar onaangekondigde verschijning.

Wat overbleef van de nacht bracht Sturla in de grootste verwarring door. De uren gleden traag voorbij. Zijn vingers beefden, zijn tenen trilden, zijn Janneman werd afwisselend hard en slap. Naast hem sliep Eisa als een blok. Het lukte hem niet haar te wekken. Zijn vrouw leek wel deel uit te maken van een leven dat compleet voorbij was. Hij dacht slechts hieraan: wie was Zij en waar was Zij heengegaan?

's Ochtends pas slaagde Sturla erin zichzelf meester te worden. Hoewel hij zich bijzonder moe voelde na de nachtelijke

gebeurtenissen, strompelde hij naar de kleine opening, hoog tussen muur en dak, en haalde de dierenhuid weg. De rookgaten waren vannacht dicht gebleven want het had hevig geregend. De dierenhuid voelde in zijn handen even zwaar als de met gouddraad doorweven rode gordijnen die Sturla eens had moeten openen in het *longhús* van zijn stamhoofd Ragnar Lodbrok, dat volgestouwd was met de buit van zijn vele plundertochten. De gordijnen, zo had de *ættarhöfðingi* van Nordurland gepocht, had hij in het verre Laithlinn geroofd.

Zoals de traditie het vroeg, had Sturla vorig jaar de eerstgeboren lammeren naar Ragnar Lodbrok gebracht. Hoog gezeten op zijn ereplaats, aan weerszijden geflankeerd door ranke vrouwen met hoge jukbeenderen en kunstig gevlochten haar, en omringd door schilden opgehangen aan de hoge balken, had het stamhoofd goedkeurend toegekeken hoe Sturla de zware gordijnen had geopend. In het volle licht had Sturla de blaten-de lammerkoning en -koningin geslacht. Hun koppen had het stamhoofd vervolgens aan haken voor zijn *longhús* opgehangen. De dode ogen bleven Ragnars stamgenoten aanstaren als hij weer eens de Íslandshaf overstak op plundertocht. Sturla had maandenlang niet meer aan de gebeurtenis gedacht, maar nu stond ze hem opnieuw helder voor de geest.

Toen de vroege zon zijn baard en gerimpelde gelaat in haar voorzichtige stralen liet baden, was Sturla's uitputting wonder boven wonder op slag voorbij. Het was alsof zijn lichaam zich hersteld had van de stomende nacht en de daaropvolgende teleurstelling, en zijn geest tot actie dwong. Sturla snoof. Waarom was hij nog binnen? Zij was niet hier.

'Is het al zo laat?' vroeg Eisa geeuwend. Ze sloeg de dierenhuid van haar af en ging rechtop zitten.

Elke ochtend diezelfde handeling, opeens irriteerde Eisa's gebaar Sturla mateloos. 'Laat, laat, laat... het is té laat!' antwoordde hij bars. 'Waarom word je nu pas wakker? Aan jou heb ik niets.'

Eisa hield een hand voor haar mond. Sturla wist maar al te goed waarom. Nooit eerder had hij zo tegen haar gesproken, behalve die keer dat ze bij het verstellen van zijn broek de pijpen

aan elkaar had geregen. Zij was een jonge echtgenote toen, en had gedacht hem te verrassen met een pots. Hij had haar snel geleerd dat grappen niet tot haar huishoudelijke taken behoorden. Op dit eigenste moment voelde Sturla opnieuw zijn handen jeuken, en dat na jarenlange peis en vree.

Hij schudde haar door elkaar. 'Sta op en help me zoeken. Vannacht is Zij aan mij verschenen. Zij is de vrouw die ik moet beminnen.'

Eisa keek hem niet begrijpend aan en begon te huilen.

De schapenhoeder stampvoette ongeduldig. 'Je gaat mee naar buiten, en dat rotkind van je ook! We moeten Haar vinden!'

'Over wie heb je het?' vroeg Eisa met een gesmoorde stem. 'Je hebt een ander? We hadden het nog zo gezellig gisteren. We hebben 's avonds zelfs...'

Sturla trok een vies gezicht. Hun ouwelijke geminnekoos vergat hij het liefst na de extase die hij luttele uren later met Haar had beleefd. 'Moge Hrafna-Flóki Vilgerðarsson me bijstaan en mij je armzalige strelingen en ons amechtige gepomp doen vergeten. Hou op met je geleuter, Eisa. Zij is daarbuiten! Waarom sta je niet op? Blijf dan hier, jaloerse geit.'

Hij draaide zich van haar weg en stapte door de opening naar de gemeenschappelijke *baðstofa*.

'Je wekt nog onze Svið met je geroep, Stur.'

'Noem me geen Stur meer. Alleen Zij heeft het recht mij met koosnaampjes te overladen.'

Hij liet zijn handen over zijn besmeurde nachthemd glijden, op zoek naar het weeïge bewijs van zijn nachtelijke paardans. De zaadgeur sloeg hem in de neus. 'Het was echt! Echter dan dit turf Krocht waar je me met een snotjong hebt opgezadeld. Nooit meer zullen wij samen slapen. Nooit!'

Hij liep het kleine slaapvertrek uit, een jammerende Eisa achter zich latend. Bij elke stap verzoon hij een nieuwe koosnaam: Sturlasi, Sturli, Stulli. Zij zou zijn naam in veel variaties in zijn oor fluisteren. Haar warme adem zou hem nieuw leven schenken. Bij het Karolingische vuurzwaard van Hrafna-Flóki, vandaag nog zou hij Zij Die Plots Was vinden.

In de gemeenschappelijke ruimte bonsde hij op een balk. 'Svið! Schandvlek van een zoon! Sta op en vergezel me op mijn zoektocht, of dit is de laatste keer dat je me ziet.'

De jongen was al wakker. Languit liggend op de ruwe houten bank staarde hij naar Sturla. Met een schokkerige stem zei hij: 'Anders bent u altijd zo minzaam. U heeft mij zonder morren opgevoed als uw eigen kind. Wat is er in u gevaren, *föður*?''

'Zij, jongen, Zij! Maar jij zou het niet begrijpen. Je bent geen man.' Hij keek de spichtige jongen misprijzend aan: 'Denkelijk zal je het ook nooit worden. Welke hulp kan een kind me bieden? Vaarwel!' Sturla liep de *baðstofa* door en stootte met volle kracht de dubbele voordeur open.

Hij had niet eens de tijd genomen om hemd en broek aan te trekken. Zelfs zijn schoenen vergat hij. Enkel gekleed in zijn nachthemd, stapte hij stevig door. De schapen zagen hem en blaatten eerst vrolijk. Zijn gedrag moest hen evenwel vreemd geleken hebben. Hij zwaaide wild zijn armen in de lucht, alsof hij de hemel naar zich toe wilde trekken, op zoek naar Haar. Tot zijn wanhoop wist hij niet welke naam hij moest roepen, dus stootte hij een rauw geschreeuw uit, dat de schapen bewoog tot een nog veel klaaglijker ochtendconcert.

Het lawaai van de dieren belette de herder het nadenken. Welke richting moest hij uit? Konden de schapen hem een teken geven? Als een geheimzinnige vrouw 's nachts uit het niets verscheen, was alles mogelijk. Sturla opende het hek en rende als een bezetene de kraal in. Hij sloeg de schapen waar hij ze maar raken kon en riep: 'Vort, allemaal!'

Waar de dieren eerst gelaten zijn slagen ondergingen, sloegen ze dan toch op de vlucht, alle kanten uit. Hij kon uit hun bewegingen niet wijs worden en greep naar zijn voorhoofd. 'Ik heb genoeg van jullie allemaal! Niemand in dit onzalige oord kan me helpen.'

Hij zag slechts één uitweg. Hij moest de steilste heuvel in de buurt van het grasland beklimmen. Hogerop had hij een kans om Zij Die Plots Was in de verte te zien. Op weg naar boven zag de verwarde schapenhoeder enkel bomen, struiken, gras, een stroom, een poolvos – vervloekte natuur en niets meer dan

dat. Het dal was leeg, zo leeg. Hij liep tot de duisternis weer viel, uren later.

Wonder boven wonder heeft Sturla in de ijselijke koude vast geslapen. In zijn droom bereed Zij Die Plots Was hem de hele nacht. Zijn bron der jeugd was onuitputtelijk, fonteinen ontsproten aan zijn lenden. Haar klaterlach vulde zijn hoofd. Steeds opnieuw haakten hun blikken in elkaar. Haar volle manen dansten voor zijn ogen op het ritme van hun dampende lijven, die zich naar elkaar toezogen en zich vervolgens vol genot van elkaar verwijderden, telkens weer. Sturla is wakker geworden met een joekel van een Janneman.

Na de hete nacht rest enkel de grauwe dag. In tegenstelling tot gisteren is zijn hoofd helder. Hij heeft honger noch dorst. Alles wat hem bezwaarde in zijn grijze bestaan als eenvoudige schapenhoeder, de vrouw en het kind die hem in het dal hielden, heeft hij achter zich gelaten. Sturla is eindelijk een vrij man.

Gapend tast hij naar zijn kin. Zijn grauwe baard is verdwenen. Als hij door zijn haar gaat, merkt hij dat het veel voller is dan voorheen. Hij strekt zijn armen voor zich uit. Wat zijn ze gespierd! Hij voelt zich ook merkwaardig licht. Hij kijkt naar beneden, en jawel, zijn buikje is verdwenen.

De eerste nacht heeft Zij Die Plots Was hem gewekt uit zijn druilerige bestaan. De tweede nacht heeft Zij hem de jeugd geschonken. Waar Zij ook is, hij moet en zal bij Haar zijn. Wie weet welk geluk de volgende nachten in Haar gezelschap hem brengen!

Van zijn dollemanstocht gisteren herinnert Sturla zich weinig. Hij neemt de omgeving in zich op. Links van hem gaapt de diepte; hij bevindt zich op een plateau. Voor hem ontplooit zich een uitgestrekte steenvlakte, waar nauwelijks groen te bespeuren valt. De grond ligt bezaaid met rotsblokken. In de verte ziet hij heuvels en de aanspoelende golven van de roerige Íslandshaf, waar ooit piraten dood en vernieling zaaiden. Ze werden

geleid door de verrader Óspak Kjallakson, de viking – die naam nauwelijks waardig – die het waagde andere vikingen te bestelen. Op het plateau waait een stevige wind. Het nachthemd, veel te wijd nu, fladdert om zijn lijf. Het gaat Sturla al gauw vervelen. Met een besliste ruk gooit hij het hemd van zich af. Naakt zal hij Zij Die Plots Was ontmoeten. Zij kan niet anders dan hem zo herkennen.

Achter elke rots, groot of klein, kijkt hij koortsachtig of Zij er zich verschuilt. Het is al ver na de middag als Sturla zijn eerste aanwijzing vindt. Achter een laag en grillig gevormd rotsblok ligt een fraai bestikte sandaal. Maar Zij droeg toch geen schoeisel in zijn turfhuis? Hij brengt de sandaal naar zijn neus en snuift de geur op. Herfstbladeren, vochtig mos, zwammen. Zij was hier! Als hij verrukt Haar sandaal op het rotsblok legt, ziet hij dat er in de binnenzool woorden gestikt staan:

“Hij Die Plots Was ontbood mij in het holst van de nacht. Opgewonden volgde ik Zijn lokroep, door bossen, over heides en langs akkers. Voor Zijn reusachtige longhús wachtten Zijn nobele dieren mij op. Ze knabbelden aan mijn grove handen, die fijn werden als bossoeivaarsbekken. Zijn zoon, een flinke knaap met edele gelaatstrekken, opende moeiteloos de zware deuren en nodigde mij naar binnen. Toen ik de jongeling voorbij liep, plukte hij de maan uit de lucht, wreeferover en ontdebeldde het helder schijnende hemellichaam. Jij zag,’ sprak hij, ‘maar je zag te weinig. Ogen zo vol als manen schenk ik jou. Ga verder. Hij Die Plots Was wacht op jou.”

Terwijl Sturla de tekst leest, wordt de sandaal groter. Het duurt niet lang voordat hij zijn beide armen nodig heeft om het schoeisel, dat balanceert op het puntige rotsblok, stabiel te houden in de snijdende wind. Hij leest ademloos de volgende zinnen.

“Ik liep door de rijkelijk versierde baðstofa naar het vuur in het midden. Bij elke pas zong ik Zijn naam, van laag naar hoog, in steeds andere klanken. De deur van de slaapkamer tegenover het vuur woei open. Met stralend gezicht stond Zijn vrouw voor me. Ze toonde mij haar handen, waaruit een verrukkelijke brandgeur opsteeg. ‘Laat me jou omarmen, lieve nachtzus,’ zei ze teder, ‘Eindelijk ben je gekomen. Laat me je tengere lijf strelen. Ik zal je het vuur brengen dat je nodig

hebt om de liefde in mijn ingeslapen man aan te wakkeren.’ En zo geschiedde! Mijn huid stond in brand voor Hem.”

Sturla’s hart slaat een slag over bij die laatste zin.

“Hij vulde me eerst met Zijn voorzichtig verlangen, dan met Zijn onstuitbare lust en ten slotte met Zijn overweldigende liefde. Het was zoals in de legenden die over Hrafná-Flóki en zijn voortdurende zoektocht naar geluk de ronde doen. Zij die in overdadig gedecoreerde vertrekken sluimeren, verwarren een verkleefd samenzijn met diepe tevredenheid. Zij die zich echter door passie in de nacht laten wekken, ontstijgen de rijkdom die hen inperkt. Deze uitverkorenen zullen mij volgen naar de grenzen van de slaap. Daar zal Hrafná-Flóki Vilgerðarsson hen verwelkomen op zijn...”

Voor Sturla’s verbaasde ogen begint de sandaal te krimpen. Hij probeert de schoen met zijn beide handen weer uit te rekken, maar het heeft geen zin. Even later is er op het rotsblok geen spoor meer van de sandaal. Hoe eindigde de tekst? *“De grenzen van de slaap”*... Sturla moet naar de legendarische viking Hrafná-Flóki toe. Hij moet naar de kust!

Een gespierde jongeling staat met zijn voeten in het zilte water. Hij voelt de aanlandige bries op zijn naakte huid. Als hij de tekst goed begrepen heeft, moet Zij Die Plots Was in de buurt zijn. Drie dagen lang volgde hij de ruisende lokroep van de Íslandshaf door Nordurland. Hij liep langs berken die hun bladeren loslieten toen hij hen naderde, stapte op parelend mos zo zacht als een tapijt en liet zijn handen glijden over hoog opgeschoten bosooievaarsbekken. Geen moment hoefde hij te twijfelen aan de weg naar de kust.

Aan de einder doemt een schip op. Sturla’s vader heeft hem eenmaal meegenomen naar zee; hij was nog erg jong toen. Samen keken ze urenlang naar de enorme, walvisachtige Hafgufa’s, die zich in volle zee vermaakten met het opduiken van prooien om die van snuit naar snuit te werpen, tot ze het spel zat waren en de ongelukkige zeedieren aan stukken scheurden.

Het is voor het eerst sinds hij zijn turfhuis heeft verlaten,

dat Sturla aan zijn jeugd denkt. Hij schudt het hoofd. Hij moet wakker blijven! De stip in de verte wordt groter. Het is beslist geen Hafgufa; die hebben de Íslandshaf verlaten nadat Ragnar Lodbrok de piraten in een grote zeeslag op de knieën dwong en zij zich uit bittere noodzaak tot Hafgufa-jagers omschoolden.

Een rood-en-wit zeildoek steekt boven de baren uit. Een *drakkar*! Het schip wordt omgeven door rook, die af en toe het zeildoek omsluiert. Een vertrouwde geur, als van brandende huid, lokt Sturla dieper de zee in. Als hij tot zijn lippen in het schuimende water staat, kletst een touw ladder vol in zijn gezicht. Hoewel het nog dag is, kleurt de lucht donker. Sturla strekt zijn armen en grabbelt naar de ladder. Het touw schroeit zijn vingers en baant zich sissend een weg door zijn opperhuid. Zout water vult zijn mond en belet hem het schreeuwen. De vurige touw ladder wordt gehesen; Sturla hoeft zelfs niet te klimmen. Als hij aan boord is, valt het touw slap neer. Het dek is akelig leeg, op enkele schilden na. Wie heeft hem daarnet bovengehaald? De brandgeur is sterker hier. Zijn hele lijf tintelt en zijn handen schrijnen.

Sturla volgt de brandlucht voorbij het zeil. Het schip is intussen van koers veranderd en vaart opnieuw de volle zee op. Hij is er zich slechts vaag van bewust. Zijn aandacht geldt maar één iets: achter het strakgespannen doek vindt hij eindelijk Zij Die Plots Was En Nu Weer Is.

Ze kijkt hem fel aan. Haar huid lijkt een vlammenmantel en haar handen lopen uit op lange, smeulende twijgen, die begerig naar zijn lijf tasten. Sturla sluit vergenoegd zijn ogen en koestert Haar blakerende aanraking. Slechts twee stappen scheiden hen. Hij wil naar haar toe, maar een hand op zijn schouder houdt hem tegen. Als Sturla zijn ogen opent, staat een indrukwekkende figuur voor hem.

Hij laat zijn blik over de man glijden. De rijzige kerel, duidelijk een krijger, draagt leren schoenen, een stevige donkere broek met warme puttees over de onderbenen, een naar visolie geurende blauwe tuniek tot op de knieën, en een gesp om de heupen waaraan een vervaarlijk uitziend Karolingisch zwaard en een tas zijn vastgemaakt. Om zijn brede schouders hangt

een rode mantel, bijeengehouden door een opvallende gouden broche. Zijn ogen zijn staalblauw. De man is twee koppen groter dan Sturla. Er is geen twijfel mogelijk: voor hem staat Hrafna-Flóki Vilgerðarsson, de held van vele legendes. De viking zwijgt, zijn gelaat is ondoorgrondelijk.

Dan pas heeft Sturla opnieuw aandacht voor Zij Die Plots Was En Nu Weer Is. Ze trekt langzaam Haar twijgenvingers van hem af en gaat achter Hrafna-Flóki staan.

Een stem krakend als duizend deuren die tegelijk worden geopend, klinkt over het dek. 'Het doet me deugd, *ættarhöfðingi* Ragnar Lodbrok, om jou ontdaan van alle uiterlijke tekenen van voorspoed op mijn *drakkar* Naglfar te mogen verwelkomen.'

Sturla deinst terug, zo luid spreekt Hrafna-Flóki. *Hoezo ættarhöfðingi?*

'Ik zie dat je klaar bent voor de strijd die ons wacht.' Hij wrijft Zij Die Plots Was En Nu Weer Is over de rug. 'Mijn *jöttunsdóttir* Eimyrja heeft zich uitstekend van haar taak gekweten. Ooit was je een slaperige fat, Ragnar, die zijn genot haalde uit zielige vertoningen zoals het slachten van onschuldige lammeren. Op strooptochten liet je je mannen het werk opknappen. Voor mij staat een fitte man, die door het vuur zou gaan voor de vrouw die hem bij nacht bezocht. *Að fara í viking*, Ragnar! Laat ons op vikingvaart gaan.' Hrafna-Flóki grijnst naar Zij Die Plots Was En Nu Weer Is, naar... Eimyrja.

Haar twijgen zijn wederom vingers geworden, haar ogen schijnen niet langer als volle manen, haar huid is geblust. Half beschut achter de grote viking lijkt ze maar een gewone vrouw. Desondanks blijft ze wondermooi.

'Ben je altijd zo stil?' vervolgt Hrafna-Flóki Vilgerðarsson. 'Jij bent toch de grote veroveraar?' Hij lacht. 'Ragnar de Plunderaar noemen ze jou. Het is hoog tijd om te tonen wat je waard bent, als de goden je om hulp verzoeken.'

Eimyrja fluistert: 'Doe wat mijn vader vraagt en ik zal de jouwe zijn, voor eeuwig en altijd.'

Sturla kan slechts knikken. Hij weet wie hij wil, en het maakt niet uit wat hij daarvoor moet doen.

De *drakkar* Naglfar bevindt zich intussen op volle zee, maar maakt geen snelheid meer. Sturla ziet voorbij de achtersteven niets. Het is nog steeds pikdonker op het water. Enkele toortsen zorgen voor een flauw licht op het schip. De rook die Sturla eerder zag, kan niet enkel van de toortsen afkomstig zijn. Die komt van Eimyrja's huid.

De Íslandshaf staat bekend als verraderlijk gebied. Het weer verandert er in een mum van tijd; monstergolven vormen geen uitzondering bij stormweer. Menig schip heeft de overtocht in zulke omstandigheden niet overleefd. Waarheen gaat deze reis?

Hrafna-Flóki ziet de vragende uitdrukking op Sturla's gezicht. 'We halen de Hafgufa's terug, *ættarhöfðingi*. De goden vinden dat hun lievelingszee lang genoeg leeg is gebleven. Je hebt in je jonge jaren de piraten verslagen, wat je weliswaar tot eer strekt, maar ze verwerden tot jagers, en zo heb je ongewild ook de zeekampioenen van de goden verdreven.' Hij beduidt Sturla opzij te gaan. 'We varen zo meteen volle kracht vooruit, richting de fjord Skagafjörður, waar de Hafgufa's vlak boven de zeebodem zwemmen.'

Eimyrja loopt naar Sturla toe en zegt: 'Laat ons gaan liggen en neem me in je armen, dan kan ons niets gebeuren.' Daar gaat Sturla graag op in.

Ze liggen amper naast elkaar op het dek als een schok door Naglfar gaat. De *drakkar* schommelt. Met zijn machtige adem blaast Hrafna-Flóki de hemel schoon. Het zwart in het zwerk verdwijnt langzaam.

'Dit is mijn teken aan de goden,' zegt Hrafna-Flóki. 'Waar zij ons het donker toonden om ons op hun ongeduld te wijzen, laat ik zien dat wij hun wens willen vervullen. Daarboven kunnen zij onze belevenissen volgen.' De grote viking blaast nogmaals, nu recht in het zeil. De *drakkar* schiet zo snel vooruit dat het water met grote geuten over het dek spat. Sturla is al gauw doorweekt, maar daar weet Eimyrja raad op. Vlammen dansen als vanouds op haar huid. Ze likken de zoute druppels van Sturla's naakte lijf.

‘Slaap nu, *ættarhöfðingi* Ragnar, en verzamel je krachten voor de confrontatie,’ raadt Eimyrja Sturla aan. ‘In een droom zullen de antwoorden tot jou komen.’

Sturla voelt niet langer hoe Naglfar de golven doorklieft; hij is in een diepe slaap verzonken. Voor zijn geestesoog doemt een bekend beeld op. Daar is hij: Ragnar Lodbrok, die verbazend goed op Sturla lijkt. De hoofdman voelt zich bewonderd door al wie hem bezoekt in zijn rijkelijk gevulde *longhús*. Hij geeft zijn mannen waardig bevelen en velt rechtvaardig oordeel in moeilijke kwesties. Vanzelfsprekend is er ook tijd voor frivole zaken. Hij hoeft slechts een teken te geven aan de smachtende vrouwen die hem omringen en...

Op een dag bezoekt de oudste herder van Nordurland hem. De man is niet alleen. Het lammerseizoen, *Sauðburður*, is aangebroken. Het is niet de eerste keer dat deze kerel, een zekere Sturla, Ragnars *longhús* betreedt. Om de een of andere duistere reden worden bij de grijsaard om de zoveel jaren de eerste lammeren in de streek geboren. Zijn vrouw en zoon worden bij zo'n heuglijke gelegenheid naar het volgende dorp gestuurd om daar het goede nieuws te melden, en zo verspreidt de boodschap zich verder.

Daar staat de herder dan onder het grote rookgat: zijn rug is wat gekromd, maar toch straalt hij kracht, of noem het eerder vreugde, uit. Ragnar krijgt bij deze aanblik een onbestemd gevoel en vraagt de oude man om de zware gordijnen opzij te schuiven, zodat hij wat nu komt in de beste omstandigheden tot zich kan nemen. De herder gehoorzaamt onmiddellijk. Even later drupt het bloed van de lammeren op de stenen. Sinds de dieren het *longhús* betraden, hebben ze niet geblaat, alsof ze wisten dat enige vorm van protest niets zou uithalen.

‘Een keer per jaar slachten we de onschuld zelve,’ zegt Ragnar, de rituele zin herhalend die van stamhoofd op stamhoofd wordt doorgegeven. De vrouwen die hem omringen, knikken ernstig. Sturla buigt het hoofd.

De beeltenis van de oude man lost op in het niets. De weken

volgen elkaar op. Heel lang blijft Ragnar niet in het *longhús*. De zee lokt hem telkens weer, als een droom in een droom. Beelden van gevechten met dorpelingen en wachters worden afgewisseld met brandstichtingen en bijna-schipbreuken. Een *ættarhöfðingi* leeft beslist groots. Heeft hij niet alles wat zijn hart begeert? En toch knaagt er iets.

Sturla opent kort zijn ogen, maar ziet weinig tot niets. Eimírya streelt zijn voorhoofd en sust hem. 'Je moet verder dromen tot het eind, lieveling.'

Hij zinkt weer weg en komt tot rust als hij het geblaat van schapen hoort. Ah, de schapen! Steeds zijn ze in zijn buurt, of nou ja, toch min of meer. Ísland-schapen zijn nu eenmaal dieren met een sterk karakter. Ze zoeken al eens hun eigen weg. Eén keer per jaar, met *Réttir*, verzamelt Sturla zijn kudde. Hij ziet voor zich hoe hij kundig de schapen samendrijft en de kraal in leidt.

Er zijn niet enkel de schapen, daar in het grasland... Een nieuw tafereel ontvouwt zich. Eisa komt op Sturla afgelopen. In haar armen draagt ze een grote mand, gevuld met een eenvoudige maaltijd. De echtelieden gaan bij elkaar zitten en koesteren zich in de warmte van de zon. Hoewel de dag geen verrassingen heeft gebracht, praten ze honderduit. Van de dichtstbijzijnde heuvel ziet Sturla de jongen naderen van wie hij zielsveel houdt. Nee, het is niet zijn kind, maar dat is niet erg. Eisa had vóór hem een andere man, een vriend van Sturla, maar die stierf op zee. Sturla eert hem graag door Svið op te voeden als was die zijn eigen zoon. De jongen zet zich bij hen. Een schaap komt aangesjokt en staart kauwend Sturla en zijn gezin aan. Dit is hoe het moet zijn. Dit is zijn thuis. Dit is waar hij heen moet.

Sturla ziet Eimírya's gezicht boven hem. Ze schudt hem voorzichtig wakker. 'Heeft de droom jou duidelijkheid gebracht?'

Hij knikt langzaam.

‘Begrijp je waarom ik je het hoofd op hol bracht die nacht?’

Hij slikt. ‘Ik denk het wel. Je toonde me wat wilde passie is en dat die mensen rare dingen laat doen.’

‘Vergeet nooit het goede dat je al had,’ fluistert ze hem toe. Ze raakt kort zijn arm aan. ‘Durf klein te dromen; dit wordt je laatste avontuur.’

‘Kijk, daar ligt de fjord!’ Hrafna-Flóki’s stem klinkt nog even luid als voorheen. ‘We gaan aan de slag. Toon wat je waard bent en dan is mijn dochter de jouwe.’

Sturla en Eimírya kijken elkaar veelbetekenend aan. Wat Hrafna-Flóki voorstelt, is niet langer aan de orde. Niettemin zal Sturla doen wat de goden vragen; het tegendeel zou ongelofelijk dom zijn.

De *drakkar* vaart de fjord binnen, waar het wateroppervlak veel stiller is. De drie kijken alle richtingen uit, maar zien geen Hafgufa’s. Toch zijn het geen kleine beesten.

‘Ze verschuilen zich nog steeds,’ stelt Eimírya vast.

‘Ja,’ beaamt Hrafna-Flóki, ‘de schrik voor de jager-piraten zit er goed in.’ Hij gooit een schild in het water, er gebeurt echter niets.

‘Ze zullen zich dicht tegen de bodem houden, maar vroeg of laat moeten ze...’

Voor hij zijn zin kan afmaken, breekt een wolk aan waterdruppels het gladde oppervlak. Een Hafgufa komt lucht halen! Het is een majestueus beest. De rug is glanzend zwart, op één dikke witte streep na. Het beest lijkt terug onder te duiken, maar de bolle snuit blijft even boven water hangen. Jawel, de bezoekers zijn gezien.

‘Goed, we weten dat ze er zijn. Hoe leiden we ze terug naar Íslandshaf?’ wil Sturla weten.

Hrafna-Flóki barst in lachen uit. ‘Heeft je verjongingskuur ook je hersenen verkleind? Precies daarom ben je hier. Ik laat je zien waar de Hafgufa’s zitten, jij doet de rest.’

‘Huh?’ Sturla begrijpt er niets van.

Eimírya knijpt hem zacht in de hand. ‘Eens een herder, altijd een herder, zelfs al is het in je dromen. Drijf de kudde bij elkaar!’

‘Voor één keer leg ik mijn zwaard neer,’ zegt Hrafna-Flóki.

‘Zo hard als nu zal ik nooit meer blazen.’ Hij vult zijn machtige longen en stoot dan een ware stormwind uit over de fjord. Hij splijt het water bijna tot op de bodem, vele meters diep. Sturla kijkt vol ontzag toe. Hij merkt hoe Eimirya eveneens glundert.

Aan beide watermuren ziet het gezelschap de Hafgufa’s zitten. Ze bewegen niet, lijken eerder af te wachten wat komt.

‘Waarom treuzel je, herder?’ Hrafna-Flóki’s stem klinkt heiser dan normaal.

Sturla haalt zijn schouders op en weet niet wat te zeggen.

‘Denk aan de schapen!’ maant Eimirya hem aan. ‘Hoe drijf je hen de kraal in?’

Zouden die kreten ook bij zeedieren werken, bij zulke grote beesten dan nog? Sturla waagt het er maar op. Hij brengt de hem zo vertrouwde klanken uit. Eerst gebeurt er niets. De fjord lijkt wel bevroren. De watermuren staan nog steeds op hun plaats, de bodem van de fjord is vrijwel zichtbaar. Dan gebeurt het. De ene na de andere Hafgufa zet zich in beweging. Ze zwemmen zo snel dat de watermuren zich weer naar de bodem storten. Niet veel later wordt de kleine *drakkar* omstuwd door de zeedieren.

‘Kom,’ zegt Eimirya, ‘we gaan naar huis toe.’

Sturla ruikt reeds bijna Eisa’s haar. Hoort hij het geblaat van zijn schapen? De kust is moeilijk te zien door de mist die is komen opzetten. Nee, zo dichtbij zijn ze natuurlijk niet, maar de zeekudde, die hem blindelings volgt, is toch al flink opgeschoten. Het duurt niet lang meer voor Sturla terug kan naar het mooie leven dat hij zich als onrustige *ættarhöfðingi* van Nordurland bij elkaar droomde, naar het leven dat hij echt wil leiden. Hij sluit zijn ogen en ziet Eisa en Svið voor zich. Net als een glimlach om zijn lippen speelt, valt hij voorover. *Drakkars* botsen tegen elkaar. Speren landen op het dek.

Sturla krabbelt recht. Eimirya is ook gevallen; hij trekt Zij Die Plots Was En Hem De Waarheid Getoond Heeft omhoog. Het zijn de jager-piraten! Die mist kwam al te plots. Dit kan

niet anders dan een laatste beproeving van de goden zijn. Moet dit kleine gezelschap de jager-piraten straffen voor hun misdaden?

Dat wordt moeilijk, want de grote *drakkars* omsingelen Naglfar. Het water beweegt onrustig om hen heen. De Hafgufa's herkennen hun vijanden. Strijdkreten vullen de lucht. Een eerste jager-piraat waagt de sprong naar Naglfar. Hij wordt snel gevolgd door een tweede. Sturla weet niet wat te doen.

'Bij de onzalige goden, het is Hrafna-Flóki! Grijp zijn vuurzwaard en breng het me,' klinkt het vanop de grootste *drakkar*.

Hrafna-Flóki rent naar Sturla toe en geeft hem een klap in het gezicht. 'Dat is Óspak Kjallakson, de smerige viking-verrader. Bescherm mijn dochter. Ik reken met die rover af.'

Het strijdgewoel barst nu helemaal los. Naglfar wordt overspoeld door jager-piraten, Hrafna-Flóki hakt ze evenwel een voor een in de pan. Dat gebeurt niet zonder slag of stoot. Het duurt niet lang voor de legendarische viking gewond raakt aan zijn schouder, maar hij gaat stug door. Jager-piraat na jager-piraat valt onder zijn vuurzwaard, dat bij elke houw maliënkolders smelt en diep in het vlees dringt. Vele jager-piraten vallen overboord, waar ze verscheurd worden door de uitzinnige Hafgufa's.

Intussen probeert Sturla zo goed en kwaad als het gaat Eimírya te beschermen. Hij heeft een schild gegrepen en schermt haar ermee af. De slagen regenen op het schild. Hoelang kan hij dit volhouden? Net als het schild uit zijn handen geslagen wordt, roept Hrafna-Flóki: 'Ze zijn nog maar met zijn tweeën.' Hij werpt zijn vuurzwaard naar Sturla's tegenstander, die een vreemde beweging maakt en neerzigt.

'Óspak Kjallakson, smerige hond! Ook zonder vuurzwaard ben ik jou de baas. Kom en vecht.'

De dikke hoofdman van de jager-piraten laat het zich geen tweemaal zeggen. Hij stapt over van de grote *drakkar* en gooit zich op Hrafna-Flóki. Ze rollen over het dek, tussen en over de lijken heen. Óspak weet Hrafna-Flóki onder zich te krijgen en duwt zijn volle gewicht op hem. Hij brengt zijn handen naar Hrafna-Flóki's keel, maar die graait naar een speer die tussen

hem en een lijk in ligt. Eén stoot en Óspak valt van hem af. De dikkerd blijft roerloos op het dek liggen.

‘Het is voorbij!’ Hrafna-Flóki gaat rechtop zitten. Tegelijk staat Sturla’s laatste tegenstander uit zijn schijndood op; hij brengt het vuurzwaard naar Eimirya’s buik. Sturla ziet het gevaar en probeert zich ertussen te werpen; hij komt jammerlijk te laat. Eimirya wil iets zeggen, maar haar adem stukt als het vuurzwaard haar buik openrijt.

Ragnar Lodbrok zit hoog op zijn ereplaats in het *longhús*. Aan zijn voeten kronkelen begeerlijke vrouwen, aan wie hij geen aandacht schenkt. De treurnis weegt zwaar op zijn gemoed. Hij wordt omgeven door pracht en praal, verzameld op de vele plundertochten die hij na de slag met de jager-piraten op de Íslandshaf heeft ondernomen. Zijn roem is nog groter geworden. Zijn mannen zingen heldenliederen over hem.

De oogleden van de *ættarhöfðingi* van Nordurland zijn zwaar. Hij is moe, zo moe, en toch onrustig. Steeds weer wil of moet hij de zee op. De goden geven hem geen keus. Ze lieten hem in leven omdat hij de Hafgufa’s naar huis bracht, maar Eimirya’s dood konden ze hem niet vergeven.

Het eenzame stamhoofd droomt vaak van een uitgestrekt groen grasland, waar schapen grazen. Er staat een turfhut. De deur gaat open. Een vrouw die hij niet herkent, komt op hem af. Ze heeft een kind aan haar hand, een jongetje wiens gezicht hij niet goed kan zien. Dan gaat de droom in vlammen op, telkens weer.

‘Slacht nooit twee keer in één jaar de onschuld zelve,’ zegt hij droevig, als de droom vervlogen is en zijn luister en rijkdom hem langs alle kanten belagen.

Wielsverwant

Het sportiefste meisje van Torenstad fietste zo vaak dat zij één werd met haar tweewieler. Ella's pedalen gingen naadloos over in haar gebruinde tenen. Haar handen waren vergroeid met het stuur en blonken metaalachtig in de felle zomerzon. Vele uren per dag draaiden haar ranke benen rond het zilvergrijze kader. Ze leek wel voor de fiets geboren.

Haar voorbeeld werkte aanstekelijk. Torenstad raakte bevolkt met steeds meer fietsers. Ze kliefden door de ijle lucht van het bergstadje. Pompend en hijgend beklommen ze hellingen, als valken stortten ze zich in afdalingen. Kwamen ze elkaar tegen, dan klonk er feestelijk gerinkel. De straten stonden vol geparkeerde auto's. Bumper aan bumper vormden ze erehagen voor de nieuwe keizers van de weg. Winkeliers spanden veelkleurige driehoekjes over de straat, net boven de hoofden van de nieuwbakken zoeverers. Wie in een frivole bui was, stelde zich recht op de trappers en liet zijn haren strelen door de vlaggentongen. De grootste winkelstraten werden opgesmukt met rode lopers, waarop het zachter fietsen was dan op de kinderkopjes. Op kruispunten stond een setje met fietspomp, inbus-sleutels, klemmen en binnenbanden, naast een verkeerslicht of verlichtingspaal. Vermoeide inwoners lieten zich op zwoele avonden in slaap wiegen door het gezoem dat buiten weer-

klonk. Op het ritme van draaiende kettingen droomden ze van wedstrijden op tandems, driewielers en *go-carts*.

Hoe meer de fiets het straatbeeld beheerste, hoe zwaarmoediger Ella zich voelde. Ze kruiste almaar vaker soortgenoten. Of... bijna-soortgenoten. Vrolijk wuifden ze haar toe; hun klatterende gerinkel aaide haar oren. Telkens keek ze verlangend naar beneden. Dikke, zwarte schoenzolen drukten haar met de neus op de feiten. Nooit zag ze hun voeten overgaan in trappers. Niemand was één met de fiets zoals zij. Niemand zwoegde 's avonds met het kleinste verzet de trap op. Niemand legde een reuzengroot kussen op het bed, waarop hoofd en stuur pasten.

Ella kon de slaap niet meer vatten. Nacht na nacht staarde ze naar haar wielen, die half onder de deken uitstaken.

Zomaar een ochtend, hoogzomer. Een bleek gezicht in de keuken. Ella balanceert tussen muur en tafel, ze lebbert melk uit een kom. Vroeger trok ze er zich niets van aan —ze ontbeet altijd gretig— tegenwoordig lijkt er in elke kamer wel een spiegel te hangen die haar toont hoe anders ze is. Voor het eerst ziet ze de gelige vlekken op haar witte stuurlint. Leidt ze een smoezelig bestaan? Door het open raam vangt ze vrolijke flarden van fietsgesprekken op. Mensen zijn op weg naar kantoor. De zon die hen koestert, straalt de keuken niet binnen. Ella rilt. Misschien vrolijkt frisse lucht haar wat op.

Ze laat haar ontbijt voor wat het is en fietst de gang door. Het is druk op straat; de hitte overvalt haar. Elke tegenligger houdt even de stille belofte van een lotgenoot in. Haar hoop slaat echter al gauw om in wanhoop. Aan elke winkel ziet Ella mensen van hun tweewieler springen om fluitend een brood, ham of vis te kopen, terwijl hun pedalen zachtjes nawiebelen aan de *cranks*. Waar is haar... wielsverwant?

Een lichte wind steekt op en kust haar wangen. De verkoeling voelt weldadig. Ella strekt haar rug en haalt enkele keren diep adem. Een kind stapt uit de bakkerij en zwaait naar haar. De vader verschijnt achter het jongetje, een doos met gebak in

de handen. Genoeg! Ze moet en zal Die Andere vinden. Ze heeft geen tijd te verliezen.

Met half dichtgeknepen ogen ijlt ze door het stadje. Haar stadsgenoten wil ze niet meer zien. Elke straat, steeg en baan kent ze uit het hoofd. Ze weet perfect wanneer ze zich moet leggen in een bocht en wanneer ze een versnelling moet bij-schakelen. Als een machtige sprintster plaatst Ella een finale *jump* door de grote poort, netjes tussen de wachters in.

Ze opent haar ogen als ze de stad uit is. Het bosrijke dal strekt zich voor haar uit; de zon verdwijnt achter grijze wolken. De wind heeft hier vrij spel en jaagt nieuwsgierigheid door haar hoofd. Ze heeft de moed gehad om haar thuis te verlaten, maar wat vindt ze in de plaats ervan?

Het miezert. Ella's bruine lokken worden glanzend nat naarmate ze dieper het dal in rijdt. Slierten haar kleven aan haar gezicht. Hoelang is ze al onderweg?

Bliksem schrikt haar op; boven haar ziet ze een dreigende massa. Ze is bijna aan het einde van de vallei. Enkele tientallen meters voor haar uit slaat het pad kronkelend de kale bergen in. Onderaan staan enkele rijen bomen, maar hoger op groeien alleen lage struiken. Wellicht gaat ze best van het padje af en fietst ze het woud in. Tussen de metershoge bomen met dichte kruin zal ze niet zo snel nat worden als op de vlakte.

Het dondert een eerste keer als het woud haar opslokt. Ella doorploegt langzaam het bos; haar tubes trekken lichte sporen in het mos. Haar maag knort. Ze leunt tegen een beuk en rust even. Terwijl de weergoden zich hoog boven het bladerdek uit-leven, schurkt ze dichterbij de boom aan. Had ze in de stad moeten blijven?

Een luid gekraak. De geur van verbrand hout verspreidt zich, rook drijft naar haar toe. Vlammen. Een schijnsel doorklieft de rook en doet pijn aan haar ogen. De regen slaat traag de vlammen neer voor ze zich kunnen verspreiden. Er flikkert iets aan een verschroeide boom wat verderop. Blinkende buizen, die de vlammen weerkaatsen. Dit moet ze zien!

Ella springt over de uitdovende vlammen en fietst moeizaam naar de smeulende eik. Een stalen driehoek steunt er-

tegen. De drie buizen waren ooit nauwkeurig aan elkaar gelast, nu gaapt er een gat tussen twee ervan. Het kader van een mountainbike? Hier moet nog een fietser zijn.

Naast de eik ziet ze spaken vanonder het groen piepen. Twee licht gebogen wielen. Ella hobbelt rond de boom met het verwrongen *frame*. Tussen hoge varens en gevallen takken ligt een hoopje mens. Wie het ook is, ze moet hulp bieden.

Ella graait verwoed in het groen. Tak na tak slingert ze met rukken aan haar stuur opzij. Voor ze het weet, kijkt ze neer op een frêle jongeman in fietspak. Hij is buiten bewustzijn en ademt onregelmatig. Zijn armen zitten onder de schrammen en zwarte vegen. Aan zijn linkerbeen kleeft geronnen bloed. Godzijdank is zijn gezicht ongeschonden. Hij houdt zijn stuurbeugel krampachtig voor zijn borstkas. Een beugel die vergroeid lijkt met zijn handen...

De drinkkrugzak van de jongeman is gelukkig niet gescheurd. Ella klemt de tuit tussen haar tanden, druppelt water over zijn gelaat en probeert zichzelf intussen tot kalmte te manen. Hij komt bij zinnen, kijkt haar verdwaasd aan en stoot enkele klanken uit. Ze begrijpt zijn woorden niet, maar zijn stem brengt haar een beetje tot rust.

Hij kan niet meer stappen – als hij het al ooit gekund heeft. Voorzichtig schept Ella zijn lichaam op haar stuur. Zijn benen hangen slap langs weerszijden van haar voorwiel, zijn pedalen slepen over de grond. Ze duwt zijn hoofd op haar schouder. Hij is zo dichtbij. Welke naam zou hem passen? Woud, ja, zo zal ze hem noemen.

Met een slakkengang slalomt ze tussen de bomen. Het druppelt wat na; de weergoden hebben een andere speelplek opgezocht. Ze voelt Wouds hete adem in haar nek. Hij valt langzaam in slaap. Elk gevoel van richting heeft Ella allang verloren. Ze moet naar de open vlakte toe; alleen daar kan iemand haar opmerken.

Haar wielen doorwoelen de zompige grond. Wouds lichaam drukt op haar; ze ruikt zijn zweet. Af en toe dreigt hij van haar af te glijden. Haar slapen bonzen. De regen is weggestorven, maar het loof is eindeloos. Woud ijlt en prevelt voortdurend dezelfde

klanken. Ze moet heel omzichtig fietsen. Zal hij een nacht tussen de bomen overleven?

Als Ella stilaan wanhopig wordt, wijken de bomen uiteen. Ze is aan de andere kant van de vallei beland. In de verte ziet ze een asfaltweg. Het gebrom van wagens heeft nooit zo beloftevol geklonken. Wouds stuurpen rust zwaar op haar borsten terwijl ze de weg oprijdt, een auto tegemoet. Een laatste regendruppel glijdt langs een grasspriet naar beneden.

De sjamaan voorbij

De drempel over en daar verstard; je bent nu een man uit één stuk.
Vóór jou een schaduwverlichte gang vol pilaren en zware gordijnen.
In de plassen, zo wordt gefluisterd, is het heerlijk verdrinken.

Op de besneeuwde bank van je gedachten zit de sjamaan,
hij eet gretig neon, draagt zijn slot-met-sleutel om de hals en kraakt:
‘Bezing vreugdevol mijn ondergang, vermoeide reiziger.’

Knikken gaat niet, neuriën lukt je net.
Stenen verbrokkelen, klimop woekert.
Het slot klikt open, de sjamaan reutelt.

Tien voorzichtige passen, stil nu, en je bent aan de overkant,
tussen het vallend gruis, opstuivend stof en de plassen in.
Er is geen deur ginds, nooit geweest; toch klopt je zacht aan.

Liminaal, de voorbode van terminaal.
Diagnose, strijd, einde – het waarom blijft.
De plassen lonken onverbiddelijk.

DEEL VIER

Schittering

*'I am a God
So hurry up with my damn massage
In a French-ass restaurant
Hurry up with my damn croissants.'*

Kanye West - 'I am a God' (van het album Yeezus uit 2013)

'I hate being / Bi-Polar/ its awesome'

Kanye West - tekst op de cover van het album Ye uit 2018

'It's perfect. It's awesome. Every day is just filled with just wins. All we do is put wins in the record books. We win so radically in our underwear before our first cup of coffee, it's scary. People say it's lonely at the top, but I sure like the view.'

Charlie Sheen (interview met Andrea Canning voor het televisieprogramma 20/20 van zender ABC, 28/2/2011)

De faalcoach

‘Mr Incandenza, eh, ik bedoel Mr Peeters, gaat u toch zitten.’

Mr Jansens stem klinkt krachtig. Ik had niet anders verwacht van een *professional*. Vandaag bezoek ik voor het eerst een faalcoach. Ik was te veel aan het winnen, weet je. Mijn collega's, vrienden en familie werden stilaan jaloers. Ze probeerden hun gevoelens te verbergen, maar precies omdat ik zo'n winnaar ben, kon ik de nijd van hun gezichten aflezen. De buil kon niet verder etteren; het was tijd voor actie. Dat is wat winnaars doen: ze nemen op het juiste moment de juiste beslissing. En ze weten wanneer ze ergens mee moeten stoppen. Toegegeven, het gezegde luidt: “*A quitter never wins and a winner never quits.*” Maar met de hand op het hart, die uitspraak stamt zeker van een *loser*. En dat soort types moet je niet geloven.

De faalcoach heet natuurlijk niet echt Mr Jansen. Toplui zoals hij en ik worden omringd door het klootjesvolk. Er is nog nooit een winnaar geboren met de naam Jansen. Het Nederlandse taalgebied zou zoveel winnaars niet aankunnen! Voor elke winnaar zijn er minstens vijftig *losers*. Dat weet iedereen. Correctie: dat weet elke winnaar. Zoals “Mr Jansen”. Het gepeupel zou na veel denkwerk winnaars eventueel kunnen herkennen aan hun schitterende namen: Incandenza, Hyperno,...

(Dat is Mr Jansens echte naam, hou het onder ons.) Dus zoeken wij de anonimiteit op wanneer het ons uitkomt.

Terwijl Mr Jansen het gouden naamplaatje op zijn bureau oppoetst met een doekje, geef ik mijn ogen de kost. Witte wanden – op een betekenisvolle uitzondering na – grasgroen tapijt, een hippe bananenplant in de hoek. En een dakkoepel vlak boven het bureau, zodat de hemel de faalcoach een gepast aura verleent. De man zet met een klap het naamplaatje neer en zwiert het doekje achteloos in het ijl. Hij strijkt met een hand langs zijn hippe baard en zegt: ‘U hebt net op tijd een sessie bij me geboekt, zo merk ik aan uw verhaal. De kunst is om minder te winnen, niet om er helemaal mee te stoppen.’

Hij lacht breed en knipoogt.

‘Winnaars blijven altijd winnaars, Mr Peeters. Dat weten u en ik wel, maar de tijd is gekomen om even verwarring te zaaien.’

Hij draait zich om in zijn bureaustoel en gaat staan. Ik volg zijn voorbeeld. Achteraan in het kantoor hangt een levensgrote foto van Charlie Sheen. Zijn nobele trekken verlenen het kantoor een zekere klasse.

Mr Jansen wijst naar de foto en zegt: ‘*Shine like Sheen!* Die school hang ik aan.’

In Sheens ogen schijnt het licht van de waarheid, lijkt me. Die manische blik... Herkenbaar!

De faalcoach schiet in de lach. ‘Ja, kijk maar goed naar zijn felle blik. Sheen weet dat hij een tijdje moet verliezen, voordat hij weer kan gaan winnen. “*Slow time winning*” heet dat. Ik ga het u vandaag leren, Mr Peeters.’

‘Goed, *sell me on it!*’

Winnaars praten veel Engels. Misschien moet ik nu wat vaker enkel mijn moerstaal gebruiken. Ik moet het Mr Jansen straks eens vragen.

‘Uw gewin zal op termijn groter zijn dan ooit tevoren, zonder dat ook maar één *loser* het merkt. Voor €800 leg ik alles in één sessie uit, anders doen we het in vier sessies van €250.’

Jaja, geld maakt niet uit. ‘Doe maar nul!’ roep ik.

Ik spring op en neer; de vloer veert een beetje mee en biedt

steun aan mijn enthousiasme. Dat moet hoogwaardig materiaal zijn onder het tapijt. Mr Jansen kent zijn klandizie.

Het is alweer twee dagen geleden dat ik vast voedsel at. Frisdrank en koffie volstaan ruimschoots. Het is donderdag; sinds maandag heb ik, alles samen, negen of hoogstens tien uur geslapen. Schrijven, lezingen geven, projecten plannen – winnen dus – van ‘s morgens tot ‘s avonds of eerder diep ‘s nachts. Ik moet dringend leren verliezen, weet ik nu, er is haast bij. Anders komt het nooit goed met mijn vrienden en familie, die ik heus ook wat gun. Hun blikken de laatste tijd... Om bij te huielen. Hoe jammer dat ze mijn succes niet aankunnen.

‘Bent u vertrouwd met de periode van Sheens carrière waarin deze foto genomen werd?’ vraagt Mr Jansen.

Het lijkt wel een retorische vraag. ‘Ging dat hele gedoe niet over seks en *drugs*? En een ontslag?’

Mr Jansen grijnst. ‘Bij winnaars gaat het altijd over seks en *drugs*. Op dat ontslag komen we straks terug. Nee, u herinnert het zich vrij goed – hoe kan het ook anders, als winnaar – maar het zijn de nuances van de hele geschiedenis die ik u moet bijbrengen. Sheen is op zijn absolute hoogtepunt op deze foto. U ziet hem tijdens een van zijn vele interviews voor de grote Amerikaanse zenders in 2011. Hij verstopte iets heel belangrijks in al zijn *crazy talk* over “*being a rockstar from Mars*”, “*I am battle tested bayonets*” en...’

Mr Jansen pauzeert even. Ik merk nu pas dat hij voor elk van Sheens wijsheden een vinger in de lucht heeft gestoken.

‘... “*The run I was on made Sinatra, Flynn, Jagger, Richards, all of them look like droopy eyed armless children.*” Subliem, die laatste zin!’

De faalcoach grist het naamplaatje van zijn bureau en toont me de achterkant. Sheens uitspraak staat er in piepkleine lettertjes in gegraveerd.

‘Bepaald indrukwekkend.’ Dat is een uitdrukking die ik vaak gebruik. Het is *winner talk*.

Mr Jansen knikt energiek. ‘Juist. Maar u weet het, zulke wijsheden zijn parels voor de zwijnen. Veel belangrijker is wat Sheen ertussen smokkelde: een vleugje antisemitisme.’

Ho! Daar schrikt zelfs een winnaar als ik van. Ik zet een stap achteruit. Dan verman ik me. Ik ben hier om te leren, om te verliezen. Het is tijd om nederig te zijn en te luisteren. In mijn oren klinken weliswaar dag in dag uit de duizenden klokken der victorie, dus gemakkelijk is luisteren niet. Dat is het lot van een winnaar. Ook mensen zoals wij doen opofferingen. We lijden echter in stilte, in tegenstelling tot de *losers*.

Ik neem het perfect gebeitelde gezicht van de faalcoach in me op. Zijn adellijke neus. Zijn wenkbrauwen, waarin geen haartje verkeerd zit. Zijn volle lippen, klaar om... Zijn wintersportkleurtje. Leg het mij uit, man.

‘Sheen werd ontslagen bij *Two and a Half Men*,’ en nu kijkt Mr Jansen misprijzend, ‘omdat hij steeds de waarheid sprak, en omwille van zijn levensstijl vol triomfen. Wel, hij had een boodschap voor de *producer* die hem ontsloeg.’

Mr Jansen komt vanachter het bureau en gaat vlak naast mij staan. Samen kijken we naar het portret aan de wand. Fantastisch. De faalcoach legt een hand op mijn schouder.

‘Mr Peeters, Charlie Sheen noemde Chuck Lorre, de *producer* van *Two and a Half Men*, “Chaim” op de radio. Dat is diens Hebreeuwse naam.’

Mijn mond vormt een geluidloos “O”.

Mr Jansens zware ademhaling dempt het klokgelui in mijn oren. Ik voel het: ik ben al minder aan het winnen. Deze faalcoach is goud waard.

‘Dat is wat we in het jargon “*Extremely slow winning*” noemen,’ zegt Mr Jansen. Hij gaat steeds zachter praten. Ik snuif zijn *aftershave* op. Heerlijk. Straks wil ik alles van zijn bureau vegen en hem tot mij nemen. Maar eerst de les.

‘ESW mag u slechts kort doen. Twee minuten, drie ten hoogste. Sheen had slechts één woord nodig: “Chaim”. Ongelofelijk!’

Ik hoor de idolatrie in Mr Jansens stem.

‘Toen wist Hollywood: met Charlie Sheen moet je niet fokken,’ vervolgt hij.

‘Deed Mel Gibson niet ook zoiets?’

Mr Jansen zet een pas opzij.

Heb ik iets verkeerd gezegd? Maar misschien is dat goed,

ik ben hier tenslotte om te verliezen. Het is wel wennen, moet ik zeggen.

‘Gibson zat veel te lang in ESW,’ antwoordt de faalcoach. ‘Je kan niet én een martelfilm over Christus de Verlosser maken én bij een alcoholcontrole aan een agent zeggen dat de joden alle oorlogen hebben gestart. De-escalatie, dat moet Melletje nog leren. Let op, ik heb toen een mailtje gestuurd naar de collega die Gibson behandelde. “*Be careful*,” schreef ik, “*your client is winning beyond super slowly*.” Nooit een bedankje gekregen.’

Ik knik maar wat. Het is te veel wijsheid ineens; ik ben een beetje overweldigd.

Mr Jansen peilt mijn blik. ‘Gaat u rustig weer zitten, Mr Peeters. Ik leg het u allemaal uit, stap voor stap.’

Ik kreun genoeglijk als ik in het zachte leer van de fauteuil wegzak.

De faalcoach kijkt me aan met ogen als schoteltes en steekt van wal: ‘Sheen reef \$1,8 miljoen per aflevering van zijn *sitcom* binnen. Laat dat even bezinken.’

Ik denk diep na, of doe een poging daartoe. Het verliezen krijgt me steeds meer in zijn greep. Ik strek mijn nek en open mijn mond zo breed mogelijk. Meestal helpt dat bij plotse vermoeidheid.

‘Goed idee,’ bevestigt Mr Jansen. Hem kan je niets meer leren. Hij doceert: ‘Iedereen op de *set* vond dat Sheen te veel verdiende. Zoals hij na zijn ontslag in interviews vertelde: hij was aan het “*bi-winning, winning here and winning there*.” Dat is alleen voor superwinnaars weggelegd. Zo zijn er geen vijf op de wereld. Zijn co-ster...’

De faalcoach proest het uit en herneemt dan: ‘Als je hem een co-ster kan noemen, natuurlijk. Wel, die kerel begon te mekeren. Wat verwacht je ook van iemand met de naam John Cryer?’

Ja, het is kristalhelder: met zo’n naam ben je een geboren verliezer. Jansen, Peeters, Cryer.

De faalcoach spreidt zijn handen op het bureaublad. Hij is niet getrouwd, zie ik. Hij is een winnaar.

‘Iedereen op de *set*, en zelfs daarbuiten, keerde zich langza-

merhand tegen Sheen. Het was tijd om pro-actief te worden, besloot hij. Sheen dreef het zover dat hij ontslagen werd. Toen kwamen de interviews! Kunt u volgen, Mr Peeters?’

Jazeker. Ik knik heftig. De vermoeidheid neemt stukje bij beetje af. Mr Jansen legt het ook zo goed uit, wat een vakman. *Take my moneyyyyyy*, denk ik.

‘Uiteraard was Sheen een tijdlang de kop van jut *online*,’ vervolgt de faalcoach. ‘En iedereen meed hem in het echte leven. Maar na ESW moet je wat geduld aan de dag leggen. Dat deed Sheen. Hij ging rustig verder met zijn hobby’s: blowen, snuiven, neuken enzovoort. De ons vertrouwde winnaarsactiviteiten, zeg maar. Doordat hij die bezigheden echter met zijn interviews als onstabiel gedrag in de markt had gezet, zag iedereen hem aan voor een *loser*. En toen...’

Mr Jansen laat een betekenisvolle stilte vallen. Ga door, man, ga door.

‘Toen roken de *losers* hun kans. Ze boden Sheen een serie aan, *Anger Management*.’

‘Was dat ook geen film?’ Dat is typisch winnaarsgedrag: mensen zoals ik – en, zoveel is duidelijk, Mr Jansen – willen de hele tijd zelf aan het woord zijn. Ik weet niet of het nu een goed of een slecht teken is dat ik een vraag stel.

‘Juist!’ bevestigt de faalcoach, ‘U bent het winnen niet verleerd, en dat hoeft ook helemaal niet. Doe gewoon in het openbaar wat alsof. *And just lean into it*.’

Aha, ik denk dat ik het helemaal begrijp, nu. ‘Als ik het goed heb, schotelden ze Sheen het programma voor op basis van een oude film waarin hij had meegespeeld? Is dat omdat *losers* zelf niet creatief zijn?’

Mr Jansen geeft me een *high five*. ‘Dat klopt als een bus, Mr Peeters. Die stumperds rommelen maar wat aan met materiaal van winnaars dat eerder zijn waarde bewezen heeft. Poeh!’ Hij maakt een wegwerpgebaar. ‘*Anger Management* was een verschrikkelijke *sitcom*, maar Sheen was ronduit in-drukwek-kend. En hij ving \$2 miljoen per aflevering. Hij was bovendien voor 40% eigenaar van de *show*. *Winning!*’

'*Bi-winning?*' vraag ik, terwijl ik iets gewaarword daar beneden. Mm.

'*Triple winning*, wees daar maar zeker van.'

Mr Jansens ogen bestaan enkel uit pupillen, het wit is helemaal weg. Ter compensatie lacht hij zijn hagelwitte tanden bloot. 'Zo, dat was de theorie, Mr Peeters. Nu de praktijk. Dit noem ik QQ, *quick questions*. Bent u er klaar voor?'

'*Born ready!*'

'Haha, denk eraan, niet te enthousiast. U kunt niet meer de hele tijd winnen.'

Ik knik deemoedig.

'Denk niet na bij het antwoorden. Roep het eerste dat u te binnen schiet. Hoeveel projecten heeft u momenteel lopen?'

'Zesendertig.'

'Hoeveel zullen er daarvan binnen drie jaar afgewerkt zijn?'

'Geen enkel,' antwoord ik naar waarheid.

'Hoeveel uren werkt u per dag?'

'Twaalf tot veertien.'

'Hoeveel tijd besteedt u aan familie en vrienden per week?'

'Geen.'

'Hoor ik dat goed?'

Voor het eerst bespeur ik in Mr Jansens stem verbazing, misschien zelfs ontzag.

'Hoe weet u dan dat de mensen rondom u jaloers zijn?' Hij klinkt plots hees.

'Ik lees de berichtjes die ze me sturen. Dat doe ik heel snel, natuurlijk. Daarna moet ik door met mijn ideeën, plannen, strategieën.'

Mr Jansen slikt. Zijn ogen worden glazig. Grote zwarte knikkers, zoals op de speelplaats vroeger, toen ik elk spelletje won.

Zijn stem trilt als hij zegt: 'U bent de eerste superwinnaar die ooit mijn praktijk is binnengestapt. Het is een eer om u te mogen verwelkomen, Mr Incandenza.'

Hij straalt als hij mijn echte naam zegt. Ik heb het altijd al geweten, maar de bevestiging is mooi. Valse bescheidenheid, daar ben je niets mee. Of net wel, nu? Dat moet ik even vragen.

‘Mr Jansen, Mr Hyperno, maakt dit de zaken gemakkelijker of moeilijker?’

Het geschater van de faalcoach klatert door het witte kantoor. Ik stel me een bergriviertje voor, omgeven door edelweiss.

‘ESW zou voor u geen enkel probleem mogen zijn, Mr Incandenza. Ik stel het volgende voor. U trekt zich terug uit de helft van uw projecten en plaatst enkele onsamenhangende boodschappen op uw sociale mediakanalen. Samenzwerings-theorieën of hints naar zelfmoord bespoedigen gegarandeerd uw zaak, dat is dan het ESW-gedeelte. Ten slotte telefoneert u al uw collega’s, vrienden en familieleden.’

‘Iedereen?’ vraag ik aarzelend. ‘Dat is wel een groot offer. Wie telefoneert er nog in deze tijden? Sommige mensen zijn zulke wanhopige *losers* dat ze meteen twee uur aan de lijn hangen als ze gebeld worden. Die tijd kan ik echt niet aan hen besteden. Ik weet dat ik moet verliezen, maar...’

Mr Jansen buigt zich voorover naar me. Zijn das kleeft tussen de rand van zijn mahoniehouten bureau en het rood-wit gestreepte hemd over zijn – zo schat ik het toch in – strakke buikspieren. ‘*Slow winning*, u kunt dat! Het maakt ook helemaal niet uit wat u uitkraamt in de telefoongesprekken. Lees de weersvoorspelling voor, praat over uw seksleven. Er zijn geen grenzen.’

‘En zo komt alles goed?’ Het klinkt in elk geval aannemelijk, na het hele exposé. Ik kijk over Mr Jansens met gel ingesmeerde haardos heen naar Charlie Sheen.

‘Voor u het weet, sluit iedereen u opnieuw in de armen. Gedaan met de jaloezie! U bent voor hen weer die toffe peer van vroeger. De man die niets voor elkaar kreeg. U hoeft heus niet lang te wachten. Al gauw worden u ontelbare nieuwe projecten toegeschoven door uw collega’s, of laten we het maar zeggen zoals het is, door uw concurrenten. Uw vrienden zullen u een poos met rust laten “want die man maakt zo’n moeilijke tijd door.” Intussen kunt u lekker in de luwte doorwerken. En uw familie doet alle vervelende klusjes voor u, om u te ontlasten. Dan heeft u nog meer tijd voor uw ideeën. Hoeveel *wins* zijn dat?’

‘Een, twee, drie. Een *triple win!*’ roep ik.
Mr Jansen pompt een vuist in de lucht. ‘Exactomundo!’
Dit plan kan niet fout gaan. Ik voel me opgelucht. De sessie
loopt nog een kwartier, zo zie ik op mijn Rolex.
‘Een vluggertje?’ Mijn handen gaan al naar mijn broek.
‘Waarom niet?’ antwoordt Mr Jansen.
Zo gaat dat onder winnaars.

*'Four o'clock in the afternoon
And I didn't feel like very much
I said to myself
'Where are you, golden boy?
Where is your famous golden touch?'*

*Leonard Cohen – 'Dress Rehearsal Rag'
(van het album Songs of Love and Hate uit 1971)*

*'These are my salad days
Slowly being eaten away
Just another play for today
Oh but I'm proud of you, but I'm proud of you
There's nothing left to make me feel small
Luck has left me standing so tall
Gold
Always believe in your soul
You've got the power to know
You're indestructible
Always believe in, because you are
Gold'*

*Spandau Ballet – 'Gold'
(van het album True uit 1983)*

Gouden dagen

Als de wekker overgaat, baad ik in het zweet. Ik voel meteen dat het een gouden dag wordt. Alle vrouwen die ik vandaag zie, wil ik kussen. Zál ik kussen. Slaapdrongen graai ik naar mijn *smartphone* op het nachtkastje en bel naar school.

‘Het zal niet lukken. Ziek.’ Ik hoest zo lang als ik kan. ‘Straks komt de dokter.’ Hoe minder je op zo’n moment zegt, hoe beter. Werkzekerheid is een dingetje. Die wil ik niet de verdoemenis in kussen.

Hoe vul ik de dag? Er valt niet te ontsnappen aan de drang. Ik wil vreemde lippen op de mijne, natte lippen, hete lippen. Eerst maar eens ontbijten. Dat is, zoals ik al verwachtte op een dag als deze, een obstakelparcours. Zitten lukt me met de beste wil van de wereld niet. Ik sta te trappelen aan de ontbijttafel, een fles cola in de ene en een chocoladekoekje in de andere hand. Geen tijd voor boterhammen. Slok-hap-slok-hap, lekker gezond. De pillendozen met hun felle oranje en roze kleuren komen mij vreemd voor; ik laat ze voor wat ze zijn. Deze dag draait om zachtheid, romantiek, erotiek, niet om schreeuwerigheid.

De hond kijkt me meewarig aan. *Word ik óók bediend?* hoor ik haar verontwaardigd denken. Op gouden dagen lees ik gedachten, willen of niet. Dat is soms handig, vaker vervelend. Nu

weet ik bijvoorbeeld dat de hond er de pest in heeft. Daar kan ik iets aan doen, of niet. Ik heb dus een keuze, en keuzes zijn lastig. Gouden dagen hebben hun eigen uitdagingen; het leven is geen zwart-witverhaal, ook vandaag niet. Ik tel de ribben van mijn hond, duidelijk zichtbaar onder de vacht. Uitstel is meestal een goede oplossing. Zodoende boer ik luid, neem een laatste slok en keil de lege plastic fles in de spoelbak. Gescoord! De hond wuif ik de woonkamer in. Straks joh, baasje heeft *me-time* nodig.

Zal ik douchen? Alweer een dilemma, en dat zo vroeg op de dag. Steeds weer die vragen, hoe vermoeiend. Als ik het mij goed herinner, heb ik begin vorige week nog gedoucht. Ik strek mijn arm en ruik mijn okselgeur. Lijkt me net doenbaar. De boel sprayen en klaar – het standaardprogramma, zeg maar. Leve deo!

De hond heeft zich opnieuw in de keuken gewaagd en komt aan mijn voeten janken. Het moet altijd om haar draaien. Ik zucht dramatisch, bijna even goed als Red Bull-Anna. Het is alsof er camera's in mijn huis opgesteld staan en ik de hoofdrol speel in een ongrappige versie van de film *Groundhog Day*. Elke dag is fokking hetzelfde, op die zeldzame gouden dagen na. En dat zal ik ook bewijzen, hier en nu.

'In je mand,' beveel ik de hond. Ze ligt nooit in haar mand, altijd slaapt ze op de sofa. Wonder boven wonder gehoorzaamt ze. Het staat als een paal boven water: dit wordt mijn dag.

Gouden dagen jaag ik na met alle stimulerende middelen die ik ter beschikking heb, maar ze verschuilen zich al te goed in de wildernis genaamd onze samenleving... In de afgelopen week waren er in de schaarse vrije momenten *coke*, wiet en X. Ergens onderweg moet ik stomweg de juiste combinatie van genotsmiddelen gevonden hebben. Het idee flitst door mijn hoofd om mijn gebruik per dag en hoeveelheid te inventariseren, woorden aan te kruisen, te onderlijnen, te omcirkelen en verbanden te leggen. Conclusies heb ik nodig, solide gevolgtrekkingen om... Geen tijd te verliezen! Ik gris een balpen en blaadje van de keukentafel, ga eindelijk zitten, noteer in grote letters "Overzicht" en vergeet prompt wat ik wilde opschrijven. Fok! Opstaan dan

maar weer. Ach, wat telt is de kus, en De Kus Is Vandaag. Gisteren is voorbij, morgen wordt weer doffe ellende.

Een muziekje afspelen lijkt me wel wat, ik weet ook precies welk nummer ik zoek. Het is een kwestie van het momentum op te bouwen voor de glorieuze zoenmarathon straks. Bijkomend voordeel: de stemmen in mijn hoofd kunnen tijdelijk naar de achtergrond. Ik hoor op dit moment de buurvrouw en zij is ont-zet-tend saai. Hoe vaak gaat ze me nog vertellen dat ze haar man wil verlaten? Doe het dan, mens! Ik probeer deze gedachte in haar hoofd te stoppen, maar de scheidingsmuur laat minder goed wensen door uit mijn woonkamer. Vraag me niet waarom ik enkel gedachten kan ontvangen. Eenrichtingsverkeer is weliswaar een constante in mijn leven; ik leid een passief bestaan, behalve – je weet intussen wanneer. Dus probeer ik nogmaals haar gedachten te sturen. Ze denkt in elk geval niet langer aan haar man. Zou ik dan toch vorderingen maken? Ooit word ik Dr Mindbender – wereld, gij zult mij vrezen! Hoe dan ook, in verdere opvolging van haar liefdesleven heb ik geen zin, want ze is zestig plus en... Nou ja, dan maar niet voor mij.

Lippen dus. Op de trap naar de eerste verdieping droom ik weg over jonge lippen. Ariana Grande (niet meer piep, eigenlijk), Miley Cyrus (idem), de *barista* met het sluike zwarte haar in de zaak tegenover de school (o zo lentefris!). In mijn muziekkamer, die tot de nok gevuld is met platen, cd's, cassettes en ander ouwezakkenmateriaal, ga ik op zoek naar dat ene album van *rapper* Drag-On. Ik moet de boel boven dringend herschikken. Het duurt eindeloos lang voor ik de juiste cd uit de stapel vis. Ik heb natuurlijk tijd. Het is niet alsof ik aan het werk ben vandaag.

“Drag-On is true to his name: his album drags on.” Ik herinner me een flard van een vernietigende albumbespreking als ik de hoes van *Opposite of H2O* bekijk. Die titel? Zijn *shtick* als *rapper* is vuur. In de fik steken, flamberen, sauteren, noem maar op. *Weltschmerz* is dan weer minder een thema in de hiphop. Ik doe het er maar mee. Op een van mijn gouden dagen stak ik overal in huis lucifers aan en hield ze zo dicht mogelijk bij het meubilair zonder er de vlam in te jagen. Ik was meester van het vuur,

zoals ik vandaag meester van de kus ben.

Op weg naar beneden werp ik een blik op de foto's op de overloop. Ze zijn allemaal oeroud, ze dateren van voor ik hier kwam wonen, voor ik mijn eerste gouden dag mocht beleven. Ik streel de foto van mijn ex en laat bijna het album vallen. Ik moet wel een beetje voortmaken.

'Groundhog Day', een van de weinige goede nummers op Drag-Ons debuteert, schalt even later door de keuken, zo luid dat de hond er met haar geblaf niet overheen raakt. 'EVERY DAY IS THE SAME DAY!' klinkt het. Wat je zegt, Draakje. Maar... vandaag zit er een randje aan de gebeurtenissen. Een gouden randje. Het wordt een ándere dag. Ik voel de spanning in mijn lijf terwijl de *bars* door de kamer stuiteren. Ik sta fokking strak. Op school slaven de collega's ondertussen een eind weg. Ha, prutters! Tijd om de wereld te gaan veroveren, vrouw na vrouw.

Ik duik ongeschoren, met vet haar en een bevlekte broek de hippe bar verderop de straat in. Koffie, apero's, gebak en ijs, je vindt het er allemaal. Charlene, ongenaakbaar mooi als altijd, knikt zuinig vanachter de glanzend witte toog. *Shine like Sheen* hangt in krullende paarse neonletters aan de muur achter haar. Ik had inspraak in de naam van de bar, toch iets dat ik twee jaar geleden uit de brand kon slepen. Zowat om de drie dagen kom ik hier binnengewaaaid; Charlene weet dat het met mij alle kanten uit kan.

'Een aperitiefje, of doe er maar meteen twee!' roep ik voor de hele zaak. Niet dat er veel volk zit. Charlene kent mijn voorkeur, meer hoeft ik niet te zeggen. Ze gaat zwijgend aan de slag. Mooi zo. Ik neem de krant van de toog en ga zitten.

De dame aan het tafeltje naast me hoopt vurig dat ze de juiste lottocijfers heeft gekozen. Mens, hou op met voortdurend die getallen in mijn hoofd te stoppen. *Acht, twaalf, vierentwintig...* Ik tik op haar tafeltje met mijn niet-trouwring. Ze kijkt me doordringend aan. Die hobby is de laatste tijd fokking *#trending*

bij vrouwen te lande: boze blikken werpen. Misschien moet ik verhuizen. Montevideo, Valparaiso, Paramaribo of het budget-vriendelijke Ledebergo: ander weer zorgt misschien voor meer gouden dagen.

‘U ziet er fantastisch uit vandaag, me- ... juffrouw.’ Ik heb haar nooit eerder gezien, dus vergelijken kan ik niet. Het is misschien maar best ook. Tot mijn verbazing reageert ze niet op mijn nochtans gladde opener. Ze denkt tenminste niet meer aan die getallen, dat is alvast een meevaller. Ik moet er nog een beetje inkomen, de eerste kus is binnen het kwartier een feit. Wedden?

Ik grijns en ga opzichtig de krant zitten lezen. “Al tweehonderd dagen geen regering.” De kop gaat vergezeld van een foto van de vermoeid uitziende formateur. Geen regering? De bevolking bereddert de boel zelf wel. Kijk naar mij, ik ben ook zelfredzaam.

Charlene zet de blauwe *cocktails* met tropisch parasolletje voor mijn neus en maakt snel een praatje met mijn buur. *Had ik er geen alcohol in moeten doen?* Hoezeer ze ook haar best doet, ik vang de gedachten op die ze met haar holle frasen tracht te maskeren. Ze maakte evenwel de juiste keuze; deze jongen draait op sterke drank. Dat is, in een notendop, Charlenes probleem: ze twijfelt te veel. Aan zichzelf, aan mij, aan alles.

Het aperitief staat helaas niet erg koud, een extra ijsblok-je had gemogen. Ik weet het, Charlene kan niet op alles letten. Ze heeft veel beslommeringen. Veel mannen, veel zorgen. De tweede slok volgt al gauw op de eerste; ik proef nauwelijks de alcohol.

Sinds kort is Charlene met alwéér een nieuwe vriend samen. Iedereen in de straat praat erover. Na onze scheiding is het al chaos wat de klok slaat bij haar. Dat ik hier geregeld opduik, is het probleem niet, verre van. Ik ben de stabiliteit zelve, dat ziet het kleinste kind. Haar vorige vrijer, de man die mij verving (probeerde te vervangen), komt te pas en te onpas binnenvallen en moeilijk doen. Ik begrijp die kerel wel. Dan help je maandenlang gratis mee in de zaak, word je eruit gegooid en

deelt je ex (mijn ex) binnen de kortste keren het bed met een ander. Weer een ander. Tsss. Ik haal de sportkatern uit de krant en smak die op het tafeltje.

Waarom niet nog eens met mij, Chaz? Ik zou je fokking aperitief koel serveren.

Op veilige afstand, achter de toog gezeten, vraagt ze me met een dunne stem of alles naar wens is. Nou nee!

‘Jahaaaa,’ schal ik door de bar. Als ik spreek, lijkt de zaak groter te worden. Zo gaat dat: op gouden dagen schep ik ruimte en zaai ik vreugde. Iedereen mag meegenieten van mijn Aura. Dames wijd en zijd verspreid, komt nu dus allen aan mijn voeten liggen. Waarop ik de hond thuis hoor denken: *Waar blijft mijn eten?* Jaja, ik kom je voeren na mijn aperitief.

‘Meneer, mag ik een deel van de krant?’ vraagt de buurvrouw. Ik wist dat ze zou bijdraaien.

Ik lees net wat voor een slechte reeks Club Brugge neerzet en heb er reuze schik in. Mijn hand klapt neer op de sportpagina’s. Ik moet vooral niet kruiperig worden, nu. ‘De politieke gangsterbende mag je hebben.’

Ze rolt met haar ogen. Meestal zie ik mensen hier geen tweede keer nadat ik een gesprek met hen heb aangeknoopt. De logica hiervan ontgaat me, eerlijk gezegd. Indien anderen zo helder redeneerden als ik, dan zouden er veel minder problemen in deze wereld zijn. Dit land had bijvoorbeeld al lang een regering gehad.

Ik schuif de dame naast me de treurpagina’s toe; mijn blik valt geheel toevallig op haar décolleté.

‘Kus je lekker?’ vraag ik haar.

Een heftig ‘Wat!’ ontsnapt aan haar lippen.

Fok, soms zeg ik luidop wat ik denk. De anderen mogen het wel, ik hoor verdomme voortdurend hun stemmen. Als ik het eens doe, ho maar. ‘Probleempjes, probleempjes,’ zoals een collega van me het verwoordt. Hij is een van de weinigen die met mijn grootsheid omkan en nog met me spreekt. Wij hebben een goed contact. Bazen onder elkaar, weet je wel.

Enfin, ik ga er dan maar helemaal voor. Het is elf uur ‘s ochtends, ik heb nog steeds niet gekust en deze vrouw, hoewel

verontwaardigd, ziet er niet uit alsof ze me voor de rechter zal dagen. *Hopelijk gaan de mensen niet over mij spreken.* Zoiets hoor ik haar denken. Denk ik. God ja, soms weet ik het ook allemaal niet meer.

Ik kap de rest van het mierzoete aperitief achterover en schuif haar het tweede glas toe. Dat doe ik nogal zwierig; het glas verdwijnt tussen de twee tafeltjes in. Aan de toog gaan Charlenes handen de lucht in. Ik ben haar kruis, een zwaar kruis om te dragen. Ik woonde echter al eerder dan zij in de straat, dus moet ze mijn aanwezigheid maar verdragen. Zo werkt dat, toch?

‘Wordt er gekust?’ herhaal ik.

Juffrouw de kakmadam staat intussen recht – weg is dat heerlijk gesculpteerde landschap van zo-even – en slaat me met de actualiteitenpagina’s om de oren. Wat een veelbelovende ochtend. Wie weet brengt de middag meer succes.

‘Vieze vuile vent!’

Een tien voor alliteratie, een nul voor originaliteit. Ik laat mijn buur in haar alcoholplasje zieden en stap gracieus over de zich uitbreidende vlek naar de toog.

‘Hey Chaz, ik wil afrekenen.’

‘Dit was je laatste bezoek,’ sist Charlene, terwijl ze de betaalkaart uit mijn handen grist. Dat doet ze enkel als ze heel boos is. Zij mag dat.

‘Volgende keer hou ik het rustig,’ beloof ik. Zonder Charlene red ik het niet, dat begrijp ik maar al te goed. Wij horen nog altijd bij elkaar, op de een of andere manier. Zoiets laat zich moeilijk uitleggen aan derden.

‘Hm,’ krijgt ze er met moeite uit. Ik zie de fijne rimpels in haar gezicht, lijnen die er niet waren tijdens ons huwelijk. Of bedrieg ik mezelf?

‘Je hoeft me niets terug te betalen.’ Ik heb Charlenes zaak gefinancierd nadat we uit elkaar gingen. Niet dat ik er zomaar voor openstond dat ze een bar zou openen in onze straat (mijn straat), maar hoe gaan die dingen... Fokking advocaten. Fokking makelaars. Fokking relaties!

Ze gaat er niet op in.

‘Hoe heet je nieuwe vriend?’ informeer ik. Niet dat ze iets hoeft te zeggen.

Uit haar en mijn mond klinkt het tegelijk: ‘Evert.’ Ik ken zijn klotenaam, ze denkt hem ‘s nachts extatisch als hij in haar klaarkomt. Ze zal ook nooit veranderen. Stop met mijn dromen te overstemmen, Chaz.

‘Waarom vraag je het als je het weet?’

Ze wil maar niet geloven dat ik echt hoor wat mensen denken. *Her loss*. Op de een of andere manier moet ze vermoeden dat ik vandaag op mijn best ben, want ze vraagt: ‘Zeg, heb je weer zo’n dag?’

Met enige trots meen ik een vleugje bezorgdheid in haar stem te bespeuren.

‘Jaja,’ wuif ik haar vraag weg, ‘ik laat me niet uitwissen door wat pillen. Die rotzooi is optioneel. Ik kom toch geregeld hierheen? Dan kan je zien of alles oké is met me. En wanneer ben ik eigenlijk ooit een keertje niet oké? Vertel me dat eens.’

‘Ik zal je iets anders vertellen. Ik krijg steeds minder volk over de vloer.’

De vrouw van het andere tafeltje is intussen achter me komen staan. Ik hoor haar denken: *Wat voor rare toestand is dit? Henriëtte gelooft straks haar oren niet.*

Fok Henriëtte, wie dat ook is, en fok de buurvrouw, die zich te goed acht voor mijn eersteklas lippen.

Ik buig me naar Charlene toe. ‘Ik maak het goed met je, Chaz. Je hebt er wel een idee van hoeveel klandizie ik je gekost heb. Geef me een bedrag op en ik maak het aan je over.’ Natuurlijk weet ik waarom haar klanten wegblijven. Natuurlijk wel. Overigens is het niet de eerste keer dat ik haar dit beloof. Charlene laat het altijd blauwblauw.

‘Mm,’ zucht ze, ‘zo kan het niet doorgaan. Ik kan je niet in de gaten blijven houden. Je moet verder met je leven. Het was geen goed idee om de bar zo dichtbij te openen.’ Ze weigert stevast de naam van de zaak uit te spreken. Het zijn de kleine dingen die het meest pijn doen.

Van de weeromstuit vraag ik: ‘Wil je kussen?’

Haar gezicht wordt witter dan de toog.

‘Het is een gouden dag,’ probeer ik nog.

‘Ik-ik bel Evert!’

Laat die Evert maar zitten... Ik haal mijn portefeuille opnieuw boven. ‘Al goed, Chaz. Hou jij mijn bankkaart bij tot morgen.’ Ik heb een zeldzaam helder moment. Om te kussen zou ik alles doen vandaag. ‘Dat is veiliger.’ En dan, forser: ‘Ik doe mijn ding zonder geld.’

‘Ik stop ‘s ochtends je kaart in de brievenbus, zoals gewoonlijk,’ zegt ze zacht.

‘Haal er het geld af dat je van me tegoed hebt, voor alles. Je kent de code,’ zeg ik al even zacht. ‘Ik heb geen zicht op je kosten.’ Ik weet dat ze het niet zal doen.

Als ik me omdraai, kijkt de buurvrouw me met grote ogen aan. Ik wil mijn tong naar haar uitsteken, maar hoor Charlene denken: *Alsjeblieft, ga gewoon weg.*

Ik raap de sportpagina’s van het tafeltje, open met veel lawaai de deur en slenter naar huis. Club Brugge zit aan nul op vijftien in de competitie. Eindelijk getallen die deze burger moed geven. De boerenfokkers hebben gisteren verloren van de Vereniging. Dat zal veel pijn gedaan hebben. “Ontslag dreigt voor trainer” luidt de krantenkop. Die knip ik straks uit. Binnenkort betaal ik wel een maandje Chaz’ krant. Als ik geld heb.

Terwijl de hond de brokken opschrokt alsof ze in geen twee dagen gegeten heeft – wie houdt zulke details bij? – kijk ik de tuin in. Van die fokking jungle word ik niet vrolijker. Volgende maand komen ze de hele boel betegelen. Ik hoop dat ze met hun voorschot tevreden zijn, want meer uit me persen wordt moeilijk. Nooit meer het gras maaïen, ik wilde dat het al zover was. Verharding in de maatschappij en in mijn tuin, daar ben ik voor. Duidelijkheid. Zeggen wat je denkt. Denken wat je zegt. (Ook: betalen wanneer het kan.) Weg met de wildernis, weg met de *jardin secret*.

Om precies twaalf uur bel ik een sekslijn. Ik kan me niet voorstellen dat er op dit moment veel andere geilneven inbel-

len, ik word echter eeuwig verder doorverbonden. Dat wordt een pittig bedrag. Ik weet dat het bedrog is, maar ik moet iets, en wel nu. Met het kussen wil het namelijk niet vlotten. Deze gouden dag komt langzamer op gang dan de vorige. Eindelijk krijg ik een vrouw aan de lijn.

‘Jaaaa,’ zegt ze lijzig.

Ze klinkt – en denkt! – Antwerps, oud en werkloos. Nou ja, ze werkt voor deze lijn, maar of je dat een baan kan noemen... Ze denkt aan haar man en wanneer die naar huis komt. Met dat soort flauwiteiten kan ik weinig aanvangen. *Tote Hosen*. Bedankt, burgertrut. Ik beeld me in dat ze een vaalgeel kruip-pakje voor haar te vroeg geboren kleinkind aan het breien is. Verdomme, dit gaat de verkeerde richting uit.

‘Ik wil je zo hard van achteren pakken dat je drie dagen niet meer kan stappen, teef!’ Het moet er even allemaal uit. Zelfs iemand als ik moet tijdig stoom afblazen.

‘Wablieft?’ roept de vrouw uit. Ze verbreekt de verbinding.

Die seksfokkers hebben me doorgeschakeld naar een gewoon nummer. Dat lijkt me strafbaar, maar op een bepaalde manier is het ook opwindend. Heel opwindend zelfs. Ze zal toch mijn nummer niet kunnen zien via *caller ID*? En wat dan nog. Dat ze me terugbelt, ik zal de daad bij het woord voegen. Antwerpen is niet het eind van de wereld.

Met een knoert van een erectie gaat het plassen moeilijk. Ik pers er een dunne straal uit. Goed dan, ik zal me opofferen voor de liefde en gaan douchen. Wat een tijdverlies is die hele badkamertoestand. Daarna kan ik de stad in; ginds wachten ongetwijfeld kansen. Het is tenslotte een gouden dag. Ja? De hond kan mee, bedenk ik, die scoort bij de vrouwtjes. Zo is het beest ook eens buiten.

‘Mag ik uw vervoerbewijs zien?’ vraagt de conducteur. Ze heeft golvend bruin haar, al even bruine ogen, sproetjes op haar neus en een voorzichtige glimlach. Die glimlach kan ik me overigens verbeelden. Haar uniformpje heeft wel iets.

Ha, hier komt wat, peinst de hond.

‘Als ik je mag kussen,’ stel ik voor.

De woorden die ze denkt, zijn niet voor publicatie vatbaar.

Dat er nog controles gebeuren op het openbaar vervoer. Ik was er zeker van dat zowat iedereen intussen weggesaneerd was. De Vlaamse regering doet werkelijk in elk departement fokking half werk.

‘Ik bel mijn collega’s!’

Misschien heeft ze het daarnet ook al gezegd; ik was even verdwaald in haar schone bruine kijkers. Niet te hard van stapel lopen, juffrouw. De hond schurkt zich tegen mijn been. We weten allebei: dit loopt verkeerd.

‘Kunnen we het niet met een boete regelen?’ Gedoe kan ik missen. Volgens mij is Charlene nog altijd triest om wat ik op de vorige gouden dag uithaalde. Ze heeft me geholpen de aankoop van die luxe slee terug te draaien. Over het witte spul op het *dashboard* – feestje met vrienden (kennissen) na de aanwinst van mijn leven – hebben we het niet met elkaar gehad. Sindsdien lijkt ze kwetsbaarder, ik zie het in haar ogen als ik de deur van *Shine like Sheen* open. Het is niet alsof ik haar met opzet wil kwetsen.

Dus juffrouw met het sexy pakje, geef me die boete. Of beter nog, kus me dan gewoon. Hoe moeilijk kan het zijn? Eén kus en ik kan verder met mijn dag. Het hoeft geen zoenmarathon te worden. Nee, de dag loopt niet zoals verwacht. Hoe dat kan? Iedereen houdt me klein, dat is het. Aan mij ligt het niet.

‘Ik kan enkel via overschrijving betalen,’ bedenk ik. Waarom gaf ik ook mijn bankkaart aan Charlene?

‘Voor grensoverschrijdend gedrag werken we niet met rechtstreekse boetes, meneer. De politie wordt erbij gehaald.’

Ze gaat wat verder van me af staan. Zelfs mijn hond doet hetzelfde. Verraadsters! Enkel God weet waarom er altijd weer agenten in mijn leven opduiken. De Staat kan me niet aan. Het is een samenzwering van idioten. Geen kussen, wel flikken – het is mooi geweest.

‘Dat een mens nu al moet betalen voor intimiteit. Of beter, geen intimiteit!’ Ik klink plots schor; dat betekent stevast dat

ik een Uitspraak Van Goudwaarde doe. Ik hoop dat de conducteur er eens goed over nadenkt. De hond begint te kermen.

Ik wil meer zeggen, maar er zit iets in mijn keel. Ik krijg het niet weggeslikt. Stress, emoties. Al die moeilijke mensen rondom mij, waarom doen ze niet wat ik vraag? Ik hoest en blijf hoesten; ik buig voorover. Stukjes chocolade drijven in een mengsel van cola, alcohol en lichaamssappen, tussen de Staat en mij in. De tweede plas van de dag, op die fokking glinstervloer van de kuttram. Vanuit mijn ooghoek zie ik de hond op de plas toelopen. Het blijven vieze beesten, hoe je het ook draait of keert. 'Af,' kreun ik.

Als ik opnieuw overeind kom, staart de conducteur me aan. Een passagier, een boom van een kerel, is dichterbij haar gaan staan. Zijn blik is donker. *Ik zal dat meisje eens tonen hoe sterk ik ben.* Een fokking Hollywood-kleerkast, even geil als ik, op een fokking Vlaamse tram. Ting, ting, ting! Die Oostenrijkse Eik wil met mij de boksring in. Ik dacht nochtans dat Rocky door Stallone gespeeld werd. Als ik tegen het canvas ga, komt er van kussen niets meer terecht.

'We doen wat je wilt,' mompelt ik. Alle kracht verlaat me.

De vrouw knikt. Ze vraagt de patser om te gaan zitten en belt een collega, met zo'n walkie talkie uit de *eighties*, want bij De Lijn hebben ze geen geld. Fokking herkenbaar.

'Ik heb medische assistentie nodig,' zegt ze en kijkt me daarbij neutraal aan.

Medische assistentie? Alles, behalve pillen. Dat kan je me niet aandoen. Ik voel de brok in mijn keel weer groter worden. Het beeld begint te zwenken. De conducteur schuift naar links, de Boom naar rechts. Ik schud tevergeefs mijn hoofd; mijn haar wappert in het rond. De omgeving wordt wazig. Ik voel me ineens zo zwaar. Gelukkig kan ik me net aan een paal vasthouden. Van hoop naar teleurstelling, steeds weer, het maakt me moe. Ik wil me nestelen in de manie, waar niemand me raken kan, maar zelfs een gouden dag lijkt niet meer immuun voor *lows*. En zeggen dat de ochtend zo veelbelovend was. Die dandendrang bij het opstaan, waar is hij gebleven? Een dringender

vraag: komt daar nog wat cola omhoog? Ik kan me net inhouden.

Ik ga traag op een bankje aan het raam zitten en overweeg om de boel de boel te laten. Onverschillige winkelstraten glijden langs me heen. De mensen daarbuiten zijn niet meer dan poppetjes. Stilstand is welstand, luidt hun adagium. Maar leef ik meer dan zij? Beleef ik ooit weer een authentieke gouden dag? Met weemoed denk ik terug aan de knalrode Rolls Royce die ik vorige keer kocht. Hij was magnifiek! Ook al bezat ik hem slechts een dag, ik voelde me de koning te rijk.

Mijn maatje Bilal (mijn dealer) had me ermee naar huis gebracht. 'Dit is zo gaaf, kerel,' had hij gezegd, 'in deze auto mág je niet eens zelf rijden. Dat ben je aan je stand verplicht. Fok dat rijbewijs dat je nooit haalde. Je moet een chauffeur hebben, nu. Liefst in uniform.'

Ooit zag ik een weergaloze foto van de Revolutionaire Nonnen, de vrouwelijke lijfwachten van Moammar al-Qadhafi. De Garde der Amazonen werden ze ook genoemd, en die naam deden ze alle eer aan. Ze stonden op een rij, de armen vastberaden over elkaar gekruist. Het waren stuk voor stuk afgetrainde en tot de tanden gewapende modellen, gekleed in een strakzittend camouflagepak en met een rode baret op het hoofd. Zo'n vrouw zag ik mijn Rolls besturen. Hoe kon het ook anders, de baret matchte met de auto. Het was zo... tastbaar allemaal. Ik proefde de mogelijkheden op mijn tong, weet ik nog. Die prikkelingen: de Rolls, de chauffeur, parkeren voor *Shine like Sheen*, de deur opengooien en Charlene overweldigen met mijn pracht en praal. Dat was toen. Nu krijg ik zelfs geen conducteur op een tram te pakken, laat staan mijn ex in haar bar.

Net als ik aan existentiële twijfel ten prooi val, wordt mijn zicht scherper. De mensen op straat komen tot leven. Ze lijken met goudstof bestrooid. Allen molenwieken ze met hun armen, gooien ze hun benen vooruit. Als een meerstemmig koor zingen ze hun vreugdevolle gedachten mijn hoofd in. De voorgevels van de winkelpanden gloeien als nooit tevoren. Geen blauw maar ultramarijn. Geen rood maar scharlaken. Geen

groen maar limoen. Mijn brein gaat in supermodus, nooit eerder dacht ik sneller. Zo meteen komt de politie me halen – het is nu of nooit. Ik sta op, zet twee grote stappen, open mijn mond zo wijd mogelijk, grijp de conducteur bij de armen en... Voor ik het weet lig ik op de grond. De hond likt het bloed op dat uit mijn neus druipt. Dat moet de fokking Boom geweest zijn. Hoe kon ik hem vergeten?

Aan één slag heeft hij niet genoeg voor zijn ego, ondervind ik tot mijn spijt.

Elke vierkante centimeter van mijn gezicht doet pijn. Is niet belangrijk, ik heb al erger meegemaakt. Op de spoedafdeling van het ziekenhuis wordt mijn bloed afgenomen. De ene agent is een koffietje gaan halen, zogezegd brengt hij mijn hond ook water in de kooi achter in de politiewagen. De andere agent keuvelt met een dokter. Het is een stel *losers*. Mij testen is zinloos; ik heb helemaal geen *drugs* of alcohol nodig. *I'm high on life*. Het aperitief van deze ochtend telt niet, dat was een opwarmertje.

Langzaam vult het buisje zich met bloed. Rein bloed waarvoor vrouwen zouden moeten vechten. Ik schuif ongemakkelijk op mijn stoel. Geef mij maar tattooaalden. Charlene was altijd tegen *tattoos*. Bij de derde haakte ze af. Ik liet er na haar vertrek nog drie zetten.

De verpleegster die de naald in mijn arm heeft gestoken, is al wat ouder. Ze is zwaar gezet, ruikt naar erwtensoep en heeft een lichte snor. Zo laat op de dag maakt het weinig meer uit; dit wordt een gevalletje van de-aanhouder-wint. Ik probeer me de oplichtende gevels en de zingende voetgangers voor de geest te halen.

‘Maw ik jouw kussew?’ Het is niet alsof ik het niet eerst vraag.

‘He, wat zeg je?’ De verpleegster gaat een beetje over me hangen.

Toestemming? *I do believe so*. Ik veer op uit de stoel en ga vol voor haar mond. De naald glijdt uit mijn arm, een straaltje bloed welt op; de grootsheid van het moment drukt dat soort prozaïsche details snel weg. In mijn hoofd kweelt Lucia di Lammermoor de laatste verzen van 'Sulla tomba che rinserra'. Dat moet wel de liefdesverklaring van de verpleegster zijn. Voor mijn ogen wordt haar taille smaller; haar snor verdwijnt als sneeuw voor de zon. De erwtensoepstank vervliedt en wordt vervangen door de bedwelmende geur van Kaapse jasmijn. Daar is dan ten langen leste Het Moment: onze tongen verstrengelen zich. Papillen schuren over elkaar. We proeven Lust, we proeven Liefde, we proeven Geluk. Deze kus is de meest intense in jaren, bijna even goed als de goddelijke kus met Charlene voor het altaar. Ik wist het wel: gouden dagen kan je delen, móet je delen. Waarom heb ik ooit getwijfeld?

Als een agent ons luid vloekend uit elkaar haalt, kijken de verpleegster en ik elkaar strak in de ogen. Onze paden zullen elkaar wellicht nooit meer kruisen, maar dit sacrale ogenblik zal als eenentwintig karaat goud blinken tot in de lengte onzer dagen.

DEEL VIJF

Lichtheid

*'If you don't like it, you can't send it back
Just eat it (eat it, hee-hee), eat it (eat it)
Get yourself an egg and beat it (oh, Lord!)
Have some more chicken (hee-hee), have some more pie
(hee-hee)
It doesn't matter if it's broiled or fried'*

*"Weird Al" Yankovic – 'Eat it'
(van het album "Weird Al" Yankovic in 3-D uit 1984)*

'I exercise regularly. I eat moderate amounts of healthy food. I make sure to get plenty of rest. I see my doctor once a year and my dentist twice a year. I floss every night. I've had chest x-rays, cardio stress tests, EKGs and colonoscopies. I see a psychologist and have a variety of hobbies to reduce stress. I don't drink. I don't smoke. I don't do drugs. I don't have crazy, reckless sex with strangers. If Charlie Sheen outlives me, I'm gonna be really pissed.'

Chuck Lorre, producer van de comedyshow Two and a Half Men (tekst op een vanity card, getoond op CBS na afloop van een episode van deze show op 14/2/2011)

Ouroboros

diepnacht
Ouroboros
onstilbare honger

je wiebelt met je benen
chips, kruimels, wikkels
het slagveld op de sofa

de voorraadkast is leeg
Kiaan sloot de nachtwinkel
er wordt niet thuisgeleverd

achter in de diepvries
de aangebroken noodbak
(erwtensoepp ervoor)
vervaldatum 01/07/12
twijfel

hangend over de toiletpot
zie je de dag terug
drop, kroket, pizza –
de vermaledijde ijsjes

ach, die *date* laatst
‘Pas je daar nog in?’
murw in de fauteuil

het eerste licht
straatgeluiden
tijd voor ontbijt

Tweeënvijftig

Ik sta op van de keukenstoel en duizel. Hangt er berglucht op de benedenverdieping? Ik tast in het ijle; de tafel is onbereikbaar ver weg.

De afwezigheid van prikkels. Mijn lijf is van top tot teen in watte verpakt, ik ben onaantastbaar. Wie had gedacht dat leegte zo heerlijk was? Alleen spijtig dat je eraan sterft. Ik weeg tweeënvijftig kilo. (Eenenvijftig kilo zeshonderd gram, maar wie discipline heeft, rondt af naar boven, niet naar beneden.) Lager raak ik niet, ondanks verwoede pogingen. Pillen; poeders; afslankthee; een band om mijn buik, gedrenkt in een o-zo-gezond goedje; liters en liters water; boterhammen met sla; boterhammen met niets; sla met niets. En ik ga om het uur naar het toilet, of dat probeer ik toch.

Je zou denken, kerel, je hebt jezelf al mooi uitgevlakt. Twintig kilo eraf in drie maanden – ging het zo snel? – is niet niks. Maar nee, ik wilde meer. Of minder, natuurlijk. Tot vandaag. Nu kan het me niet meer schelen. Met de grootste moeite wankel ik naar de sofa, waar ik mij bevend op laat zakken. De hond vlijt zich tegen me aan, warm als een kolenvuur. Ik geloof dat ik het koud heb. Echt weten doe ik het niet.

Eten doe ik nog wel, maar in piepkleine hapjes. Met een glas water ervoor en erna. Elke dag maak ik een stevige wandeling.

Twee uur lang, dat hoort zo. Dan zijn er de *workouts*, driemaal daags. Dat is wat sportlui doen. Dat is hoe winnaars zich gedragen. Ze krijgen goedbetaalde banen in het buitenland. Zij mógen naar het buitenland. Valerie is daar al; ik zit vast in het grijs van alledag. Winnaars staan boven alles en iedereen, ze laten zich nergens door raken. Vandaag, voor het eerst, ben ik officieel een winnaar. Ik voel niets... maar voor hoelang? En helpt deze lichtheid mij grens na grens te overschrijden, de Indische Oceaan over te vliegen en veilig het land van de lange witte wolke te bereiken?

Als je het hebt, wil je het houden. Is het niet met alles zo? Dus als je *niets* hebt, wil je *niets* houden. Dit beschuttende vacuüm blijft het mijne, het mag me niet ontsnappen. Ben ik aan het wauwelen? Sorry, ik ben er niet helemaal bij. Tegen wie praat ik ook alweer? Tegen de hond misschien, maar die antwoordt nooit.

Hoe het precies begon weet ik niet meer. (Uiteraard weet ik hoe het begon.) Jarenlang had ik geen weegschaal. En toen weer wel. In mijn hoofd klotst het. Zijn dat de vele flessen water? Ook water is leegte. Ik sluit mijn ogen en ga in foetushouding liggen; mijn hond maakt braaf plaats.

De sofa voelt als een kajak, licht schommelend. Ik zit achterin, het opgeschepte water landt op mijn kleren en spat in mijn gezicht. Valerie en ik zijn op driedaagse in Nederland. 'Regel jij eens een vakantie,' zei ze. Je weet intussen hoe zoiets afloopt. We zouden wandelen in de Biesbosch. Bleek ter plekke dat het een kajakdingetje was. Ik hou niet van kajakken. Zij houdt niet van kajakken. Denk ik. Ruzie is er niet, die zouden we misschien kunnen uitpraten. Er is enkel ongenoegen, een massief gevoel waar we niet omheen kunnen.

Terwijl de zon ons gezicht en onze armen verbrandt en het water peddelslag na peddelslag de boot vult, zegt ze: 'Je bent verdikt. Je eet ook zo'n troep. Wie eet er nu elke week frieten? Ga om de dag lopen. Dat deden mijn broer en ik vroeger met

onze vader.' Zoiets zegt ze, maar ik kan haar moeilijk verstaan. Watervogels snateren irritant luid hun zomervreugde in het rond. Fokking natuurpark.

'Daar is een eiland,' roep ik, en ik bedoel echt roepen, als waren we piraten in *Treasure Island*, radeloos op zoek naar de schat. De eenden vliegen op.

Het is tijd voor de lunch. We zitten vlak bij de rivier, die zich zo snel mogelijk voorbij ons spoedt. Ik durf nauwelijks iets te eten na De Uitspraak. Te dik. Er zijn appels, brood, meer saaie kost. Ik eet zo traag mogelijk een appel. Er is ook chocolade – zal ik wel meegebracht hebben – die tussen ons in het gras blijft liggen. De verpakking ziet er verdomd vrolijk uit. Ik mag er niet aan denken dat die lekkere chocolade zomaar voor onze ogen smelt.

'Wanneer ga ik je ouders ontmoeten?'

'Wil je nog een appel?' luidt Valeries tegenzet.

Twee jaar samen, geen familie gezien. Leer ik meneer en mevrouw de bankdirecteur kennen als ik wat meer mijn best doe? Zo gaat dat in het leven: als je ervoor werkt, komt het in orde. Altijd.

'Ja, geef me de kleinste appel.'

Na de maaltijd wisselen we van plaats in de boot. We kunnen geen van beiden goed kajakken. Ik schep evenveel water in haar gezicht als zij bij mij daarnet. Na de lange terugtocht volgen een douche (alweer water) en een stil avondmaal.

'Ik ben moeilijk vandaag, ik weet het,' zegt ze, voor we gaan slapen.

'Het is oké. Over twee dagen kan je opnieuw naar kantoor.'

Ik dobber op de sofakussens. Het plafond gaat omhoog, het plafond komt naar beneden. Net als de stroming in de woonkamer toeneemt, gaat het alarmpje van mijn polshorloge af. Ik

knipper met mijn ogen; mijn rug doet pijn van het lange liggen. Mijn schema! Het is tijd voor een groot glas water. (Dat hoef ik maar op te scheppen, juist?) Of voor het toilet. (Dat is ingewikkelder, ik wil niet door een gevaarlijke onderstroom meege-sleurd worden.) Of voor allebei. Ik weet het niet meer zo goed. Aan Matroos Hond, voorpoten op de voorsteven, de staart afkeurend in mijn richting wijzend, heb ik weinig. Ze volhardt in haar stilzwijgen. Mijn volgende hond wordt een reu, geen twijfel mogelijk.

Als je niets voelt, is de tijd niet langer lineair. Het verleden drapeert zich over het heden en toont je zo de toekomst, die nu al plaatsvindt. Dan maakt het niet uit of je met je ogen open of dicht de gebeurtenissen aanschouwt. In je hoofd gebeurt alles tegelijk, waardoor er meteen ook helemaal niets gebeurt. De leegte is nog daar, gelukkig maar. Ik omarm haar, val weer in slaap en droom deze keer niet.

Op school kijk ik tegenwoordig naar ieders buik. Dikke collega. Dikkere collega. Vetklep. Jabba The Fokking Hut. Meh, slanke collega. Het moet haast wel opvallen, hoe ik naar iedereen lonk. Gelukkig zitten de leerlingen achter een tafeltje en kan ik hun buik niet zien.

‘Welk dieet volgt u, meneer?’ vragen ze in de les. Als ze nieuwsgierig zijn, zeggen ze ‘meneer’.

En ook: ‘Dat is discipline. Strijder!’

Dat laatste woord is een favoriet koosnaampje van de *fitnessboys* in de groep. Elke klas telt er minstens acht. De gym is in. Deze strijder heeft geen legerdienst gedaan, maar *burpees* doet hij als een gek, zij het niet in zo’n *happy-happy-club* waar ze je direct een jaarabo aansmeren.

Ach, het zijn kinderen, zelfs als ze achttien zijn. Ongetwijfeld staat er in mijn functiebeschrijving iets over “het goede voorbeeld geven.” Ik zou willen zeggen: ‘Fok het goede voorbeeld!’ Helaas heb ik op dit ogenblik geen energie voor foks. Ik begrijp zelfs niet hoe ik in deze omstandigheden kan lesgeven.

De enige keer dat mijn ogen rust vinden, is als iemand zwanger is. Ik heb het nu opnieuw over de collega's, voor alle duidelijkheid. De Heer zij geprezen voor vruchtbaarheid. Dan mag een dikke buik.

Mensen overal om me heen... Zijn ze dikker dan ik: haha! Zijn ze dunner: verdomme. Maar ik kan nooit de dunste zijn. Of toch wel, hier en nu. Wellicht zelfs even al. Mijn lichaam is zo weggeteerd dat ik tailles niet langer juist kan inschatten. De dikte is onvermijdelijk in mijn hoofd gaan zitten: 'Even slank als (...) word ik nooit.' Het zou echter best kunnen dat ik intussen vijf kilo lichter weeg dan (...). Alleen: ik zie het niet.

Op een dag is er gebak. De grote tafel in de lerarenkamer staat vol taart en banket. Het door mij al weken gevreesde jaarlijkse slotproject van de lessen bakken... Op weg naar de koffie (eetlustremmer!), tussen twee lesuren in, slaat de zoete verleidinggenadeloos toe. Ik slaag er net in om rustig, heel rustig mijn kopje leeg te slurpen. Mijn maag gromt. Het geluid overstemt alles, zelfs de zeurende dikte in mijn hoofd. Ik ga de kleuren op de tafel af. Wat een feest: wit, geel, roze, rood. Ik kies geel. Ik ben me er niet eens van bewust dat ik netjes een taartpunt afsnijdt, het stuk op een bordje leg, een vork haal en begin te eten. Een tweede stuk. Een derde. Ik proef niet, ik vul.

'Heb jij geen les?' vraagt Lisa, een collega Engels die van *micromanagement* houdt.

'Mmmm, toets, ik laat ze even herhalen. Dat is pedagogisch verantwoord.'

Ik glimlach, zij druipt af, ik wens haar in gedachten een moeilijke lesgroep toe.

Een halve taart later neem ik de toets af. Vanavond, bij de dagelijkse correctiemarathon, zal ik de hoogste scores ooit bij deze leerlingen zien.

'Waar was u, meneer?' vraagt het haantje de voorste van de groep meteen na de toets.

Natuurlijk hebben de tieners me niet gezocht; niets leukers en praktischer dan een lokaal zonder leerkracht. Benieuwd zijn ze wel.

‘Ik had een hongertje.’ Ik ga onwillekeurig met mijn hand over mijn buik. Amper twee weken geleden heb ik opnieuw broeken in een kleinere maat gekocht. Die hadden ze niet in elke winkel. Het was zoeken geblazen.

‘Soms moet je jezelf iets gunnen,’ zegt een wijsneus op de tweede rij. Moet ik Debby – ik zeg dikwijls met opzet Peggy – nu meer of minder punten geven voor deze platitude die dubbelt als wijsheid? Een halfje extra volstaat ruimschoots.

Als om elf uur ‘s avonds de laatste toets, gespeend van rode strepen, in de verbetermap belandt, ga ik na lange tijd naar de frituur. Voorlopig is de uitbater dikker dan ik. Voorlopig.

Sober

Uit noodzaak leef je sober,
zweert meer en meer af,
houdt het bij water.

Te mijden:
één de wortel,
twee het ei,
drie de boterham.

Die laatste eten is
moeilijk, erg moeilijk.
Als alle brood smaakt
naar schimmel, wat dan?

Midden je ontbijt
ren je naar het aanrecht
en spuwt je spijs uit.
Pulp zo grauw
als je bestaan.

In de cel zal je leven
op water en brood –
zeggen ze.

Rest nog het water
en ten slotte de dood.

Ter nagedachtenis aan Marc D.

Uitbuiken

ik buik uit
jij buikt uit
hij buikt uit
zij buikt (meestal wat minder) uit
het buikt uit
wij buiken uit
jullie...

Fok it! Ik lig op het bed in een schaars verlichte kamer en Manon/Mona, de nummer één van de martelmassages, streelt mijn buik. Mijn rug blijft nog even van onheil gespaard. 'Freak like me' van Adina Howard klinkt door de *bluetooth speaker*. Dit was dé zomerhit van 1995 in de VS; tijdens mijn eerste jaar aan de universiteit keek ik dagelijks MTV. Waar zijn de *nineties* gebleven? Ik weet in elk geval wat ik toen kwijtspeelde: mijn onschuld. De eerste keer was niet veel soeps en... Ach, wat een gelul. Opa is weemoedig. Ik ben weer rond en gezond, laat ik maar in het nu leven.

Ik por Manon in de zij en zing het refrein mee. Ze valt snel in om mijn kattengejank te camoufleren. Wees gerust, zij is niet de enige folteraar in deze kerker.

*'Cause I will be a freak until the day until the dawn
And we can *pump pump* all through the night to the early morn
Come on and I will take you around the hood
On a gangster lean
'cause we can *pump pump* any time of day
It's all good for me'*

Manons vingers maken cirkelbewegingen over mijn buik. Ik schiet overeind; onze hoofden botsen bijna.

'Aah, stop ermee. Ik krijg er altijd kriebels van.'

'Welke volwassene heeft er nu kriebels?' vraagt Manon, niet voor het eerst.

Ontwaar ik een flauwe glimlach in het zwakke licht? We kijken elkaar diep in de ogen.

'Dat weet je van me, Manon.'

'Mona, bedoel je. Hier komt zoveel volk, jullie lijken allemaal op elkaar.'

Zoiets hoor je een meid uit de wijk nooit zeggen, behalve als ze je heel goed kent. Het betekent: geen fokking *show* nodig. Geen luid gehijg vlak voor het klaarkomen. Geen kus op de wang bij het afscheid, tenzij het gemeend is.

Ik grom tevreden, schud het hoofdkussen op en ga opnieuw liggen.

Manon ruikt haar kans: 'Massage?'

'Eh, eerst toch maar...' Ik maak dan wel maandelijks geld over aan SOS Kinderdorpen (puur uit schuldgevoel), in de wijk betaal ik niet enkel voor voorspel en massage. Het mag wat meer zijn.

'Goed, goed.' Ze gaat met haar hand door mijn haar en kriebelt me daarna opnieuw. Fokking *hell*, Manon en haar afleidingsmanoeuvres. Ik ga half voorover zitten. Mijn plaaggeest duikt opzij en giechelt. Bijna rolt ze van het bed af.

De zoetgevooisde stemmen van TLC lossen het krolse gezang van Adina Howard af. 'Red light special' dan nog – ik denk niet dat Manon het erom doet. Niemand heeft zo'n feilloze *timing*.

*'Take a good look at it, look at it now
Might be the last time you'll have a go round
I'll let you touch it if you like to go down
I'll let you go further if you take this southern route'*

Voor die *southern route* heeft Manon het niet, net zo min als de meeste meiden in de wijk. Erg veilig is het ook niet in deze omstandigheden. In elk geval is het bijna *play time*. Ik haal diep adem.

'Ik ben blij dat je blij bent vandaag,' zeg ik naar waarheid. Wat zo leuk is aan Manon is die mengeling van speelsheid en waarheid. Ik weet dat ze dit werk verafschuwt, of tenminste het belangrijkste deel ervan, en toch maakt ze er het beste van. Hoe ik me daar zelf moet bij voelen, weet ik niet. Eerlijk gezegd gaat het tegenwoordig vrij goed met me, ook vanavond, iets meer dan een jaar na de definitieve breuk met Valerie. Ik kan enkel hopen dat Manon zich even goed voelt. Om aan Valeries welzijn te denken is het wat vroeg voor me, zeker op dit eigenste moment. Contact hebben we momenteel niet.

Manon tovert een condoom tevoorschijn en knipoogt. 'Zonder buikje zou je een knappe man zijn, vooral nu je haar wat langer is.'

Een compliment op z'n Manons. 'Zonder buikje.' Haha. Zeg ik het haar? Ja! Bij haar kan ik altijd eerlijk zijn. Waar kan dat buiten de wijk?

'Ik durf niet méér te eten, ik durf niet minder te eten. Ofwel ben ik vel over been, ofwel een papzak. Het is genoeg geweest. Mijn buik blijft zoals hij is... Een beetje aanwezig.' Bij de laatste twee woorden pomp ik telkens mijn vuist in de lucht. Manons ogen gaan tweemaal mee de hoogte in.

'Ik heb je hier in allerlei maten gezien,' zegt ze, voor ze er erg in heeft. Ze hapt naar lucht.

Ik doe teken dat het oké is – dat weet ze toch. Wij kennen elkaar al zo lang. Ze heeft me gezien van tweeënvijftig tot tweeënzeventig kilo, en alles daartussen. Ook toen mijn arm in het gips zat, heeft ze me trouwens onder handen genomen.

De massage liet ze toen wel veiligheidshalve achterwege. Wil je seks zonder bijkomende kwellings, dan moet je blijkbaar van je fiets donderen. Opa wordt opnieuw nostalgisch. Bij slecht weer doet mijn rechterarm soms nog pijn.

‘Ga lekker op dat bolle buikje van je liggen,’ stelt ze voor, en nu streelt ze me op een heel andere plek.

Ik draai me gewillig om. Manon kennende volgt er een kruisbestuiving tussen seks, massage en wijze uitspraken, he-las niet in gelijke delen.

‘Ze zeggen dat je bent wat je eet,’ begint ze beloftevol.

Haar handen glijden tussen mijn benen.

‘Het is eerder: je eet hoe je je voelt. En als je bang bent, eet je steeds hetzelfde, in dezelfde hoeveelheden.’

‘*Comfort food*,’ mompel ik, ‘dat woord is *in*. Ik zie het op allerehande reclameborden. Ooit heb ik wekenlang opwarmlasagne gegeten.’

‘Lekker?’

‘Goedkoop.’

‘Hoezo dan “*comfort food*”?’

‘Een mens leeft in ontkenning. Troostrijk was het niet, maar het smaakte behoorlijk. De eerste week toch.’

‘Echt wekenlang?’

‘Je kent me.’

We schieten in de lach. Ik ben niet van mijn eerste overdrijving gestorven. Het was weliswaar zo’n situatie waarin ik op het einde van mijn loon nog een stuk maand over had. Tweeënhalve week om precies te zijn. Ik eet al maanden geen lasagne meer. Zelfs de geur doet me kokhalzen.

Manon komt over me hangen. Haar borsten raken mijn schouderbladen. Langzaam gaat ze er mijn hele rug mee af. Heerlijk.

‘*Real G’s move in silence like lasagna*,’ kreun ik, mijn kaak diep in het kussen gedrukt. Zo gaat dat: te veel liedjes in mijn hoofd. Het klinkt nauwelijks herkenbaar, maar ik weet dat Manon net zoals ik fan is.

‘O wacht,’ zegt ze, ‘ik zoek een Lil Wayne-*playlist* op Spotify.’

Ze verlaat het bed, haar tepels branden na op mijn huid.

Van R&B gaat het naar '6 Foot 7 Foot'. Terwijl we luisteren naar de 'Banana Boat'-*sample* en de *punchlines* sluipen haar vingers langzaam tussen mijn buik en de lakens.

'Niet lachen,' beveelt ze, 'als je je buik hard genoeg tegen de matras drukt, voel je niets. Vanavond verander je van een jongetje in een man.'

En inderdaad, ik voel ditmaal geen kriebels als haar vingers mijn buik aftasten. Iets zuidelijker word ik trouwens ook hard. Manon mag wat mij betreft zo meteen die *route* nemen.

'Hou je buikje maar zoals het is,' fluistert ze in mijn oor, 'ik zie je liever uitgerust dan uitgehongerd. En het doet minder pijn bij je-weet-wel. Ik hou wel van een buffertje.'

Als we klaar zijn vraagt Manon of ze *takeaway* moet laten komen. 'Van al dat gebabbel over eten krijg ik honger. Ik geef je intussen die massage.' Ze kijkt me brutaal aan. Volgens mij weet ze maar al te goed dat haar massages verschrikkelijk zijn.

Mijn rug protesteert, mijn maag zegt ja. 'Hebben we tijd?'

'Ik draai anderhalve *shift* vandaag, eten moet ik sowieso.'

Als Manon een kwartier later de afgeleverde porties de kamer binnen draagt, vraag ik haar: 'Hoe houden jullie je lijntje? Volgens mij eten jullie de hele tijd ongezond.' Ik denk terug aan Red Bull-Anna, die gewoonweg niet at. Er zijn meer mysteries in deze wijk dan Sherlock Holmes kan oplossen voor hij zin krijgt in een nummertje.

Ze stopt met een snelle beweging haar halflange bruine haren achter haar oren en stort zich op de maaltijd. Ik open mijn portie. De geur van gefrituurde kip doet het water in mijn mond lopen.

'Mm, smaakt goed.' Manon ziet er tevreden uit. 'Tja, dat lijntje, wat denk je? Ik ben te moe om te koken. Werken, slapen, eten. Ik leef op *takeaway* en magnetrontroep. Bij het opstaan ga ik op de weegschaal staan. Dagelijkse controle. Kom ik aan, dan

stop ik een dagje met eten. Gewoon *hardcore*. Bij de collega's is het niet anders. Zou je bij me langskomen als ik tien of zelfs maar vijf kilo aankwam?'

Dat is een ongemakkelijke vraag waarop ik het antwoord schuldig blijf. Ze legt een hand op mijn dij. Dat betekent: het is oké. We eten een tijdje in stilte verder. Dan schuift ze haar bakje kip opzij, haalt mijn hemd uit mijn broek en kust mijn buik.

'Blijf nog even gezellig liggen. Ik heb, denk ik, te veel gegeten.'

'Uitbuiken, ken je dat?' vraag ik.

Het blijkt onvertaalbaar.

DEEL ZES

Leve december!

*'No more champagne
and the fireworks are through
here we are, me and you
feeling lost and feeling blue'*

*ABBA - 'Happy new year'
(van het album Super Trouper uit 1980)*

*'I ain't hiding. You know? And if you're part of my
family, I will love you violently. If you infiltrate and
try to hurt my family, I will murder you violently.'*

*Charlie Sheen (interview met Alex Jones voor het
radioprogramma The Alex Jones Show op de website
infowars.com, 24/2/2011)*

Philisterland

‘Ben je dood?’

Ik haal diep adem, maar hoor niets.

‘Ben je dood?’ vraagt mijn zus opnieuw, met meer aandrang.

Ik begrijp haar moeilijk. De ontvangst op de trein is niet zo best, bovendien stommelen dronken Duitse studenten door het gangpad. Ze zingen luidkeels *O alte Burschenherrlichkeit*. Er valt werkelijk niet te ontsnappen aan die taal, zelfs niet in mijn vrije tijd.

‘Nee, ik ben op weg naar Leuven, maar door de sneeuw zijn er problemen met de verbinding. In Brussel-Zuid moet ik terugkeren naar Gent. Wat zeg je?’

‘(...)’

‘Eten met vrienden en de uitstap naar Boijmans Van Beuningen bespreken. Ik wil vooral de videokunst van Sonja Toepfer zien. Religie en *Gedenkarbeit*². We overnachten in Rotterdam volgend weekend. Hoe was je dag?’

Het blijft stil aan de andere kant van de lijn. De zure geur van bier dringt zich op. De studenten krijgen de deur naar de

.....
2 *Gedenkarbeit* is deel van de *Erinnerungskultur*: hoe gaat een maatschappij om met haar verleden en cultuur? *Gedenkarbeit* herdenkt naziterreur, door bv. een bezoek aan een Holocaustmonument of verwerking van/confrontatie met het thema in (andere) kunstvormen, zoals videokunst.

volgende wagon niet open. Ik zie hoe een van hun bierbakken de deur blokkeert. Een grote kerel, zeker twee meter lang, trekt wild aan het handvat. Zijn voet rust op de bierbak. Het kleine oponthoud kan de stemming niet drukken. Ik kan met moeite de elleboog van een van de zingende studenten ontwijken.

*‘Wo sind sie, die vom breiten Stein
Nicht wankten und nicht wichen,
Die ohne Moos bei Scherz und Wein,
Den Herrn der Erde glichen?
Sie zogen mit gesenktem Blick
In das Philisterland zurück.
O jerum, o quae mutatio rerum³*

Ik heb zin om op te staan en te vragen of ze weten waar hun *Philisterland* ligt. En dat daar in de Palestijnse gebieden elke dag kinderen worden gedood. De vraag is evenwel zinloos: het gaat slechts om een dronkemanslied. De studenten vieren gewoon een feestje op de trein, omdat het kan. Overal zijn er brandjes – de hele wereld brandt – maar ik concentreer me best op het hier en nu: mijn zus hangt aan de lijn. Een student met de pet schuin op het hoofd toost me met een flesje toe. Er hangt schuim in zijn snor. Compleet zinloos. *O jerum, o quae mutatio rerum*.

Ik kijk van de studenten weg. De vrouw schuin tegenover me legt haar duur uitziende mantel over de benen van haar zoontje, dat een manga leest. Ze kijkt me verontrust aan. Denk ik.

‘Waarom leef je nog? Je fiets stond niet tegen de voorgevel,’ herneemt mijn zus. ‘Je fiets staat er altijd.’

.....
3 Studentenlied uit de eerste helft van de negentiende eeuw
*‘Waar zijn zij, die van de brede steen [= stenen pad in het midden
van een weg, voorbehouden aan studenten]
niet wankelden en niet weken,
die zonder geld bij grap en wijn,
op de heren van de aarde leken?
Zij trokken met neergeslagen ogen
terug naar het land der Filistijnen.
Oh jee, wat een verandering der dingen’*

Waarom.

‘Mijn fiets staat aan het station. Hoe is je dag geweest?’

‘In het park is een man vermoord. Het was op de radio. Ik dacht dat jij het was. Omdat je fiets er niet stond.’

Een conducteur komt aangelopen, bedenkt zich halfweg het gangpad – twaalf dronken jongeren, dat is veel voor één dienaar van de staat – en maakt rechtsomkeert. Ik zie hem zijn telefoon bovenhalen terwijl hij de volgende wagon in marcheert.

‘Ze komen,’ fluistert mijn zus. Ze fluistert luider dan ze spreekt. Ik weet niet wie “ze” zijn, maar “ze” komen al een hele tijd. Ik schat zo’n zeven jaar intussen. Ze zijn nog wel even onderweg, denk ik.

‘Ik bel je terug op het perron,’ antwoord ik, ‘de ontvangst is slecht.’ De jongen voor me kijkt op van zijn manga en staart naar me. Ik wuif naar hem. Zijn moeder trekt de mantel hoger om hem heen; het boek verdwijnt uit het zicht.

‘Ben je dood?’ vraagt mijn vader als ik de voordeur open. Hij ligt onderuitgezaakt op de sofa. Ik vind dat hij er zelf niet al te fris uitziet. Hij is grijs, van zijn haar over zijn gezicht tot zijn hemd. De afstandsbediening van de televisie ligt op zijn buik. Mijn hond slaapt tussen zijn benen. Ik sluit snel de deur.

‘Je ziet er zo bleek uit.’

Ik hoor de bezorgdheid in zijn stem. De televisie staat luid. Altijd te luid, altijd Discovery Channel. Goebbels op de buis, een doordeweekse nazi-namiddag. Wat kan die rotkerel schreeuwen.

‘Kijk je mee?’ Hij gaat wat meer rechtop zitten. Ik ben moe, maar niet zó moe. Mijn vader gaat verder: ‘Ik ben het programma ook voor je aan het opnemen. Het is echt geestig, heel plezant. Ik heb trouwens nieuwe remblokjes voor je fiets gehaald.’

Ik steek mijn duim op en loop door naar de keuken. De radio daar overstemt het lawaai van de televisie niet.

Ik denk terug aan de stilte eerder vanmiddag. In Brussel-Zuid bleken veel treinverbindingen afgeschaft. In het sta-

tion bivakkeerden onverschilligheid en zakelijkheid zuinig naast elkaar. Zwijgende mensen, ontspoord. Alles went, dat zal het wel zijn. Ik moest lang wachten in de stationshal. De Duitse studenten kregen op het perron bezoek van de politie, zag ik toen ik een luchtje ging scheppen. Het was me een raadsel waarom de jongelui in de kou bleven wachten. Misschien bezorgde de alcohol hun een warm gevoel. Liefst vier agenten en een hond stonden tegenover de opgeschoten jongens, die nu schaapachtig hun halflege pilsjes in de bierbakken stopten. Ik zag monden open en dicht gaan en was blij dat ik niets hoorde. Na een oponthoud van tweeënhalf uur was ik terug in Gent. Mijn fiets stond nog aan het station, een vroeg kerstmirakel.

Mijn moeder zit kaarsrecht aan de keukentafel, ze lost een kruiswoordraadsel op. Haar ene hand rust op een vuistdik puzzelwoordenboek. Ze is veel vermagerd de laatste tijd.

Ze kijkt op. 'Ken je een ander woord voor "progrom"? Tien letters.'

'Staat er niet "pogrom" zonder -r- vooraan?'

Feiten zijn belangrijk. Je moet ze koesteren. Ik voel mijn benen niet meer, zo vermoeid ben ik na een dag die enkel uit wachten bestond. Ik tast naar het aanrecht achter me.

'Ja, "pogrom",' zegt ze. 'Er zit een -i- en een -a- in.'

Ezels zijn we, allemaal. Ik haal een speculooskoekje uit de kast en bijt er gulzig in. Ik had beter in Brussel-Zuid iets gegeten. Ik eet altijd te laat. 'Drijfjacht,' opper ik met volle mond.

'Zoals bij de beesten?' vraagt ze. 'Ha.'

Daar gaat mijn eetlust. Ik leg wat overblijft van het koekje op de tafel en ga in de badkamer op het toilet zitten, heel lang. *Beesten.*

'Ben je dood?' vraagt mijn schoonbroer, als ik dreig in te dommelen op de sofa. Hij kijkt me doordringend aan. Er parelt zweet op zijn voorhoofd. Bij het praten windt hij zich vaak op.

De televisie staat uitzonderlijk niet aan, dit moet wel een feestdag zijn. Mijn vader draagt een nieuw hemd. Rode en wit-

te strepen. Mijn moeder opent een volgende fles. Waar mijn neefje is, zie ik niet. De hond probeert enkele keren van de vloer op de sofa te springen. Het lukt maar niet. Ik til het dier met moeite op.

Ik laat mijn blik over het reuzegrote televisiescherm glijden, een peilloos zwart gat in de woonkamer. Erachter is een stuk raam zichtbaar. Het sneeuwt verdomme erger dan gisteren op weg naar Leuven. Kutkerst.

‘Als je bij goed weer vaak buiten bent, zul je wel eens prijs hebben.’ Sommige Vlaamse uitdrukkingen heeft mijn schoonbroer goed onder de knie. ‘*Chemtrails*. Iedereen moet eraan!’ zegt hij, nogal gretig.

Met een weids gebaar dat de hele hemel moet omvatten toont hij de draagwijdte van het probleem. Ik neem een aperitiefhapje van de salontafel. Goede kaas. Waar blijven de chips?

‘Iedereen moet eraan?’ herhaal ik ongelovig.

Zijn Engels is soms moeilijk verstaanbaar, zijn Nederlands is meer dan degelijk. Hij is beter geïntegreerd dan andere migranten, vindt hij. Het heeft volgens hem met religie, kookkunst en taal te maken, in die volgorde. Daar had hij het net nog over, geloof ik.

‘De meeste migranten koken erg stinkende kost, merk ik op mijn werk.’ Dat zinnetje van zo-even – het kan ook een uur geleden zijn – is bij me blijven hangen. Ik zoek naar het oorzakelijk verband tussen koken en integratie.

Mijn neefje komt uit de keuken, hij brengt twee kommetjes chips mee. Prima. Ik glimlach naar hem. Hij is de braafste jongen die je je kan indenken. Mijn schoonbroer zwaait naar me, zijn felgele pullover pijnigt mijn ogen. Ik probeer wat aandachtiger naar hem te luisteren. Hij moet intussen vlot drie uren alleen aan het woord zijn.

‘Vliegtuigen,’ legt hij uit, ‘vergiftigen ons in de zomer met hun *chemtrails*. Het zit allemaal in dat spul in de lucht.’

Mijn zus, flute in de hand, knikt bevestigend. Ik kuch, mijn keel is droog. Dat krijg je als je als enige non-alcoholisch drinkt.

Mijn neefje zet de stenen kommetjes voorzichtig op de salontafel.

‘Waarom alleen in de zomer?’ vraag ik mijn schoonbroer, te laat. Hij is intussen begonnen aan een opsomming van de elementen waaruit *chemtrails* bestaan. Het is een lange lijst. Ik was nooit goed in scheikunde en verlies mijn aandacht. Even later heeft hij het over de complotten van de wijzen van Sion. Ik was niet op die samenkomst aanwezig – wie wel? – en hou me dus afzijdig.

‘Het is voor jou. Mag ik het openscheuren?’ Mijn neefje staat met een cadeau voor me. Ik zou bijna vergeten dat we vanavond geschenken uitpakken.

Ik aai hem over zijn hoofd. ‘Doe maar. Zelig Kerstmis.’

Op zeven januari mag hij weer kerst vieren. Goed voor hem. Ik ben er niet bij dan, waarschijnlijk.

‘Ben je dood?’ vraagt mijn moeder. Op de keukentafel ligt deze keer geen kruiswoordpuzzel. Ik wilde dat ik me op zo’n boekje kon concentreren. Ik kijk dan maar aandachtig naar haar kop koffie, die bijna leeg is.

‘Of ben je gewoon doof? Nog een keer, weet je waar *Mein Kampf* ligt? En ga niet meteen naar je kamer, er is taart voor je in de koelkast.’

Het is Driekoningen, aan de feestvreugde komt geen einde.

Ik aarzel. *Mein Kampf*. Witte kaft, rode rug. De Snor met een ernstige blik op de cover. Toch?

‘God nee, mama, ik denk dat het in ons huis aan zee ligt. Is het belangrijk?’

‘Je zus wil het lezen. Je vader zegt dat er interessante dingen in staan. Je schoonbroer ook.’

Ik herinner me een versie met kritische voetnoten, uit het televisiejournaal van een paar jaar geleden. Mijn voorstel valt niet in goede aarde.

‘Nee, nee, ze wil de originele versie lezen, maar die kun je in België niet bestellen. In Nederland ook niet.’

Ik knik: ‘Jaja, die leverdiensten, het is wel wat.’ Ik open de keukenkast, maar de speculoos is op. Het zit ook nooit eens mee.

‘Ben je dood?’ vraagt de dierenarts. De feestdagen zijn al even voorbij, de vraag blijft echter komen. Wat een tijd om in te leven. Ik weet niet of de man zich tot mij of de hond richt. Het dier ligt languit op de chirurgische tafel. Ik grijp het verchromde staal vast. De kerel ziet er verrekke geel uit in het gezicht, ongezond. Weinig vertrouwenwekkend. Hij mompelt. Spraken mensen maar wat duidelijker.

‘Werdowen op die leewtijd is altijd gewaarloijk. Ik wil wel de tandplak werwijderen, maar de achterpoot opereren doe ik niet meer. Waarom laat je haar op haar leewtijd nog op de sowa springen?’

Hij lijkt te grijnzen. Waarschijnlijk hoort hij zichzelf ‘SOA’ zeggen, ik wil evenwel niet *hineininterpretieren*. Hm, altijd weer dat Duits.

De hond is – nauwelijks – elf.

‘Moet ze dan op drie poten lopen?’ vraag ik.

Hij schokschoudert. De lamp boven hem knippert kort. Het staal van de tafel wil maar niet buigen onder mijn vaste grip. Hoe kan dat?

‘Wat is dat hier voor een keet?’ hoor ik mezelf roepen.

De dierenarts houdt zijn handen afwerend in de lucht. Ik haat het als ze zo beginnen. Hij zegt iets over *heupwerwangingen* bij bejaarden die ook niet meer uitgevoerd worden. Ach ja, laat iedereen maar creperen.

‘Ben je dood?’ vraag ik mezelf in de badkamerspiegel. Het glas is aangedampt. ‘Wachten we misschien de lente af? Wie weet wordt het nog wat met de mensen die we graag zien.’ Het bad loopt vol. Op de rand ligt een scheermes.

De hond overnacht bij de dierenarts. ‘Ze is niet zo goed uit de werdowing gekomen. Het is afwachten,’ wauwelde hij. Ik betwijfel sterk of mijn hond in goede handen is, maar procedure is procedure.

‘Ben je dood?’ herhaal ik. ‘Of mag ik zelf die vraag niet stellen?’

Ik klop met de vlakke hand op het glas. Mijn ogen zijn het enige dat ik in de spiegel zie.

‘Doden spreken niet,’ antwoordt mijn wazige ik.

Ik knip het licht boven de spiegel uit en stap het bad in.

Een teken van leven

Kijk, mijn dochter,
vliegende auto's
tel ze
gezonde sigaretten
rook ze
cola uit de keukenkraan
drink maar
drijvende koepels
speel daar

HALT
fokking retrofuturisme
allemaal leugens, schat

De toekomst is dood
te laat uitgebuikt
leve het verleden
te weinig uitgekleeft
papa grasduint voor jou
in schaamte, blad na blad

The point of no return
zij die vermoord hebben
of het proberen
zij die propere handen hebben
of het beweren
en de kloof, steeds breder

Maar zie, mijn kind,
als Alice stapt je vader
door de aangedampde spiegel
zoet Wonderland binnen –
zonder pillen hallucineren
en geen nood aan scheren

Voorbij oever en pijp
wacht ik op jou

Epiloog

*'When you close your eyes and you go to sleep
And it's down to the sound of a heartbeat
I can hear the things that you're dreaming about
When you open up your heart and the truth comes out
You tell me that you want me
You tell me that you need me
You tell me that you love me
And I know that I'm right
'Cause I hear it in the night'*

*The Romantics - 'Talking in your sleep'
(van het album In Heat uit 1983)*

*'Everybody's looking for the ladder
Everybody wants salvation of the soul
The steps you take are no easy road
But the reward is great
For those who want to go'*

*Prince and The Revolution - 'The ladder'
(van het album Around the World in a Day uit 1985)*

'I'm sorry, man, but I've got magic. I've got poetry in my fingertips. Most of the time – and this includes naps – I'm an F-18, bro. And I will destroy you in the air. I will deploy my ordinance to the ground.'

*Charlie Sheen (interview met Alex Jones voor het
radioprogramma The Alex Jones Show op de website
infowars.com, 24/2/2011)*

De proloog, maar dan anders

Ik schrijf en schaaf in het ouderlijke huis aan het eindeloos uitdijende *Geluk, dé handleiding*. Geluk is zo ongrijpbaar dat het tot in de kleinste details moet vastgelegd worden. En dat doe ik voor jou. Zeker nu je al zo ver in het boek zit. Bedankt daarvoor, trouwens. Werken de tips? App het me bij gelegenheid. Ik sta open voor aanpassingen in de tweede tot twintigste druk.

Goed, ik ben dus *creërende*, weergaloos nog wel, in de werk-kamer boven. Ooit was het mijn slaapkamer, jaren later die van mijn neefje. Aan de muur hangt een onnozele poster van Super Mario – het auteursbestaan, je moet er wat voor overhebben... maar ik wijk af. Plots gaat de bel. Verdomme. Zit ik hier net pa-rel-tjes van verhalen te schrijven, word ik gestoord. Geniet vooral even mee:

Persconferentie

Gewichtig opent de Auteur de persconferentie.

‘Mijne heren.’

Hij kijkt strak een journaliste vooraan in het publiek aan. Zijn toon is bepaald omineus.

‘Men vraagt mij, waarom schrijft U aan zo’n hoog tempo? Pure noodzaak! Wat niemand lijkt te begrijpen, is dat ik in de eerste plaats

lezer ben, dan pas Auteur. De enige verhalen die me oprecht leesplezier bezorgen, zijn, zonder omwegen gesteld, de prachtvertellingen die ik zelf heb geschreven.'

Fototoestellen klikken. Aanzwellend gefluister roezemoest door de persruimte. Bezwerend heft de Auteur de hand.

'Waarom nog langer zwijgen? Al sinds mijn zeventiende, toen ik op een gezegende dag voor het eerst de pen ter hand nam, schrijf ik om te lezen.'

De man maakt een perfect ingeoeffend, verontschuldigend gebaar.

'Toegegeven, het viel me in den beginne niet mee om "the day after", zoals onze Angelsaksische vrienden plegen te zeggen, verrast te worden door wat ik zelf aan gewillig papier had toevertrouwd.'

Het geluid in de zaal verstomt. Een verwachtingsvolle spanning heeft zich van het publiek meester gemaakt, zo lijkt het wel. Hier spreekt tenslotte een rasechte Auteur, nietwaar? Hoe vaak gebeurt dat in tijden van cultureel verval? De barbaren staan voor de poorten!

Vergenoegd stelt de Auteur vast dat hij het publiek in zijn greep heeft. Hij had het niet anders verwacht. Met autoritaire stem vervolgt hij zijn betoog. Hij verhaalt niet, hij doceert.

'Een vruchtbare periode van experimenteren brak aan. Drank. Wiet. Coke. Xtc. Orgieën met steeds meer deelnemers. De occasionele hond. Ik schreef terwijl ik van de wereld was. Na de eerste roes volgde steevast een tweede. De ik van gisteren verraste keer op keer de ik van vandaag. Nee, voor mij speelde niet langer het zogenaamde feest der herkenning. Die ervaring, ook niet min, laat ik graag aan mijn eerbiedwaardige collegae. Veel zoeter voor mij: de ochtendlijke surprises van een creatieveling zonder weerga. Bij het opstaan deed ik telkens weer een fabuleuze ontdekking, nog voor het ontbijt. Bladen vol monologen tussen de lingerie aan het voeteinde van het bed. Parabels achteloos gestrooid op overloop en trap. Haiku's op handgeschept papier tentoongesteld op het toilet. In de gang, op weg naar de ochtendkrant, volledige briefromans in elegant Frans! Terwijl de brave luitjes van stacaravans op de hei droomden, pende ik bij nacht en ontij, in het gezelschap van heerlijk ontrouwe gezellen, zinnen voor de eeuwigheid. Want, zo zeg ik u, wie zichzelf verrast, verrast ook de ander!'

Het publiek staart hem aan. Een cameraman maakt een onhandi-

ge beweging. De Auteur werpt hem een betekenisvolle blik toe. De arme man krijgt een rood hoofd.

Tevreden met de helderheid van zijn discours gaat de Auteur staan en spreidt zijn armen welwillend naar de menigte.

‘Mijne heren, en jongedame, ik dank u voor uw onverdeelde aandacht. Weet dit: zonder eerste lezer weliswaar geen Auteur, maar met uw secundaire leeservaring heeft ook u allen zonder uitzondering deel uitgemaakt van mijn wordingsproces. Dan ben ik nu klaar voor de uitreiking. Laat de vertegenwoordiger naderbij komen met de medaille.’

*

In de grotere zaal daarnaast barst een daverend applaus los voor de Nobelprijswinnaar voor Literatuur. Het comité start een videoverbinding met de dame, die duidelijk tot tranen toe bewogen is. De speech van de Auteur zal pas in uitgesteld relais, na de live-uitzending ginds, de ether in gaan.

Wereldliteratuur, toch? Niet zomaar het spul dat je verwacht van de man die in de SF/F/H-scène als de eerste laureaat van de Nobelprijs voor Middelmaat bestempeld wordt. Hal! Maar dan wordt er dus ge-fokking-beld. Meermaals zelfs.

Kut.

Boos stamp ik de trap af. Ja, ik durf dat, want ik ben de enige die thuis is. Geen idee waar mijn moer en vaar heen zijn, deze *tranche de vie* moet namelijk ook niet te sneu voor me worden. Zesenveertig jaar en ik woon halve dagen bij mijn ouders. Laat het ons hierop houden: ze zijn gaan wandelen.

Deur van de trapzaal – klinkt zo middeleeuws, dat woord, maar zo zeggen we dat hier in (...) – deur van de woonkamer, deur van de hal, ik trek de fokking voordeur open. Wat voor rare kwiet staat er voor mijn neus?

Een late twintiger, hij zweet sterk. Is hij hierheen gerend? Hij spreekt gebroken Engels. Het lijkt de wijk wel, maar dan bij me thuis, eh, bij mijn ouders thuis.

Vertel het eens, kereltje.

‘Hi, I live behind you. We forgot the keys at home. My girl-

friend is waiting at the door. She has the shopping bags and she needs to go to the bathroom.'

De snuiter zwaait met een witte plastic zak waar enkele stokbroden uit steken. Het is drie uur 's middags of zo. (Sorry, maar ik hou de tijd niet erg in de gaten als ik mijn gedachten aan het papier toevertrouw. Mag het even?)

'Do you have a ladder? So I can get to our garden?'

Ik kan er mijn vinger niet op leggen, maar er is iets met die man. Hij staat zowaar bijna in de hal. Alsof hij *Casa Incandenza* al heeft ingenomen. Voor zoveel zucht naar *Lebensraum* deins ik, ook uit hoofde van mijn beroep, achteruit. Jaja, Spaans en Duits na elkaar, in twee opeenvolgende zinnen. Topauteur, weet je wel. Maar dan in bijberoep.

De man aan de deur draagt een wit trainingspak met zwarte streep opzij. Nu pas zie ik dat hij een overmaatse *smartphone* in de hand heeft, met een wit kabeltje dat naar zijn broekzak leidt. Zijn toestel houdt qua grootte het midden tussen een uitklapbaar restaurantmenu en een strijkplank.

'I show you my girlfriend,' zegt hij.

Ik hou nooit mannen tegen die me foto's van een vrouw tonen. Hij duwt de halve strijkplank zo goed als tegen mijn neus. Ik deins verder terug – het is een diepe hal, want de Incandenzaatjes zijn geen armoedzaaiers – en zie een vrouw die een stuk ouder lijkt dan hij, maar nog heel goed voor de dag komt.

Hm, dat leeftijdsverschil. Ze staan wel samen op de foto. Of hij haar omarmt zie ik niet, hij zwaait alweer met het overmaatse ding in het rond. Het kabeltje is losgekomen en hangt slap uit zijn broekzak.

'She needs to go to the toilet.'

Ik weet het al, vriend.

Je let altijd op de verkeerde dingen. Ontvoering van een kind? 'Het was een zwarte auto, meneer de agent.' 'Welk merk, meneer?' Fuck off, flik, ik ken niets van auto's. 'Eh, het kan ook een grijze auto geweest zijn.' Zoiets.

Hier gaat het niet om *kidnapping*, voor zover ik weet. Ik voel me nog jong, maar ook niet zó jong, dat ik denk in het ouderlijke

huis – brrr, de ironie – gekidnapt te worden. Ja, dit lijkt eindelijk lang te duren op papier, maar in werkelijkheid zeg ik al na twee seconden tegen die kerel: ‘Follow me!’ Ik denk van mezelf dat ik vastbesloten, ja zelfs dapper klink als ik hem toespreek.

Als we door de woonkamer benen – ik lijk de haast van mijn onverwachte bezoeker over te nemen – en we de elfendertig dure verzamelobjecten van mijn vader passeren (verrekijkers, sextants en azimuths – vraag me niet wat die laatste precies zijn), vrees ik even dat de kerel de boel ofwel komt verkennen ofwel meteen aan het stelen slaat.

Ik begin het wel wat spannend te vinden, precies hetzelfde gevoel als wanneer ik in de wijk loop en net die meid zie van wie ik direct weet: die wil ik *pakken*. Beetje opgewonden dus. Leve het gevaar! We staan intussen in de tuin – verbeeld je maar de vele rijkelijk gevulde vertrekken die we intussen hebben doorgelopen.

‘The ladder?’

Veel zegt die kerel niet. En ik moet verdomme zelf de ladder uit de stal halen, openklappen en mooi tegen de muur zetten. Het is niet alsof die luiwammes me helpt. Hij staat daar met in de ene hand zijn prutszak vol armeluizenbrood en in de andere zijn dure *smartphone* met fokking *oversized* scherm.

Voordat ik eraan denk hem op zijn luiheid aan te spreken, klimt hij de ladder op. Het kan niet snel genoeg gaan. Volgens mij heeft zijn vriendin intussen al de hele straat ondergeplast, maar *whatever*. Als hij van de dekstenen op de scheidingsmuur met de burens naar de dakpannen van onze stal overstapt, weet ik nog net te vragen: ‘How are you gonna get down?’

‘There’s a tree.’

Ja, daar kan je van op aan. Ondanks het geleuter van de Groenen is er altijd wel een fokking boom in de fokking tuin. Ik dwaal weer af. Te veel gecreëerd daarnet, zie je. Ik kan de kraan niet zomaar dichtdraaien: de zinnelijke zinnen blijven uit mijn pen vloeien.

En dan verdwijnt Meneer Trainingspak uit beeld. Mooi, opgeruimd staat netjes. Ik kijk even rond in de tuin. Altijd een

pijnlijk moment: hier, bij de Incandenzaatjes, is die werkelijk beeldschoon, bij me thuis vormt de hof een soort brousse waar zelfs de rebellen in Oost-Congo voor terugdeinzen.

Om een lang verhaal kort te maken: ik berg de ladder in de stal op, negeer de kleurenpracht van de lusthof en ga binnen de koelkast plunderen. *Freeloading at its finest!* Na een bak yoghurt, twee potjes rijstpap, een cola en natuurlijk wat speculoos ben ik het hele voorval vergeten. De Literatuur wacht boven!

Een dag of vijf later. *Geluk, dé handleiding* is aan het uitgroeien tot het boek dat volgend jaar onvermijdelijk de FINTRO Boekenbon of hoe heet die troep zal winnen. Terwijl ik nuance na nuance *na nuance* aanbreng in de tekst, gaat alweer de bel. Nou, boeien! De Incandenzaatjes zijn thuis, zij zullen dat varkentje wel wassen.

But no such luck. Mijn moeder komt mijn heiligdom binnengewaaid en vraagt buiten adem: 'Heb jij... vorige week... een man... binnengelaten?'

Oh shit.

'Euh ja?'

'Kom eens... mee naar beneden.'

Miljaar. Klinkt als foute boel, maar misschien zit er een verhaal in?

Aan de voordeur staan twee vrouwen, een jonge (te dik) en een afgeleefd model. Tja, *can't win 'em all*. De dikke vraagt me: 'Heb jij vorige week de ex-vriend van mijn mama binnengelaten?'

Ja, zeker? Ex?

Ik schraap mijn keel en kijk de moeder van het stel zo uitdrukkingsloos mogelijk aan. 'Hij zei dat je naar het toilet moest.' Dat klinkt fokking stom en ongeloofwaardig als ik het

mezelf hoor zeggen, dus gooi ik er snel achteraan: 'Je stond ook met boodschappen te wachten, dacht ik.'

De moeder, die ik in haar huidige staat niet herken van de foto – het smartphonescherf was nochtans fokking groot genoeg – klaagt: 'Hij heeft mij klof gegeven. Hij heeft het glas van de achterdeur ingeslagen. Hij heeft in de tuin gegeten en gewacht.'

Nu wil ik niets afdoen aan haar verhaal, maar waarom vertelt ze het in omgekeerde volgorde? Dat mag je alleen doen als je mensen iets heel dramatisch wil vertellen. Over een verkrachting in een park bijvoorbeeld.

'Hij wilde mij verkrachten,' zegt ze, 'ik heb mij opgesloten in het toilet en de politie gebeld.'

Fokking hell. *I just can't catch a break.*

De dochter knikt ernstig en kijkt me vervolgens boos aan.

'Hij stalkt mij al anderhalf jaar,' gaat de moeder verder.

Mijn moeder staat er trouwens ook reeds de hele tijd bij, in die ruime hal van ons. Van hen. He, lastig. Het lijkt me geen goed idee om na te gaan hoe zij naar me kijkt. Ik kijk strak voor me uit, naar de moeder die door Meneer Trainingspak afgeranseld werd, en die ik niet van de foto herken. *Het was een zwarte auto, meneer de agent, of een grijze.*

'Hij mag van de rechter niet in mijn buurt komen,' vervolgt de vrouw haar trieste historie. Wat mij betreft mag ze stilaan zwijgen, want ik zak door de grond van schaamte, en hey, dit boek gaat vooral over mij en minder over al die vrouwen, toch?

Haar dochter kijkt me steeds nijldiger aan.

Wat zeg je in dit soort situaties? 'Sorry, ik ben een domme lul.' Iets in die trant? Dat lijkt me wel impliciet duidelijk. Ongelofelijk eigenlijk, en dat van de man die *Geluk, dé handleiding* aan het schrijven is. Zoiets kan je niet verzinnen.

Ik hef mijn handen afwerend in de lucht. Dat is ook een zinnetje dat ik in mijn genreverhalen, de fokking SF, de fokking fantasy en vooral de fokking horror graag bezig. Maar nu doe ik het echt. Of toch een beetje. Mijn armen gaan daadwerkelijk omhoog, halverwege laat ik ze weer langs mijn lijf vallen – stel

je hierbij gerust mijn gespierde torso voor, toe maar. Want ik besef: *you fucked up, bro*. Hier helpen geen verontschuldiging, geen seksverhalen met een sausje van wanhoop eroverheen, geen concrete handvatten voor geluk.

Voor me staat een vrouw die als bokszak heeft gediend.
Door mij. Door fokking mij.

Dat doet de deur dicht. Einde verhaal.

Slotbedenking

*'Da girl them, da girl them, da girl them ho!
Them all like to have fun now
Da girl them, da girl them, da girl them hey!
I wanna have sex on the beach
Come on, move your body
Sex on the beach
I wanna have sex on the beach
Come on, there's a party
Sex on the beach
Come on, there's a party tonight!'*

T-Spoon - 'Sex on the beach' (single uit 1997)

*'I'm not going to, period, the end. I blinked and I cured
my brain, that's how. Everybody has the power. (...)
Can't is the cancer of happen.'*

*Charlie Sheen sluit een terugval qua gebruik van
verdovende middelen uit. (interview met Andrea
Canning voor het televisieprogramma 20/20 van
zender ABC, 28/2/2011)*

Toogpraat

‘Het enige dat erger is dan metafiction,’ mompelt Preben, ‘is autofiction. Het is ook allemaal nogal tranerig. Moet dat zo dramatisch, vraag ik mij af. En je vrouwbeeld, hm...’

Op de toog staat een Chouffe. Die wil ik op dit moment heel graag over Preben uitgieten. Maar ja, vrienden zeggen elkaar altijd de waarheid. Als Preben klaar is met zijn voorwendsel van “ik strik even mijn veters” en zijn fiere lijf weer boven de toog opduikt, ben ik klaar voor de confrontatie. Ik drink dan ook geen Chouffe, maar *cocktails* zoals Long Island Iced Tea en Sex on the Beach – lekker door elkaar, dat spreekt voor zich. Ik kan namelijk dat soort drankjes aan. Ik ben het mannetje. Rond Prebens mond speelt een zenuwtrekje. Ik ruik mijn kans.

‘Als we dan toch eerlijk zijn, jouw debuut was kut, achteraf gezien.’

‘Haha, ieder debuut is kut, achteraf gezien. Bij jou is het al vooraf kut. Kut met peren zelfs.’ Preben klopt met gebalde vuist op het manuscript van *Geluk, dé handleiding*, dat tussen ons in op de toog ligt. Er zit een biervlek op het voorblad. Past wel, vind ik.

‘Ik maak een grapje, Preben. Je debuut was goed, het is de drank die spreekt. Sinds wanneer zeg je zo vaak “kut”?’

‘Sinds ik je fokking boek las.’

We bulderen van het lachen. De barvrouw kijkt verveeld naar ons. Ouder dan drieëntwintig kan ze niet zijn. Schouderlang ravenzwart haar... maar ik wijk af van de Literatuur.

‘Goed, geef me je rangschikking,’ stel ik voor.

‘Hoe bedoel je?’

‘Wel, zet eens de genres op een rij. Hé, juffrouw, we willen een rondje bestellen.’

Preben zucht diep en neemt een slok. En nog een slok.

‘Je hebt er zelf om gevraagd... Bovenaan heb je de Maatschappijkritische Literatuur, met hoofdletters, dus de tensroman enzovoort. Omdat we vrienden zijn, zet ik daaronder het Zuid-Amerikaans magisch realisme.’

‘En Daisne en Lampo dan?’

‘Lampo leest alsof zijn werk driehonderd jaar geleden geschreven is.’

‘Tsss! En Daisne?’

‘Over inwoners van (...) weiger ik uit te weiden.’

Het meisje achter de bar – ik noem alle vrouwen “meisjes” tot ze vijftig zijn, dat geeft me speling bij meisjes die pas zestien zijn – schuift ons een *cocktail* en een blond bier toe. Ze gaat direct weer tegen de spiegeltegels aan de muur leunen. Volgens mij praten Preben en ik heel luid. Ik kijk rond. Er zijn slechts drie anderen in dit donker hol. In de hoek zit een dame in een krakende lederen fauteuil. Ze ziet er zo verweerd uit als gebarsten kleigrond onder de onbarmhartige zon in Ethiopië. Voor haar staat een glas Kir Royal op een tafeltje. Ewww. Niet dat Long Island Iced Tea veel beter is, natuurlijk. *Sic transit gloria mundi*. Een beer van een kerel waggelt naar het toilet. Zijn donkerblauwe trainingsbroek, die al begint te pluizen, zakt onderweg een beetje naar beneden. Ik krijg inkijk in zijn harige bouwvakkersreet. Waarvoor dank. Aan een tafeltje rechts zit een dame van begin de dertig, die – lijkt me – klaar is met de dagshift in de wijk. Ze is helemaal opgetut, op die manier. Vanzelfsprekend draagt ze nu “burgerkledij”. Ik kijk op mijn horloge; het is iets na elfen. Ik vind het alvast plausibel. De dame aan dit tafeltje herken ik weliswaar niet, maar dat is vaak het geval. Anderzijds denk ik dat werkelijk iedereen uit de wijk komt.

Zoveel wijkbezoek de afgelopen jaren, dat kan niet gezond zijn. Ach ja.

‘Ben je dood?’ vraagt Preben.

‘Schrijf je eigen zinnen. Ik kijk gewoon een beetje rond.’

‘Wat denk je van de vrouw aan dat tafeltje?’ Hij wijst naar de dame-uit-misschien-de-wijk. Dit is een uitermate onprebeniaanse vraag. Ongetwijfeld wordt dit zijn laatste Chouffe. (Nou ja, je weet maar nooit.) We zijn dan ook op een schrikbaarend vroeg uur beginnen te zuipen.

Ik negeer zijn vraag. ‘Hoe zat dat nu met die gast uit je debuut,’ wil ik weten, ‘de zieligaard met dat tropenbezoek, die AIDS opliep? Wie was dat?’ Onlangs heb ik (...) herlezen. Prebens debuut was goed; ik moet nog tien jaar oefenen om op dat niveau te kunnen schrijven.

‘Typisch voor jou om vragen te stellen over een wegwerp-personage.’

Jezus. ‘Wel, ik vond hem herkenbaar.’

‘Hahaha. Dat geloof ik graag, nu.’

Tijd om Preben bij de les te houden, geloof ik. ‘Ga eens verder met die lijst.’

‘Mm. Maatschappijkritische Literatuur, Zuid-Amerikaans magisch realisme, dus geen fokking Lampo, en dan...’

Hij valt stil. Ik neem de gelegenheid te baat om naar de meid achter de toog te loeren. Ik kan het me inbeelden, maar volgens mij steekt ze haar middelvinger naar me op. Prachtig. Misschien duik ik straks even de wijk in. O ja *shit*, dat doe ik niet meer sinds Denise zei dat ze hier niet eeuwig zou blijven. Het is beter om het afscheid te vermijden dan het te doorleven. En zonder Denise... Fok de wijk. Wat is het leven saai en voorspelbaar geworden sindsdien. Niet dat ik Red Bull-Anna-*levels* van drama in mijn leven nodig heb, maar toch... Gelukkig zijn er *cocktails* met foute namen.

‘Komaan man, de lijst!’ Ik ben boos om de herinnering aan Denise.

‘Jaja,’ zegt hij snel, ‘voor de duidelijkheid, ik deel in naar inhoud, niet naar vorm.’

‘Hoe dronken denk je wel niet dat ik ben?’

‘De Bildungsroman...’ herneemt hij.

Ik steek snel een vinger in de lucht.

‘Nee, jouw fokking boek is zeker geen Bildungsroman, (...). Het is niet omdat je lesgeeft, of denkt dat te kunnen, dat je een Bildungsroman schrijft.’

Het is blijkbaar tijd voor de grappen met meerdere lagen.

Hij ratelt voort: ‘De Bildungsroman, de psychologische roman, de zedenschets, de ideeënroman...’

‘Zowat alles is een ideeënroman.’

‘Gast, zwijg eens vijf minuten. Je zou nog geen ideeënroman herkennen als er een rode strik rond hing.’

Dit is ware vriendschap: *no holds barred!*

‘Dus, zoals ik zei, de ideeënroman, vervolgens het liefdesverhaal, de schelmenroman...’

Ik ga wat meer rechtop zitten, maar durf mijn vinger niet meer op te steken.

‘... de historische roman, en dan komen we stilaan bij de rommel terecht.’

Ik zet me schrap, wat niet meevalt na ik weet niet hoeveel drankjes.

‘Het detectiveverhaal, de thriller, de fantastische vertelling, sciencefiction, horror, de familieroman, de fokking streekroman, en dan het spul op de bodem. De zeeroman, de *western*, metafiction en ten slotte de autobiografische roman. Poëzie en drama zijn vanzelfsprekend ver verheven boven alles wat ik al opgesomd heb. En over non-fictie gaan we het niet hebben.’

‘Enfin, Preben, er bestaat toch goede autofictie.’

‘Ja, boeken over auto’s.’

Fokking grapjas.

Hij kijkt me schuin aan. ‘Je ziet eruit alsof je ooit een *western* hebt geschreven, en ik bedoel niet dat filmverhaal in je bundel.’

‘Is het omdat die dikke directeur een onnozele cowboyhoed draagt in dat andere verhaal?’

‘Dat detail herinner ik me niet. Zeg eens, die *western*?’

Hij heeft fokking gelijk. Preben heeft altijd gelijk. Gelukkig is hij een sympathieke kerel, anders zou me dat trekje al gauw tegenstaan.

Met een zuur gezicht zeg ik: 'Jaaaa...'

'Haha, ik wil de titel horen.'

'Oké dan. "Cloudy Whispers dochter." Blij zo?'

'Geen commentaar.' Hij proest het uit.

'Preben, fokker, als het zo zit, voeg ik het verhaal hieronder in. Het is trouwens onafgewerkt.'

'Een beetje zoals je manuscript dus.'

Die kerel zit me te stangen dat het geen naam heeft. Ik nip van mijn *cocktail*. De Long Island Iced Tea smaakt hoe langer hoe zoeter. Ik vrees dat dit geen goed teken is. En jawel...

'Bedankt voor alles,' flap ik eruit.

'Huh?' zegt Preben.

'Gewoon, om er voor mij te zijn en zo.'

'Echt?' Prebens wenkbrauwen gaan de hoogte in.

Ik kuch. 'Maar serieus, wat vond je van mijn boek?'

'Voor autofictie is het wel oké. Het mag een stuk harder. Misschien helpt het als je sommige thema's benadrukt via muziek of citaten. En keil wat meer fictie in je boek.'

'Harder? Ik zie niet in hoe ik verder kan gaan dan wat in het openingsverhaal staat. Het is nu al zo erg. Anders nog opmerkingen?'

'De indeling is een beetje onoverzichtelijk.'

'Mja, het leven van de hoofdpersoon is ook niet erg strak, dus... Ik kijk er eens naar. Ga je het boek kopen?'

'Goh, ik hou alvast het manuscript.'

Oké dan.

'Natuurlijk koop ik je boek, onnozelaar.' Preben grijnst.

'Laatste ronde,' zegt de schoonheid achter de toog.

**Index van de mensen
die ik niet begrijp
+ incidentie van
het woord 'fokking'**

VROUWEN DIE IK NIET BEGRIJP

PROLOOG

postbode (ros en Pools)

Ayla (zestien)

Bé (koffie)

vrouwmeneren (strakke strepen)

caissière (belt niet)

vorige caissière (geen kruit)

DEEL EEN: GEDOOGD

Anna#1 / Red Bull-Anna / mijn muizenmeisje / Shakira
(tractoronderdelen)

huisbazin (West-Vlaming)

Katy Perry (Pomeriaan)

postbediende (kakmadam)

Manon / Mona (prutsmassage; verderop: 'Red light special')

Winnie / Pooh (tv-scherf)

Caro (kink)

Milla (te dik, sorry)

anonieme blonde (*this bird has flown*)

Lian (zus)

Gaëlle (zus)

Miranda (Mens erger je niet!)

Katarina / Kat (prijslijst)

Michelle (jasje)

Franka (Rosetta Stone)
Mia (post-groepsreis)
Rina (post-groepsreis)
Sietske (het klopt niet)
Clara (betoging)
Anna#2 (gestolen fiets)
Yvonne / Yv (keffertje)
Faye (*Mexican stand-off*)
Chiara (bezorgde blik)
Anna#3 (gevallen pistool)
Anna#4 (ingeslagen raam)
Egyptische vrouw (ongeïnteresseerd)
Jonah (jaloersmakerij)
X (*human trafficking?*)
Xandri (Nicole van Hugo)
vriendinnen uit de echte wereld (zwart-wit)
Mor(g)ane (stille genieter)
Noord-Afrikaans type (zenuwachtig)
Irena (feniks)
Ilana (stokoud contact)
Ines (dagvriendin)
Samantha / Sam (*The Patriot*)
Joyce (Dubai)
Britt (*P-Magazine*, Kaye Styles)
Suus (coke)
Denise (de laatste ooit)
Keira (wurging)
naamloze vrouw#1 (Spanje)
zus (Ierland; verderop: tolkt en vertaalt; nog verderop: flute in de hand)
vriendin#1 / Fraukje (Ierland; verderop: “nee” betekent “nee”)
naamloze vrouw#2 (Ierland)
Keira's collega (binnenstormer)
justitieassistent (redding)
vriendin#2 / Fien (zeventien; verderop: museum)
Inga (briefje)
Valerie (bindingsangst)

Eveline / Evy (Bob-sleutel)
Suzy (wafel)
Ianthe (volleybal)
Ada ([on]wensdochter#1)
Beyoncé (namendief)
vriendin#3 / verjaarmeisje (naam voor dochter; verderop:
karaoke)
Mara (kinderbrief)
Aaliyah (abortus)
arts (labjas)
Myrthe (tweepersoonsbed)
Russin (slapend)
meisje (in de armen van de Russin)
Anita (Mariabeeld)
June (*Viel Erfolg!*)
Maaike (onbeholpen)
Heike (bord vol koekjes)
vriendin#4 / je (bom in de keuken)
vriendin#5 / je (meidenweekend)
An#1 (parfum)
Ine (manège)
poetsvrouw (raam)
Solange (verjaardag)
Annie (concert)
Kate (concert)
Rose (bankje)
dame op barkruk (mandje)
stripteaseuse#1 (klein podium)
stripteaseuse#2 (biljet)
Eva (tienergevoelens)
Jennifer (bijles)
Emilia (piano; verderop: fotoalbums)
rondhangende vrouw (rugzakje)
Mariska (piercings)
Ma Incandenza (bloembakken; verderop: zieke iedereen; nog
verderop: kruiswoordraadsels)
Milène (overdosis)

Ann (*Yvonne, prinses van Bourgondië*)
Leen (niet Ann)
niet-Amanda (*stewardess*)
Amy Winehouse (*come on over*; verderop: rinkel en klik)
Marie (Haha, *jet lag!*)
blonde Scandinavische (aambeien)
vrouw van de baas (gastvrij)
LIFE vriendin (praat honderduit)
hyperreligieuze vrouw (Korea, niet Zuid-Korea)
Japanse vrouwen (beeldschoon)
Sara (kerstroosadept)
moeder (haar zoon is murw)
Anna H (H voor hartstocht)
collega (camper)
verpleegster#1 (bloedafname)
vrouw (*helpdesk*)
(...) (behangpapier)
Temptation Megan (blonde stoot)
banksnol (kredietlijn)
Whitney Houston (*thegreatestloveofall*)

DEEL TWEE: SCHADUWKIND

verpleegster#2 (onverstoorbaar)
jij (museum)
Anke (mildheid)
Cleo (wensdochter#2)
Ineke (wensdochter#3)
zij (kindersterfte)
Bay (Wie heet er nu Bay?)
Lola Jade (mooie naam)
Benedetta ("Daddy")
Selene (spiegel)
Muriel (geweest)
An#2 (plots professioneel)
jij (niets wil ik van je)
Olivia Cláudia Motta Casta (model)

DEEL DRIE: SAMEN

Marilla (naakt en onbestemd)
Portugese bestuurster (ultieme droom)
Esther Vandavelde (Ontmoeting)
geen Amerikaanse griet (Dodge Ram)
zwartharige twintiger (tientonner)
Alice (actrice)
Mary Ann (*make-up artist*)
Marjolein (straaljager)
Eimiryra (Zij Die Plots Was)
Eisa (slapende echtgenote)
ranke vrouwen (hoge jukbeenderen, kunstig gevlochten haar)
Ella (Torenstad)

DEEL VIER: SCHITTERING

buurvrouw#1 (wil haar man verlaten)
Ariana Grande (jonge lippen#1)
Miley Cyrus (jonge lippen#2)
barista (jonge lippen#3 plus lentefris)
Charlene / Chaz (scheiding)
buurvrouw#2 (krant)
Henriëtta (fok wie dat ook is)
Antwerpse (sekslijn)
conducteur (grensoverschrijdend gedrag)
de Revolutionaire Nonnen (baretten zo rood als de Rolls Royce)
verpleegster#3 (lichte snor)

DEEL VIJF: LICHTHEID

Lisa (*micromanagement*)
Debby / Peggy (platitude)
Adina Howard (**pump pump**)

DEEL ZES: LEVE DECEMBER!

Sonja Toepfer (*Gedenkarbeit*)
moeder van mangajongen (dure mantel)
mijn dochter (vliegende auto's)

EPILOOG

journaliste (strak aangekeken)
gelukkige dame (Nobelprijswinnares)
girlfriend (*waiting at the door*)
dochter van *girlfriend* (nijdig)

SLOTBEDENKING

meisje achter de toog (schoonheid)
vrouw in fauteuil (gebarsten kleigronde)
dame aan het tafeltje (burgerkledij)

MAN DIE IK NIET BEGRIJP

(...) / Marius / M. Incandenza (voorspelbaar, maar evengoed
niet te doorgronden)

INCIDENTIE VAN HET WOORD “FOKKING”

Honderdnegenendertig keer. (Minder dan verwacht.)

Verantwoording

Een handvol verhalen en gedichten werd eerder gepubliceerd, onder een andere titel.

Dankwoord

Velen hielpen me. Bedankt!
Elke (redactie en proeflezing),
Ruben (proeflezing),
Bruno (redactie van en nieuwe titel voor het verhaal
'Wielsverwant'),
Antoni en Charles (redactie van het verhaal 'Schouder aan
schouder'),
de auteurs en lezers die het verhaal 'Kooi' stroomlijnden,
Anna H. (toestemming voor het prozagedicht 'Anna, geen
Anna'),
Django en Anaïd (inspiratie voor het gedicht 'Doorgang'),
Jeroen (*feedback* bij de gedichten 'Konijn' en 'De rest van de
wereld'),
Chris en Dirk (goede raad over publicatie),
Johnny (dit uitgeven is een sprong in het ongewisse, dank je
voor je vertrouwen),

Mandy (coverillustratie en *feedback*),
Laura en Mike (aanmoediging, kansen, vertrouwen en de
inspiratie die Mikes verhaal 'Wensdochter' me schonk voor
het tweede deel van de bundel)
Caroline (het rechte pad in kromme tijden),
en ook dank aan Frank B., Patrick en Olav.

Deze bundel ontsproot uit de vertelling 'Philisterland'.
Ik bedank iedereen die het verhaal las en me commentaar
bezorgde.

Zoals steeds dank aan Frank R. en Harald, die me elk op hun
manier aan het schrijven zetten.

En natuurlijk... met dank aan alle Anna's en Denises van deze
wereld.

So long, Charlie Sheen.

Marius Roderik Vahlkamp

(°1975, Zelzate) Woonde als kind enkele jaren in Stuttgart. Hij studeerde kunstwetenschappen in Gent. Meteen na zijn studies schreef hij de niet gepubliceerde novelle *De man die achterom keek*, een deels autobiografisch werk waarin al veel elementen zaten die opnieuw in *Geluk, dé handleiding* opduiken. In die periode ontstond ook 'Licht uit', de eerste versie van het verhaal 'Kooi'.

Rond zijn dertigste pende hij de onvoltooide bundel *Spaak*, met verhalen over wielrennen. De vertelling 'Wielsverwant' werd oorspronkelijk voor dit project geschreven.

Vanzelfsprekend brengt Marius de levenslessen uit *Geluk, dé handleiding* dagelijks in de praktijk. Hij deelt binnen afzienbare tijd dan ook graag zijn hervonden geluk met jou in *Voorpret*. Voor zijn tweede bundel krabbelt hij momenteel verhalen en gedichten op blaadjes groot en klein neer. Wordt het opnieuw grotendeels autofictie? Wie weet!

Marius houdt van opera, honden, onbereikbare vrouwen en mensen die zijn boek kopen. Wil je iets kwijt over *Geluk, dé handleiding* of heb je een onfeilbaar *get-rich-quick scheme*? Stuur een mailtje naar lifecoachvahlkamp@gmail.com.

Mandy Bekaert – interview

We ontmoeten Mandy Bekaert bij de uitgever van het boek *Catalina en de vijf prinsen van Mondus* dat zij illustreerde. Ze verschijnt vanachter een grote platte doos waaruit ze de ene tekening na de andere haalt; onwennig bij het idee om te worden geïnterviewd. We bladeren door haar schetsen en het is meteen duidelijk: tekenen is haar taal en haar tekeningen zijn ‘welsprekend’.

Tekende je als kind al veel?

In mijn hoofd heb ik het beeld van mijn vader, (*n.v.d.r. Johnny Bekaert, tekende voor o.m. Knack en De Standaard*). Ik zit naast hem aan mijn tekentafel. Ik herinner me vooral het enthousiasme waarmee ik met papier en potlood tekeer ging en de honderden strips die mijn vader in zijn bibliotheek heeft.

Wie zijn je grote voorbeelden?

Het expressionisme in haar totaliteit, waaronder ook de beeldhouwwerken van Willhelm Lehmbruck, de schilderijen van El Greco, Van Gogh, de Duitse expressionisten maar ook Toulouse Lautrec, Honoré Daumier, Spilliaert, Basquiat, Sam Dillemans en Jules De Bruycker. Ik word vooral aangetrokken door de voorbereidende schetsen en modelschetsen van een werk, méér dan door het afgewerkte schilderij of

beeldhouwwerk. Het is vreemd dat we een schets doorgaans niet als volwaardig beschouwen. Voor mij zijn ze spontaner en boeiender dan het eindwerk, het schilderij. Kijk maar naar de fantastische schetsen van Edward Hopper. Wat een knappe tekenaar, maar iedereen kent hem enkel van zijn verstilte, ingetogen schilderijen.

Wat is je favoriete thema?

De menselijke conditie staat centraal in mijn werk.

Psychische kwetsbaarheid is een van de thema's waarmee ik me kan identificeren; ik teken er ook naar op dit moment. Mijn tekeningen richten zich op de innerlijke wereld, hetgeen zich achter de façade afspeelt. Maar ook de verwoestende kracht van mensen onderling, extremisme en hooliganisme intrigeren mij.

Je bent geëngageerd?

Wat bedoel je met engagement? Persoonlijk vind ik het belangrijk om met een bewuste blik in onze maatschappij en in de wereld te staan. Tegelijkertijd is het interessant om afstand te nemen, om te kunnen observeren en reflecteren en met een kritische blik maatschappelijke systemen te bekijken. In die zin is het voor mij moeilijk om niet betrokken te zijn. Er gebeurt zoveel op wereldvlak dat je niet onverschillig kan toekijken. Thema's als klimaat, feminisme, oorlog, onrecht houden mij bezig. Ook ben ik politiek bewust. Wat mij raakt, probeer ik om te zetten in een schets. Maar niet alle schetsen worden tekeningen en niet alle tekeningen worden getoond.

Waar kunnen we je werk zien?

Ik heb verschillende keren geëxposeerd in de Seed Factory (*n.v.d.r. Het Brusselse Huis van het Beeld*), telkens in opdracht. Deelnemers wordt gevraagd om een illustratie te maken naar een bepaald thema. Het is vaak zoeken naar een aanknopingspunt, maar het thema is zo ruim te interpreteren dat je uiteindelijk een uitweg vindt voor een bepaald beeld. Verder heb ik nog meegewerkt aan de expositie 'Death with

a smile' in het Mexicaanse Design Museum te Mexico City. Mijn deelname aan exposities is tot op heden bescheiden gebleven. De laatste jaren heb ik me op de illustraties voor het boek *Catalina en de vijf prinsen van Mondus* gefocust.

Je maakt altijd zwart-wit tekeningen?

Met potlood is het fijner en intenser werken, terwijl je met houtskool monumentaler kan werken. Kleur is tot op heden niet zo mijn ding. Wat niet wil zeggen dat ik er niet mee aan de slag wil gaan. Ik ga er zeker nog mee experimenteren... Kleur leidt snel af, waardoor je niet altijd blijft bij de essentie van wat ik wil tonen. Zwart-wit is direct, elke fout is meer zichtbaar. Potlood is een taai materiaal, het is moeilijker om bepaalde effecten te bekomen.

Ik zie op je tekeningen momentopnames van houdingen die een menselijk model niet lang kan volhouden. Toch heb jij ze zo nauwkeurig vastgezet. Ben je een snelschetser?

Als je naar levend model schetst, is er weinig tijd om veel na te denken. De poses zijn vaak kort: 2 tot 8 à 10 minuten per pose. Hoe korter de tijd, des te complexer de pose en des te interessanter. Ik geniet van het snelschetsen, je bent heel erg in het moment en het moet nú op het papier komen. Soms lukt het, soms blijf je gefrustreerd achter. Het ene model is ook het andere niet. Sommige modellen spreken je aan, terwijl andere je weinig doen. Het is persoonlijk. Af en toe is er een klik en kan je een band opbouwen met het model. Olga, het model waar ik vaak naar teken, heeft ook model gestaan voor het boek *Catalina*.

Teken je vrouwen die hun mannetje kunnen staan?

In het boek *Catalina* is gender een belangrijk thema. De prinses wordt belaagd door prinsen met slechte bedoelingen. Op het eerste gezicht komt het cliché over, maar het is een gelaagd verhaal. Het psychologische karakter van het hoofdpersonage spookt doorheen het verhaal. Maar het is geen hoofdthema voor al mijn tekeningen, en zeker niet voor

de modelschetsen. In modeltekeningen ben ik volledig vrij en probeer ik onbevangen te kijken en te tekenen.

Toch zie ik eerder getormenteerde vrouwen, geen lieflijke dames...

Het hangt ervan af hoe je het bekijkt. Er zit beweging in de modelschetsen. Het is niet mijn bedoeling om gekwelde, getekende vrouwen neer te pennen. Wel echte mensen van vlees en bloed. Mensen met handen en voeten die zitten, steunen of liggen, die bukken, hurken, en met handen waarvan je weet dat ze geleefd hebben. Het is spelen met het lichaam; bepaalde details zoals nagels, gelaatstrekken, probeer ik op het papier te krijgen met als doel het model te typeren. Mijn illustraties daarentegen kunnen in functie van het onderwerp wel getormenteerd overkomen, maar dat is daar dan ook de bedoeling. Zo zijn mijn illustraties voor het boek geen typische prinses- en sprookjesbeelden, maar weerspiegelen ze het psychisch lijden van Catalina.

Met heel expressionistisch getekende handen en voeten, vaak ook groot.

Het klopt dat ik beïnvloed ben door de expressionisten: grote handen en voeten, langgerekte lichamen. Je kan de spanning in een lichaam doortrekken naar de handen en voeten waardoor een modelschets explicieter en expressiever wordt. Naast een gelaat zijn handen en voeten ook de lichaamsdelen die een emotie kunnen weergeven en versterken.

Wat doet kunst met een tekenaar?

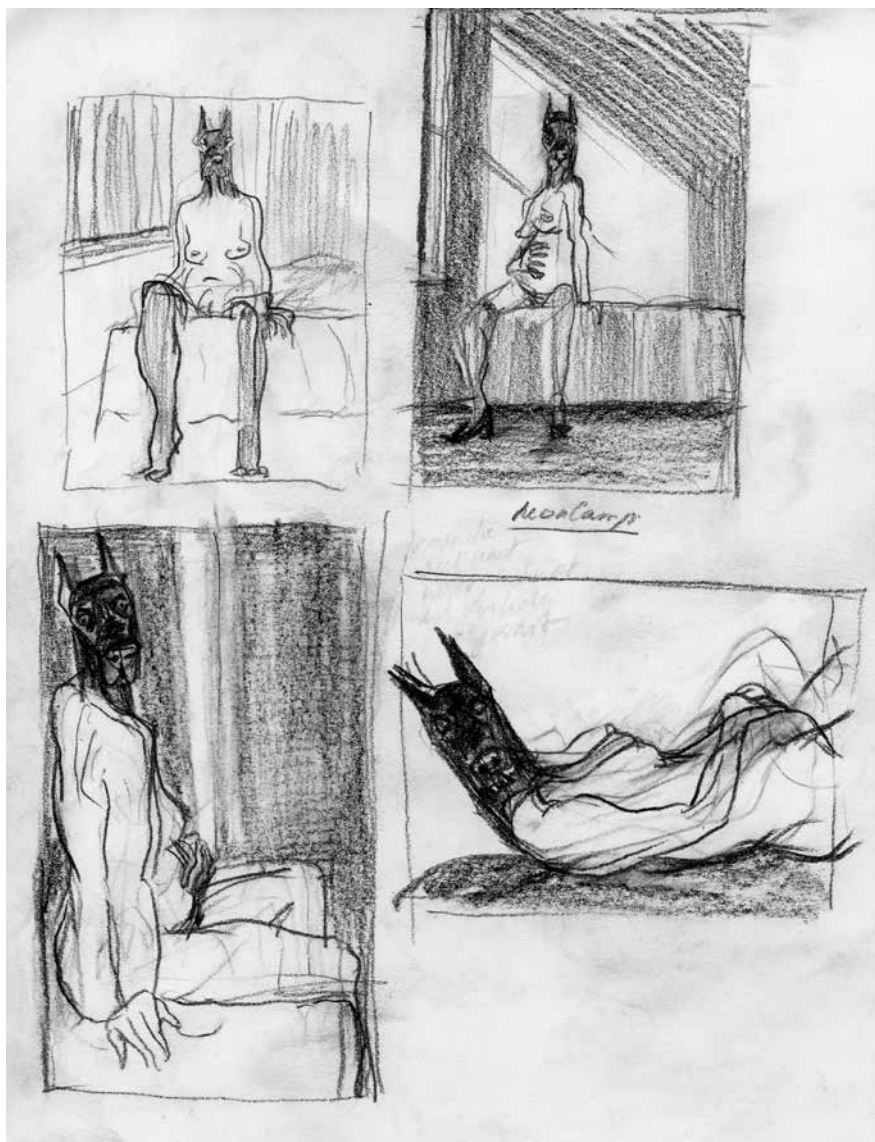
Ze werkt inspirerend; ze doet je nadenken en reflecteren. Kunst is een communicatiemiddel. Het geeft me de mogelijkheid om te communiceren en in contact te staan met andere werken van tekenaars en kunstenaars uit eender welk tijdperk. Kunst helpt je je blik te verruimen en met een andere invalshoek naar de wereld te kijken. In het beste geval raakt ze je.

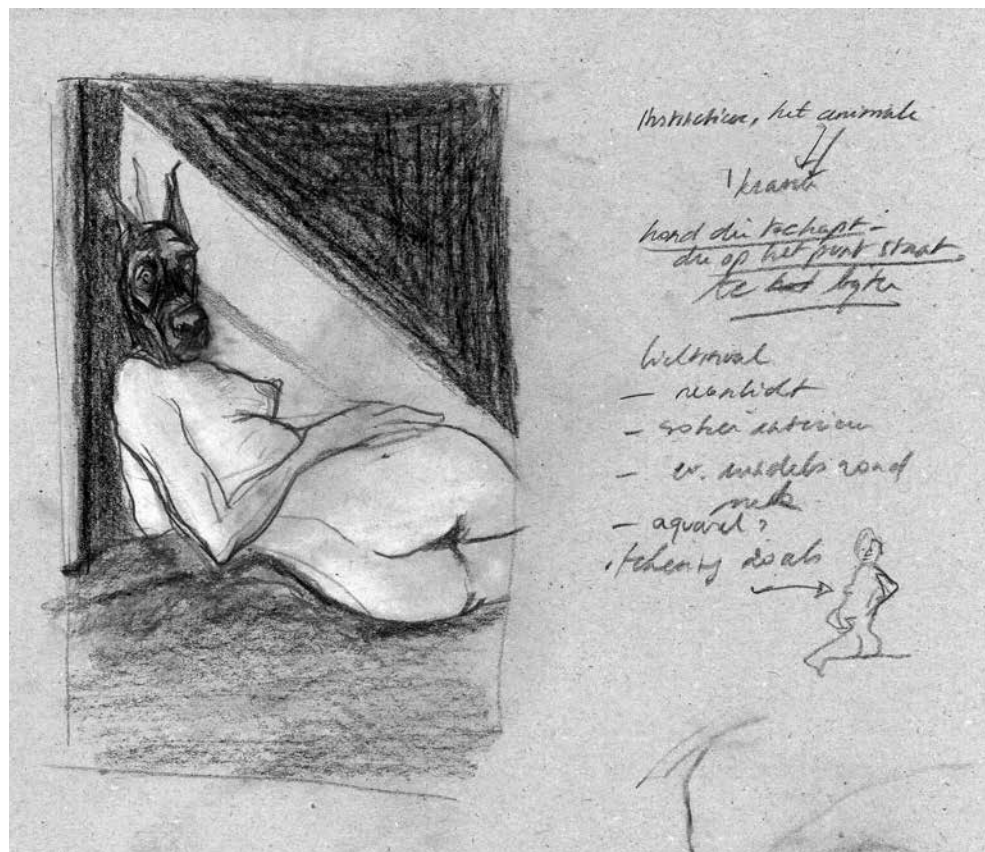
Krijg je voldoende kansen, een goed platform als kunstenaar?

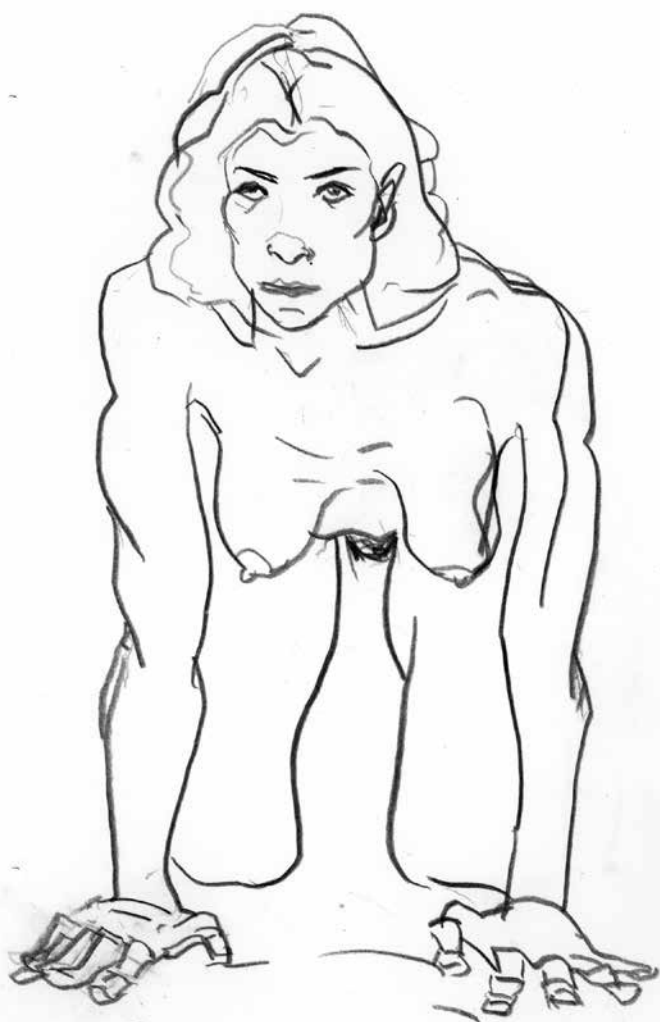
Ik moet dit eigenlijk nog verkennen. Ik heb nog geen beroep gedaan op platforms om aan mijn tekeningen meer zichtbaarheid te geven. Tot op heden heb ik in alle stilte en luwte gewerkt. We zien dan wel wat er gebeurt.

Interview Frank De Roover en Mieke De Lombaerde
Verschenen in *Snoecks Almanak nr. 99, SNX2024*

Voorstudies covertekening

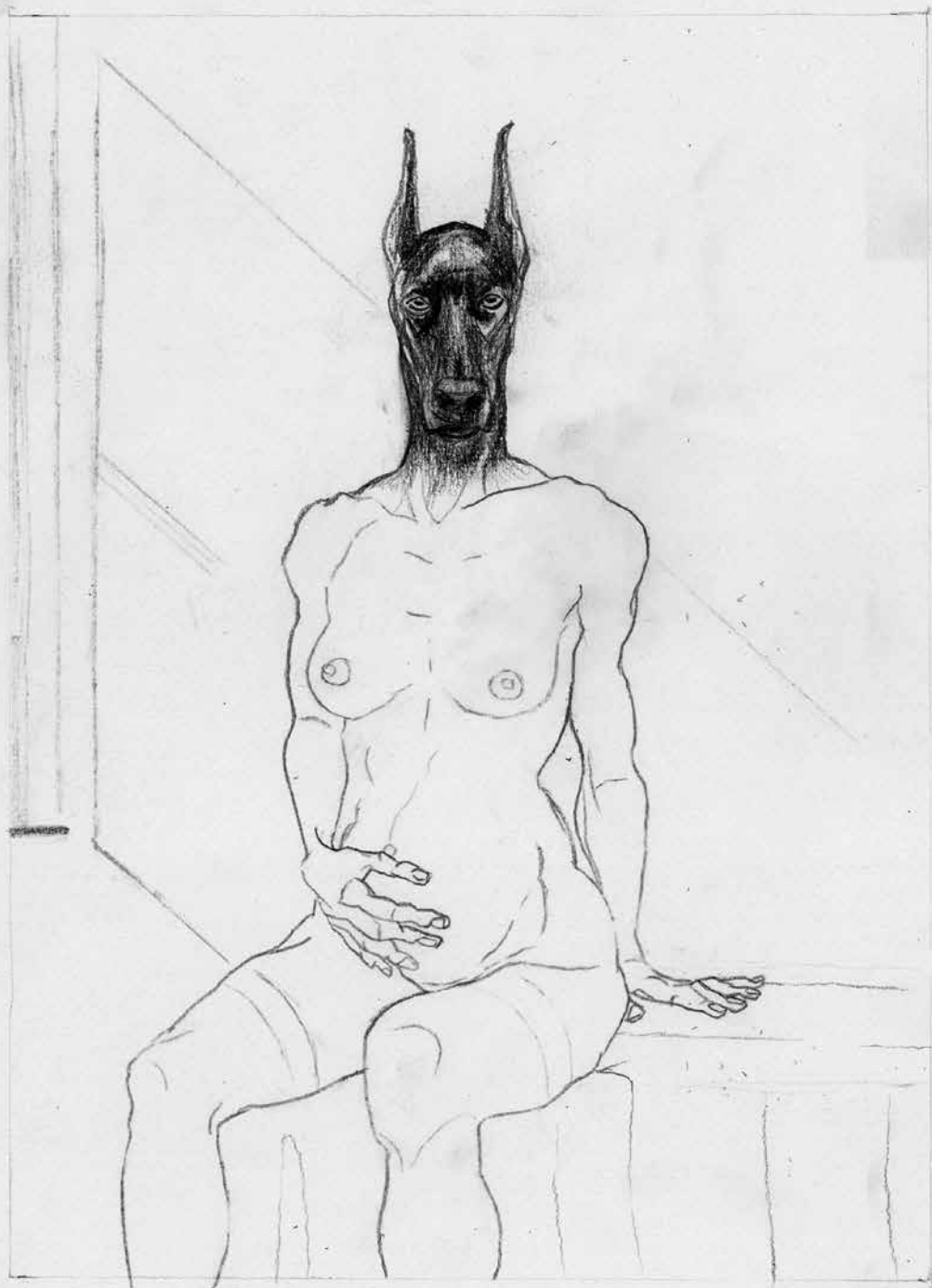

‘Geluk, dé handleiding’

© 2025 Marius Vahlkamp en uitgeverij Poespa Producties

© 2025 Covertekening Mandy Bekaert

ISBN 97-8-908352-4405

NUR 301

Wettelijk depot D/2025/14.650/5

Eindredactie: Finn Audenaert

Cover: Mandy Bekaert

Model covertekening: Sofia

Vormgeving: graphic things – johnnybekaert.be

Lettertypes: Zeit (2019) van Emil Karl Bertell, Erik Jarl Bertell,
Teo Tuominen (Finland) – Gazpacho (2021) van Santi Rey (Spanje)

Druk en afwerking: EVMprint Brussels, België – daneels.be

Eerste druk: april 2025 . Made in Belgium.

POESPA
PRODUCTIES

Een uitgave van Poespa Producties Gent, België

Afdeling uitgeverij van Johnny Bekaert – Graphic Things

poespaproducties.be

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

POESPA
PRODUCTIES

Rouw om wie nog leeft en wie nooit
geleefd heeft. Een schuldgevoel
om wat je gedaan hebt. Verlangen
naar wat onbereikbaar blijft.
Communicatie die mank loopt.
Het leven is geen pretje –
tot je dit boek leest!

GELUK

dé handleiding

In zijn episodische roman *Geluk, dé handleiding* toont Marius Vahlkamp jou vol overtuiging hoe het niet moet. De vignetten, gedichten en korte verhalen die samen deze roman vormen, schetsen het lege bestaan van M. Incandenza en de personages die in zijn hoofd wonen. M. neemt je mee naar de plekken die hem gevormd hebben: de wijk waar de lichten nooit doven, de kooi zonder vogels, het museum binnen en buiten de tijd en het hagelwitte kantoor van zijn faalcoach.

*Ik sta halfweg op het zebrapad, adem moeizaam en wacht.
Chauffeurs moeten de keuze krijgen, vind ik. Willen ze het of willen ze het niet? Sommige mensen zijn conservatief. Ze houden niet van gedoe. Dat begrijp ik. Uitwijken kan steeds. Voor mannen ga ik zelf opzij. Het is mij om vrouwen te doen, liefst mediterrane types met een grote zonnebril op de neus of, beter nog, in het haar. Helemaal lekker is het als ze in een monster van een SUV zitten. Mijn ultieme droom: een zwarte Audi Q7, bestuurd door een Portugese vrouw tussen achttien en vijfendertig jaar oud. Rijd mij omver, schat, je mag.*

Marius Vahlkamp schrijft sinds zijn tweeëntwintigste verhalen en gedichten. *Geluk, dé handleiding* is zijn debuut. De autofictie vooraan in het boek vloeit over in fantastische en absurde vertellingen die geïnspireerd zijn op wat hij heeft meegemaakt.

coverillustratie Mandy Bekaert